

กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

วิทยานิพนธ์
ของ
ประมอทยั พอคำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
พฤษภาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

วิทยานิพนธ์
ของ
ประมอทยั พอคำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
พฤษภาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

วิทยานิพนธ์
ของ
ประโมทย์ พ่อคำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายประโมทย์ พ่อคำ
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... (ผศ.ดร. เจริญชัย ชนไพโรจน์)	ประธานกรรมการ (กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)
..... (ผศ.ดร. สังคม ภูมิพันธุ์)	กรรมการ (ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)
..... (ผศ.ดร. รังสีพันธุ์ แข็งขัน)	กรรมการ (กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)
..... (รศ.ดร. สุพรรณณี เหลือบุญชู)	กรรมการ (กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)
..... (ผศ.ดร. สุดารัตน์ ชาญเลขา)	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

..... (รศ.ดร.สุพรรณณี เหลือบุญชู) คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์	 (ศ.ดร.ปรีชา ประเทพา) ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย วันที่ เดือน พ.ศ. 2556
--	---

ชื่อเรื่อง กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย
ผู้วิจัย นายประโมทย์ พ่อคำ
กรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังคม ภูมิพันธุ์
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสิพันธุ์ แข็งขัน
ปริญญา ปร.ด. สาขาวิชา ดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

แซ็กโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมจากนักดนตรีและนักการศึกษาด้านดนตรี ทำให้กระแสของวงการแซ็กโซโฟนมีการพัฒนาในหลายด้านทั้งรูปลักษณ์ เสียง เทคนิคต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับกระแสนิยมแซ็กโซโฟนของประเทศไทยที่มีผู้สนใจศึกษาแซ็กโซโฟนเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด การศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีความมุ่งหมาย ดังนี้ 1) ศึกษากระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย 2) ศึกษากระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจเบื้องต้น แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต ทำการรวบรวมข้อมูลเอกสาร และข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลภาคสนามได้จากการสำรวจเบื้องต้น การสัมภาษณ์และการสังเกต จากผู้รู้จำนวน 6 คน ผู้ปฏิบัติ จำนวน 6 คนและกลุ่มทั่วไปที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้รู้และผู้ปฏิบัติ จำนวน 12 คน ในเขตพื้นที่สถานประกอบการและสถาบันการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างประชากร ระหว่างเดือน เมษายน 2555 - เมษายน 2556 นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และนำเสนอผลการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการวิจัยของกระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย สามารถสรุปได้ดังนี้
แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี สรุปได้ว่า แรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ดนตรี มาจากความรักและความสนใจส่วนตัวที่มีต่อแซ็กโซโฟน สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรีและสังคมภายนอกที่ช่วยเหลือหลอม ทำให้เกิดความสนใจ ความชอบและอยากเรียนรู้ดนตรี รวมทั้งความสนใจตามเพื่อน ความประทับใจในตัวบุคคล การได้ฟังและชมการแสดงดนตรีของศิลปินที่มีความสามารถแสดงดนตรี และการได้รู้จักและสนใจอยากเรียนรู้ดนตรีจากสื่อต่างๆ
แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี สรุปได้ว่า คุณลักษณะของนักแซ็กโซโฟนที่ดีต้องเป็นคนดี รักดนตรี เล่นแซ็กโซโฟนได้ดี ฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมาย มีวินัยในการซ้อม ฝึกฝนทักษะในการฟัง โดยมีผู้แนะนำที่ถูกต้อง และพยายามสร้างประสบการณ์จากการเล่น
แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ สรุปได้ว่า นักแซ็กโซโฟนต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้ดีที่สุด เป้าหมายในการแสดงดนตรี คือ สร้างความประทับใจแก่ผู้ฟัง
2. ผลการวิจัยกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย สามารถอธิบายได้ดังนี้
แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี สรุปได้ว่า ปรกาศความคิดในการตัดสินใจเป็นนักดนตรี มาจากสังคมครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนต่อความสนใจดนตรี การได้ร่วมเล่นในวงดนตรีต่างๆ ในสถานศึกษา เป็นการช่วยพัฒนาพื้นฐานทางดนตรี

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา สรุปได้ว่า การศึกษาดนตรีจากสถานศึกษาดนตรี ทำให้เข้าใจวิธีการเล่นแซ็กโซโฟนอย่างมีหลักการ อย่างไรก็ตาม “ประสบการณ์จากการเล่น” เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้มีความสามารถและความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม สรุปได้ว่า ด้านดนตรีกับสังคม โดยสังคมมองเห็นความสำคัญของดนตรีได้รับการยอมรับมากขึ้น สำหรับอาชีพดนตรีได้รับการยอมรับในระดับหนึ่ง และค่าตอบแทนสามารถดำรงชีพได้ แต่ขาดความมั่นคง ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน นักดนตรีถูกมองและประเมินคุณค่าระดับต่ำ ขาดผู้สนับสนุน ผู้ฟังขาดรสนิยมทางดนตรี สนใจดนตรีตามกระแส ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย สถาบันดนตรีในประเทศไทย มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความรู้และทักษะการเล่นแซ็กโซโฟน และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ หลักสูตรดนตรีตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในระดับหนึ่ง และด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย สังคมแซ็กโซโฟนกำลังพัฒนาไปในทิศทางที่ดี มีความพร้อมทั้งด้านผู้สอน ผู้เรียน ตลอดจนอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ และควรพยายามพัฒนานักแซ็กโซโฟนรุ่นใหม่ ก้าวไปในระดับนานาชาติหรือระดับโลก

โดยสรุป กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย กล่าวได้ว่า บทบาทของครอบครัวและบริบทแวดล้อม มีส่วนสำคัญที่สุดในการผลักดันให้เกิดความสนใจดนตรี สิ่งที่นักแซ็กโซโฟนควรตระหนัก ได้แก่ ความขยันอดทน ใฝ่รู้และพยายามสร้างประสบการณ์จากการเล่น นักแซ็กโซโฟนต้องแสดงความสามารถอย่างเต็มที่และตระหนักในหน้าที่ เรื่องกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรตระหนักในความสำคัญของระบบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะทางดนตรีและเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาดนตรีในอนาคตต่อไป

TITLE Musical Paradigm of Thai Saxophonists
AUTHOR Mr. Pramote Phokha
ADVISORS Asst. Prof. Dr. Sangkom Pumipuntu and Rangsiphan Kangkhan
DEGREE Ph.D. **MAJOR** Music
UNIVERSITY Maharakham University **DATE** 2013

ABSTRACT

Saxophone is a kind of very popular musical instrument among the musicians and musical students. Musical study had developed saxophone not only in term of its image, intonation and techniques but also the exchange of musical experience that corresponding to the popularity of saxophone in Thailand where the students of saxophone have been significantly increased. The research on “Musical Paradigm of Thai Saxophonists” was a qualitative research with following objectives:- 1) To study the musical paradigm of Thai saxophonists. 2) To study the musical learning process of Thai saxophonists

The research tools were polls, interview form, observation form, collection of documentary data and field data. Field data was obtained from polls, interview form, observation form and 6 knowledgeable persons, 6 operators and 12 general persons who were related to 6 knowledgeable persons and 6 operators within the enterprise and academic institutions of the samples during April 2012 – April 2013. The data were checked for correctness and analyzed and the research results were purpose on a descriptive analysis basis. The research results were as follows:

Research Results

1. Results of research on the Musical Paradigm of Thai Saxophonists:-

The concept for beginning to study music can be concluded that the inspiration that affected the music learning were from personal favor and interest in saxophone; environment inside the family and musical atmosphere and outside society that cultured the interest, favor and desire to learn music; follow friends’ interest; personal attraction; listen to and watch performance of the capable musical artists and know & interest to learn music from several medias.

The concept on developing as musician can be summarized that the required characteristic of good saxophonist is a good behavior, love of music, good saxophone performance, certain target in training, good training management system, training disciplines, having instructor to provide correct suggestion, train listening skill and try to build experience from performance.

The concept for building success as professional musician can be summarized that saxophonist must be utmost responsible for the duties. The target of music performance was to give impression to the listeners.

2. Result of the research on learning process of Thai Saxophonists can be explained as follows:-

The concept of musical learning before becoming musician can be summarized that the idea sparked for making decision to become a musician came from family and environment that gave importance and support to the interest. Participation in the bands of the academy was the help for musical foundation development.

The concept of learning music in academy can be summarized that music learning from musical academy providing uniformed understanding for saxophone play. However “play experience” was an important factor that develop the learning to better capability and expertise.

The concept for learning music and society can be summarized as follows:-

Music and society aspects : Society realizes and gives more importance to music. Musical occupation was acceptable at a certain level. The remuneration can support the living but lacking of stability;

Problems and obstacles impacting work : Musicians are seen and assessed to have low level of value and lacking of supporters. The listeners are lacking of musical tastes and interested in trendy music.

Musical study in Thailand : Musical academies in Thailand are important factors for developing saxophone knowledge and skill and being accepted at international level. Musical curriculum responses the needs of society at a certain level.

Saxophone field in Thailand : Saxophone society is being developed into better direction. The instructors, learners, equipment and instructing media are ready. In addition, new generation of saxophonists should be developed into nationwide and global levels.

In conclusion Musical Paradigm of Thai Saxophonists can be concluded that family and environment context have important roles in driving of music interest. What all saxophonists should aware and emphasize are patience and seeking for saxophone knowledge. The saxophonist or musician must perform their full ability with the musician spirit. Regarding the musical knowledge of Thai saxophonists, all related person should realize about the importance of learning system in order for the learners to obtain musical knowledge and skill and to have good attitude to musical curriculum in the future.

กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

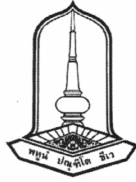
วิทยานิพนธ์
ของ
ประโมทย์ พ่อคำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายประโมทย์ พ่อคำ
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... (ผศ.ดร. เจริญชัย ชนไพโรจน์)	ประธานกรรมการ (กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)
..... (ผศ.ดร. สังคม ภูมิพันธุ์)	กรรมการ (ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)
..... (ผศ.ดร. รังสิพันธุ์ แข็งขัน)	กรรมการ (กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์)
..... (รศ.ดร. สุพรรณิ เหลือบุญชู)	กรรมการ (กรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ)
..... (ผศ.ดร. สุดารัตน์ ขาญเลขา)	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ.ดร.สุพรรณิ เหลือบุญชู)
คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

.....
(ศ.ดร.ปรีชา ประเทพา)
ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 29 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สังคม ภูมิพันธุ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสิพันธุ์ แข็งขัน กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณา ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง จนงานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จและมีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เจริญชัย ชนไพโรจน์ ประธานกรรมการหลักสูตร บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ได้กรุณาชี้แนะปรับปรุง ตรวจสอบ เครื่องมือเก็บข้อมูลและเกณฑ์การวิเคราะห์ผล ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณิ เหลือบอุชู คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบความเรียบร้อย ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดารัตน์ ชาญเลขา ที่ชี้แนะให้คำปรึกษาและกรุณาเป็น คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบ

ขอขอบพระคุณ คุณเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร อาจารย์วิชัย อึ้งอัมพร อาจารย์ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี คุณภูษิต ไส้ทอง คุณเศกพล อุ่นสำราญ อาจารย์ณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุดิ อาจารย์วิศุวัฒน์ พฤกษวานิช อาจารย์ลักขชัย กฤษน้อย อาจารย์กฤษดี บุณวิทย์วุฒิ อาจารย์พิสุทธิ์ ประทีปะเสน อาจารย์มณฑา วโรนธิภาส คุณสุทิน ดุลยะเมธี คุณทนต์ศักดิ์ อาภรณ์ศิริ อาจารย์เจน เฉลยธิดิกาย คุณธรรมศิษฐ์ สุขธรรมศิลา คุณภราดร เพ็งศิริ คุณกรรณท์ อดิพัฒน์ คุณชนกพงศ์ ราตรี คุณปาจริย์ นิเมเกิดผล คุณพัชรภรณ์ แพทย์เกาะ คุณอุกฤษ ตั้งวงศ์มงคล คุณอนุชิต ชูช้าง คุณอรธฤต แก้วดีอัษฎาวุธ รวมถึง “แซ็กโซโซดี้” และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน ที่เอื้อเพื่อให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ และขออุทิศให้แก่ดวงวิญญาณของคุณยงยุทธ ผิวสุวรรณ (น้ำหยอย)

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ พี่และน้อง ครอบครัว “พ่อคำ” ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จในวันนี้ รวมถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่สนับสนุนและ เอื้อเพื่อในด้านทุนการศึกษาและด้านอื่นๆในการศึกษาครั้งนี้ และอาจารย์พรพัทธรา ไชยเศรษฐ ที่เป็นพี่ปรึกษาและให้กำลังใจในการทำงานตลอดมา

ประโมทย์ พ่อคำ

ชื่อเรื่อง กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย
ผู้วิจัย นายประโมทย์ พ่อคำ
กรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สังคม ภูมิพันธุ์
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสิพันธุ์ แข็งขัน
ปริญญา ปร.ด. สาขาวิชา ดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

แซ็กโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมจากนักดนตรีและนักการศึกษาด้านดนตรี ทำให้กระแสของวงการแซ็กโซโฟนมีการพัฒนาในหลายด้านทั้งรูปลักษณ์ เสียง เทคนิคต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับกระแสความนิยมแซ็กโซโฟนของประเทศไทยที่มีผู้สนใจศึกษาแซ็กโซโฟนเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด การศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีความมุ่งหมาย ดังนี้ 1) ศึกษากระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย 2) ศึกษากระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจเบื้องต้น แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต ทำการรวบรวมข้อมูลเอกสาร และข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลภาคสนามได้จากการสำรวจเบื้องต้น การสัมภาษณ์และการสังเกต จากผู้รู้จำนวน 6 คน ผู้ปฏิบัติ จำนวน 6 คนและกลุ่มทั่วไปที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้รู้และผู้ปฏิบัติ จำนวน 12 คน ในเขตพื้นที่สถานประกอบการและสถาบันการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างประชากร ระหว่างเดือน เมษายน 2555 - เมษายน 2556 นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และนำเสนอผลการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการวิจัยของกระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย สามารถสรุปได้ดังนี้
แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี สรุปได้ว่า แรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ดนตรี มาจากความรักและความสนใจส่วนตัวที่มีต่อแซ็กโซโฟน สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรีและสังคมภายนอกที่ช่วยเหลือหลอม ทำให้เกิดความสนใจ ความชอบและอยากเรียนรู้ดนตรี รวมทั้งความสนใจตามเพื่อน ความประทับใจในตัวบุคคล การได้ฟังและชมการแสดงดนตรีของศิลปินที่มีความสามารถแสดงดนตรี และการได้รู้จักและสนใจอยากเรียนรู้ดนตรีจากสื่อต่างๆ

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี สรุปได้ว่า คุณลักษณะของนักแซ็กโซโฟนที่ดี ต้องเป็นคนดี รักดนตรี เล่นแซ็กโซโฟนได้ดี ฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมาย มีวินัยในการซ้อม ฝึกฝนทักษะในการฟัง โดยมีผู้แนะนำที่ถูกต้อง และพยายามสร้างประสบการณ์จากการเล่น

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ สรุปได้ว่า นักแซ็กโซโฟนต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้ดีที่สุด เป้าหมายในการแสดงดนตรี คือ สร้างความประทับใจแก่ผู้ฟัง

2. ผลการวิจัยกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย สามารถอธิบายได้ดังนี้
แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี สรุปได้ว่า ปรกาศความคิดในการตัดสินใจเป็นนักดนตรี มาจากสังคมครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนต่อความสนใจดนตรี การได้ร่วมเล่นในวงดนตรีต่างๆ ในสถานศึกษา เป็นการช่วยพัฒนาพื้นฐานทางดนตรี

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา สรุปได้ว่า การศึกษาดนตรีจากสถานศึกษาดนตรี ทำให้เข้าใจวิธีการเล่นแซ็กโซโฟนอย่างมีหลักการ อย่างไรก็ตาม “ประสบการณ์จากการเล่น” เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้มีความสามารถและความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม สรุปได้ว่า ด้านดนตรีกับสังคม โดยสังคมมองเห็นความสำคัญของดนตรีได้รับการยอมรับมากขึ้น สำหรับอาชีพดนตรีได้รับการยอมรับในระดับหนึ่ง และค่าตอบแทนสามารถดำรงชีพได้ แต่ขาดความมั่นคง ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน นักดนตรีถูกมองและประเมินคุณค่าระดับต่ำ ขาดผู้สนับสนุน ผู้ฟังขาดรสนิยมทางดนตรี สนใจดนตรีตามกระแส ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย สถาบันดนตรีในประเทศไทย มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความรู้และทักษะการเล่นแซ็กโซโฟน และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ หลักสูตรดนตรีตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในระดับหนึ่ง และด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย สังคมแซ็กโซโฟนกำลังพัฒนาไปในทิศทางที่ดี มีความพร้อมทั้งด้านผู้สอน ผู้เรียน ตลอดจนอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ และควรพยายามพัฒนานักแซ็กโซโฟนรุ่นใหม่ ก้าวไปในระดับนานาชาติหรือระดับโลก

โดยสรุป กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย กล่าวได้ว่า บทบาทของครอบครัวและบริบทแวดล้อม มีส่วนสำคัญที่สุดในการผลักดันให้เกิดความสนใจดนตรี สิ่งที่นักแซ็กโซโฟนควรตระหนัก ได้แก่ ความขยันอดทน ใฝ่รู้และพยายามสร้างประสบการณ์จากการเล่น นักแซ็กโซโฟนต้องแสดงความสามารถอย่างเต็มที่และตระหนักในหน้าที่ เรื่องกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรตระหนักในความสำคัญของระบบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะทางดนตรีและเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาดนตรีในอนาคตต่อไป

TITLE Musical Paradigm of Thai Saxophonists
AUTHOR Mr. Pramote Phokha
ADVISORS Asst. Prof. Dr. Sangkom Pumipuntu and Rangsiphan Kangkhan
DEGREE Ph.D. **MAJOR** Music
UNIVERSITY Maharakham University **DATE** 2013

ABSTRACT

Saxophone is a kind of very popular musical instrument among the musicians and musical students. Musical study had developed saxophone not only in term of its image, intonation and techniques but also the exchange of musical experience that corresponding to the popularity of saxophone in Thailand where the students of saxophone have been significantly increased. The research on “Musical Paradigm of Thai Saxophonists” was a qualitative research with following objectives:- 1) To study the musical paradigm of Thai saxophonists. 2) To study the musical learning process of Thai saxophonists

The research tools were polls, interview form, observation form, collection of documentary data and field data. Field data was obtained from polls, interview form, observation form and 6 knowledgeable persons, 6 operators and 12 general persons who were related to 6 knowledgeable persons and 6 operators within the enterprise and academic institutions of the samples during April 2012 – April 2013. The data were checked for correctness and analyzed and the research results were purpose on a descriptive analysis basis. The research results were as follows:

Research Results

1. Results of research on the Musical Paradigm of Thai Saxophonists:-

The concept for beginning to study music can be concluded that the inspiration that affected the music learning were from personal favor and interest in saxophone; environment inside the family and musical atmosphere and outside society that cultured the interest, favor and desire to learn music; follow friends’ interest; personal attraction; listen to and watch performance of the capable musical artists and know & interest to learn music from several medias.

The concept on developing as musician can be summarized that the required characteristic of good saxophonist is a good behavior, love of music, good saxophone performance, certain target in training, good training management system, training disciplines, having instructor to provide correct suggestion, train listening skill and try to build experience from performance.

The concept for building success as professional musician can be summarized that saxophonist must be utmost responsible for the duties. The target of music performance was to give impression to the listeners.

2. Result of the research on learning process of Thai Saxophonists can be explained as follows:-

The concept of musical learning before becoming musician can be summarized that the idea sparked for making decision to become a musician came from family and environment that gave importance and support to the interest. Participation in the bands of the academy was the help for musical foundation development.

The concept of learning music in academy can be summarized that music learning from musical academy providing uniformed understanding for saxophone play. However “play experience” was an important factor that develop the learning to better capability and expertise.

The concept for learning music and society can be summarized as follows:-

Music and society aspects : Society realizes and gives more importance to music. Musical occupation was acceptable at a certain level. The remuneration can support the living but lacking of stability;

Problems and obstacles impacting work : Musicians are seen and assessed to have low level of value and lacking of supporters. The listeners are lacking of musical tastes and interested in trendy music.

Musical study in Thailand : Musical academies in Thailand are important factors for developing saxophone knowledge and skill and being accepted at international level. Musical curriculum responses the needs of society at a certain level.

Saxophone field in Thailand : Saxophone society is being developed into better direction. The instructors, learners, equipment and instructing media are ready. In addition, new generation of saxophonists should be developed into nationwide and global levels.

In conclusion Musical Paradigm of Thai Saxophonists can be concluded that family and environment context have important roles in driving of music interest. What all saxophonists should aware and emphasize are patience and seeking for saxophone knowledge. The saxophonist or musician must perform their full ability with the musician spirit. Regarding the musical knowledge of Thai saxophonists, all related person should realize about the importance of learning system in order for the learners to obtain musical knowledge and skill and to have good attitude to musical curriculum in the future.

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	คำถามในการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	สภาพสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับการดนตรีของไทย	7
	องค์ความรู้เกี่ยวกับแซ็กโซโฟน	8
	องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทัศนทางดนตรี	17
	บริบทพื้นที่ที่ทำการวิจัย	21
	แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	22
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
	งานวิจัยในประเทศ	29
	งานวิจัยต่างประเทศ	32
3	วิธีดำเนินการวิจัย	35
	ขอบเขตของการวิจัย	35
	วิธีดำเนินการวิจัย	37
4	กระบวนการทัศนทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย	42
5	กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย	71
6	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	111
	สรุปผล	111
	อภิปรายผล	115
	ข้อเสนอแนะ	120

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	133
ภาคผนวก ก รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	134
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	137
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	147
ประวัติย่อของผู้วิจัย	149

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	สรุปแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี และแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้	51
2	แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ	60
3	แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ	62
4	แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้ปฏิบัติ	63
5	เปรียบเทียบแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ	65
6	เปรียบเทียบแนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ	66
7	เปรียบเทียบแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ	67
8	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา และแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้	81
9	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ	92
10	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ปฏิบัติ	94
11	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้ปฏิบัติ	95
12	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ groups ผู้ปฏิบัติ	97
13	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทยของกลุ่มผู้ปฏิบัติ	98
14	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทยของกลุ่มผู้ปฏิบัติ	100
15	เปรียบเทียบแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ	101
16	เปรียบเทียบแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ	102
17	เปรียบเทียบแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ	103

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	6
2	นางสาวณัฐอร เลาหงส์เพียรพุดิ	42
3	นายวิศวัฒน์ พฤทษานิช	45
4	นายลักขชัย กฤษน้อย	46
5	นายกฤษดี บุรณวิทย์วุฒิ	47
6	นายพิสุทธิ ประทีปะเสน	48
7	นายมณฑ วรรณธิภาส	49
8	นายเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร	53
9	นายยงยุทธ ผิวสุวรรณ	54
10	นายวิชัย อึ้งอัมพร	55
11	นายธนสร ศรีกลิ่นดี	56
12	นายภูษิต ไล่ทอง	58
13	นายเศกพล อุ่นสำราญ	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

“แซ็กโซโฟน” เป็นเครื่องเป่าที่ทำด้วยไม้ เป็นเครื่องดนตรีที่กำลังระหว่างเครื่องลมไม้กับเครื่องทองเหลือง ประดิษฐ์ขึ้นโดยอดอล์ฟ แซ็ก (Adolphe Sax) หรือ แอนโทนี โจเซฟ แซ็ก (Antoine -Joseph Sax) โดยเป็นเครื่องดนตรีที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มแพร่หลายจากการเข้าร่วมในวงโยธวาทิต (Military Band) ต่อมาเข้าร่วมอยู่ในวงดุริยางค์ซิมโฟนี (Symphony Orchestras) แต่เนื่องจากแซ็กโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่เกิดขึ้นในยุคหลัง เล่นเพลงร่วมสมัยเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่ค่อยมีเพลงคลาสสิกที่แต่งเพื่อแซ็กโซโฟนมากนัก ต่อมาเมื่อมีการประพันธ์เพลงสำหรับแซ็กโซโฟนขึ้น บทเพลงสำหรับแซ็กโซโฟนจะมีลักษณะร่วมสมัยหลายประการ เช่น เทคนิคการเล่น Slap tongue, Key click ทำให้ได้เสียงที่แปลกๆใหม่ๆ

จุดที่ทำให้แซ็กโซโฟนได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เกิดขึ้นในระยะเวลาที่แซ็กโซโฟนเข้าสู่วงดนตรีแจ๊ส (Jazz) ในปีค.ศ.1900 โดยมีลักษณะการเล่นเป็นวงและเล่นเดี่ยว แซ็กโซโฟนจัดเป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมเล่นกัน ด้วยเสียงของแซ็กโซโฟนที่มีความหลากหลายทั้งแบบนุ่มนวล อ่อนหวานและหนักแน่น จึงทำให้เป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในการเข้าร่วมบรรเลงกับวงดนตรีประเภทต่างๆ โดยสามารถเล่นได้หลากหลายสไตล์และแนวเพลง ดังข้อความที่ว่า “ With a saxophone you can go from jazz to classical music, from Latin to rock and soul. As you can influence the sound of the instrument to a large extent, saxophonists can be equally at home in all those styles.” (Hugo Pinksterboer ,2007 : 2) สรุปใจความได้ว่า “แซ็กโซโฟนนั้น สามารถนำคุณก้าวจากดนตรีแจ๊สไปสู่คลาสสิก จากละติน ไปสู่ร็อกและโซล ด้วยเสียงที่มีเสน่ห์และขอบเขตเสียงที่กว้างไกล จึงทำให้สามารถเข้าร่วมบรรเลงได้ทุกสไตล์”

แซ็กโซโฟนเข้ามาในประเทศไทยครั้งแรกนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาจากบทความของพูนพิศ อมาตยกุล (2550 : 25-35) ได้กล่าวถึงดนตรีแจ๊ส ซึ่งปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับแซ็กโซโฟนที่น่าสนใจ สามารถสรุปได้คือ ในช่วงสมัยรัชกาลที่5 ถึงกลางสมัยรัชกาลที่6 วงดนตรีเป็นลักษณะแตรวงทหาร และวงเครื่องสายฝรั่ง ยังไม่ปรากฏเพลงประเภทแจ๊ส เมื่อเป็นงานบันเทิงจะใช้วงดนตรีวงเล็กไม่กี่ชิ้น เช่น เปียโน ไวโอลิน วงดนตรีบรรเลงเต้นรำแนวแจ๊สเกิดในปลายรัชกาลที่6 และจากคำบอกเล่าของขุนสมานเสียงประจักษ์ (เถาว์ สีนธนาคร) เล่าว่า “นักเรียนที่เรียนดนตรีในวงเครื่องสายฝรั่งหลวงที่เป็นนักเรียนในโรงเรียนพรานหลวง กรมมหรสพ จะถูกพระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยะกร) ผู้เป็นครูและหัวหน้าวง กำชับไว้เป็นเด็ดขาดมิให้เล่นเพลงแจ๊ส เพราะจะทำให้การปฏิบัติในการบรรเลงแบบคลาสสิกเสียหายได้ ต่อมาสมัยรัชกาลที่ 7 เป็นยุคที่เริ่มมีบาร์ขายเหล้าฝรั่ง จึงเกิดสถานเริงรมย์ และมีเพลงฝรั่งให้ฟังและมีการเต้นรำ โดยเครื่องดนตรีสากลจากเดิมเปียโนกับไวโอลิน ได้เพิ่มกลองชุดและเครื่องเป่า เช่น แตรทรมเป็ต ปิคคลาริเน็ตหรือแซ็กโซโฟน ก็จะสามารถบรรเลงเพลงเต้นรำจังหวะที่ร้อนแรงได้ดีมากขึ้น” จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า

แซ็กโซโฟน น่าจะเข้ามาในลักษณะของแตรวง (Brass Band) หรือวงโยธวาทิต ประมาณช่วงปลายรัชกาลที่5 - รัชกาลที่6 ซึ่งเป็นช่วงที่วงโยธวาทิตได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก และเมื่อดนตรีสากลได้แพร่หลายและได้รับความนิยม ทำให้เครื่องดนตรีต่างๆรวมทั้งแซ็กโซโฟนได้เข้าไปรวมในวงดนตรีหลายประเภท เช่น วงดนตรีลูกทุ่ง วงดนตรีลูกกรุง (สุนทราภรณ์) และวงดนตรีแจ๊ส ยิ่งทำให้แซ็กโซโฟนเริ่มมีบทบาทและเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

แรงบันดาลใจที่สำคัญซึ่งทำให้แซ็กโซโฟนได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศไทย คือ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงแซ็กโซโฟนซึ่งเป็นเครื่องดนตรีสากลที่ทรงโปรด ทำให้ประชาชนเกิดความสนใจในเครื่องดนตรีแซ็กโซโฟนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังเห็นได้จากการที่มิ้นกแซ็กโซโฟนเริ่มผลิตผลงานออกสู่สาธารณชนทั้งในรูปแบบการบรรเลงเดี่ยวและกลุ่ม เช่น การบรรเลงแซ็กโซโฟนในสโตร์เพลงไทยเดิมของร้อยโทวิชิต ให้อยู่ไทย ผลงานในลักษณะกลุ่มวงดนตรีแนวแจ๊ส วงอินฟินิตี้ และผลงานเดี่ยวที่บรรเลงร่วมกับดนตรีไทยของเทวัญ ทรัพย์แสนยากร ผลงานเดี่ยวและการบันทึกเสียงแซ็กโซโฟนให้กับศิลปินต่างๆของ ยงยุทธ ผิวนสุวรรณ ผลงานเดี่ยว“น้ำและ”ของ ชาตรี อ่อนละมุล การบรรเลงแซ็กโซโฟนและเครื่องเป่าอื่นๆ ในลีลาผสมผสานของแซ็กโซโฟนด้วยขลุ่ยไทยของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี ในวงคาราบาว ผลงานเดี่ยว”ลูกสิงในหัวใจ”หรือผลงานอื่นๆในชื่อวงเสียงของภูษิต ไลท์อง และผลงานเดี่ยวของเศกพล อุ่นสำราญ หรือ ก๊อ มิสเตอร์ แซ็กแมน เป็นต้น

แม้แซ็กโซโฟนจะเป็นเครื่องดนตรีที่เกิดขึ้นมานานแล้ว แต่มีการเติบโตค่อนข้างรวดเร็ว โดยมีการสร้างและพัฒนาทั้งรูปลักษณ์ เสียง และแสวงหาเทคนิคต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนแนวดนตรีที่มีความหลากหลาย นักแซ็กโซโฟนต่างๆทั่วโลกได้รวมตัวกันและดำเนินการจัดตั้งสภาแซ็กโซโฟนโลก (World Saxophone Congress) เมื่อปีค.ศ.1969 ซึ่งเป็นเทศกาลที่รวบรวมนักแซ็กโซโฟนและนักดนตรีอื่นๆจากทั่วทุกมุมโลก มีกำหนดระยะเวลาในการจัด 4 ปี ต่อครั้ง ที่ผ่านมามีการจัดมาแล้ว15ครั้งทั่วโลก ซึ่งประเทศไทย โดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพจัดแซ็กโซโฟนโลก เมื่อปีค.ศ. 2009 โดยกำหนดเป้าหมายของการจัดงานเพื่อนำเสนอความก้าวหน้าของดนตรีในรูปแบบต่างๆโดยเฉพาะแซ็กโซโฟน หรือการจัดโครงการ Thailand International Composition Competition for Saxophone (TICCS) เมื่อปี ค.ศ. 2006 เพื่อเป็นสื่อในการนำเสนอเทคนิคการประพันธ์เพลงใหม่ๆรวมถึงเทคนิคใหม่ๆในการเล่นแซ็กโซโฟน นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความตื่นตัวของแซ็กโซโฟนให้มากขึ้นในเอเชีย และงาน International Jean-Marie Saxophone Competition ครั้งที่ 3 ที่จัดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2011 ซึ่งมีผู้สนใจเข้าร่วมการประกวดถึง80คน จาก17ประเทศทั่วโลก นอกจากทำให้วงการนักแซ็กโซโฟนรู้จักปรับตัวให้เข้ากับกระแสการเล่นแบบใหม่ๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และเทคนิคใหม่ๆ แล้ว ยังเป็นนิมิตหมายอันดีต่อวงการแซ็กโซโฟนเมืองไทยที่จะพัฒนาสู่ระดับโลกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับกระแสการศึกษาดนตรีของประเทศไทย ที่มีผู้สนใจศึกษาดนตรีเพิ่มมากขึ้น มีสถาบันการศึกษาทางดนตรีที่รองรับความต้องการของผู้เรียนที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยมีหลักสูตรดนตรีอย่างหลากหลาย อาทิ หลักสูตรดนตรีไทย ดนตรีตะวันตก ดนตรีศึกษา ดนตรีปฏิบัติ ดนตรีคลาสสิก ดนตรีแจ๊ส ดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุกรี เจริญสุข (2548 : 30) ที่กล่าวถึงดนตรีในเมืองไทยโดยสรุปว่า ดนตรีได้กลายเป็น “อาชีพที่มีเกียรติเชื่อถือได้” ... ดนตรีได้กลายเป็นอาชีพใหม่ที่พึงประสงค์ เพราะครอบคลุมความต้องการให้ลูกเรียนรู้ดนตรี และทุกคนต้องการดนตรีที่มีคุณภาพ

นักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงชาวไทย ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับแซ็กโซโฟนไว้อย่างน่าสนใจ เช่น

เศกพล อุ่นสำราญ (2555 : สัมภาษณ์) หรือ โกวี่ มิสเตอร์แซ็กแมน ได้กล่าวว่า “การมีอาชีพเป็นนักดนตรีในสมัยก่อนยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม แต่ความรักในแซ็กโซโฟน ที่เรียกว่าถอนตัวไม่ขึ้น ทำให้เปลี่ยนแนวการเรียนมาเรียนดนตรี ... โดยได้รับแรงบันดาลใจจากนักแซ็กโซโฟนรุ่นพี่ๆ” (เศกพล อุ่นสำราญ. 2555 : สัมภาษณ์)

ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี (2555 : สัมภาษณ์) กล่าวถึงคุณลักษณะของนักดนตรีว่า “การเป็นนักแซ็กโซโฟนที่ดีและเก่ง หัวใจสำคัญคือ การฝึกซ้อมและการฟัง โดยเฉพาะการฟัง ในระบบการเรียนการสอนของอเมริกาไม่ได้ฝึกอย่างเดียว ต้องฝึกหู”

เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร (2555 : สัมภาษณ์) ให้ความเห็นเกี่ยวกับนักแซ็กโซโฟนว่า “การเป็นนักแซ็กโซโฟน ที่มีอนาคต นอกจากการเล่นเก่งแล้ว ต้องสร้างสรรค์ “ทาง” หรือวิธีการเล่นเป็นแบบเฉพาะของตนเอง ไม่ควรเลียนแบบใคร”

ยงยุทธ ผิวสุวรรณ (2555 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า “ประสบการณ์ถือเป็นเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญอย่างหนึ่งของนักดนตรี”

จากแนวคิดของนักแซ็กโซโฟนดังที่กล่าวมาแล้วจะพบว่า ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาดนตรีและการพัฒนาทางดนตรีนั้น ย่อมเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ (Learning process) ของบุคคลที่หล่อหลอมมาจากความคิด ความเชื่อ แบบแผนในการดำเนินชีวิต ผสมกับประสบการณ์ และการฝึกฝนจนเกิดความเชี่ยวชาญ รวมทั้งยังต้องอาศัย “การใฝ่รู้” ที่ไม่หยุดนิ่งจากบุคคลอื่น หรือสิ่งแวดล้อมรอบข้าง เป็นส่วนเสริมสร้างให้กระบวนการเรียนรู้พัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักแซ็กโซโฟนนั้นกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวต้องเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เป็นระบบ

จากความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ดนตรีโดยเฉพาะแซ็กโซโฟนที่กล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดและประสบการณ์ดนตรีจากครูอาจารย์ นักดนตรีและนักเรียนแซ็กโซโฟน ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้ในการสอนแซ็กโซโฟน ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษา “กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย” ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการสร้างมาตรฐานของแซ็กโซโฟนไทย เพื่อนำไปสู่มาตรฐานแซ็กโซโฟนในระดับนานาชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย
2. เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

คำถามในการวิจัย

1. กระบวนการทัศน์ของนักแซ็กโซโฟนไทยเป็นอย่างไร
2. นักแซ็กโซโฟนไทยมีกระบวนการเรียนรู้อย่างไร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการทัศน์ของนักแซ็กโซโฟนไทย
2. ทำให้ทราบถึงกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟน หมายถึง กระบวนการทางความคิด ที่ทำหน้าที่กำหนดกรอบ แนวทางการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความสำเร็จ เป็นประกายความคิดที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางดนตรีอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการ อันนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้และทักษะการปฏิบัติแซ็กโซโฟน ซึ่งได้แบ่งเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ของนักแซ็กโซโฟนออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) แนวคิดและทัศนคติ และ 3) แนวทางในการพัฒนา

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี หมายถึง ความคิดเห็นและทัศนคติ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่มีอิทธิพลและส่งผลทำให้เกิดความสนใจอยากเรียนรู้นดนตรี

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี หมายถึง ความคิดเห็นและทัศนคติในการพัฒนาตนเองให้เป็นนักดนตรีที่มีทักษะความสามารถ ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ หมายถึง ความคิดเห็นและ ทัศนคติที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพดนตรีให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี และแนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี

กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างถาวร โดยแบ่งเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนออกเป็น 3 หัวข้อ คือ 1) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี 2) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา และ 3) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี หมายถึง ความคิดเห็นและทัศนคติ เกี่ยวกับวิธีการศึกษาดนตรี ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสนใจในการเรียนรู้ดนตรี

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นและทัศนคติที่เป็นปัจจัยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งทักษะทางดนตรีจากการศึกษาดนตรีในสถานศึกษา โดยเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม หมายถึง ความคิดเห็นและทัศนคติที่มีต่อสังคมแวดล้อม โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านดนตรีสังคม ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย และด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย โดยเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา

นักแซ็กโซโฟนไทย หมายถึง บุคคลชาวไทยที่มีอาชีพเกี่ยวกับดนตรี หรือกำลังศึกษาด้านดนตรี โดยมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรี “แซ็กโซโฟน” ซึ่งได้กำหนดกลุ่มนักแซ็กโซโฟนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มผู้รู้ เป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นอาจารย์สอนวิชาการปฏิบัติแซ็กโซโฟนในแนวคลาสสิกและแนวแจ๊ส ในสถาบันอุดมศึกษา 2. กลุ่มผู้ปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านแซ็กโซโฟน เป็นนักดนตรีที่มีประสบการณ์ทั้งในการแสดงและผลงานทางดนตรี

และ3.กลุ่มทั่วไป เป็นผู้เรียนวิชาเอกแซ็กโซโฟนในแนวดคลาสสิกและแนวแจ๊ส ที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รู้ รวมทั้งผู้ร่วมงานที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ปฏิบัติ

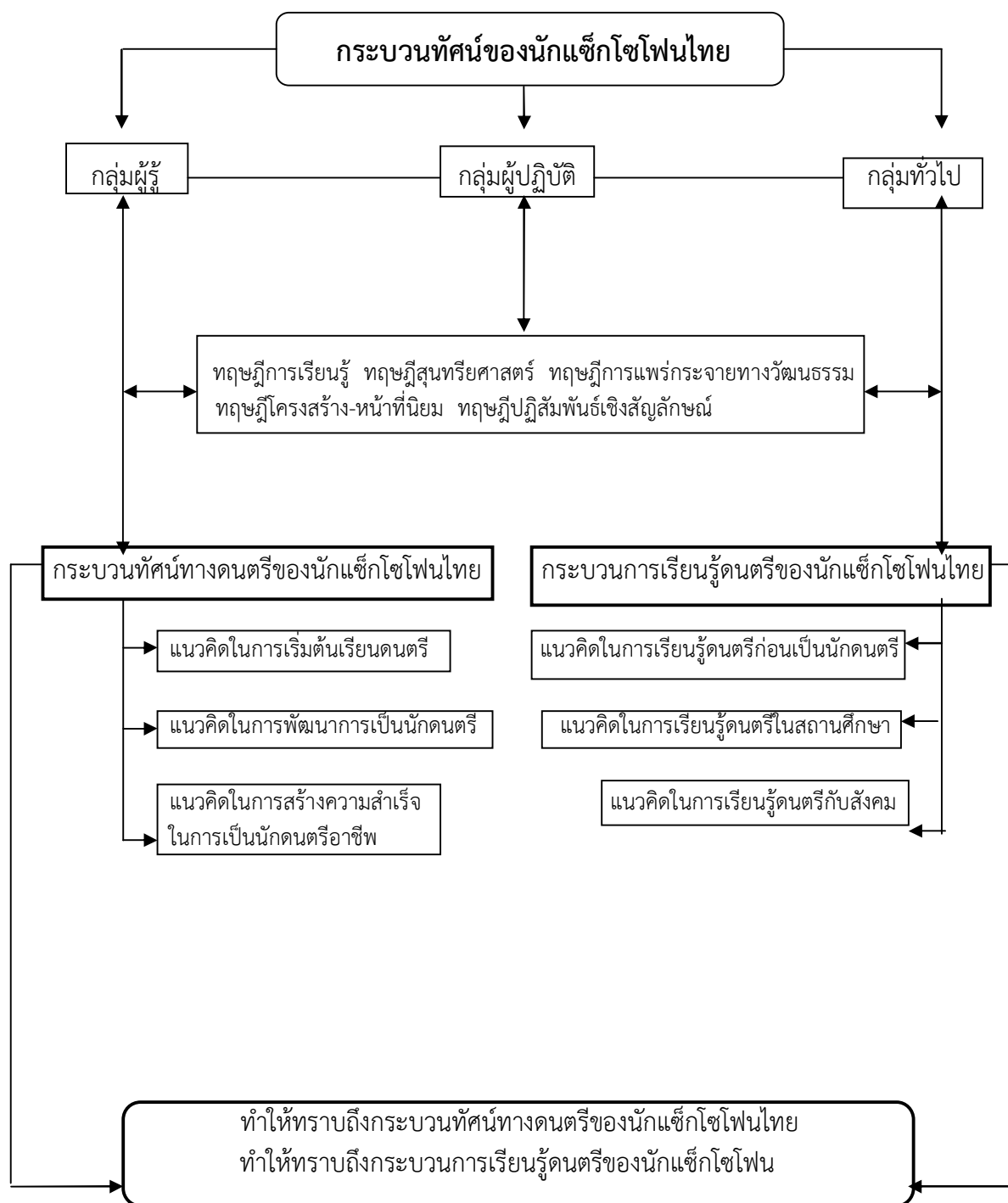
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดออกเป็น2ขั้นตอน คือ

1. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทัศนทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ได้แก่ แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี และแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ
2. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ได้แก่ แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา และแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

ในการเสนอกรอบแนวคิด ผู้วิจัยได้เสนอแนวคิดทฤษฎีประกอบการวิจัย ดังนี้ ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ (Aesthetics Theory) ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Cultural Diffusion Theory) ทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่นิยม (Structural-Functional Theory) ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction Theory) โดยทฤษฎีการเรียนรู้มีความเชื่อว่าการเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นได้นั้น ต้องอาศัยการเรียนรู้ใน3ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านความรู้สึก ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์เชื่อว่า สุนทรียศาสตร์เป็นกฎเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ ตัดสินและทำให้เกิดความเข้าใจในความงามและความไพเราะต่างๆ ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมส่วนใหญ่นั้นเกิดมาจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจากภายนอกในหลายวัฒนธรรม ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์เชื่อว่า การกระทำระหว่างบุคคลสองกลุ่มนั้น จำเป็นต้องหาวิธีทำความเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสนใจหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งสองฝ่าย จากกรอบแนวคิดทฤษฎีเหล่านี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากระบวนการทัศนทางดนตรีและกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ผู้วิจัยจึงเสนอกรอบแนวคิดของกระบวนการทัศนทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย เป็นการพัฒนาคำความรู้ในการสอนแซ็กโซโฟน จากการวิเคราะห์กระบวนทัศน์ของนักแซ็กโซโฟนไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดเนื้อหาได้ดังนี้

1. สภาพสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับการดนตรีของไทย
2. องค์ความรู้เกี่ยวกับแซ็กโซโฟน
3. องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนทัศน์ทางดนตรี
4. บริบทพื้นที่ที่ทำการวิจัย
5. แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับการดนตรีของไทย

คนไทยในอดีตนั้น ถือว่าดนตรีคือความบันเทิง มีจุดประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินขับกล่อมความสุข ขจัดความเหนื่อยล้า ความเครียดจากการทำงาน สะท้อนผ่านรูปแบบดนตรี เช่น เพลงเกี่ยวข้าว เพลงลำตัด เพลงเรือ หรือเพลงที่แสดงถึงความผูกพันในครอบครัวระหว่างแม่กับลูก เช่น เพลงกล่อมลูก หมายรวมไปถึงกิจกรรมงานมหรสพต่างๆ เช่น ลิเก โขน ละคร ซึ่งเป็นการบูรณาการในเชิงศิลปะทางดนตรี วรรณศิลป์ นาฏศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนไทยสนใจที่จะ “ฟังและชม” ในความงามของศิลปะแขนงต่างๆ ไปพร้อมๆ กัน

รูปแบบของมหรสพที่หลากหลายนี้ ได้รับการพัฒนามาจากเพลงในท้องถิ่น หรือเพลงพื้นบ้าน ต่อมาเมื่อกระแสของโลกตะวันตกหลั่งไหลเข้ามา จึงเกิดการรับรู้และเรียนรู้ดนตรีตะวันตกทั้งทางตรงและทางอ้อม มีผลทำให้รูปแบบของงานดนตรีเปลี่ยนไป เช่น เกิดละครพูด ละครเวที ละครร้อง เพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง จนกระทั่งมาถึงยุคเพลงสตริง เป็นต้น จากรูปแบบของงานดนตรีเหล่านี้ หากพิจารณา ก็จะพบว่ามืองค์ประกอบหลายอย่างที่ได้รับอิทธิพลมาจากดนตรีตะวันตก เช่น แนวคิด โครงสร้างทางดนตรี รูปแบบการแสดง รวมถึงเครื่องดนตรีสากล เช่น กีตาร์ เปียโน กลอง เครื่องเป่าต่างๆ ได้แก่ ทรัมเป็ต ทรอมโบน แซ็กโซโฟน ที่เข้ามามีบทบาทในงานดนตรีเหล่านั้น

จากการขยายตัวดังกล่าวส่งผลต่อวัฒนธรรมการฟังดนตรีของคนไทย มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา กล่าวคือ เมื่อก่อนดนตรีเป็นเพียงส่วนประกอบทางสังคม ผู้ฟังสนใจเพลงที่ได้รับความนิยมให้ความสนใจฟังเฉพาะบางส่วนของเพลง เช่น เนื้อร้อง ให้ความสำคัญกับบุคลิกของนักร้อง เป็นต้น แต่ในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมและวัฒนธรรมทางดนตรีที่เด่นชัด เกิดดนตรีในแนวใหม่ที่เป็นเรื่องของความคิด จินตนาการ ไม่ใช่เป็นเรื่องของความบันเทิงเพียงอย่างเดียวเช่นในอดีต เกิดผู้ชม

ผู้ฟังกลุ่มใหม่ที่มีความเข้าใจ รู้คุณค่าของดนตรีและรู้จักเลือกฟัง ที่เรียกว่า “ฟังเป็น” ทำให้เกิดบรรยากาศใหม่ในการฟังดนตรี สิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นแรงผลักดันทำให้เกิดมิติในด้านอื่นๆที่พัฒนาตามไปด้วย เช่น ลักษณะของบทเพลงและแนวดนตรี มีการสร้างแนวดนตรีที่เป็นทางเลือกให้กับผู้ฟังดนตรี เช่น ดนตรีร่วมสมัย แนวดนตรีที่เน้นเฉพาะเสียงบรรเลงเครื่องดนตรีนั้น เช่น ไวโอลิน เปียโน กีตาร์ แซ็กโซโฟน หรือนักดนตรี ต้องพัฒนาฝีมือให้มีความสามารถทางดนตรีสูงเทียบเท่ามาตรฐานระดับนานาชาติ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้ฟังมากขึ้น

จากโฉมหน้าของดนตรีในประเทศไทยที่มีการปรับตัวและการเปลี่ยนแปลง จึงทำให้เกิดกระแสของการศึกษาและเรียนรู้ดนตรีอย่างจริงจัง เพื่อการพัฒนาความสามารถทางดนตรีให้เติบโตขึ้นอย่างเป็นระบบต่อไป

องค์ความรู้เกี่ยวกับแซ็กโซโฟน

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับแซ็กโซโฟน

แซ็กโซโฟน (Saxophone) เป็นเครื่องเป่าที่ทำมาจากไม้ เป็นหนึ่งในเครื่องดนตรีเพียงไม่กี่ชนิดที่สร้างขึ้นมาจากวัสดุประเภทสังกะสีที่เด่นชัดและมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง โดย ออดอล์ฟ แซ็ก (Adolphe Sax) หรือ แอนโทนี โจเซฟ แซ็ก (Antoine - Joseph Sax) เกิดวันที่ 6 พฤศจิกายน ค.ศ.1814 ที่ประเทศเบลเยียม เขาเป็นทั้งนักดนตรี นักซ่อม และนักประดิษฐ์เครื่องดนตรีที่มีความรู้และความชำนาญอย่างยิ่ง (Hugo. 2007 : 102-103)

แนวคิดในการสร้างแซ็กโซโฟนนั้น ออดอล์ฟ แซ็ก ต้องการสร้างเครื่องดนตรีที่ผสมผสานเสียงระหว่างเครื่องทองเหลือง (Brass Instrument) และเครื่องลมไม้ (Woodwind Instrument) เขาได้พยายามคิดค้นและพัฒนาอยู่เป็นระยะเวลานาน โดยได้รับแรงบันดาลใจจากเครื่องดนตรีประเภททองเหลืองชื่อว่า ออฟฟิคเลอ (Ophicleide) เขาได้ทดลองประดิษฐ์เป็นนั้วประกอบนมใส่ในเครื่องออฟฟิคเลอ ในระยะแรกยังคงใช้ที่เป่าของเครื่องทองเหลือง ต่อมาเปลี่ยนเป็นที่เป่าแบบคลาริเน็ต และในที่สุดจึงพัฒนามาเป็นแซ็กโซโฟนเมื่อเขาอายุได้ประมาณ 20 ปี โดยแซ็กโซโฟนตัวแรกมีรูปร่างลักษณะคล้ายบาริโทน แซ็กโซโฟน

แซ็กโซโฟน ได้พัฒนาและเริ่มแพร่หลายจากการเข้าร่วมในวงโยธวาทิต (Military Bands) ในช่วงนั้นเขาได้พัฒนาแซ็กโซโฟนด้วยกัน 6 ชนิดในระบบเสียงบีแฟลต (Bb) และระบบเสียงอีแฟลต (Eb) ตั้งแต่โซปราโน แซ็กโซโฟนจนถึงเบส แซ็กโซโฟน ต่อมาได้เข้าไปรวมอยู่ในวงดุริยางค์ซิมโฟนี (Symphony Orchestras) จุดที่ทำให้แซ็กโซโฟนได้รับความนิยมมาก เมื่อเข้าสู่วงดนตรีแจ๊ส (Jazz) ในปีค.ศ.1900 โดยมีลักษณะการเล่นเป็นวงและเล่นเดี่ยว แซ็กโซโฟนจัดเป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งที่กลุ่มคนทุกชนชั้นนิยมเล่นกัน

ตระกูลของแซ็กโซโฟน (Saxophone Family)

แซ็กโซโฟน เป็นเครื่องดนตรีที่ผสมผสาน โดยมีลำตัวเป็นเครื่องทองเหลือง แต่มีระบบนิ้ว แป้นนิ้วและที่เป่าแบบเครื่องลมไม้ ปัจจุบันตระกูลของแซ็กโซโฟนมีทั้งหมด 7 ชนิดคือ

1. โซปราโน แซ็กโซโฟน (Sopranino Saxophone) เป็นแซ็กโซโฟนที่มีขนาดเล็กที่สุด จัดอยู่ในระบบเสียง Eb

2. โซปราโน แซ็กโซโฟน (Soprano Saxophone) เป็นแซ็กโซโฟนที่มีขนาดใหญ่กว่าโซปราโน แซ็กโซโฟน สำหรับโซปราโน แซ็กโซโฟน จัดเป็นเครื่องดนตรีในระบบเสียงBb

3. อัลโต แซ็กโซโฟน (Alto Saxophone) เป็นแซ็กโซโฟนที่มีขนาดใหญ่กว่าโซปราโน แซ็กโซโฟน สำหรับอัลโต แซ็กโซโฟน จัดเป็นเครื่องดนตรีในระบบเสียงEb

4. เทเนอร์ แซ็กโซโฟน (Tenor Saxophone) เป็นแซ็กโซโฟนที่มีขนาดใหญ่กว่าอัลโต แซ็กโซโฟน สำหรับเทเนอร์ แซ็กโซโฟน จัดเป็นเครื่องดนตรีในระบบเสียงBb

5. บาริโทน แซ็กโซโฟน (Baritone Saxophone) เป็นแซ็กโซโฟนที่มีขนาดใหญ่กว่าเทเนอร์ แซ็กโซโฟน สำหรับบาริโทน แซ็กโซโฟน จัดเป็นเครื่องดนตรีในระบบเสียงEb

6. เบส แซ็กโซโฟน (Bass Saxophone) เป็นแซ็กโซโฟนที่มีขนาดใหญ่กว่าบาริโทนแซ็กโซโฟน สำหรับเบส แซ็กโซโฟน จัดเป็นเครื่องดนตรีในระบบเสียงBb

7. คอนทราเบส แซ็กโซโฟน (Contrabass Saxophone) เป็นแซ็กโซโฟนที่มีขนาดใหญ่ที่สุด จัดเป็นเครื่องดนตรีในระบบเสียงEb

ต่อมาหลังปีค.ศ. 1970 เครื่องดนตรีประเภทซินธิไซเซอร์ได้เข้ามามีบทบาทในการบันทึกเสียง โดยเครื่องดนตรีดังกล่าวสามารถผลิตเสียงต่างๆได้มากมายรวมทั้งเสียงของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า ด้วยความพยายามให้เสียงที่สร้างขึ้นใกล้เคียงกับเสียงจริงของเครื่องเป่าให้ได้มากที่สุด จึงได้ผลิตอุปกรณ์ที่มีลักษณะรูปทรงและระบบนิวส์คล้ายเครื่องเป่าที่เรียกว่า เครื่องเป่าลมไม้อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Wind Instruments) แล้วให้นักดนตรีเล่นอุปกรณ์ดังกล่าวเหมือนเล่นเครื่องเป่าจริง แต่เสียงที่ผลิตออกมานั้นมิได้มาจากการเป่าของนักดนตรี แต่มาจากการเชื่อมสัญญาณต่อไปยังเครื่องจำลองเสียงสังเคราะห์ (Sound Modules) (Hugo. 2007 : 104-109)

2. พัฒนาการของแซ็กโซโฟนในประเทศไทยและต่างประเทศ

ผู้วิจัยนำเสนอพัฒนาการของแซ็กโซโฟน ออกเป็น2กลุ่ม ดังนี้

2.1 พัฒนาการของแซ็กโซโฟนในประเทศไทย สามารถจำแนกได้ดังนี้

ช่วงแรก แซ็กโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีสากลที่เข้ามาในประเทศไทยประมาณช่วงปลายรัชกาลที่ 5 - รัชกาลที่ 6 โดยเข้ามาใช้ในวงแตงวอน และวงโยธวาทิต ซึ่งช่วงนั้นวงโยธวาทิตได้รับความสนใจและเป็นที่นิยม

ช่วงที่สอง ในช่วงปลายรัชกาลที่ 6-7 เป็นช่วงที่ดนตรีสากลแพร่หลายและได้รับความนิยมอย่างมาก ทำให้แซ็กโซโฟนเริ่มเป็นที่แพร่หลายในวงดนตรีต่างๆ และได้รับความนิยมมากขึ้นจากการเป็นสมาชิกในวงโยธวาทิต ขยายตัวออกมาร่วมเล่นกับวงดนตรีอื่นๆ เช่น ร่วมบรรเลงในวงดนตรีแจ๊ส เมื่อดนตรีแจ๊สแพร่หลายในประเทศไทย ประมาณปี พ.ศ. 2477 และนำมาบรรเลงในวงดนตรีลีลาศของวงโฆษณาการ หรือวงสุนทราภรณ์ ในปี พ.ศ. 2482 ซึ่งเป็นลักษณะของวงบิ๊กแบนด์ (BigBand)

ช่วงที่สาม ช่วงประมาณหลังปี พ.ศ. 2503 ความนิยมและแพร่หลายของวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกเข้ามาในประเทศไทยอย่างมากเช่น วงสี่เต่าทอง (The Beatles) วงเดอะชาโดว์ (The Shadow) และเอลวิส เพรสลีย์ (Elvis Presley) ต่อมาในช่วงปลายปี พ.ศ. 2512 เมื่อสหรัฐอเมริกาเข้าตั้งฐานทัพในประเทศไทย ทำให้อิทธิพลของดนตรีตะวันตกเข้ามามีบทบาทต่อวงการเพลงของไทย เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของวงดนตรี เป็นวงสตริงคอมโบ ประกอบด้วย

เครื่องดนตรีกีตาร์ คีย์บอร์ด กลองและเครื่องเป่า ได้แก่ ทรัมเปต ทรอมโบน และแซ็กโซโฟน ซึ่งเพลงที่เล่นมีทั้งเพลงสากลและเพลงไทยสากลในแนวเพลงป๊อปปูลาร์ เช่น ร็อค แจ๊ส เป็นต้น

ช่วงที่สี่-ปัจจุบัน เพลงสากลที่บรรเลงโดยวงดนตรีสากลได้รับความนิยมเรื่อยมา ทำให้นักดนตรีไทยได้รู้จักและเรียนรู้ลักษณะแนวดนตรีและวงดนตรี ตามวัฒนธรรมดนตรีตะวันตก เช่น วงดนตรีคลาสสิก วงแจ๊สเบบอปมีวอลท์ วงร็อค และวงแจ๊ส เป็นต้น ซึ่งในลักษณะของวงแจ๊สนั้น เครื่องเป่าที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ แซ็กโซโฟน ด้วยความเป็นเครื่องดนตรีที่สามารถเล่นได้หลากหลายแนว จึงทำให้แซ็กโซโฟนสามารถเข้าไปบรรเลงร่วมกับวงดนตรีหลายประเภททั้งแนวแจ๊ส ป๊อป หรือ แนวคลาสสิก ซึ่งได้รับความนิยมจวบจนปัจจุบัน

2.2 พัฒนาการของแซ็กโซโฟนในต่างประเทศ สามารถจำแนกได้ ดังนี้

ช่วงแรก แซ็กโซโฟนได้ถือกำเนิดในช่วงปี ค.ศ. 1840-1841 โดยนายอดอล์ฟ แซ็ก ต่อมาได้พัฒนาและเริ่มแพร่หลายในวงโยธวาทิต และได้เข้าไปร่วมอยู่ในวงดุริยางค์ ซิมโฟนี

ช่วงที่สอง ประมาณปีค.ศ.1900 แซ็กโซโฟนได้รับความนิยมอย่างมากเมื่อเข้าไปร่วมในวงดนตรีแจ๊ส ตั้งแต่ยุคสวิง (Swing Era) ประมาณค.ศ.1930-1940 ยุคบีบ๊อป (Bebop) ประมาณปีค.ศ.1940-1950 ยุคคูลแจ๊ส (Cool Jazz) ค.ศ.1950 และในขณะวงดนตรีคลาสสิก การเล่นแซ็กโซโฟนยังเป็นการนำโน้ตเพลงของเครื่องดนตรีอื่น ๆ มาเขียนให้แซ็กโซโฟนบรรเลง

ช่วงที่สาม หลังค.ศ.1960 กระแสดนตรีเปลี่ยนไป ผู้ฟังส่วนใหญ่สนใจดนตรีในแนวร็อค เช่น วงเดอะบีเทิล (The Beatles) จิมมี เฮนดริกซ์ (Jimi Hendrix) ทำให้ดนตรีแจ๊สต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอด โดยมีการผสมผสานระหว่างดนตรีร็อค (Rock) และโซล (Soul) ซึ่งต่อมาเรียกว่า ฟิวชั่นแจ๊ส (Fusion Jazz)

ช่วงที่สี่-ปัจจุบัน เมื่อจุดสูงสุดของฟิวชั่นแจ๊สเริ่มแผ่วลง จึงทำให้แจ๊สในแนวคอมเทมโรรารี แจ๊ส (Contemporary Jazz) และแนวสมูทแจ๊ส (Smooth Jazz) เข้ามาเป็นทางเลือกใหม่ของดนตรีแจ๊ส แม้ลักษณะรูปแบบของวงดนตรีจะเปลี่ยนแปลงไป แต่แซ็กโซโฟนก็ยังคงได้รับความนิยมและเข้าร่วมอยู่ในวงดนตรีแนวใหม่นี้ เช่นเดียวกับดนตรีคลาสสิก ได้มีการประพันธ์เพลงให้กับแซ็กโซโฟนโดยเฉพาะ เป็นบทเพลงที่มีแนวคิดและโครงสร้างทางดนตรีตลอดจนวิธีการเล่นที่แตกต่างจากเพลงคลาสสิกในอดีตที่เรียกว่า เพลงร่วมสมัย

3. นักแซ็กโซโฟนที่ควรศึกษา

ผู้วิจัยนำเสนอโดยการแบ่งนักแซ็กโซโฟนออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักแซ็กโซโฟนไทย ได้แก่

1. เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร

ชื่อเดิม เทวัญ ทรัพย์แสนยากร หรือ ต๋อง เทวัญ เป็นนักแซ็กโซโฟนแจ๊สชาวไทยยุคบุกเบิก มีความสนใจดนตรีจากการสังเกตและเรียนรู้ดนตรีด้วยตนเอง เครื่องดนตรีชิ้นแรกที่เขาเล่นคือ ขลุ่ยไทย ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้มีโอกาสเล่นแซ็กโซโฟน เนื่องจากมีระบบนิ้วใกล้เคียงกับขลุ่ย จึงสามารถเล่นแซ็กโซโฟนได้อย่างคล่องแคล่ว

ต่อมาได้เข้าเล่นในคณะร่ำวง ไนท์คลับ จนเป็นที่รู้จักจึงย้ายมาเล่นวงคอมโบในจังหวัดกรุงเทพฯ ทำให้วงการดนตรียอมรับในความสามารถในการเล่นแซ็กโซโฟน

2. ยงยุทธ ผิวสุวรรณ

ยงยุทธ ผิวสุวรรณ หรือ น้ำหอยย เป็นนักแซ็กโซโฟนที่มีความสามารถ สามารถเล่นได้ทุกสไตล์เพลง เริ่มสนใจดนตรีจากสังคมแวดล้อมที่มีวงป๊อปปี้และแตรวง ทำให้มีความสนใจทั้งดนตรีไทยและสากล ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบ “ครูพักลักจำ” ต่อมาได้ศึกษาดนตรีอย่างจริงจัง และถูกต้องตามหลักการของดนตรี เมื่อเข้าเป็นนักเรียนในโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ควบคู่กับการเล่นในวงดนตรีลูกทุ่ง

ยงยุทธ ผิวสุวรรณ มีผลงานในการบันทึกเสียงมากมาย ทั้งผลงานบรรเลงเดี่ยวของตนเอง และศิลปินอื่นๆ

3. วิชัย อึ้งอัมพร

วิชัย อึ้งอัมพร หรือ อาจารย์ป๊อก เป็นนักแซ็กโซโฟน นักแต่งเพลง นักเรียบเรียงเสียงประสาน และโปรดิวเซอร์ควบคุมดูแลงานเพลงของศิลปินนักร้อง มีความชอบและสนใจดนตรีตั้งแต่เด็ก โดยเฉพาะการขับร้อง เริ่มเล่นดนตรีอย่างจริงจังเมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 ในเครื่องดนตรี คลาริเน็ตและแซ็กโซโฟน

แม้จะมีความสนใจอยากเรียนดนตรี แต่ในสมัยก่อนยังไม่มีเปิดเรียนเป็นวิชาเอก จึงเลือกเรียนเอกบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำหรับความรู้ทางดนตรีอาศัยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำราต่างประเทศ หรือเรียนรู้จากนักดนตรีต่างชาติและนักดนตรีรุ่นพี่ชาวไทย

ในขณะที่มีอาชีพนักดนตรีได้มีโอกาสเรียนเพิ่มเติมในวิชา การเรียบเรียงเสียงประสาน โดยอาจารย์แมนรัตน์ ศรีกรานนท์ เป็นผู้สอน ทำให้มีความรู้ในการแต่งเพลงและการเรียบเรียงดนตรี ทำให้ได้มีโอกาสเรียบเรียงเพลงต่างๆมากมาย หลังจากนั้น คุณเต๋อ เรวัตี พุทธิพันธ์ ชักชวนมาทำงานด้านดนตรีกับค่ายเพลงแกรมมี่ในยุคบุกเบิก

4. อาจารย์ธนิสร์ ศรีกลิ่นดี

สังคมแวดล้อมทางบ้านที่มีวงป๊อปปี้และแตรวง ทำให้ได้มีโอกาสฟังและเล่นดนตรีอยู่ตลอด แนวทางในการซ้อมดนตรีแตกต่างจากนักดนตรีต่างจังหวัดด้วยกัน มาจากการสอนของครูทองดำ ซึ่งเป็นลูกศิษย์รุ่นแรกของพระเจนดุริยางค์

เมื่อจบมัธยมศึกษา ได้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในสมัยนั้นยังไม่มีเปิดเอกดนตรี แต่มีวิชาที่เกี่ยวกับดนตรีคือ วิชาสังคีตนิยม เพราะการเรียนวิชาสังคีตนิยม เป็นการเปิดโลกทัศน์ทางดนตรี ทำให้เข้าใจหลักการทางดนตรีและสนใจดนตรีมากยิ่งขึ้น ขณะที่เรียนวิชาเอกฟิสิกส์ ต่อมาเมื่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เปิดวิชาเอกดนตรี จึงเข้าเรียนเอกดนตรีในเครื่องมือเอกคลาริเน็ต และแซ็กโซโฟน เมื่อเป็นนักดนตรีอาชีพ

5. ภูษิต ไล่ทอง

เป็นคนจังหวัดสิงห์บุรี เมื่อ50ปีที่แล้ว ความเจริญทุกด้านยังเข้าไปไม่ถึง รวมทั้งเรื่องดนตรี สิ่งที่อยู่จักในสมัยนั้นคือ วงดนตรีลูกทุ่ง แต่ยังหาโอกาสชมได้น้อย สิ่งที่ได้เห็นและใกล้ชิดคือ แตรวง และวงป๊อปปี้ ทำให้ซึมซับทำนองเพลงไทยเดิมโดยไม่รู้ตัว

เมื่อเข้าโรงเรียนสมประสงค์วิทยา ในระดับชั้นประถมศึกษา เข้าอยู่ในวงดุริยางค์เล่นตำแหน่ง ฉาบ ต่อมาเรียนในระดับมัธยมศึกษา จึงสมัครเล่นแตรวงของโรงเรียน เล่นคลาริเน็ต

หลังจากจบระดับมัธยมศึกษา ด้วยความชอบดนตรีจึงสมัครสอบเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา และเลือกดนตรีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสามารถเข้าเรียนในสถาบันดังกล่าว

6. เติบโต ขึ้นสำราญ

มีความชอบดนตรีตั้งแต่เด็ก เครื่องดนตรีที่เล่นครั้งแรก คือ ขลุ่ยไทย เมื่อเรียนในระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนสตรีหีบ 2 ได้เข้าวงดนตรีลูกทุ่งของโรงเรียน เล่นได้ตำแหน่ง กลองทอม และในวงดุริยางค์สามารถเล่นได้ทุกเครื่องดนตรี เช่น เมโลเดียน เบสโลลาร์(นึ่งหน่อง) กลอง โดยเป็นการอ่านโน้ตแบบอักษรไทย (ด ร ม ฟ ช ล ท) เข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯตอนเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี ได้สมัครเข้าวงโยธวาทิต โดยขอเล่นในตำแหน่ง อีแฟลตคลาริเน็ต เพราะเมื่อเห็นกลไกต่างๆ ดูเท่ และมาจากการได้ดูวงโยธวาทิตของโรงเรียนสินสมุทร ได้เห็นคลาริเน็ตเป็นตัวเป่านำ ฟังเสียงรู้สึกไพเราะ มีความโดดเด่น เคยได้ยินเสียงแซ็กโซโฟนแต่ไม่รู้สึกรู้สีก ชอบ และแซ็กโซโฟนไม่ใช่ตัวสร้างทำนองเท่าคลาริเน็ตในวงโยธวาทิต

ช่วงเข้าสู่วัยรุ่น มองว่าอาชีพนักดนตรีเป็นอาชีพที่ไม่น่าเข้าใกล้ เพราะได้เห็นภาพ ของนักดนตรีที่อยู่ใกล้บ้าน มีสภาพ “เมา” กินเหล้าใช้ยาเสพติด จึงคิดว่าอาชีพที่เหมาะสมควร เป็นเรื่อง การทำธุรกิจ จุดที่ทำให้เข้าสู่วงการดนตรี ในช่วงที่เรียนปวช. เนื่องจากฐานะทางบ้านไม่ได้ ร่ำรวย จึงหาอาชีพเสริม โดยครูที่สอนดนตรีชักชวนให้เล่นดนตรีในร้านที่เล่น ในตอนแรกเล่นคลาริเน็ต และแนะนำให้เปลี่ยนไปเล่นแซกโซโฟน เนื่องจากบทเพลงส่วนใหญ่ใช้แซกโซโฟน

หลังจากนั้นจึงเล่นดนตรีอาชีพในตำแหน่งแซ็กโซโฟนเรื่อยมา ครั้นจบระดับ
ปวช.จึงเตรียมศึกษาต่อโดยเลือกเรียนดนตรีที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสามารถ
สอบเข้าได้ โดยเรียนพร้อมกับทำงานอาชีพดนตรี จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

กลุ่มที่ 2 นักแซ็กโซโฟนต่างประเทศ ได้แก่

นักแซ็กโซโฟนแนวคลาสสิก (กฤษดิ์ บุรณวิทย์วาท. 2553 : 15-17)

1. ดร.ยูจีน รุสโซ(Dr.Eugene Rousseau)

ดร. ยูจีน รุสโซ เป็นนักแซ็กโซโฟนที่แสดงแซ็กโซโฟนมาแล้วทั่วโลก มีผลงานบันทึกเสียงแซ็กโซโฟน Deutsche Grammophon ซึ่งเป็นผลงานบันทึกเสียงแซ็กโซโฟน คอนแชร์โต้กับวงออร์เคสตราที่สมบูรณ์แบบชุดแรก นอกจากนั้นยังมีงานบันทึกเสียงกับBudapest Strings, The Wind of Indiana นอกจากผลงานการแสดงแซ็กโซโฟนแล้ว เขายังมีผลงานทางวิชาการ คืองานวิจัยเรื่อง Mouthpiece ของแซ็กโซโฟน และเขียนหนังสือ Marcel Mule : His Life and the Saxophone ซึ่งเขียนมาจากบทสัมภาษณ์ครูของเขาชื่อ Paris Conservatory นักแซ็กโซโฟนชื่อท้องถิ่น

ในปี ค.ศ. 1969 ได้ร่วมก่อตั้ง World Saxophone Congress และเป็น
ประธาน North American Saxophone Alliance และ Comite International du Saxophone

2. ดร.วิลเลียม สตรีท (Dr.Wiliam Street)

ดร.วิลเลียม สตรีท เป็นนักแซกโซโฟนที่มีรางวัลชนะเลิศมากมาย เช่น
รางวัล Certificat d'Aptitude de Saxophone ซึ่งเป็นรางวัลที่ประเทศฝรั่งเศส มอบให้ผู้มีผลงานยอดเยี่ยมทางดนตรีและการสอนเครื่องดนตรี

ดร.วิลเลียมเป็นทั้งนักดนตรี วาทยกรและนักโซโลในวงออร์เคสตราและ
แบนด์ทั่วยุโรป อเมริกากลาง อเมริกาเหนือ และเอเชีย ผลงานบันทึกเสียง เช่น Tre Vie, Concerto for

Saxophone and Orchestra เขาได้รับรางวัล Juno award ในปีค.ศ.1999 ผลงานล่าสุด My Very First Solo ซึ่งเป็นการรวมงานของBach, Fisher, Heider, Denisov, Albright และ Swerts

3. โรเจอร์ กรีนเบิร์ก (Roger Greenberg)

โรเจอร์ กรีนเบิร์ก เป็นศาสตราจารย์ทางดนตรีที่มหาวิทยาลัยนอร์ทเทิร์นโคโลราโด จบการศึกษาทางดนตรีจากสถาบันการดนตรีJuilliard และมหาวิทยาลัยเซาท์เทิร์นแคลิฟอร์เนีย ได้บรรเลงเดี่ยวร่วมกับวงออร์เคสตราชั้นนำ เช่น ลอสแอนเจลิส ฟิลาฮาร์โมนิคออร์เคสตรา เดนเวอร์ซิมโฟนีออร์เคสตรา ภายใต้การอำนวยเพลงโดยสุบิน เมตตา แอนเดอร์ พรีวิน ไมเคิล ทิลสัน โทมัส ฟิลลิป อังเดรมอง ลูเซียโน เบรีโอ และลีโอนาร์ด สลัดกินส์ รวมทั้งร่วมบรรเลงเดี่ยวในงาน World Saxophone Congress

ในฐานะนักดนตรีอาชีพ โรเจอร์เล่นทั้งดนตรีคลาสสิกและดนตรีแจ๊ส มีผลงานบันทึกเสียงประกอบภาพยนตร์ให้กับ Twentieth Century Fox และWarner Brothers ร่วมงาน กับนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงเช่น จอห์น วิลเลียม เจอร์รี่ โกลสมิธ และลาโล ชิฟริน รวมทั้งมีผลงานบันทึกเสียงกับบริษัท WIM

4. ฮาร์วี พิตเทล (Harvey Pittel)

ฮาร์วี พิตเทล เป็นนักแซกโซโฟนแนวคลาสสิกที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่ง ชาวสหรัฐอเมริกา เคยร่วมกับวงซิมโฟนีชั้นนำมากมายอาทิ นิวยอร์กฟิลาฮาร์โมนิค บอสตันซิมโฟนี เดนเวอร์ซิมโฟนี ซีแอตเติลซิมโฟนี ลอสแอนเจลิสฟิลาฮาร์โมนิค เคยร่วมงานกับผู้อำนวยเพลงเช่น สุบิน เมตตา เซจิ โอซาวา เนวิลล์ มาร์รีเนอร์ และไมเคิล ทิลสัน นิตยสารนิวยอร์กไทม์ ได้เขียนคำชมว่าเป็นนักแซกโซโฟนที่เยี่ยมยอด

นอกจากนี้ฮาร์วียังได้รับทุนรางวัลใหญ่ๆ เช่น ทุนร็อกกีเฟลเลอร์ (Martha Baird Rockefeller Grant) ทุนศิลปินเดี่ยวแห่งชาติ (National Endowment for the Arts Solo Recitalist) ได้รับรางวัลศิลปินยอดเยี่ยมจาก The Concert Artists Guild Competition และรางวัล The Concours International d'Execution Musicale in Geneva

5. เซน ลี (Shyen Lee)

เซน ลี เป็นนักแซกโซโฟนแนวคลาสสิกชาวไต้หวัน เป็นผู้บุกเบิกการเรียนการสอนแซกโซโฟนในแนวคลาสสิก ทั้งในรูปแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่ เขาเคยเป็นนักเดี่ยวแซกโซโฟน แสดงคอนเสิร์ตทั้งในทวีปยุโรปและเอเชีย เซน ลี เคยศึกษากับ Kenneth Radnofsky ใน New England Conservatory และ Dr.John Sampen ใน Bowling Green University ปัจจุบัน เซน ลี เป็นหัวหน้าภาควิชาเครื่องลมไม้ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นักแซกโซโฟนแนวแจ๊ส

1. ชาลี ปาร์คเกอร์ (Charles "Bird" Parker, Jr.)

ชาลี ปาร์คเกอร์ นักอัลโตแซกโซโฟนแจ๊สผู้ยิ่งใหญ่ชาวอเมริกัน บิดาแห่ง "บีบ๊อป" (Bebop) เกิดที่เมืองแคนซัสซิตี มลรัฐแคนซัส สหรัฐอเมริกา พ่อของเขาเป็นพ่อครัวบนรถไฟที่เคยเป็นนักเปียโนและนักเต้นรำมาก่อน แม่ทำงานที่สถาบันการเงิน ปาร์คเกอร์เริ่มเล่นแซกโซโฟนครั้งแรกตอนอายุ 11 ขวบ โดยเช่าแซกโซโฟนมาเล่น เขาไม่ได้เรียนดนตรีอย่างเป็นระบบ ได้แต่หัดเล่นและหาประสบการณ์บนเวทีด้วยตนเอง จากเหตุการณ์ที่ถูกมือกลอง นักดนตรีที่เล่นทนไม่ได้กับวิธีการ

เล่น ถึงกับขว้างฉาบใส่ขณะที่เขากำลังเป่าแซ็ก เป็นเหตุให้โกรธแค้นมาก กลับไปเรียนรู้ทฤษฎีเพิ่มเติม โดยสังเกตและฟังจากนักดนตรีรุ่นใหญ่ และฝึกฝนฝีมืออย่างหนักจนถึงอายุ 15 ปี ด้วยเหตุนี้เสียงดนตรีของเขาจึงแตกต่างจากชนบทการเล่นในสมัยนั้น

ชื่อเสียงของปาร์คเกอร์เริ่มดังไปทั่วเมืองแคนซัส จนได้ร่วมวงกับ เคาท์ เบซี (Count Basie) วงดนตรีชั้นนำของเมือง จากนั้นก็พัฒนาเทคนิคและฝีมือจนจัดเจนมากขึ้นเรื่อยๆ ต่อมาได้ย้ายไปนิวยอร์กเป็นนักดนตรีอาชีพและประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น ล้างจาน เสริมเพื่อเลี้ยงชีพด้วย ในสมัยนั้น ยังเป็นยุคที่ดนตรีสวิงและบิกแบนด์กำลังเฟื่องฟู แต่เขาก็กลับเป่าหน้ายั่วเสียงเดิมๆ และรูปแบบอันซ้ำซาก เขาจึงแสวงหาสัมผัสเสียงใหม่ๆ อยู่เสมอ โดยการแจมกับนักดนตรีคนอื่น ๆ ในวงขนาดเล็ก และเล่นดนตรีตามความพึงพอใจของตนเองเป็นหลัก จนกระทั่งวันหนึ่งขณะกำลังแจมเพลง "Cherokee" กับ บิดดี ฟ्लीท (William "Biddy" Fleet) เขาก็ลองเล่นตาม "เสียงที่ได้ยิน" ออกมาเป็นครั้งแรก และพัฒนาร่วมกับนักดนตรีอีกหลายคน เช่น ดิซซี และมังก์ (Thelonious Monk) จนกระทั่งกลายเป็นแจ๊ส กระแสใหม่เรียกว่า "บีบ๊อป" (Bebop)

ดนตรีแจ๊ส บีบ๊อป ซึ่งเป็นดนตรีที่เล่นในทำนองที่รวดเร็ว เข้าถึงอารมณ์ จังหวะซับซ้อนมากขึ้น มีการด้นสดที่บิดผันทำนองเดิมๆ จนกลายแทบจำเค้าเดิมไม่ได้ แต่ขณะเดียวกัน นักดนตรี บิกแบนด์หลายคนอย่าง ทอมมี่ ดอร์ซีย์ (Tommy Dorsey) และหลุยส์ อาร์มสตรอง (Louis Armstrong) ก็ออกมาวิพากษ์วิจารณ์ว่าบีบ๊อปทำให้แจ๊สก้าวถอยหลังเข้าคลอง แต่อย่างไรก็ตาม บีบ๊อปก็กลายเป็นที่นิยมในหมู่คนรุ่นใหม่เป็นอย่างมาก และเป็นกึ่งก้านใหม่ของแจ๊สที่จะเติบโตเป็นคูลแจ๊ส (Cool Jazz), ฮาร์ดบ๊อป (Hard Bop), โมดัลแจ๊ส (Modal Jazz) และฟรีแจ๊ส (Free Jazz) ในที่สุด นับได้ว่าบีบ๊อปเป็นการปฏิวัติวงการแจ๊สไปสู่แจ๊สสมัยใหม่ (Modern Jazz) ชาร์ลี ปาร์เกอร์ ได้รับการยอมรับว่าเป็นนักดนตรีที่ขยันฝึกซ้อม ชอบทดลองหาเทคนิคใหม่ๆ ผู้ฟังก็มักจะประหลาดใจในสัมผัสเสียงดนตรีใหม่ๆ จากฮอร์นของเขาอยู่เสมอ

2. จอห์น โคลเทรน (John William Coltrane)

จอห์น โคลเทรน (John William Coltrane) นักเทนเนอร์แซ็กโซโฟนแจ๊สผู้ยิ่งใหญ่ชาวอเมริกัน เกิดที่เมืองแฮมเลต มลรัฐนอร์ท แคโรไลนา ในสมัยที่ยังมีการแบ่งแยกสีผิวกันอย่างรุนแรง โคลเทรนเติบโตมาด้วยการอบรมเลี้ยงดูแบบชนชั้นกลางทางใต้ เรียนศาสนาผ่านการร้องเพลง สวดในโบสถ์ พ่อของเขาเล่นเครื่องดนตรีได้หลายชิ้น โคลเทรนเริ่มเล่นอี-แฟลต ฮอรั่น (E-Flat Horn) และเปลี่ยนเป็นคลาริเน็ตในวงประจำโรงเรียนไฮสคูล ในสมัยนั้นดนตรีสวิง (Swing) และบิกแบนด์ (Big Band) กำลังแบ่งบานอยู่ในอเมริกา โคลเทรนได้ทำความรู้จักแจ๊สผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และตามตู้เพลงต่าง ๆ จนหันมาสนใจดนตรีแจ๊สอย่างจริงจัง ในระหว่างที่เรียนไฮสคูลปีสุดท้าย เขาก็เปลี่ยนมาเล่นอัลโต-แซ็กโซโฟน โดยได้แรงบันดาลใจจาก เลสเตอร์ ยัง (Lester Young) และจอห์นนี่ ฮ็อดจิส (Johnny Hodges) สองนักดนตรีผู้สร้างตัวตนให้แซ็กโซโฟน โดดเด่นในเวทีแจ๊ส ซึ่งต่อมาช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่2 เขาจึงเปลี่ยนมาเล่นเทนเนอร์ แซ็กโซโฟน

จอห์น โคลเทรน มีผลงานยอดเยี่ยมไว้มากมาย เช่น แผ่นเสียงอัลบั้มแรกของตัวเอง คือ "Blue Train" ผลงานในนามของวง "ไมล์ส เดวิส ควินต็ต" (Miles Davis Quintet) อาทิ 'Round About Midnight, Relaxin', Workin', Cookin' และ Kind of Blue ผลงานระดับคลาสสิก เช่น My Favorite Things, Impression และ Giant Steps ภายหลังเขาเริ่มหันหน้าเข้าหาศาสนา พระเจ้า และการทำสมาธิ โดยใช้แซ็กโซโฟนเป็นพาหนะมุ่งเข้าสู่จิตวิญญาณ กลายเป็นอัลบั้ม

อมตะตลอดกาลคือ A Love Supreme ในเดือนธันวาคมปี 1964 หลังจากนั้นโคลเทรนก็มุ่งเข้าสู่ “ตัวตน” ในวิถีฟรีแจ๊ส (Free Jazz) ออกอัลบั้มก้าวหน้าออกมาอีกหลายชิ้น อาทิ Transition, Sun Ship, Ascension, Meditations และอัลบั้มสุดท้าย คือ Interstellar Space โคลเทรนนับเป็นหนึ่งในนักดนตรีแจ๊สหัวก้าวหน้า (Avant-garde Jazz) ผู้นำวิถีแห่งฟรีแจ๊สให้แก่ดนตรีแจ๊สสมัยใหม่ และนับเป็นนักแซ็กโซโฟนที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อวงการดนตรีแจ๊ส และดนตรีแขนงอื่นๆ トラバจนทุกวันนี้

3. เลสเตอร์ ยัง (Lester Young)

เลสเตอร์ ยัง เกิดในครอบครัวนักดนตรี เกิดที่เมืองวู้ดวิลล์ (Woodville) รัฐมิสซูรี (Missouri) สหรัฐอเมริกา บิดาชื่อ วิลลิส แฮนดี้ ยัง (Willis Handy Young) เป็นผู้มีทักษะทางดนตรีหลายด้านและได้สอนลูกของเขาแต่ละคนให้เล่นเครื่องดนตรี เลสเตอร์คุ้นเคยกับไวโอลิน ทรัมเป็ต และกลอง แต่เมื่ออายุประมาณ 13 ปี ก็เริ่มจริงจังกับอัลโต้แซ็กโซโฟน ในปี 1927 หลังจากมีเรื่องขัดแย้งกับพ่อ เขาออกจากวงของครอบครัวแล้วเริ่มเล่นอัลโต้แซ็กโซโฟนกับวง Art Bronson's Bostiaonians ภายหลังได้กลับไปร่วมกับวงของครอบครัวช่วงสั้นๆ ในเมือง นิวเม็กซิโก (New Mexico) ปี 1933 ชื่อเสียงของยังก็โด่งดังในย่านแคนซัสซิตี (Kansas city) ด้วยการเล่นตามอย่างของ Bennie Moten, George E. Lee, Clarence Love, King Oliver, Fletcher Henderson, และ Coleman Hawkins

ในปี 1934 เลสเตอร์ได้ร่วมเล่นกับ Count Basie ซึ่งช่วยให้เขาเป็นที่รู้จักในระดับชาติมากขึ้นในฐานะของนักแซ็กโซโฟน หลังจากการพักผ่อนช่วงสั้นๆ จากวงออร์เคสตราแห่งบาร์ซี เขาได้กลับไปร่วมเล่นอีกครั้งในปี 1936 และได้ร่วมกับนักดนตรีอื่นในวงบาร์ซีออกอัลบั้มของตัวเองเป็นครั้งแรก หลังจากนั้นไม่กี่ปี ชื่อเสียงของเขาโด่งดังขึ้นมากพร้อมกับชื่อเสียงของวงบาร์ซี ถึงแม้ว่านักวิจารณ์จะไม่ได้พูดถึงเขาโดยตรง แต่นักดนตรีหลายคนก็ชื่นชมวิธีการเล่นของเขา และยกย่องให้เขาเป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการพัฒนาฝีมือทางการดนตรี

4. โคลแมน ฮอว์กินส์ (Coleman Hawkins)

โคลแมน ฮอว์กินส์ เป็นนักแซ็กโซโฟนเทเนอร์คนสำคัญคนแรกและยังเป็นหนึ่งในนักแซ็กโซโฟนผู้ยิ่งใหญ่ตลอดกาลอีกด้วย เป็นนักค้นคว้าใหม่ที่ตั้งใจค้นคว้าจากความรู้ในเรื่องคอร์ดและการเล่นประสานที่รอบรู้ของเขา ฮอว์กินส์มีช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่อยู่ถึง 40 ปี (ค.ศ. 1925-1965) ในช่วงเวลานี้ไม่มีใครสามารถก้าวขึ้นมาเป็นคู่แข่งเขาได้เลย

ฮอว์กินส์เริ่มเรียนเปียโนเมื่ออายุได้ 5 ปี แล้วจึงเปลี่ยนมาเล่นเชลโล่เมื่ออายุ 7 ปี หลังจากนั้นอีก 2 ปี เขาก็เริ่มหันมาเล่นเทเนอร์แซ็กโซโฟน ซึ่งในเวลานั้นแซ็กโซโฟนถือเป็นเครื่องดนตรี ที่แปลกใหม่ มักใช้เพียงในการแสดงสลับฉากละครและใช้แก้ขัดแทนทรอมโบนในวงโยธวาทิต ฮอว์กินส์ได้พัฒนาเพื่อค้นหาวิธีการเล่นของตัวเอง จนเขาสามารถเล่นได้อย่างชำนาญเมื่ออายุ 12 ปี และได้เล่นแสดงที่โรงละครเมืองแคนซัส ในปี ค.ศ. 1921 จากการที่ มามี สมิทท์ (Mamie Smith) จ้างเขาให้เล่นร่วมกับวงแจ๊สฮอนด์ของเธอ (Her Jazz Hounds) หลังจากฮอว์กินส์ได้ทำการร่วมเล่นบันทึกเสียงอยู่หลายครั้งกับนักร้องเพลงบลูส์ผู้นี้ เขาก็ได้แยกตัวออกจากสมิทท์ในเดือนมิถุนายนปี ค.ศ. 1923 และรับจ้างเล่นอยู่แถวนิวยอร์ก นั่นทำให้เขาได้เล่นกับวิลเบอร์ สเวทแมน (Wilbur Sweatman) อยู่ช่วงหนึ่ง ก่อนที่ในเดือนสิงหาคมปีเดียวกัน เขาจะทำการบันทึกเสียงเป็นครั้งแรกกับเฟลเชอร์ แฮนเดอร์สัน (Fletcher Henderson) และเมื่อแฮนเดอร์สันก่อตั้งวงออร์เคสตราขึ้นในเดือนมกราคมปี ค.ศ. 1924 ฮอว์กินส์ก็ได้เป็นผู้เล่นเทเนอร์แซ็กโซโฟนดาวเด่นของวง

ถึงแม้ว่าโคลแมน ฮอวกินส์นั้นเป็นมือหนึ่งของเทนเนอร์แซ็กโซโฟนในวงการเพลงแจ๊ส ช่วงปี ค.ศ. 1924 อยู่แล้ว ด้วยลีลาการเล่นเป็นห่วงๆ และการใช้ลิ้นคูนเสียงของเขา แต่หลังจากที่หลุยส์ อาร์มสตรอง (Louis Armstrong) ได้ร่วมงานกับแฮนเดอร์สันในปีถัดมา ฮอวกินส์เองก็ได้เรียนรู้ลักษณะ การเล่นที่ผ่อนคลายจากนักเป่าแตรทองเหลืองผู้นี้และพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วภายในปี ค.ศ. 1925 ฮอวกินส์ ก็กลายเป็นนักดนตรีเดี่ยวคนสำคัญ และปีถัดมาผลงานบรรเลงเดี่ยวของเขา ที่ชื่อว่า สแตมเพ็ด (Stampede) ก็กลายเป็นงานที่ทรงอิทธิพล ถึงแม้ว่าเขาจะคร่ำหวอดในวงการมาแล้ว 20 ปี แต่ฮอวกินส์ก็ยังสนับสนุนนักดนตรีแนวบ็อบพ๊อปรุ่นใหม่และสามารถเล่นร่วมกับรูปแบบสมัยใหม่ได้อย่างสอดคล้องกัน

ในช่วงต้นยุค 50 วงโฟร์ บราเธอร์ส (Four Brothers) ซึ่งได้รับอิทธิพลจากเลสเตอร์ ยัง มีชื่อเสียงโด่งดัง ส่งผลให้รูปแบบการเล่นเทนเนอร์ของยังได้รับความนิยมมากกว่ารูปแบบของฮอวกินส์ นอกจากนั้นแล้วยังมีผู้กล่าวว่ารูปแบบของฮอวกินส์นั้นล้าสมัย อย่างไรก็ตาม ฮอวกินส์ยังคงทำงานเพลงของเขาต่อไปและบันทึกผลงานเสียงบ้างในบางโอกาส จนถึงกลางยุค 50 ความรุ่งโรจน์ของฮอวกินส์ ก็กลับมา เนื่องจากดาวรุ่งอย่าง ซอนนี่ ไรลลินส์ (Sonny Rollins) ยอมรับว่าดนตรีของเขาได้รับอิทธิพลจากฮอวกินส์เป็นหลัก

5. อีริค ดอลฟี (Eric Dolphy)

อีริค ดอลฟี เป็นต้นตำรับของแท้ด้วยวิธีการเล่นที่โดดเด่นของเขาทั้งอัลโต้แซ็กโซโฟน ฟลูต และ คลาริเน็ตเบส งานดนตรีของเขาจัดอยู่ในประเภท “ล้ำยุค” แม้เขาไม่ได้เลิกใช้การดันสด ตามทางคอร์ดก็ตามที (บ่อยครั้งที่ความสัมพันธ์ระหว่างโน้ตของเขากับคอร์ดเป็นความสวยงาม ตามทฤษฎี) ในขณะที่ผู้เล่น “ฟรีแจ๊ส” (Free Jazz) คนอื่นส่วนใหญ่จะมีเสียงที่เคร่งเครียดมาก ในการเล่นของพวกเขา แต่การเล่นเดี่ยวของดอลฟีบ่อยครั้งที่โลดแล่นไปดั่งมีชีวิตชีวาและด้วยความปลื้มอย่างเหลือล้น การดันสดของเขาใช้ช่วงโน้ตที่กว้าง ความหลากหลายของเสียงดังการพูดโดยไม่ใช้ดนตรี เป็นตามเหตุผลของมัน ถึงแม้ว่าอัลโต้แซ็กโซโฟนจะเป็นเครื่องดนตรีหลักของเขา แต่ดอลฟีก็เป็นนักเล่นฟลูตคนแรกที่ก้าวสู่การเล่นแบบบ็อบพ๊อป จนมีอิทธิพลต่อ เจมส์ นิวตัน (James Newton) และเขาเป็นผู้ที่ส่วนอย่างมากในการนำคลาริเน็ตเบสมาใช้เป็นเครื่องบรรเลงเดี่ยวในวงการเพลงแจ๊ส อีกทั้งเขายังเป็นคนแรก หลังจาก โคลแมน ฮอวกินส์ (Coleman Hawkins) ที่บันทึกเสียงการบรรเลงเดี่ยวเครื่องเป่าเพียงลำพัง ก่อนที่แอนโทนี แบร์กซ์ตัน (Anthony Braxton) จะทำหลังจากนั้นอีก 5 ปี

ตลอดเส้นทางอาชีพสั้นๆของเขา เขามักไม่ค่อยมีงานสม่ำเสมอ เนื่องจากวิธีการเล่นที่ล้ำสมัยอย่างมาก ปลายปีค.ศ. 1961 ดอลฟีได้เป็นส่วนหนึ่งในวงดนตรีห้าคนของจอห์น โคลเทรน การทำงานร่วมกันของพวกเขาที่หมู่บ้านแวนการ์ด (Village Vanguard) เป็นเหตุให้นักวิจารณ์อนุรักษนิยมใส่ร้ายพวกเขาว่าเล่น “ไม่เป็นแจ๊ส” เนื่องจากความยาวและลีลาในการบรรเลงเดี่ยว

4. ปรัชญาในการเป็นนักแซ็กโซโฟน

การเป็นนักแซ็กโซโฟนที่เก่ง และมีทักษะความสามารถนั้น ซึ่งปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จประกอบด้วย

4.1 การฝึกซ้อม

สุกรี เจริญสุข (2545 : 22-26) ได้กล่าวถึงการฝึกซ้อม สามารถสรุปได้ว่า การฝึกซ้อม ถือเป็นหัวใจสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของนักแซ็กโซโฟนที่ดี เพราะการฝึกซ้อมเป็นการสร้าง

เสริมและพัฒนาทักษะความชำนาญ โดยมีเป้าหมายเพื่อเรียนรู้ทักษะต่างๆที่ใช้ในการเป่าแซ็กโซโฟน และฝึกโสตประสาทให้ตอบสนองต่อดนตรี ไม่ว่าจะเป็นกล่อมเนื้อ ริมฝีปาก ระบบการหายใจ นิ้วมือ สมอง และหูเมื่อการฝึกซ้อมเป็นเรื่องจำเป็น ดังนั้นการวางแผนในการฝึกซ้อม จึงเป็นวิธีการจัดการ ฝึกซ้อมให้เป็นระบบและเป็นการสร้างวินัยให้กับนักแซ็กโซโฟน โดยมีรายละเอียดดังนี้

สถานที่ ควรเป็นสถานที่ที่สงบ สามารถสร้างสมาธิในการฝึกโดยไม่มีสิ่งใดมารบกวนหรือจากบุคคลอื่น ห้องฝึกควรเป็นห้องส่วนบุคคล อากาศถ่ายเทได้สะดวก อุณหภูมิเหมาะสม ประมาณ 25-28 °C (75°F)

วิธีการฝึก การฝึกควรปฏิบัติให้เป็นกิจวัตรประจำวัน โดยมีหลักในการฝึกซ้อม ดังนี้

1. นักแซ็กโซโฟนควรมีเวลาในการฝึก อย่างน้อยวันละ 2-4 ชั่วโมง ควรตระหนักถึงคุณภาพของการฝึกเป็นสำคัญ มีสมาธิในการฝึกซ้อม
2. อุปกรณ์ประกอบในการฝึกซ้อม เช่น เครื่องเคาะจังหวะ เครื่องตั้งเสียง เพื่อสร้างความมั่นคงของจังหวะและเสียงที่ถูกต้อง นอกจากนี้ควรมีกระจกเพื่อตรวจสอบการวางปาก หรือท่าทางในการเล่น และมีเครื่องดนตรีเปียนโน สำหรับการฝึกฟังเสียงและประกอบการบรรเลง
3. ในการฝึกควรเริ่มต้นด้วยอัตราจังหวะช้า เพราะทำให้สามารถได้ยินเสียงที่ตนเองเล่นได้อย่างชัดเจน มีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่อง และควรฝึกจุดอ่อน วลีเพลงที่ยาก กระสวนจังหวะที่เป่าให้ถูกต้อง ไม่ควรละเลยการเล่นที่ผิด

4. ควรบันทึกเสียงในการฝึกซ้อมทุกครั้ง เพื่อฟังและแก้ไขข้อบกพร่องในการฝึก

4.2 ปรัชญาการแสดง

การแสดง เป็นเป้าหมายสูงสุดของการเป็นนักแซ็กโซโฟน ซึ่งเป็นผลมาจากการฝึกซ้อมที่ดี การเข้าใจปรัชญาในการแสดงเป็นการพัฒนาตนให้เป็นนักแซ็กโซโฟนที่ดีต่อไปได้ โดยมีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 การแสดงออกทางดนตรี ถือเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ซึ่งต้องเล่นด้วยใจ ออกมาจากจิตวิญญาณ และสิ่งสำคัญ “เล่นด้วยความรู้สึกมีความสุข” สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยพื้นฐานของการฝึกซ้อมที่ดี

4.2.2 สิ่งสำคัญสำหรับนักแซ็กโซโฟน คือ “ประสบการณ์” แม้ว่าการฝึกซ้อมจะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะความสามารถ แต่หากนักดนตรีขาดโอกาสไม่เคยแสดงดนตรี ทำให้ไม่มีประสบการณ์บนเวที เพราะประสบการณ์เป็นการศึกษาเรียนรู้ของนักดนตรีอย่างหนึ่งที่ไม่สามารถสอนได้ ดังนั้นนักดนตรีต้องกล้าแสดง พร้อมที่จะแสดงและพยายามสร้างประสบการณ์ตรง จากการแสดงอยู่เสมอ

องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนทัศน์ทางดนตรี

1. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนทัศน์

กุญชรี้ คำชาย (2540 : 106) และทิตินา แคมมณี และคณะ (2545 : 1) ได้กล่าวถึงกระบวนทัศน์ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า กระบวนทัศน์ หรือ Paradigm คือ ชุดแนวความคิด หรือ มโนทัศน์ (Concepts) ค่านิยม (Values) ความเข้าใจรับรู้ (Perceptions) และการปฏิบัติ (Practice) ที่ร่วมกัน

ของคนกลุ่มหนึ่ง ชุมชนหนึ่งและได้ก่อตัวเป็นแบบแผนของทัศนอย่างเฉพาะแบบหนึ่ง เกี่ยวกับความจริง (Reality) ซึ่งเป็นฐานของวิถี เพื่อการจัดการตนเองของชุมชนนั้น โดยทำหน้าที่สองประการ ประการแรก ทำหน้าที่ วางหรือกำหนดกรอบ ประการที่สอง ทำหน้าที่บอกเราว่าควรจะทำปฏิบัติอย่างไร ภายในกรอบเพื่อให้เกิดความสำเร็จ รวมไปถึงการวัดความสำเร็จนั้นอย่างไร ดังนั้นกระบวนการทัศนเป็นวิธีการหรือมุมมองต่อปรากฏการณ์ที่แสดงความสัมพันธ์ ซึ่งนำไปสู่การวิจัยและการปฏิบัติช่วยให้เราเข้าใจปรากฏการณ์ ประเด็นปัญหา แนวทางแก้ไข และเกณฑ์ในการพิสูจน์ข้อสันนิษฐาน

2. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทัศนทางดนตรี

โฉมหน้าใหม่ของดนตรีในเมืองไทยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงและเป็นรากฐานที่สำคัญของกิจกรรมดนตรีในประเทศและในภูมิภาคต่อไป คือ (สุกรี เจริญสุข. 2548 : 25-30)

1. เกิดดนตรีแนวใหม่ (New Music) เป็นเรื่องของปรัชญาคำคิด จินตนาการ และเป็นพฤติกรรมที่สะท้อน อาจจะไม่ใช้ความบันเทิงที่ตอบสนองความสนุกอีกต่อไป
2. ผู้ชมผู้ฟังกลุ่มใหม่ (New Audience) เป็นกลุ่มผู้ฟังหน้าใหม่ คนรุ่นใหม่ที่ไม่ได้ฟังดนตรีแบบเก่าอีกต่อไป ตัดขาดความสัมพันธ์กับดนตรีแบบเก่าและซึมซับดนตรีใหม่เต็มตัว ผู้ฟังกลุ่มใหม่มีความสนใจด้วยตนเอง ไม่มีการบังคับให้ฟัง เข้าใจ รัก ชอบ และมีเลื่อมใสในดนตรีสมัยใหม่
3. บรรยากาศในการฟังดนตรีใหม่ (New Atmosphere) คือ ผู้ฟังมีส่วนร่วมกับดนตรี เป็นผู้ร่วมเล่น รู้เรื่องดนตรีอย่างดี เพราะผู้ฟังมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สร้างดนตรี มีความศรัทธาในตัวผู้ประพันธ์เพลง จึงทำให้บรรยากาศในการฟังดนตรีเปลี่ยนไป
4. การฟังดนตรีเป็นวัฒนธรรมใหม่ (New Culture) ดนตรีในความหมายใหม่คือดนตรีเป็นหุ่นส่วนของชีวิต แยกออกจากชีวิตไม่ได้ ผู้ฟังรู้จักดนตรี เข้าใจดนตรีและสามารถที่จะเล่นดนตรีเองได้เป็นอย่างดีเท่าๆ กับนักดนตรี
5. นักดนตรีหน้าใหม่ (New Performer) นักดนตรีที่เล่นดนตรีเป็นคนหน้าใหม่ ไม่มีใครรู้จัก ไม่เคยเห็นฝีมือและที่สำคัญคือ เป็นคนรุ่นใหม่มีความสามารถทางดนตรีสูง ไม่แตกต่างจากระดับนานาชาติ
6. ดนตรียุคใหม่ (New Generation) เป็นการผลิตเปลี่ยนแปลงโฉมหน้า ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรวม คนรุ่นใหม่มีวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากคนรุ่นเก่า คนรุ่นเก่าไม่สามารถสอนเด็กรุ่นใหม่ได้อีกต่อไป ดนตรียุคใหม่จึงไม่ตั้งอยู่บนรากฐานและความรู้เก่าแต่อย่างใด เป็นการปฏิวัติทางวัฒนธรรมดนตรี
7. พื้นที่ใหม่ (New Location) จากความรู้ดั้งเดิมจากหนังสือ ซึ่งปัจจุบันถือเป็นความรู้ที่เก่าไปแล้ว จึงค้นหาค้นคว้าความรู้ใหม่ เป็นองค์ความรู้ที่เกิดได้ทุกที่ ในสถานที่ที่มีกิจกรรม มีชีวิต เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และที่สำคัญที่สุดคือ อารยธรรมใหม่กำลังมุ่งสู่ตะวันออก เพราะมีองค์ความรู้เก่าผสมกับการค้นพบสิ่งใหม่ และมีทรัพยากรมากกว่า
8. บทเพลงใหม่ (New Composition) ในอดีตการประพันธ์เพลงใหม่ๆเกิดขึ้นในประเทศไทยน้อยมาก แต่ในเวลานี้มีการแสดงดนตรีใหม่ๆเกิดขึ้นมากมาย การให้ความสำคัญในระดับนานาชาติ ระดับโลกจึงมีโอกาสมากขึ้น เมื่อมีการประพันธ์เพลงใหม่ๆ มีการแสดงดนตรีใหม่ อยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ เกิดการเปลี่ยนแปลง มีการพัฒนาและมีโอกาสที่บทเพลงเหล่านั้นถูกนำไปสืบทอดในที่ต่างๆทั่วโลกกลายเป็นเพลงของโลก และเพลงใหม่ๆเหล่านั้นจะได้รับการตีพิมพ์โดยบริษัทระดับโลกอีกด้วย จึงเป็นอุปกรณใหม่ของสังคมไทย

9. วิถีชีวิตใหม่ (New Life) ดนตรีได้สร้างวิถีชีวิตใหม่ เมื่อก่อนดนตรีเป็นเพียงส่วนประกอบทางสังคม อยู่ไกลตัว ไม่มีคุณค่าและบทบาทที่สำคัญแต่อย่างใด แต่ในบทบาทใหม่ ดนตรีกลายเป็นหุ้นส่วนของชีวิต เป็นอารมณ์ของผู้เจริญ และดนตรีได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของ “โลกที่หนึ่ง” มีดนตรีแสดงสดให้เลือกฟัง เกิดชุมชนดนตรี มีเวทีใหม่ มีความชื่นชมดนตรี กลายเป็นวิถีชีวิตไทยใหม่ เป็นทางเลือกใหม่ทำให้การแสดงดนตรีสดจึงเป็นดนตรีที่สังคมใหม่ต้องการ

10. อาชีพใหม่ (New Professional) ดนตรีได้กลายเป็นอาชีพที่เกียรดิเชื่อถือได้ เป็นอาชีพใหม่ที่พึงประสงค์

11. อำนาจใหม่ (New Power) เป็นอำนาจของปวงชนที่ทุกคนมีอำนาจ เสียงเป็นอำนาจของผู้ฟังที่จะเลือกฟังดนตรีได้หลากหลายรูปแบบ เนื่องจากตัวดนตรีจะเป็นฐานของอำนาจ ซึ่งผู้ฟังที่เป็นกลุ่มมวลชนจะเป็นผู้ตัดสินที่จะเลือกที่จะฟังเพลงอะไร ประกอบกับระบบการศึกษาดนตรีได้พัฒนาเข้มแข็งมากขึ้น ทำให้คนเก่งจริงมีโอกาสสร้างผลงาน อำนาจไม่สามารถบดบังเสียงดนตรีได้อีกต่อไป

นอกจากนี้ สุกีรี เจริญสุข (2549 : 35-43) ยังได้กล่าวถึงปรัชญาการสอนของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ว่า การสร้างคนให้เป็นคนดีและคนเก่ง สร้างคนเก่งกับคนดีให้เป็นคนๆ เดียวกัน นอกจากนี้ได้กล่าวถึงสภาพของดนตรีในประเทศไทย (2546 : 52-55)ว่า ดนตรีมีอยู่ท่ามกลางสถานะแต่ในเมืองไทยมีแค่สองสถานะเท่านั้นคือ เลียนแบบกับทำซ้ำ ส่วนสถานะที่สาม คือ ความแตกต่าง สถานะที่สี่ พบทางเวทดา และสถานะสุดท้ายคือ ค้นพบความเป็นตนเอง ยังไม่ได้ใครสนใจสร้างขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นความเป็นไปของสังคมไทย

กระบวนการทัศน์ของจอห์น โคลเทรน และฟรีแจ๊ส สามารถสรุปได้ว่า ในการวิเคราะห์แรงขับเคลื่อนที่สร้างแรงบันดาลใจในภาพรวมของโลกดนตรีของเขา ประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือ พิจารณาในปรัชญาทางสังคมในบริบทเรื่องการเคลื่อนไหวทางสิทธิมนุษยชน ในปี 1960 โดยจอห์น โคลเทรน เชื่อเรื่องประเด็นทางสีผิวและการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มคนอาฟริกันอเมริกัน เขาเชื่อว่าสังคมดังกล่าวถูกจัดระบบให้อยู่ในศูนย์กลางในเรื่องทัศนคติความเป็นที่ป็นนอกรีต เขาได้ศึกษาการสอนเรื่องการเคลื่อนไหวทางสิทธิมนุษยชนของมาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ ซึ่งเนื้อหาสำคัญคือ ความเป็นที่ป็นนอกรีตท่ามกลางมนุษยชาติโดยไม่มีการคำนึงถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติและสีผิว ประเด็นนี้ถือว่าเป็นปรัชญาทางสังคมของกลุ่มคนอาฟริกันอเมริกัน ซึ่งพยายามสร้างแรงจูงใจที่แข็งแกร่งให้กับจิตวิญญาณของคนอเมริกันให้อยู่เหนือการตัดสินคนจากรูปลักษณ์ภายนอก แนวคิดดังกล่าวของจอห์น โคลเทรน ได้ถูกตีความแปลงเป็นบริบททางดนตรีที่เขาต้องการสื่อออกมา สำหรับรูปแบบของการแสดงออก เขายังพยายามที่จะนำเสนอผลงานที่ดีออกจากรูปแบบเดิมๆ ของดนตรีแจ๊สที่จำกัดรูปแบบการเล่นให้อยู่ภายใต้โครงสร้างทางดนตรี เช่น ช่วงกลางทศวรรษ 1960 เขาได้นำการทดลองบนเทเนอร์แซ็กโซโฟน โดยการเล่นกลุ่มของตัวโน้ตที่อัดแน่นคิดขึ้นมาทันทีทันใด การเล่นโน้ตเสียงสูง (High-Register) การเล่นเสียงหลายๆ เสียงในครั้งเดียว (Multitiphonic) เสียงควรวูเครางของแซ็กโซโฟน เป็นต้น (สิทธิกุล บุญอิต. 2551 : 41-48)

เป้าหมายในการสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ ในการสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาพื้นฐานทั่วไปของประเทศสหรัฐอเมริกา ไม่ใช่หลักสูตรที่เน้นการปฏิบัติหรือให้ความสำคัญกับการเล่น การร้องอย่างสูงสุดเหมือนในอดีต หรือมุ่งเน้นแต่จะสอนนักเรียนที่แสดงออกว่ามีความสามารถทางดนตรี แต่เป็นการมุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนได้เกิดการเรียนรู้พัฒนา

สติปัญญาทางดนตรีที่หลากหลาย และเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของดนตรีในสังคม ซึ่งการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพทางดนตรีจึงเป็นหน้าที่และเป้าหมายสูงสุดของวิชาดนตรีศึกษาพื้นฐานทั่วไป (ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. 2552 : 64-67) นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงปัญหาที่ท้าทายต่อกระบวนการผลิตครูดนตรีศึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า เป้าหมายของวิชาดนตรีคือ การสร้างผู้ฟังดนตรีที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการรับรู้ถึงคุณค่าของดนตรี สามารถเลือกสรรงานดนตรีที่มีคุณภาพได้ด้วยตนเอง และเป็นผู้ที่มีความสามารถในการฟังงานดนตรีได้หลากหลายประเภท ดังนั้นบทบาทหน้าที่หนึ่งของดนตรีศึกษาคือ การสร้างเยาวชนของประเทศให้เป็นผู้ฟังเพลงที่มีคุณภาพ และดนตรีที่ต้องเรียนรู้เข้าใจ มีประสบการณ์ เห็นคุณค่าของดนตรีทั้งดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีร่วมสมัยของไทย และดนตรีของ เอเชีย หรือดนตรีจากตะวันตก

เป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการจัดเทศกาลดนตรีแจ๊สนานาชาติเพื่อการเรียนรู้ คือ ต้องการการมีส่วนร่วมของสังคม เนื่องจากสังคมมนุษย์ วิถีชีวิต ศิลปะ ดนตรี ไม่อาจแยกออกจากกันได้ หากการเรียนรู้สุนทรียะทางดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาจิตใจให้มนุษย์มีความสุข สังคมก็ควรมีโอกาสร่วมเรียนรู้ไปพร้อมๆกัน เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งความสุข (กฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ. 2553 : 15-17)

แนวคิดในการขยายตัวของวัฒนธรรมดนตรีอีสานสมัยนิยม 4 ประการ ได้แก่ ประการแรก ดนตรีสมัยนิยมอีสานเป็นดนตรีเพื่อชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนคนรากหญ้า เป็นดนตรีที่สัมพันธ์แนบแน่นกับรากฐานชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนเกษตรกรรมดั้งเดิม ซึ่งอาศัยฤดูกาลและความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ ดังนั้นหมอลำและดนตรีพื้นบ้านอื่นๆในอีสานจึงเป็นดนตรีชาติพันธุ์และดนตรีวัฒนธรรมพื้นบ้านควบคู่กันไป ประการที่สอง ดนตรีสมัยนิยมในภาคอีสานเป็นดนตรีอาชีพ ซึ่งคำว่าอาชีพในที่นี้มีความหมายเป็น 2 อย่าง 1) ดนตรีสมัยนิยมในฐานะที่เป็น “อาชีพ” สามารถสร้างรายได้ความมั่นคงทางเศรษฐกิจระดับหนึ่ง และนำมาซึ่งเกียรติยศชื่อเสียงทางสังคม 2) ดนตรีสมัยนิยมที่เกิดจากปัญญา ความรักและความเชี่ยวชาญอันเกิดจากการฝึกปรือจนชำนาญชำนาญของศิลปินมืออาชีพ โดยเฉพาะครูเพลง อาจารย์นักดนตรีและนักร้องนักแสดง ประการที่สาม อุตสาหกรรมดนตรีสมัยนิยมอีสานผูกพันอย่างลึกซึ้งกับวงจรของครัวเรือนและปัจเจกบุคคล ประการที่สี่ วัฒนธรรมดนตรีอีสานเป็นวัฒนธรรมดนตรีที่ยึดเอาตลาดหรือความนิยมของผู้ชมเป็นใหญ่ ไม่ได้ยึดติดกับจารีตแบบตายตัว หากยึดเอาความยึดหยุ่นและความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดเป็นสำคัญ โดยผู้ชมหรือตลาดมีความสำคัญต่อเนื้อหาและทิศทางของดนตรีเป็นอย่างมาก ดังนั้นดนตรีสมัยนิยมอีสานจึงเป็นผลผลิตของการปรับประยุกต์ตามความต้องการของเจ้าภาพและผู้ชม ที่ปรับตัวไปตามกระแสนิยมของยุคสมัย (พัฒนา กิตติอาษา. 2553 : 172-179)

เทคนิคการเล่นเปียโนในรูปบทฝึกของเปียโนที่ประสบความสำเร็จในอดีต และค้นพบว่ารูปแบบและการฝึกของ เธอดอร์ เลอเชตซกี (Theodor Leschetizky) ซึ่งเป็นนักเปียโนต้นแบบ มีเทคนิคการเล่นเปียโนที่เป็นธรรมชาติและมีความโดดเด่น โดยในแต่ละบทเพลงจะมีท่วงทำนองที่มีการพัฒนา ด้านเทคนิคที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของ ผู้เล่น และมีสำเนียงที่แสดงออกถึงความเป็นไทย นอกจากนี้ยังได้เสนอมุมมองที่น่าสนใจคือ สำหรับนักเปียโนในประเทศไทย นิยมเล่นแบบฝึกพัฒนาเทคนิคเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบรรเลงเปียโนเช่นเดียวกัน จากการค้นคว้าพบว่า บทเพลงประเภทดังกล่าวเป็นของนักประพันธ์ชาวต่างประเทศทั้งสิ้น และยังไม่ปรากฏว่ามีการประพันธ์โดยคนไทยมาก่อน ซึ่งทำให้สำเนียงของบทเพลงและเทคนิคบางอย่างในบทเพลงบางบทไม่เหมาะสมกับนักเปียโนไทย ดังนั้นการสร้างสรรคบทเพลงที่ประพันธ์โดยมีสำเนียงไทยและมีระดับความยากของเทคนิค

ที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เล่นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะช่วยให้ผู้เล่นที่เป็นคนไทยได้ซึมซับวัฒนธรรมของความเป็นไทยแล้วนั้น ยังเป็นแรงจูงใจให้แก่ผู้เล่นในการฝึกซ้อมเทคนิคการเล่นเปียโนด้วย (วีรชาติ เปรมานนท์. 2553 : 5-19)

จากเอกสารข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กระบวนทัศน์ เป็นกระบวนการทางความคิดที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการคิด ตัดสินใจ โดยทำหน้าที่กำหนดกรอบหรือแนวทาง เพื่อพัฒนาไปสู่การสร้างแนวปฏิบัติ และหาวิธีการจัดการเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามแนวคิดนั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ที่ต้องศึกษากระบวนการคิด โดยการวิเคราะห์และเชื่อมโยงแนวคิด และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่ของนักแซ็กโซโฟน

บริบทพื้นที่ที่ทำการวิจัย

1. ข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรม

ในการสำรวจเบื้องต้น พบข้อมูลน่าสนใจเกี่ยวกับบริบทด้านพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวและความสนใจในแซ็กโซโฟน โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

พื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวง เป็นพื้นที่รวมความเจริญของศาสตร์และศิลป์ทางดนตรีที่หลากหลาย มีสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงทางดนตรีที่ได้รับการยอมรับ มีสถานที่จัดการแสดงดนตรีที่สมบูรณ์แบบและมีการจัดกิจกรรมทางดนตรีอย่างต่อเนื่อง ได้รับความสนใจจากคนไทยและชาวต่างชาติ

พื้นที่เมืองใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาค เช่น จังหวัดภูเก็ต เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา อ.หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พื้นที่ดังกล่าวมีการเข้าถึงของข้อมูลข่าวสารทางดนตรี มีการคมนาคมที่สะดวกสบาย ทำให้เป็นพื้นที่ที่มักได้รับเลือกให้มีกิจกรรมทางดนตรีอย่างต่อเนื่อง

พื้นที่ทั่วประเทศ มีลักษณะการกระจายตัวในวงกว้าง หลากหลายตามสภาพภูมิศาสตร์ สอดรับกับจำนวนประชากรที่แตกต่างกันด้วยเพศ วัย อาชีพ และประสบการณ์ทางดนตรี

2. ข้อมูลทางดนตรีและศิลปะการแสดงที่สอดคล้องกับพื้นที่ที่ทำการวิจัย

จากสภาพพื้นที่ดังกล่าว ส่งผลต่อรูปแบบทางดนตรีและศิลปะการแสดงที่มีลักษณะสัมพันธ์กัน ดังนี้

พื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีความเจริญ ซึ่งเป็นความได้เปรียบและเป็นจุดแข็งสำคัญ จึงทำให้แนวดนตรี “คลาสสิก” ได้รับความสนใจจากคนไทยและชาวต่างชาติที่มีความรู้และเข้าใจดนตรีแนวคลาสสิก

พื้นที่เมืองใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว แนวดนตรี “แจ๊ส” มักได้รับความนิยมจากกลุ่มผู้ฟังที่เป็นคนไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ

พื้นที่ทั่วประเทศ ด้วยความหลากหลายและแตกต่างของประชากร จึงสนใจฟังเพลงยอดนิยม หรือเพลงป๊อป เช่น เพลงไทยสากล สตริงวัยรุ่น ร็อค เพลงสากล

การวิจัยในครั้งนี้ ได้จำแนกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ฟัง และกลุ่มทั่วไป ซึ่งมีบริบทการดำเนินชีวิตอยู่ในกรุงเทพมหานครทั้งหมด ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยเล็งเห็นว่า จังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีความพร้อมด้วยทรัพยากรบุคคล มีแหล่ง

การเรียนรู้ทางดนตรีที่หลากหลาย กระบวนการที่ปรากฏในการศึกษาวิจัยนี้ จะสามารถเป็นต้นแบบให้นักดนตรี นักวิชาการด้านดนตรี และผู้ศึกษาดนตรีในพื้นที่ที่มีบริบทต่างไป ได้รับประโยชน์และสามารถนำไปศึกษาเพื่อพัฒนาหรือต่อยอดองค์ความรู้ทางดนตรีของตนได้ต่อไป

แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory)

การเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างถาวร ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือการฝึกปฏิบัติ โดยเป็นผลเนื่องมาจากด้านวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ ทิศนา แคมมณี และคณะ (2545:1) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้มีขอบเขตที่ครอบคลุมความหมาย 2 ประการ คือ ประการที่ 1 การเรียนรู้ในความหมายของ “กระบวนการเรียนรู้” (Learning process) หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน หรือการใช้วิธีการต่างๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ และประการที่ 2 การเรียนรู้ในความหมายของ “ผลการเรียนรู้” (Learning outcome) ซึ่งได้แก่ความรู้ ความเข้าใจ ในสาระต่างๆ ความสามารถในการกระทำ การใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกหรือเจตคติ อันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระบวนการเรียนรู้หรือการใช้วิธีการเรียนรู้

ดังนั้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่อาจมีผลสืบเนื่องจากประสบการณ์หรือการฝึกฝน เป้าหมายคือ วัตถุประสงค์ ตอบสนองความต้องการ หรือแก้ปัญหาที่ตาม การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านความรู้สึก ซึ่งเป็นผลจากสิ่งเร้า สิ่งแวดล้อม ครู สื่อ อุปกรณ์การสอน ครอบครัวยุทธศาสตร์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน แรงจูงใจ และมีการตอบสนองจากผู้เรียน ทำให้มีความสนใจใฝ่รู้ เข้ามามีส่วนร่วมหลายๆ ครั้ง จนมีพัฒนาการเป็นนิสัยหรือพฤติกรรม ในที่สุดแล้วจึงสามารถกล่าวได้ว่า การเรียนรู้เกิดสัมฤทธิ์ผลโดยสมบูรณ์

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัยองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่

1. ผู้เรียน (The Learner) โดยตัวผู้เรียนต้องมีความพร้อมทั้งด้านวุฒิภาวะทางร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ ซึ่งความพร้อมในการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับ การฝึกฝน การเตรียมตัว ประสบการณ์เดิม ตลอดจนความสนใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งๆ นั้น

2. แรงจูงใจ (Motivation) ความต้องการที่จะเรียนรู้ของผู้เรียน ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งต้องอาศัยแรงจูงใจ สำหรับอิทธิพลหรือปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ความสนใจของผู้เรียนมาจากครอบครัว สังคม สิ่งแวดล้อม ครูผู้สอน อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน

การศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพขึ้น เพราะผู้สอนจะมีความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถจัดการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น ในทางจิตวิทยาทฤษฎีการเรียนรู้สามารถแบ่งออกเป็นสี่กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) อธิบายเกี่ยวกับการเรียนรู้ โดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยอธิบายว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อใช้สิ่งเร้าเป็นตัวชี้แนะหรือจูงใจให้แสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมา การเรียนรู้เกิดขึ้นในสภาวะของการวางเงื่อนไข โดยมี

การเสริมแรงหรือการให้รางวัลและการลงโทษเป็นตัวกำหนดให้แสดงพฤติกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัด ทั้งพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงและตัวเสริมแรงที่นำมาช่วยให้เกิดเรียนรู้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 23) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม โดยสามารถจำแนกแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้หลักๆได้ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบ Classical Conditioning หมายถึง การเรียนรู้ใดๆ ก็ตามซึ่งมีลักษณะการเกิดตาม ลำดับขั้น ดังนี้

1. ผู้เรียนมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง โดยไม่สามารถบังคับได้ มีการสะท้อนกลับ (Reflex) ที่เกิดขึ้นโดยไม่มีการเรียนรู้ (Unlearned หรือ Unconditioned) เป็นไปโดยอัตโนมัติ ผู้เรียนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมได้
2. การเรียนรู้เกิดขึ้นเพราะความใกล้ชิดและการฝึกหัด โดยการนำสิ่งเร้าที่มีลักษณะเป็นกลาง คือ ไม่สามารถทำให้เกิดการตอบสนองได้มาเป็น Conditioned Stimulus (CS) โดยนำมาควบคุมคู่กับสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการตอบสนองในช่วงที่ผู้เรียนเกิดการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เคยเป็นกลางนั้นเรียกว่า เกิดการเรียนรู้ ชนิดมี Conditioned

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบ Operant Conditioning ทฤษฎีนี้ได้เน้นถึงความสำคัญ ของการเสริมแรง โดยเชื่อว่าการเสริมแรงมีส่วนช่วยให้มนุษย์เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม ทฤษฎีนี้อาจนำมาใช้ในการวัดพฤติกรรมหรือปลูกฝังพฤติกรรม หรือสร้างลักษณะนิสัยใหม่ๆ ได้ วิธีการวัดพฤติกรรมนี้จำเป็นจะต้องใช้สิ่งเสริมแรงเข้าช่วยในระยะที่ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่ต้องการ ปลูกฝังถ้าผู้เรียนกระทำพฤติกรรมที่ต้องการแล้วจะต้องรีบให้รางวัลโดยทันที

2. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitivism) อธิบายการเรียนรู้ว่า เป็น กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการสร้างแนวคิดหรือความเข้าใจเพื่อใช้แทนประสบการณ์ หรือ สภาพแวดล้อมที่ตนได้ประสบมา ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิด กระบวนการคิดหาเหตุผล รวมถึงตัวแปร อื่นๆ เช่น การตั้งใจ พันธุกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน

จากแนวคิดของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาด้านทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม สามารถจำแนกแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้หลักๆได้ดังนี้

ทฤษฎีและแนวคิดของเจอโรม บรูเนอร์ (Jerome Bruner) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 : 125) ได้กล่าวว่า เจอโรม บรูเนอร์ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ โดยเชื่อว่าผู้เรียนทุกระดับขั้นของการพัฒนา สามารถเรียนรู้เนื้อหาวิชาใดก็ได้ ถ้าจัดสอน ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน การเรียนรู้ตามแนวคิดของบรูเนอร์ แบ่งเป็น3ขั้น

1. การเรียนรู้ด้วยการกระทำที่ผ่านทางการกระทำ (Enactive Representation)
2. กระบวนการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งที่ต้องเรียนรู้ใน ลักษณะของภาพ (Economic Representation)
3. กระบวนการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สัญลักษณ์ทางด้านภาษาที่ทุกคน ยอมรับ (Symbolic Representation)

แนวคิดเรื่องพัฒนาการเชาวน์ปัญญาของ จอง ปิอาเจต์ (Jean Piaget) สรุปรังค์
ไคว์ตระกูล (2548 : 50) ได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่องพัฒนาการเชาวน์ปัญญาของ จองปิอาเจต์ ได้แบ่ง
องค์ประกอบที่มีส่วนเสริมสร้างพัฒนาเชาวน์ปัญญาเป็น4ส่วน คือ

1. วุฒิภาวะ (Maturation)
2. ประสบการณ์ (Experience)
3. การถ่ายทอดความรู้ทางสังคม (Social Transmission)
4. กระบวนการพัฒนาสมดุล (Equilibration)

ในการพัฒนาด้านเชาวน์ปัญญานั้น จอง ปิอาเจต์ ได้พิจารณาโดยสังเกต วุฒิภาวะ
ของผู้เรียน สรีระและความพร้อมที่จะเรียนรู้ รวมทั้งประสบการณ์พื้นฐานในเรื่องที่สนใจเรียนรู้
นอกจากนี้ ในการเรียนรู้ต้องเป็นไปตามกระบวนการถ่ายทอดในแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถในเรื่องนั้นๆต่อไปอย่างเหมาะสม

3. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ให้ความสำคัญกับ
สภาพแวดล้อม โดยกล่าวว่าการเรียนรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบกาย
ของมนุษย์ การเรียนรู้เกิดขึ้นได้โดยการสังเกต(Observational learning) หรือการเลียนแบบ
จากตัวแบบ(Modeling)

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541 : 18-25) กล่าวถึงกลุ่มปัญญาสังคม โดยสามารถ
จำแนกแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้หลักได้ ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) โดยมีความเชื่อว่า
มนุษย์เรียนรู้ที่จะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม
ประกอบด้วย

1. ความใส่ใจ (Attention) จัดได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก หากผู้เรียนไม่มี
ความใส่ใจในการเรียนรู้ โดยการสังเกตหรือเลียนแบบก็จะไม่เกิดขึ้น

2. การจดจำ (Retention) เมื่อผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน ผู้เรียน
ก็จะสามารถจดจำสิ่งต่างๆ เหล่านั้นได้

3. การลอกเลียนแบบ (Reproduction) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียน
แปรสภาพสิ่งที่จำได้ ออกมาเป็นการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมที่เหมือนหรือใกล้เคียงตัวแบบ

4. แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง การเสริมแรง ซึ่งการเสริมแรง
อาจจะมาจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยตรง หรือจากการคาดหวังว่าจะได้รับรางวัลเหมือนตัวแบบ
(Vicarious) หรือ จากการที่ตั้งมาตรฐานด้วยตนเอง

4. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมานุษยนิยม

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมานุษยนิยม (Humanism) ให้ความสำคัญกับความรู้สึกของ
ผู้เรียนในการเรียนรู้มากที่สุด บทบาทของผู้สอนเปลี่ยนแปลงไปโดยเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือ(Facilitator)

กลุ่มมานุษยนิยม สามารถจำแนกแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้หลักได้ดังนี้

ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connected Theory)
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540:124) ได้กล่าวว่า เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า
(stimulus) กับการตอบสนอง (response) โดยมีหลักเบื้องต้นว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยง

ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง โดยแสดงในรูปแบบต่างๆจนกว่าจะเป็นที่พอใจที่เหมาะสมที่สุด เรียกว่า การลองผิดลองถูก ประกอบด้วย

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กล่าวถึงสภาพความพร้อมของผู้เรียน ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กล่าวถึงการสร้างความมั่นคงของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดกระทำซ้ำบ่อยๆย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร โดยแบ่งออกเป็นกฎย่อยๆ3ข้อ คือ

2.1 กฎแห่งการใช้ (Law of Used) เมื่อเกิดความเข้าใจหรือเรียนรู้แล้ว มีการกระทำหรือสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้บ่อยๆจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร

2.2 กฎแห่งการไม่ใช้ (Law of Disused) เมื่อเกิดความเข้าใจหรือเรียนรู้แล้วไม่ได้กระทำซ้ำบ่อยๆ จะทำให้การเรียนรู้นั้นไม่คงทนถาวร หรือในที่สุดเกิดการลืมจนไม่เรียนรู้อีกเลย

2.3 กฎแห่งผลที่ได้รับ (Law of Effect) ผลที่ได้รับเมื่อแสดงพฤติกรรม การเรียนรู้แล้วถ้าได้รับผลที่พึงพอใจ ผู้เรียนย่อมอยากจะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ ผู้เรียนย่อมไม่อยากเรียนหรือเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนรู้ ดังนั้นถ้าจะทำให้การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า กับการตอบสนองความมั่นคงถาวร ต้องให้ผู้เรียนได้รับผลที่พึงพอใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล

การอธิบายในงานวิจัยครั้งนี้จากทฤษฎีการเรียนรู้ โดยเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นได้นั้น ต้องอาศัยการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นได้ใน3ด้านคือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านความรู้สึก ซึ่งเป็นผลมาจากสิ่งเร้าต่างๆและประสบการณ์หรือการฝึกฝน จนมีพัฒนาการเป็นนิสัยหรือพฤติกรรม ทำให้การเปลี่ยนแปลงนั้นสัมฤทธิ์ผล

2. ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ (Aesthetics Theory)

ไพฑูรย์ พัฒน์ใหญ่ (2541 : 1) สุชาติ สุทธิ (2543 : 1-2) และสุเชาว์ พลอยชุม (2534 : 1) ได้กล่าวถึงสุนทรียศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า สุนทรียศาสตร์ (Aesthetic) เป็นวิชาแขนงหนึ่งของปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับความงามของสิ่งต่างๆทั้งที่มนุษย์สร้างขึ้นและความงามตามธรรมชาติ สุนทรียศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์ของการรับรู้ ในความงามของศิลปะโดยเฉพาะและมีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมให้มนุษย์มีความซาบซึ้งและความชื่นชมในความงามที่มนุษย์สร้าง

การตัดสินทางสุนทรียศาสตร์ คือ การที่เราใช้จิตแสดงปฏิกิริยาต่อสภาพการณ์ในสิ่งแวดล้อม หรือการที่จิตประเมินค่าวัตถุที่มีคุณค่า ที่เร้าให้เกิดความรู้สึกภายในจิตใจ แม้ว่าความงามจะขึ้นอยู่กับจิต แต่ก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับทางเลือกตามใจชอบ หากแต่ต้องขึ้นอยู่กับคุณค่าที่มีอยู่ในวัตถุนั้นๆ ซึ่งมุมมองทางความคิดของแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกัน หลากหลายออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นๆว่าใช้อะไรเป็นหลักในการตัดสินสิ่งต่างๆ และการตัดสินทางสุนทรียศาสตร์ก็สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มแนวคิด ดังนี้

1. กลุ่มที่ใช้ตนเองเป็นตัวตัดสิน เรียกเกณฑ์ตัดสินนี้ว่า “อัตนัยนิยม” (Subjectivism) เป็นกลุ่มที่เชื่อว่า ความรู้ ความจริงและความดีงามทั้งหลายล้วนเป็นสิ่งที่ไม่มีความจริงในตัวเองหากแต่เป็นเพียงสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมานั้น ดังนั้น กฎเกณฑ์ในทางความรู้ ความจริงและความดีงามนี้จึงไม่มีอยู่จริง มนุษย์เท่านั้นที่มีอยู่จริงและจะเป็นตัวตัดสิน พร้อมทั้งเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์

ต่างๆ ขึ้นมา มนุษย์แต่ละคนต่างมีมาตรวัดความจริงต่างกันออกไปโดยไม่ขึ้นอยู่กับใครหรือสิ่งใด เกณฑ์การตัดสินแบบนี้สามารถทำให้เราเกิดความเชื่อมั่นในตัวเองได้ แต่หากความรู้สึกเชื่อมั่นนี้มีมากจนเกินไปอาจจะส่งผลทำให้เราเป็นผู้ที่เห็นแก่ตัว เอาแต่ใจตัวเอง ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งจะส่งผลต่อไปคือ ทำให้เรามีโลกทัศน์ที่แคบ และเสียชีวิตในโลกว้างนี้

2. กลุ่มที่เชื่อว่าหลักเกณฑ์ที่ตายตัวที่จะใช้ตัดสินได้ เรียกเกณฑ์ตัดสินนี้ว่า “ปรนัยนิยม” (Objectivism) เป็นกลุ่มที่เชื่อว่า มีเกณฑ์มาตรฐานตายตัวแน่นอนในทางศิลปะ ซึ่งสามารถนำไปตัดสินผลงานได้ในทุกสมัย เกณฑ์มาตรฐานนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงและไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกใครหรือศิลปิน คนไหน กลุ่มนี้มีความเชื่ออีกว่า สุนทรียธาตุมีอยู่จริง แม้ว่าเราจะเข้าถึงมันไม่ได้ก็ตาม แต่มันก็มีอยู่จริง และด้วยเหตุผลนี้ การที่เราตัดสินศิลปะออกมาไม่เหมือนกันก็เพราะเราแต่ละคนไม่สามารถเข้าถึงสุนทรียธาตุที่แท้จริงได้หรือตัวจริงมาตรฐานนั่นเอง การที่เราจะเข้าถึงเกณฑ์มาตรฐานนี้ได้ นั่น เราจำเป็นต้องฝึกพัฒนาจิตให้สมบูรณ์จนสามารถเห็นความงามมาตรฐานได้ บางคนอาจทำสมาธิ บางคนอาจฝึกฝนทางศิลปะจนชำนาญ

3. กลุ่มที่เชื่อว่าหลักเกณฑ์ในการตัดสินสุนทรียศาสตร์นั้นเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะแวดล้อม เรียกเกณฑ์ตัดสินนี้ว่า “สัมพัทธนิยม” (Relativism) เป็นกลุ่มที่มีแนวคิดคล้ายกับกลุ่มอัตนัยนิยม แต่ต่างกันตรงที่กลุ่มสัมพัทธนิยม มีความเชื่อว่า กฎเกณฑ์ตัดสินทางสุนทรียศาสตร์นั้นขึ้นอยู่กับสภาวะแวดล้อม วัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น หรือขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศ ตลอดจนถึง ฟ้าอากาศของแต่ละพื้นที่ โดยไม่ขึ้นอยู่กับตัวผู้วิจารณ์ เพราะผู้วิจารณ์จะต้องวางตัวเป็นกลางและต้องสำนึกอยู่ ในใจเสมอว่า ตนเองเป็นเพียงส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นเกณฑ์ตัดสินทางสุนทรียศาสตร์จึงเปลี่ยนแปลงไป ตามสังคมตามสภาพของภูมิอากาศ ภูมิประเทศนั้นๆ แล้วแต่สภาวะแวดล้อมจะพาไป

สุนทรียศาสตร์กับการเรียนการสอนดนตรี ญรุทธ์ สุทิจิตต์ (2541 : 131) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของดนตรีศึกษา ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งดนตรี ซึ่งสุนทรียศาสตร์มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับความซาบซึ้งในศิลปะแขนงต่างๆ สุนทรียะในการเรียนการสอนดนตรี จึงควรคำนึงสิ่งต่อไปนี้

1. การเลือกบทเพลงเพื่อนำมาสอน ควรเป็นเพลงที่ไม่ยากเกินความสามารถของผู้เรียนที่จะเข้าใจและรับรู้ได้ ซึ่งเป็นการเตรียมตัวผู้เรียนให้มีความพร้อม
2. การเรียนการสอนดนตรี นอกจากจะใช้การวิเคราะห์บทเพลงเพื่อให้เห็นถึงโครงสร้างของเพลงแล้ว ควรเน้นในด้านคุณลักษณะเฉพาะของบทเพลงนั้นๆ ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้ ทางปัญญาเชิงคุณภาพ นอกเหนือจากการรับรู้ทางปัญญาเชิงปริมาณ ได้แก่ การศึกษาดนตรีเชิงวิเคราะห์
3. กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีหลายรูปแบบ เพื่อพัฒนาการรับรู้ทางดนตรีของผู้เรียน
4. การเรียนการสอน ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกระทำ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออก โดยพฤติกรรมภายนอก หรือพฤติกรรมภายใน
5. ผู้สอนควรปรับปรุงเนื้อหาดนตรีให้เอื้อต่อการพัฒนาสุนทรียะประสบการณ์ โดยคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. การปรับปรุงสิ่งต่างๆ ในกระบวนการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ควรกระทำเพื่อให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์โดยตรงกับผู้เรียน

การอธิบายในงานวิจัยครั้งนี้จากทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ เป็นเรื่องของความรู้ที่เกี่ยวข้องกับความงามและความไพเราะ ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนา ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่นักดนตรีทุกคนต้องทำความเข้าใจและตระหนักในเรื่องของสุนทรียศาสตร์

3. ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Cultural Diffusion Theory)

David Levison และ Melvyn Ember (1996 : 555-558) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม สามารถสรุปได้ว่า เป็นทฤษฎีเน้นถึงกระบวนการทางประวัติศาสตร์ที่ใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เรียกว่า “ลักษณะเฉพาะทางประวัติศาสตร์” การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมเป็นกระบวนการที่มีลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมหนึ่งแพร่กระจายไปสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่ง โดยปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมใหม่ วัฒนธรรมสามารถวัดได้โดยนำวัฒนธรรมที่แตกต่างกันมาเปรียบเทียบกันและพิจารณาคุณลักษณะที่สูงกว่าหรือด้อยกว่าของแต่ละวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามวัฒนธรรมนั้นไม่มีวัฒนธรรมใดที่ดีกว่าหรือเลวกว่ากัน นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงสังคมส่วนใหญ่เกิดจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามามากกว่าเกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นภายในสังคมและนวัตกรรม (Innovation) ที่ถ่ายทอดกันนั้นอาจเป็นความคิด (Idea) ซึ่งรับมาในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Adoption) ถ่ายทอดได้ยาก หรืออาจเป็นวัตถุ (Object) ที่รับมาในการกระทำ (Action Adoption) ซึ่งจะเห็นได้ง่ายกว่า

สำหรับนวัตกรรมที่ได้รับการยอมรับ ต้องมีลักษณะ5ประการ ได้แก่ 1.มีประโยชน์มากกว่าของเดิม (Relative Advantage) 2.สอดคล้องกับวัฒนธรรมของสังคมที่รับ (Compatibility) 3.ไม่ยุ่งยากสลับซับซ้อนมาก (Less Complexity) 4.สามารถแบ่งทดลองรับมาปฏิบัติเป็นครั้งคราวได้ (Divisibility) และ5.สามารถมองเห็นเข้าใจง่าย (Visibility)

การอธิบายในงานวิจัยครั้งนี้จากทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม ใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่วนใหญ่เกิดจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจากภายนอก ซึ่งอาจเข้ามาได้ในหลายลักษณะ ซึ่งสามารถวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างได้

4. ทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่นิยมของทาลคอตต์ พาร์สันส์ (Talcott Parson's Structural Functionalism)

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2534 : 42-44) ได้กล่าวถึงทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่นิยมของทาลคอตต์ พาร์สันส์ สามารถสรุปได้คือ ทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่ (Structural-Functional theory) เป็นกรอบแนวคิดทางสังคมวิทยาที่มีข้อสมมุติฐานที่ว่า สังคมเป็นระบบที่ซับซ้อนระบบหนึ่งที่มีองค์ประกอบต่างๆ หลายส่วนทำงานร่วมกันจนเกิดความมีเสถียรภาพ (Stability) ทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่ มีองค์ประกอบของทฤษฎี2ส่วน คือ 1.โครงสร้างสังคม (Social structure) ซึ่งเป็นรูปแบบอันถาวรที่เกิดจากความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางสังคม เช่น วิถีชีวิตภายในครอบครัวและระบบเศรษฐกิจ เป็นรูปแบบของโครงสร้างทางสังคมประเภทหนึ่ง ที่เกิดจากพฤติกรรมทางสังคม โดยความร่วมมือระหว่างกันในครอบครัวจนเกิดเป็นระบบการผลิต การบริโภค การจำแนกแจกจ่าย และการบริการที่มีขนาดใหญ่ มีความเกี่ยวพันระหว่างกันทั่วทั้งสังคม 2.หน้าที่ทางสังคม (Social functions) เป็นส่วนที่ทำหน้าที่เชื่อมโครงสร้างสังคมแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน ทำให้สังคมทั้งระบบเกิดการประสานงานและทำงานร่วมกัน

โครงสร้าง-หน้าที่ ที่มีความจำเป็น4ประการ (AGIL) หมายถึง ภารกิจที่ซับซ้อนที่มุ่งไปสู่การตอบสนองต่อความต้องการ หรือสู่ความจำเป็นของระบบ ประกอบด้วย

1. Adaptation (การปรับตัว) ระบบต้องปรับเข้ากับความเป็นจริงด้าน(ฉุกเฉิน) จากภายนอกสถานการณ์ ต้องปรับเข้ากับสิ่งแวดล้อมและปรับสิ่งแวดล้อมไปสู่ความจำเป็น
 2. Goal Attainment (การบรรลุเป้าหมาย) ระบบต้องกำหนดและบรรลุเป้าหมายเบื้องต้น
 3. Integration(บูรณาการ)ระบบต้องสร้างระบบความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ขององค์ประกอบต่างๆ คือ ต้องจัดความจำเป็นพื้นฐานทั้ง 3 ตัวคือ AGL ให้สอดคล้องกัน
 4. Latency (Pattern Maintenance) การรักษาแบบแผนไว้ ระบบต้องดำรงไว้รักษาฟื้นฟู ทั้งการกระตุ้นปัจเจกชน และแบบแผนทางวัฒนธรรมที่สร้างและสนับสนุนแรงจูงใจนั้น
- จากแนวคิดทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นทฤษฎีทางสังคมวิทยาที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ในงานวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี โดยสามารถอธิบายได้เป็น 3 ประการ คือ

ประการแรก การศึกษาดนตรี หรือเป็นผู้มีทักษะทางดนตรี จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือการฝึกซ้อม และดำเนินไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

ประการที่สอง ในการศึกษาดนตรี ฝึกซ้อม หรือการแสดง จะต้องรู้จักการปรับตัว กล่าวคือ การปรับตัวมีความสำคัญอย่างมาก ดังนั้นจึงต้องหาวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ประการสุดท้าย ผู้ศึกษาดนตรีต้องมีการบูรณาการ จะต้องมีการผสมผสานส่วนต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อการศึกษาดนตรี ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้ การทำงานต่างๆ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่วางไว้

5. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction Theory)

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2536 : 58) ได้กล่าวถึงทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ สามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ เน้นที่ตัวผู้กระทำ (Actor) และการตีความหมายของความจริงทางสังคม ซึ่งจะเกี่ยวกับ“สิ่งภายใน” (Inner) หรือลักษณะทางพฤติกรรม (The aspect of human behavior) โดยความคิด ประสบการณ์ และพฤติกรรมมีส่วนสำคัญต่อสังคม ซึ่งมนุษย์สร้างความสัมพันธ์ผ่านระบบสัญลักษณ์ และสัญลักษณ์ที่สำคัญที่สุด คือ ภาษา

สัญลักษณ์ (Symbols) หมายถึง วิธีการที่มนุษย์ปฏิสัมพันธ์อย่างมีความหมายกับธรรมชาติและบริบททางสังคม ถ้าไม่มีสัญลักษณ์ มนุษย์จะมีปฏิสัมพันธ์กันไม่ได้ และจะไม่มีคำว่า “สังคม” เกิดขึ้นมา สัญลักษณ์ไม่ใช่สัญชาตญาณ แต่เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เมื่อมีปฏิสัมพันธ์โดยใช้สัญลักษณ์ มนุษย์จะไม่ใช้สัญชาตญาณในการสร้างพฤติกรรมเพื่อความอยู่รอด มนุษย์จึงสร้างระบบสัญลักษณ์ขึ้นมาและต้องอยู่ในโลกแห่งการตีความหมาย (World of Meaning) คือ การตีความหมายต่อสิ่งกระตุ้น และตอบสนองต่อสิ่งนั้น

แนวคิดของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. มนุษย์มีความสามารถที่จะคิด
2. ความสามารถที่จะคิดนั้นถูกหล่อหลอมมาด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
3. ในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มนุษย์จะเรียนรู้เกี่ยวกับความหมายและสัญลักษณ์ที่จะมีส่วนทำให้เกิดการใช้ความสามารถในการคิด
4. ความหมายและสัญลักษณ์จะช่วยให้มนุษย์สามารถมีการกระทำและปฏิสัมพันธ์ได้

5. มนุษย์สามารถที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก ความหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ ในการกระทำและปฏิสัมพันธ์ บนพื้นฐานของการตีความสถานการณ์

6. มนุษย์สามารถที่จะกระทำให้เกิดการปรับปรุงและการเปลี่ยนแปลงในส่วนหนึ่ง โดยใช้ความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับตนเอง ทำให้สามารถที่จะตรวจสอบความเป็นไปได้ของ การกระทำ ตระหนักถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นก่อนการตัดสินใจเลือกกระทำ

7. รูปแบบของกิจกรรมและความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน ก่อให้เกิดกลุ่มและสังคม การอธิบายในงานวิจัยครั้งนี้โดยทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ เป็นการกระทำอาจ หมายถึง ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือระหว่างนักดนตรีกับนักดนตรี หรือระหว่างนักดนตรีกับผู้ชมที่หา วิธีทำความเข้าใจร่วมกัน การสื่อความหมาย สัญลักษณ์ที่ใช้สื่อความหมาย สร้างให้เกิดความสนใจ ปฏิกริยาโต้ตอบ หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของทั้งสองฝ่าย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

เอกราช แพร่ม่วง (2544 : 171) ได้วิจัยสไตล์อิมโพรไวเซชั่น ของเบนนิ กูดแมน กรณีศึกษาผลงานชุดอาฟเตอร์ ยูฟ กอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประวัติของเบนนิ กูดแมน และวิเคราะห์สไตล์อิมโพรไวเซชั่น ของเบนนิ กูดแมน โดยเลือกเพลงที่เน้นการอิมโพรไวเซชั่นที่ชัดเจน จำนวน 8 เพลง แล้วนำมาศึกษาวิเคราะห์การเปลี่ยนทำนองเพลง และการวิเคราะห์ทำนองอิมโพรไวเซชั่น ของเบนนิ กูดแมน ประกอบกับข้อมูลด้านประวัติ โดยการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านดนตรีแจ๊ส ผลการวิจัยพบว่า

1. เบนนิเริ่มฝึกคลาริเน็ตตั้งแต่อายุ 10 ปี ด้วยจิตใจที่รักในเสียงดนตรีและขยันฝึกซ้อม ทำให้มีการพัฒนาในการเล่นคลาริเน็ตอย่างรวดเร็ว เบนนิได้สัมผัสประสบการณ์การเล่นคลาริเน็ต จากแนวเพลงมาร์ชในวงโยธวาทิต พร้อมกับได้ฝึกพื้นฐานการเล่นคลาริเน็ตแนวคลาสสิก และสนใจ ศึกษาดนตรีแจ๊สสไตล์บิวอร์ลินจากนักดนตรีที่มีชื่อเสียง และได้ประยุกต์ให้เป็นสไตล์ของตนเอง

2. สไตล์อิมโพรไวเซชั่น ทั้ง 8 เพลง พบว่าแต่ละเพลงมีองค์ประกอบทางดนตรีที่ต่างกัน มีการจัดลำดับอิมโพรไวเซชั่นของแต่ละเครื่องไว้อย่างชัดเจน ดบนนิมีการเปลี่ยนทำนองเพลง โดยการเปลี่ยนจังหวะ เปลี่ยนทำนอง และเพิ่มเทคนิคของคลาริเน็ต ทำให้ทำนองเพลงน่าสนใจมากขึ้น จากการเปรียบเทียบทั้ง 8 เพลง พบว่าเทคนิคส่วนใหญ่ที่อิมโพรไวเซชั่นที่เหมือนกันทั้ง 8 เพลง คือ ช่วงเสียงคลาริโน (Clarino Tone) โน้ตในคอร์ด โน้ตออกซิลเลอรี ประโยคเพลงใหญ่ โน้ตผ่าน ช่วงคู่แปด การซ้ำ โน้ตบูลส์ และการใช้เทคนิคเครื่องคลาริเน็ต เทคนิคที่เบนนิ กูดแมนใช้เป็นบางเพลง คือ ช่วงเสียงชาลูโม (Chalumeau Tone) และช่วงเสียงลำคอ (Throat Tone) ชะเรานิดิง โน้ต ฟิกเกอร์ บันไดเสียงเพนทาโทนิค โน้ตแอนทิจิเพชั่น และซีควนซ์

ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ (2547 : 145 - 147) ได้วิจัยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนไวโอลิน โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มประชากรคือ นักเรียนไวโอลินที่ศึกษา กับผู้วิจัยจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 แบบ คือ 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการเล่นไวโอลินเพื่อการ แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนที่ประสบความสำเร็จอย่างดี นักเรียนที่ประสบความสำเร็จ

ระดับปานกลาง และนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร 2) แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางบ้านและแรงจูงใจทางบ้าน 3) แบบสอบถามผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า

ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมทางบ้านที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนไวโอลินได้ดี คือ ลักษณะเครื่องดนตรีที่ดี สถานที่ฝึกซ้อมที่เหมาะสม การมีสื่อทางโสตทัศนที่เอื้อหนุนต่อการเรียนไวโอลิน อุปกรณ์การเรียนไวโอลิน ส่วนปัจจัยทางด้านแรงจูงใจในการเรียนไวโอลินจากทางบ้านที่ดี คือ การมีผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องในบ้านที่เล่นเครื่องดนตรีได้ การฟังดนตรีและประเภทของบทเพลง การเข้าชมการแสดงดนตรี ความต้องการของนักเรียนในการเรียนดนตรีกับความสนใจในดนตรี และการเสริมแรงของผู้ปกครองที่ช่วยสนับสนุนการเรียน

วีรพล แสงปัญญา (2547 : 135 - 136) ได้ศึกษาการศึกษาบุคลิกลักษณะกระบวนการคิดสร้างสรรค์ และผลงานการสร้างสรรค์ : กรณีศึกษาบุคคลผู้สร้างสรรค์ชาวไทยที่มีผลงานโดดเด่นในสาขาวิทยาศาสตร์ ศิลปะ และการศึกษา โดยศึกษาผู้สร้างสรรค์ที่มีผลงานโดดเด่น สาขาละ 3 ราย รวม 9 ราย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การวิเคราะห์เอกสาร แบบสอบถาม ลักษณะพิเศษส่วนบุคคล แบบประเมินบุคลิกภาพ แบบสอบถามการใช้เวลา แบบประเมินกระบวนการคิดสร้างสรรค์ แบบรายงานกระบวนการคิดสร้างสรรค์ และแบบประเมินผลงานการสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลิกลักษณะ (ก) สภาพทางสิ่งแวดล้อม ผู้สร้างสรรค์ในแต่ละสาขามีสภาพทางสังคม สภาพทางครอบครัว สภาพทางการศึกษา และสภาพทางอาชีพ ที่มีลักษณะเฉพาะซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการสร้างสรรค์ผลงานตั้งแต่วัยเยาว์ (ข) ผู้สร้างสรรค์ในแต่ละสาขามักจะมีภาวะความเครียดและความกดดันอย่างใดอย่างหนึ่งในช่วงวัยเยาว์ (ค) ลักษณะส่วนบุคคล (ด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ) ผู้สร้างสรรค์มีลักษณะพิเศษ บุคลิกภาพและลักษณะทางอารมณ์ที่เป็นตัวร่วมและมีลักษณะเฉพาะที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ผลงานแตกต่างกันไปในแต่ละสาขา

2. กระบวนการคิดสร้างสรรค์ในทุกสาขา เริ่มต้นจากการพบปัญหา หรือเกิดแรงบันดาลใจขึ้นก่อน จากนั้นกระบวนการสร้างสรรค์ทั้งสามสาขามักจะประกอบด้วยขั้นตอน การเตรียมการคิด การบ่มเพาะทางความคิด/การลงมือสร้างผลงาน การเกิดความกระจำ หรือค้นพบความรู้ใหม่ การตรวจสอบและแก้ไขผลการคิด การนำไปสู่ปัญหาใหม่ และการนำเสนอผลงาน แต่จะมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง ในลักษณะของแต่ละขั้นตอน

3. ผลงานการสร้างสรรค์ ทั้งสามสาขาสามารถประเมินได้ทั้งสามมิติ ได้แก่ มิติคุณภาพ มิติการแก้ปัญหา และมิติการต่อเติมเสริมแต่งและการสังเคราะห์ และผลงานทั้งสามสาขานั้นมีมิติการแก้ปัญหาสูงมากเหมือนกันแต่มีความแตกต่างกันในมิติอื่นๆที่เหลือ

สุวรรณ วังโสภณ (2547 : 182 - 183) ได้วิจัยการศึกษาวัฒนธรรมการถ่ายทอดดนตรีประจำชาติไทยและญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ความหมายและคุณค่าของดนตรีประจำชาติไทยและญี่ปุ่น 2) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการถ่ายทอดดนตรีประจำชาติไทยและญี่ปุ่น 3) เพื่อเสนอแนวทางการถ่ายทอดดนตรีประจำชาติในโรงเรียนของประเทศไทย โดยมีวิธีการวิจัยประกอบด้วย การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่มนักวิชาการด้านดนตรีไทยและญี่ปุ่น จำนวน 2 กลุ่ม พื้นที่ในการศึกษาประเทศไทย 4 บ้าน คือ บ้านพาทยโกศล บ้านดุริยประณีต บ้านเสนาะดุริยางค์และบ้านประดิษฐ์ไพเราะ ประเทศไทย 4 บ้าน คือ บ้านเซหะ

(Seihin) บ้านมียากิ (Miyagi) บ้านโตมียามา (Tomiyama) และบ้านโยเนกาว่า (Yonekawa) ผลการวิจัยพบว่า

1. ดนตรีประจำชาติในความหมายที่พบในการวิจัยคือ มรดกทางวัฒนธรรมดนตรีที่ตกทอดจากบรรพบุรุษ เกิดจากการยอมรับและสืบทอดมารวมถึงเป็นวิถีชีวิตของคนในชาติโดยมีดนตรีปี่พาทย์เป็นตัวแทนหนึ่งของดนตรีประจำชาติไทย และดนตรีโซโกกุ (Soukyoku) เป็นตัวแทนหนึ่งของดนตรีประจำชาติญี่ปุ่น คุณค่าของดนตรีประจำชาติที่พบประกอบไปด้วยคุณค่าภายในตัวดนตรีคือคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ในการบรรเลงดนตรี และคุณค่าภายนอกตัวดนตรีประจำชาติที่พบคือ คุณค่าทางด้านจิตใจและจริยธรรม ด้านร่างกายและบุคลิกภาพ ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม คุณค่าดนตรีประจำชาติ มีผลทำให้ดนตรีประจำชาติดำรงอยู่ในสังคมด้วยความสำคัญในลักษณะการประสานคุณค่าทางภูมิรัฐ และภูมิธรรม

2. วัฒนธรรมการถ่ายทอดดนตรีประจำชาติไทยและญี่ปุ่นนั้น มีความเหมือนโดยจุดมุ่งหมายในการถ่ายทอดเพื่อการดำรงรักษาวัฒนธรรมดนตรีประจำชาติ และเพื่อการประกอบอาชีพ โดยมีรูปแบบการถ่ายทอดตามจารีตประเพณีโบราณคือ การถ่ายทอดแบบตัวต่อตัวที่เรียกว่า การถ่ายทอดแบบคนไทยโบราณโดยเป็นการสอนทักษะการบรรเลงดนตรีร่วมกัน การสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมและบุคลิกภาพของนักดนตรีไปพร้อมกัน

3. แนวทางการถ่ายทอดดนตรีประจำชาติในโรงเรียนในปัจจุบันพบว่า ประสบปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนเรื่องรูปแบบและระยะเวลาในการเรียน ด้านบุคลากรที่ขาดความรู้เชี่ยวชาญ ด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมนั้น ต้องเป็นการจัดทำหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นในเรื่องเนื้อหาและวิธีการสอนโรงเรียนประสานงานกับชุมชนและผู้รู้ในท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และภาครัฐให้การสนับสนุนในด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ รวมถึงจัดสรรงบประมาณด้านบุคลากร และการจัดหาเครื่องดนตรีให้เพียงพอ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนดนตรีประจำชาติไทยในโรงเรียนที่เหมาะสมนั้น ต้องเป็นการผสมผสานแนวคิดเรื่องภูมิรัฐและภูมิธรรม ที่แฝงในคุณค่าวัฒนธรรมดนตรีประจำชาติเข้ากับจารีตการถ่ายทอดดนตรีประจำชาติในรูปแบบการถ่ายทอดของบ้านดนตรี โดยการเรียนรู้การสอนนั้นต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความยืดหยุ่นเรื่องหลักสูตร การวัดผลและการบูรณาการดนตรีประจำชาติเข้ากับรายวิชาต่างๆ โดยการดำเนินการจัดการเรียนการสอนดนตรีประจำชาติในรูปแบบการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียนเหมือนบ้านดนตรีจะต้องนำเอาแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมกลุ่มในสังคมญี่ปุ่นในการดำเนินงานต่างๆมาใช้เป็นแนวทางการบริหารการจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนต่อไป

จิตติกันต์ จินารักษ์ (2551 : 136-137) ได้ศึกษากระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงระนาดเอกของครูประสิทธิ์ ถาวร กรณีศึกษาชุดเพลินเพลงพาทย์ระนาดเอก ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาภูมิหลังและประสบการณ์ชีวิตของครูประสิทธิ์ ถาวร ศิลปินแห่งชาติ ที่มีผลต่อกระบวนการถ่ายทอดดนตรีไทย และศึกษากระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงระนาดเอกของครูประสิทธิ์ ถาวร กรณีศึกษา ชุดเพลินเพลงพาทย์ระนาดเอก ในการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ระดับลึก ข้อมูลเอกสาร ข้อมูลสื่อบันทึกเสียงและภาพที่เกี่ยวข้องกับครูประสิทธิ์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ และใช้กระบวนการวิเคราะห์การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อตอบวัตถุประสงค์

ผลการวิจัยพบว่า ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้รับการถ่ายทอดจากครูดนตรีหลายท่าน โดยเฉพาะครูหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) นอกจากเรียนเพลงต่างๆ เป็นจำนวนมากแล้วยังได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีในการบรรเลงดนตรีอย่างลุ่มลึก โดยเฉพาะด้านการบรรเลงระนาดเอกได้รับการฝึกฝนอบรมอย่างแตกฉาน และวิธีการใช้เสียงและกลอนให้เกิดอารมณ์ต่างๆ อันเป็นหัวใจสำคัญของ “ดนตรีดีที่ไพเราะ” หล่อหลอมให้ครูประสิทธิ์ ถาวร เป็นต้นแบบในการถ่ายทอดการบรรเลงระนาดเอกได้อย่างสมบูรณ์

สำเนา เปี่ยมดนตรี (2552 : 219 - 220) ได้วิจัยปีใน : กระบวนการถ่ายทอดสำนักครูเทียบ คงลายทอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติและผลงานของครูเทียบ คงลายทอง เพื่อให้มีความรู้และเข้าใจวัฒนธรรมถ่ายทอดการเป่าปี่ใน โดยเฉพาะการฝึกทักษะเพลงต่างๆ ตามกระบวนการที่ใช้ในสำนักครูเทียบ คงลายทอง รวมทั้งแนวประพฤติปฏิบัติในการเป็นนักดนตรีที่ดีกับทั้งวิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมที่เห็นได้จากกระบวนการถ่ายทอดของครูเทียบ คงลายทองอีกด้วย ส่วนวิธีการวิจัยเป็นการวิจัยทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรม คือ ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูลภาคสนาม สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับครูเทียบ คงลายทอง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จากนั้นนำเสนอข้อมูลด้วยการพรรณนาหรือบรรยาย มีภาพ และโน้ตประกอบ

ในด้านชีวประวัติ จากการวิจัยพบว่า ครูเทียบได้เรียนการเป่าปี่จากพระยาเสนาะดุริยางค์ ได้รับการปลูกฝังความรู้ ความสามารถในด้านต่างๆ รวมทั้งอุปนิสัยที่พึงปฏิบัติให้เหมาะสมกับการเป็น นักดนตรีที่ดี ท่านได้รับการยอมรับและยกย่องว่าเป็นศิลปินชั้นครู มีความสามารถเป็นเลิศในด้านดนตรีไทย โดยเฉพาะการเป่าปี่

ในด้านกระบวนการถ่ายทอดปี่ในครูเทียบ คงลายทอง เป็นแบบมุขปาฐะ สอนตามคุณสมบัติของผู้เรียนโดยผู้สอนจะใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ที่ปฏิบัติ นำมาปรับเป็นวิธีการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล และได้นำกลวิธีที่ได้เรียนรู้ในการเป่าปี่ในดังกล่าวมาใช้เป็นกระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการฝึกนิ้วลงปี่ เป็นการฝึกไล่เสียงที่เน้นคุณลักษณะเฉพาะในการใช้ลมใช้นิ้วให้สัมพันธ์กัน เพื่อฝึกให้เสียงปี่ที่เป่าออกมาแต่ละเสียงมีความชัดเจน ครูเทียบ คงลายทอง ได้กำหนดเพลงขั้นพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนฝึกหัดเป็นเพลงแรกคือ เพลงเต่ากินผักบั้ง ซึ่งเป็นเพลงที่ช่วยฝึกทักษะในการใช้ลม ใช้นิ้ว และช่วงการระบายที่เหมาะสม การสอนของครูเทียบ คงลายทอง สามารถที่จะอธิบายได้อย่างเป็นระบบ มีเหตุผลในทุกขั้นตอนของการสอน

ภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในกระบวนการถ่ายทอดปี่ในของครูเทียบ คงลายทอง ได้แก่ คุณลักษณะของความเป็นครู ความเป็นผู้ทรงภูมิปัญญา รวมทั้งวิธีการและจิตวิทยาในการถ่ายทอดความรู้สามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ดี และธำรงรักษาวัฒนธรรมของชาติต่อไป

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Baker (1981 : 137 - 139) ได้วิจัยการพัฒนาของครูดนตรี จากการตรวจสอบของผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรี และผลสัมฤทธิ์ของการประเมินครูดนตรี ผลการวิจัยพบว่าลักษณะที่สำคัญและเหมาะสมทางความสามารถของครูผู้สอนดนตรี ได้แก่ 1) ทักษะการสอน 2) ความเอาใจใส่ในกลุ่มนักเรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) มีทุนการศึกษาเกี่ยวกับดนตรี และนักดนตรี 5) มีบุคลิกน่าเชื่อถือ และ 6) สามารถแสดงดนตรีได้อย่างมีคุณภาพ

Andrew (2002 : 52) ได้วิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีในกระบวนทัศน์ของคุห์น (Kuhn) โดยการศึกษาวิจัยเป็นการเสนอทวิภาคย์อ้างอิงถึงวรรณกรรมทฤษฎีทางดนตรี ถึงแม้ว่าการกล่าวอ้างส่วนใหญ่ของคุห์น ยังคงเป็นที่น่าสงสัยแต่กลับพบว่านักวิชาการทางดนตรีละเมิดต่อหลักการในวงกว้างที่น้อยกว่าในสาขาอื่นๆ หลังจากได้ทบทวนความโดดเด่น ในส่วนที่สำคัญที่สุดแล้วระหว่างความตึงมั่นที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และไม่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์แล้ว ทำให้พบว่าการหยั่งรู้ของคุห์น ในแง่ของวิทยาศาสตร์เป็นการสร้างความชัดเจนในประเด็นประวัติศาสตร์ของทฤษฎีการดนตรี นั่นคือลักษณะของความสำเร็จจากทฤษฎีเครื่องหมายกำกับแนวเบสเพื่อการคิดค้นของ เจ.พี.เรมีน (J.P. Rameau)

Frank (2009 : 112 - 114) ได้วิจัยเพื่อการเปรียบเทียบงานเขียนเรื่องกระบวนทัศน์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับความหมายของนักวิชาชีพทางการประสานเสียงของ โฮเวิร์ด สวอน กับ เอฟ อีรี (Howard Swan กับ Eph Ehly) การศึกษาวิจัยได้นำเสนอการแลกเปลี่ยนความเห็นเรื่องกระบวนทัศน์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง งานเขียนของผู้อำนวยการร้องประสานเสียงอย่างโฮเวิร์ด สวอน กับ เอฟ อีรี (Howard Swan กับ Eph Ehly) ถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นเครื่องพิสูจน์ปัจจัยกระบวนทัศน์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงใน 4 ปัจจัยคือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ได้มีการนำคำอ้างที่มีนัยสำคัญมารวมไว้เพื่อแสดงตัวอย่างในการยึดมั่นถึงบทความที่เกี่ยวกับองค์ประกอบในการเปลี่ยนแปลง การแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับบทวิจารณ์ เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้ถูกนำเสนอพร้อมคำแนะนำในด้านต่างๆ ของการศึกษาในอนาคต ซึ่งได้ทำการสรุปด้วยการเสนอในหนทางจำเพาะที่ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถนำมาใช้ในบริบทการประสานเสียงโดยเน้นไปที่สภาวะแวดล้อมการประสานเสียงระดับวิทยาลัย

Brian (2010 : 122 - 123) ได้วิจัยเพื่อทดสอบเชิงประจักษ์ของกระบวนทัศน์ในการประเมินผลการแสดงดนตรี โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การทดสอบรูปแบบการตั้งสมมติฐานของปัจจัยทางดนตรีที่ควบคุมการรับรู้ทางการฟังของนักแสดง การศึกษาวิจัยก่อนหน้านี้เกี่ยวกับโครงสร้างการแสดงดนตรี ผลสัมฤทธิ์ทางดนตรี การแสดงออกทางดนตรี และโครงสร้างสเกล ได้รับการตรวจสอบเพื่อระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประเมินคุณภาพ การแสดง โดยระบุได้ทั้งหมด 8 ปัจจัยคือ น้ำเสียง การออกเสียงสูงต่ำ ความแม่นยำของจังหวะการออกสำเนียง ทำนอง พลัง ลักษณะเสียงร้อง และการแปลความหมาย ปัจจัยเหล่านี้ถูกนำมาจัดหมวดหมู่เป็นปัจจัยทางเทคนิคหรือปัจจัยการแสดงออกทางดนตรีไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง รายการทั้งหลายที่อธิบายตัวแปรทั้ง 8 นี้ถูกเลือกจากการศึกษาครั้งที่แล้วในเรื่องการพัฒนาสเกล รายการเพิ่มเติมพร้อมกับรายการที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ก็ถูกเลือกมานำเสนอเป็นตัวแปรทางเทคนิคการแสดงออกทางดนตรี และการรับรู้คุณภาพการแสดงโดยรวม รายการ 44 รายการที่เลือกมาถูกนำมาใส่ในหน่วยวัด Aural Musical Performance Quality (AMPQ) และจับคู่โดยสเกลแบบลิเคิร์ต 4 ระดับ (four-point Likert scale) ความน่าเชื่อถือของหน่วยวัด AMPQ มีรายที่ .977 โดยได้มีการรับผู้ตัดสินอาสาสมัคร 58 คนเพื่อประเมินเทปบันทึกเสียง 4 ชิ้น แทนแต่ละหมวดของดนตรี แตร เครื่องเป่า เสียงร้อง และเครื่องสาย ผลการประเมิน (N=232) ถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค การถดถอยทางสถิติและการวิเคราะห์เส้นทาง ผลของการวิเคราะห์แสดงสิ่งสนับสนุนเชิงประจักษ์สำหรับปัจจัยทางดนตรีที่ควบคุมการรับรู้ทางการฟังของนักแสดง เทคนิคทำให้เห็นผลโดยตรง อย่างชัดเจนกับการรับรู้โดยรวมของคุณภาพการแสดงและการแสดงออกทางดนตรี การแสดงออกทางดนตรียังแสดงผลโดยตรงอย่างชัดเจนกับการรับรู้โดยรวมของคุณภาพการแสดง

James (2010 : 48) ได้วิจัยเพื่อทดสอบประสิทธิภาพของประสบการณ์ในชั้นเรียนดนตรีพื้นฐานที่มีต่อทัศนคติและแรงจูงใจของผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถสูงสุดของผู้สอน คือ การนำเอาความรู้มาปรับใช้ในการเคลื่อนย้ายทำนองเพลงและความสามารถต่ำสุดที่ผู้สอนกระทำได้ คือ การสร้างเพลงขึ้นเอง ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการทดลองคือ ความทรงจำ และประสบการณ์ในอดีตตลอดจนถึงทัศนคติในแง่ลบของผู้สอน ทั้งนี้ประสบการณ์ ในวิชาดนตรีพื้นฐานมีผลกระทบในทางลบต่อการรับรู้ในเรื่องของการร้องเท่านั้น แต่ไม่มีอิทธิพลต่อการตอบสนอง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบถึงแนวคิด หลักการและวิธีการที่เหมาะสมในการสืบค้น และค้นคว้าหาคำตอบตามลักษณะของการวิจัยต่างๆที่ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามหรือต้องการทราบผลของการวิจัย การศึกษางานวิจัยทำให้เห็นถึงกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการของคนตรีในหลายมิติ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

Johanna (2002 : 221) ได้วิจัยเกี่ยวกับวัตถุเสียง วิธีการจัดวางองค์ประกอบในกระบวนการทัศนเชิงวัตถุ ซึ่งการศึกษางานวิจัยแสดงให้เห็นการจัดวางองค์ประกอบที่สอดคล้องถึงวิธีการเชิงวัตถุ 2 วิธีที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ในการแทนเสียง ซึ่งคำว่าเชิงวัตถุ หมายถึง กระบวนการทัศนในการคำนวณโดยองค์ประกอบโครงสร้างต่างๆจะถูกนำมาเสนอเป็นลำดับขั้นของวัตถุ ชิ้นส่วนที่เป็นเสียงจะใช้วิธีการที่มีคอมพิวเตอร์ช่วย ซึ่งใช้การนำเสนอเชิงวัตถุของจังหวะประสานด้วยการสร้างเตตราคอร์ด (Tetrachord) การตั้งเสียง เตตราคอร์ดขึ้นอยู่กับส่วนย่อยต่างๆ ของลำดับประสาน และงานเหล่านี้ถูกเขียนขึ้นเพื่อรวมเครื่องดนตรีที่มีท่วงทำนองเสียงสูงต่ำแบบยืดหยุ่นมารวมเข้าด้วยกัน ชิ้นส่วนที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์จะถูกสร้างขึ้นพร้อมซอฟต์แวร์ โดยเป็นไปตามวิธีการเชิงวัตถุ ซึ่งตามที่ปรากฏแก่สายตาแล้วเป็นการนำเสนอการสังเคราะห์และการประมวลผลสัญญาณดิจิทัล ซอฟต์แวร์นี้ช่วยให้เกิดท่วงทำนองเสียงสูงต่ำแบบยืดหยุ่นผ่านการกำหนดระดับเสียงในแง่ความถี่ การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์วิธีการจัดวางองค์ประกอบ รวมถึงวิธีตั้งเสียงและเสียงสูงต่ำที่เกี่ยวข้องกับนักแต่งเพลงและนักทฤษฎีในอดีตและแนวร่วมสมัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย เป็นการศึกษากระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตการวิจัย

- 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา
- 1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.3 พื้นที่ที่ทำการศึกษา
- 1.4 ระยะเวลาการวิจัย
- 1.5 วิธีวิจัย

2. วิธีดำเนินการวิจัย

- 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 2.2 การสร้างเครื่องมือวิจัย
- 2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.4 การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.5 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

- 1.1 เพื่อศึกษากระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย
- 1.2 เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- 2.1 กลุ่มผู้รู้ (Key Informants)
- 2.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติ (Casual Informants)
- 2.3 กลุ่มทั่วไป (General Informants)

เกณฑ์ในการสรรหาเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. กลุ่มผู้รู้ (Key Informants) เป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นอาจารย์สอนวิชาการปฏิบัติแซ็กโซโฟน ในสถาบันการศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

- 1.1 เป็นผู้ที่จบการศึกษาในสาขาดนตรี วิชาเอกเครื่องดนตรีแซ็กโซโฟนแนวคลาสสิกหรือแนวแจ๊ส

1.2 เป็นผู้สอนวิชาปฏิบัติแซ็กโซโฟน แนวคลาสสิกจำนวน3คน และแนวดนตรีแจ๊ส จำนวน3คน ในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาดนตรี และมีการเรียนการสอนวิชาเอกแซ็กโซโฟน

2. กลุ่มผู้ปฏิบัติ (Casual Informants) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านแซ็กโซโฟน จำนวนไม่น้อยกว่า6คน เป็นนักดนตรีที่มีประสบการณ์ทั้งในการแสดงและผลงานทางดนตรี ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ เพื่อใช้ในการพิจารณาเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

2.1 เป็นนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟน จากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือ จากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี

2.2 นักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟน เป็นที่ยอมรับในวงการดนตรี โดยเฉพาะกลุ่มวิชาชีพแซ็กโซโฟน หรือ มีผลงานทางดนตรีของตนเองสู่สาธารณชน เป็นที่ประจักษ์

จากการสำรวจเบื้องต้น ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

1. เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร เป็นนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงและประสบการณ์ทางด้านดนตรี ผลงานในการบันทึกเสียงมีมากมายทั้งผลงานของตนเอง และศิลปินต่างๆ ในด้านการบรรเลง มีเทคนิควิธีการบรรเลงที่มีลักษณะเฉพาะตน จนเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

2. ยงยุทธ ผิวสุวรรณ เป็นนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงและประสบการณ์ทางด้านดนตรี มีผลงานในการบันทึกเสียงทั้งผลงานของตนเองและศิลปินต่างๆมากมาย โดยเฉพาะผลงานเพลงของค่ายเพลง “นิทัศน์”

3. วิชัย อึ้งอัมพร เป็นนักแซ็กโซโฟน นักแต่งเพลง นักเรียบเรียงเสียงประสาน นักดนตรีเบ็คอัพ โปรดิวเซอร์ ควบคุมดูแลแนวเพลงในงานเพลงต่างๆของค่ายแกรมมี่ ในยุคก่อตั้งของค่ายเพลงแกรมมี่ วิชัย อึ้งอัมพร หรือ อ.ป๊อ เป็นผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีที่มีคุณภาพ ทั้งทางด้านการแต่งเพลง เรียบเรียงเสียงประสาน และนักแซ็กโซโฟนฝีมือเยี่ยม

4. ธนิสร์ ศรีกลิ่นดี เป็นนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงและประสบการณ์ทางดนตรี เคยเป็นสมาชิกในวงดนตรีแนวเพื่อชีวิตที่มีชื่อเสียงระดับต้นๆของประเทศ “วงคาราบาว” ตำแหน่งที่รับผิดชอบ แซ็กโซโฟน คลาริเน็ต ขลุ่ยไทย คีย์บอร์ด เรียบเรียงเสียงประสาน จบการศึกษาทางดนตรีจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปัจจุบันมีผลงานดนตรีด้านการบรรเลง “ขลุ่ยไทย” จนมีชื่อเสียงระดับนานาชาติ รวมถึงเป็นผู้ทำการวิจัยและพัฒนาขลุ่ยไทยในระบบเสียงสากล

5. ภูษิต ไหลทอง เป็นนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงและประสบการณ์ทางด้านดนตรี เป็นสมาชิกในวงเสียงในตำแหน่ง แซ็กโซโฟน เรียบเรียงเสียงประสาน จบการศึกษาทางดนตรีจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังมีผลงานบันทึกเสียงอัลบั้มของตนเอง “ลูกสิงห์หัวใจ” ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้บริหารบริษัททีวีทันเดอร์

6. เสกพล อุ่นส่าราญ (โก้ มิสเตอร์แซ็กแมน) เป็นนักแซ็กโซโฟนรุ่นใหม่ที่มีชื่อเสียงและประสบการณ์ด้านดนตรี จบการศึกษาทางดนตรีจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลงานในการบันทึกเสียงให้กับศิลปินนักร้องต่างๆมากมาย และมีผลงานของตนเองอีกหลายอัลบั้ม ปัจจุบันนอกจากการแสดงดนตรีทั้งภายในและต่างประเทศ ยังเป็นผู้ก่อตั้ง Sax Society เพื่อเป็นศูนย์รวมของผู้รักดนตรีโดยเฉพาะแซ็กโซโฟน

3. กลุ่มทั่วไป (General Informants) โดยผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

3.1 นักศึกษาวิชาเอกแซ็กโซโฟนที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รู้ แนวดนตรีคลาสสิก

3 คน และแนวแจ๊ส 3 คน รวมไม่น้อยกว่า 6 คน

3.2 ผู้ร่วมงานที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ปฏิบัติ ท่านละ 1 คน รวมไม่น้อยกว่า 6 คน

3. พื้นที่ที่ทำการศึกษา

พื้นที่ในการวิจัย ได้กำหนดให้มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1 สถานประกอบการที่กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพ ซึ่งอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด

3.2 สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรดนตรี และมีวิชาปฏิบัติ เครื่องมือเอกแซ็กโซโฟน ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สาขาวิชาดนตรีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

4. ระยะเวลาการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย 1 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ เดือนเมษายน พ.ศ. 2555 เป็นต้นไป

5. วิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัย ใช้วิธีการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Document) และข้อมูลภาคสนาม (Field Data) จากเครื่องมือวิจัย คือ แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) และไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมาย และนำเสนอรายงานการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1.1 แบบสำรวจ (Inventory) ใช้บันทึกข้อมูลในการสำรวจ (Survey Guide)

เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับนักแซ็กโซโฟนที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับทำการวิจัย

1.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview form)

1.2.1 แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีทั้งหมด 3 ชุด คือ

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 1 สำหรับใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ มีเนื้อหาทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 กระบวนทัศน์ของนักแซ็กโซโฟน ประกอบด้วย 1) แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี 2) แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี และ 3) แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ

ตอนที่ 3 กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟน ประกอบด้วย
 1) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี 2) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา
 และ 3) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 2 สำหรับใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติ มีเนื้อหาทั้งหมด 3 ตอน
 คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 กระบวนทัศน์ของนักแซ็กโซโฟน ประกอบด้วย 1) แนวคิดในการ
 เริ่มต้นเรียนดนตรี 2) แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี และ 3) แนวคิดในการสร้างความสำเร็จ
 ในการเป็นนักดนตรีอาชีพ

ตอนที่ 3 กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟน ประกอบด้วย
 1) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี 2) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา
 และ 3) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

แบบสัมภาษณ์ ชุดที่ 3 สำหรับใช้สัมภาษณ์กลุ่มทั่วไป มีเนื้อหาทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 กระบวนทัศน์ของนักแซ็กโซโฟน ประกอบด้วย 1) แนวคิดในการ
 เริ่มต้นเรียนดนตรี 2) แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี และ 3) แนวคิดในการสร้างความสำเร็จ
 ในการเป็นนักดนตรีอาชีพ

ตอนที่ 3 กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟน ประกอบด้วย
 1) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี 2) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา
 และ 3) แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

1.2.2 แนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview Guide) โดยเป็น
 แบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เพื่อใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติ และ
 กลุ่มทั่วไป ซึ่งมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวคิดและทัศนคติต่อดนตรี แนวทางการดำเนินชีวิต เทคนิค
 วิธีการบรรเลง วิธีการฝึกซ้อม อุปสรรคต่อวิชาชีพ

1.3 แบบสังเกต (Observation form) ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม
 (Participant Observation) ใช้สังเกตสภาพการดำเนินชีวิต วิธีการสอน/การบรรเลง/การเรียนดนตรี

2. การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น
 และแบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ร่างเครื่องมือ โดยกำหนดประเด็นคำถามตามความมุ่งหมายของการวิจัย
 พร้อมกับศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 นำสาระเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และจากการสนทนากับผู้รู้ (Key
 Informants) มาสร้างเป็นประเด็นคำถามในเครื่องมือให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมาย

2.3 นำเครื่องมือที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา
 ความเหมาะสมของเนื้อหา ตลอดจนสำนวนภาษาที่ใช้

2.4 แก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้สมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บ
 รวบรวมข้อมูลต่อไป

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลยึดหลักข้อมูลที่มีลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูลเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นองค์ความรู้ด้านต่างๆ ที่รวบรวมได้จากเอกสารต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา ได้แก่ องค์ความรู้เกี่ยวกับแซ็กโซโฟน แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ สุนทรียศาสตร์ สังคมวิทยา มานุษยวิทยาและวัฒนธรรม หนังสือ ตำรา งานวิจัย ปรินทิพนิพนธ์ ภาคนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าจากวิดิทัศน์ ระบบสารสนเทศ

3.2 การเก็บข้อมูลจากภาคสนาม ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากพื้นที่ที่ทำการวิจัย โดยวิธีการใช้แบบสำรวจ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Guide) การสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) และไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติ และกลุ่มทั่วไป เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา แนวคิดและทัศนคติที่มีผลต่อการตัดสินใจในวิชาชีพดนตรี วิธีการศึกษาทางด้านดนตรีโดยเฉพาะแซ็กโซโฟน แนวคิดต่อวิชาชีพดนตรี เทคนิคและวิธีการบรรเลง อุปสรรคต่อวิชาชีพ แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาดนตรี โดยเฉพาะแซ็กโซโฟน แนวคิดต่อการสร้างมาตรฐานของนักแซ็กโซโฟน

2. ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้างกับกลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติ และกลุ่มทั่วไป เกี่ยวกับแนวคิดและทัศนคติที่มีผลต่อการตัดสินใจในวิชาชีพดนตรี แนวทางการดำเนินชีวิต แนวคิดต่อวิชาชีพ เทคนิควิธีการบรรเลง อุปสรรคต่อวิชาชีพ

3. ใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม กับกลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติ และกลุ่มทั่วไป ใช้สังเกตสภาพการดำเนินชีวิต วิธีการสอน/การบรรเลง/การเรียนดนตรี

4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและตามกรอบแนวคิดเป็นลำดับขั้นตอน คือ

4.1 การจัดกระทำข้อมูล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

4.1.1 การจัดกระทำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ดังนี้

- 1) นำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล
- 2) นำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล
- 3) นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ตามประเด็นต่างๆ เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล

4) สรุปข้อมูลจากเครื่องมือแต่ละกลุ่ม แยกไว้เป็นหมวดหมู่

หลังจากการจัดกระทำข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแบบสามเส้า หลังจากนั้นจึงนำเข้ากระบวนการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพต่อไป

4.1.2 การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อเป็นการตรวจพิสูจน์ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของข้อมูล ซึ่งมีการตรวจสอบ4ด้าน คือ ด้านข้อมูล ด้านผู้วิจัย ด้านทฤษฎี และด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอธิบายได้ดังนี้

1) ด้านข้อมูล (Data Triangulation) คือ การตรวจสอบข้อมูลในด้านสถานที่ ด้านเวลา และด้านบุคคล
ด้านสถานที่ เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลจากต่างสถานที่ จะมีความแตกต่างกันหรือไม่

ด้านเวลา เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ต่างเวลา จะเหมือนกันหรือไม่
ด้านบุคคล เพื่อตรวจสอบว่า ถ้าผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนกันหรือไม่

2) ด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าผู้วิจัยแต่ละคนจะได้ข้อมูลต่างกันอย่างใด โดยเปลี่ยนตัวผู้เก็บข้อมูล และเป็นข้อมูลเรื่องเดียวกัน

3) ด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) คือ การตรวจสอบว่าถ้าผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีที่ต่างไปจากเดิม จะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

4) ด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างกันในการเก็บข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น วิธีสังเกตคู่กับการสัมภาษณ์ (สุภางค์ จันทวานิช. 2545 : 31-33)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

4.2.1 การวิเคราะห์โดยการจำแนกประเภทข้อมูล (Typological Analysis) คือ การจำแนกข้อมูลเป็นชนิดๆ (Typological) ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันไปและการตีความโดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่มีอยู่เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ (สุภางค์ จันทวานิช, 2545: 69-88) ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม และทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ ใช้ในการวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับนักแช็กโซโฟน

4.2.2 การสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) คือ วิธีการประมวลความคิดขึ้นจากข้อมูลเชิงรูปธรรม แล้วทำเป็นข้อสรุป ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมตามวิธีการแบบอุปนัย

4.3 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย รวมทั้งทฤษฎีต่างๆที่นำมาเป็นแนวทาง และนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์

4.3.1 กระบวนทัศน์ของกลุ่มผู้รู้ ได้แก่

1) กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแช็กโซโฟน ได้แก่ แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี และแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ

2) กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแช็กโซโฟน ได้แก่ แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา และแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

บทที่ 4

กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล ในลักษณะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตและการสัมภาษณ์ เชิงลึก เพื่อนำมาตอบความมุ่งหมายของการวิจัยทั้ง 2 ข้อ โดยความมุ่งหมายข้อที่1 กระบวนการ ทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งหัวข้อออกเป็น 3 ประเด็น คือ

1. แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี
2. แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี
3. แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ

จากความมุ่งหมายข้อที่1 กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ผู้วิจัยใช้ข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้รู้ จำนวน6คน กลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 6 คน และกลุ่มทั่วไป จำนวน 12 คน ซึ่งเป็นผู้เรียนเอกแซ็กโซโฟนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รู้จำนวน 6คน และผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม ผู้ปฏิบัติจำนวน 6 คน ในพื้นที่สถานประกอบการที่กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพและสถาบันการศึกษา โดยใช้เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต เสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการ ทัศน์ทางดนตรี ของนักแซ็กโซโฟนไทย ตามประเด็น ดังนี้

1. กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของกลุ่มผู้รู้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ ซึ่งเป็นอาจารย์สอนวิชาการปฏิบัติแซ็กโซโฟนในแนวคลาสสิก จำนวน3คน และแนวแจ๊ส จำนวน3คน รวม6คน ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กระบวนการ ทัศน์ทางดนตรี ดังนี้

กลุ่มผู้รู้ที่เป็นอาจารย์สอนวิชาการปฏิบัติแซ็กโซโฟนในแนวคลาสสิก

1. แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของณัฐอร เลาหงส์เพียรพุดิ

ณัฐอร เลาหงส์เพียรพุดิ กล่าวว่า ความสนใจดนตรีมาจาก 1) ความชอบส่วนตัว จากการได้เห็นวงโยธวาทิตของโรงเรียน 2.เกิดความสนใจอยากเรียนรู้ตามแบบอย่าง เช่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระองค์ทรงพระปรีชาทางด้านดนตรีโดยเฉพาะแซ็กโซโฟน 3.สังคมครอบครัวสนับสนุน และ4.การได้เห็นนักดนตรีที่มีความสามารถในการเล่นจนเกิดความประทับใจในความสามารถอยากเล่น เรื่องการตัดสินใจเลือกอาชีพครูดนตรี มาจาก 1) ได้รับโอกาสให้ทดลองสอน 2) เมื่อสะสมประสบการณ์ในการสอน ทำให้มีความกล้าในการสอน จึงตัดสินใจเลือกอาชีพอาจารย์สอนดนตรี (ณัฐอร เลาหงส์เพียรพุดิ. 2555 : สัมภาษณ์)

2. แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของณัฐอร เลาหงส์เพียรพุดิ

ณัฐอร เลาหงส์เพียรพุดิ ได้กล่าวถึงการพัฒนาเพื่อเป็นนักแซ็กโซโฟนที่ดี สิ่งแรกที่ต้องมีคือ ต้องเป็น “คนดี” หมายถึง เล่นแซ็กโซโฟนได้ดีและมีอุปนิสัยดี สำหรับการพัฒนานักแซ็กโซโฟน ต้องเริ่มต้นที่สถาบันครอบครัว ควรสนับสนุนตั้งแต่เด็ก โดยปลูกฝังให้มีความรักและทัศนคติที่ดีต่อดนตรี

3. แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของณัฐอร

เลาหวงศ์เพียรพุดิ

ณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุดิ ได้กล่าวว่า ทุกคนสามารถเป็นอาจารย์สอนดนตรี แต่การเป็นครูที่ดีนั้นต้องมีจริยธรรม รับผิดชอบในการสอน รู้จักหน้าที่ของครู สอนอย่างเต็มที่และมีการวางแผนในการสอน ซึ่งกระบวนการในการสอนดนตรี คือ สอนความเป็นดนตรีและความเข้าใจในดนตรี โดยวางแผนเป้าหมาย ต้องการให้ผู้เรียนไปได้สูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามกระบวนการและขั้นตอนของการเรียนการสอน ในเรื่องของจิตวิทยาในการสอนนั้น จะใช้การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้ววางแผนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ทำความเข้าใจกับผู้เรียนในวิธีการเรียน เช่น เป้าหมายของการเรียน นอกจากนี้จะพยายามใช้สื่อทุกอย่างที่หาได้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

นางสาวณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุดิ กับเทเนอร์แซ็กโซโฟน ก่อนการแสดงดนตรี

ดั่งภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 นางสาวณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุดิ

1. แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของวิศุวัฒน์ พุกขวานิช

จากการสัมภาษณ์วิศุวัฒน์ พุกขวานิช ได้กล่าวถึงความสนใจดนตรีมาจากรอยการเล่นดนตรีตามเพื่อนในวงโยธวาทิต โดยเหตุผลที่เลือกแซ็กโซโฟน 1) เกิดความชอบในเสียงแซ็กโซโฟน จากครั้งแรกที่ได้เล่น และ 2) แซ็กโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่น้อยคนจะเล่นได้และเล่นได้ดีสำหรับการเลือกเล่นแซ็กโซโฟนในสายคลาสสิก เพราะ 1) จากความคุ้นเคยในสไตล์เพลงคลาสสิกและการเล่นบทเพลงในวงโยธวาทิต 2) เมื่อฟังเพลงแจ๊สในช่วงแรกแล้วรู้สึกไม่เข้าใจ จึงตัดสินใจเลือกแนวดนตรีที่คุ้นเคย 3) ในสายคลาสสิกในช่วงนั้น มีผู้สนใจเรียนไม่มากนัก และมีความคิดว่าอยากพัฒนาแซ็กโซโฟน สายคลาสสิกให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง (วิศุวัฒน์ พุกขวานิช. 2555 : สัมภาษณ์)

2. แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของวิศุวัฒน์ พุกขวานิช

วิศุวัฒน์ พุกขวานิช เป็นครูสอนแซ็กโซโฟนและนักแซ็กโซโฟนคลาสสิก ได้กล่าวถึงนักแซ็กโซโฟนคลาสสิกว่า ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของ “ดนตรีคลาสสิกสำหรับแซ็กโซโฟน” เป็นเรื่องของดนตรีสมัยใหม่ ในความเข้าใจเดิมนั้น คลาสสิกสำหรับเครื่องดนตรีอื่นๆ หมายถึง บทเพลง ของโมสาร์ท บีโธเฟน บาค จึงเห็นการเล่นแซ็กโซโฟนคลาสสิกเกิดความไม่เข้าใจ “แต่ความไม่เข้าใจ มีใช้หมายความว่าไม่ดี” ซึ่งคุณลักษณะของนักแซ็กโซโฟนที่ดี ประกอบด้วย

- 1) ควรมีระบบการจัดการในการฝึกซ้อมที่ดี ซ้อมอย่างมีเป้าหมาย แบ่งเวลาให้เป็น
- 2) มีครูที่เป็นผู้แนะนำที่ถูกต้อง โดยสอน ให้คิดเป็น และ
- 3) ฝึกฝนทักษะด้านการฟัง ควรฟังดนตรีอย่างหลากหลาย ไม่เฉพาะเพลงแซ็กโซโฟนเท่านั้น ฟังทุกแนวเพลงทำให้เกิดไอเดีย ทำให้เล่นได้ถูกต้องกับสไตล์ของเพลง

3. แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของวิศุวัฒน์

พุกขวานิช

วิศุวัฒน์ พุกขวานิช ได้วางเป้าหมายในการสอนเพื่อให้การสอนดนตรีมีประสิทธิภาพไว้ 2 ประการ คือ

- 1) ให้ผู้เรียนรักและสืบทอดเจตนารมณ์ในการเป็นนักแซ็กโซโฟนคลาสสิก
- 2) ในฐานะผู้สอนจะวางรากฐานแนวคิดและวิธีการเล่นแซ็กโซโฟนคลาสสิกแก่ผู้เรียน และในฐานะนักแสดงจะพยายาม ให้ผู้ฟังดนตรีเข้าใจในดนตรีแนวคลาสสิก ในส่วนของเนื้อหาในการสอนได้กำหนดเนื้อหาอย่างกว้างๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน ได้แก่

- 1) เรื่องของบันไดเสียงต่างๆ
- 2) แบบฝึกหัด โดยกำหนดให้สัปดาห์ละ 1 บท และ
- 3) บทเพลง เทคนิคในการสอนคือ

- 1) ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ทำความเข้าใจและศึกษาอุปนิสัย ความคิดของผู้เรียนแต่ละคน
- 2) ในช่วงเวลาเรียนจะสอนอย่างจริงจัง แต่นอกเวลาเรียนจะพยายามพูดคุยเป็นกันเอง เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
- 3) เป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้เรียนได้เห็นเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ
- 4) บทลงโทษ หากไม่ซ้อมหรือไม่ทำการบ้านในงานที่ส่งไป จะไม่สอน เพราะหากเรียนไปก็ไม่สามารถสอนเนื้อหาต่อไปได้ ซึ่งพบว่านักศึกษาเข้าใจ และใช้บทลงโทษนี้ เพียงไม่กี่ครั้ง ในปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะพยายามแก้ปัญหาโดยศึกษาปัญหาของผู้เรียน พูดคุยเพื่อแก้ไข และปรึกษากับผู้ปกครองให้ทราบและร่วมกันแก้ไขปัญหานั้น

วิศุวัฒน์ พุกขวานิช กับภาพหน้าปกอัลบั้ม Hard Fairy

ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 นายวิศวัฒน์ พฤกษวานิช

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของลักขชัย กฤษน้อย

จากการสัมภาษณ์ลักขชัย กฤษน้อย ได้กล่าวว่า ความสนใจในแซ็กโซโฟนมาจาก 1.การชักชวนของเพื่อน 2.ความสนุกจากการเล่นแซ็กโซโฟน และเหตุผลที่เลือกแซ็กโซโฟน สายคลาสสิก เพราะการเล่นดนตรีคลาสสิก เล่นแล้วมีความสุข ผู้ชมให้ความสนใจและต้องการชมโดยเฉพาะ เมื่อเปรียบเทียบกับการเล่นดนตรีแนวป๊อปูลาร์ (ลักขชัย กฤษน้อย. 2555 : สัมภาษณ์)

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของลักขชัย กฤษน้อย

ลักขชัย กฤษน้อย กล่าวว่า การสร้างแซ็กโซโฟนที่ดี ควรเริ่มให้เรียนดนตรีให้เร็วที่สุดทำให้สามารถคัดแยกคนที่มีความสามารถได้เร็วขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการไต่ยืน “หู” เป็นเรื่องที่แก้ไขยาก ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งบอกว่าควรมีอาชีพเป็นนักดนตรีหรือไม่ โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกนักแซ็กโซโฟน ควรพิจารณาจาก 1) ทดสอบเรื่องวินัยในการฝึกซ้อม โดยให้สอบบันไดเสียง เพราะเป็นเรื่องที่ยากที่สุด เป็นสิ่งที่ทราบล่วงหน้า 2) การไต่ยืน ทดสอบโสตประสาท โดยเฉพาะ “หู” 3) สร้างสถานการณ์ เพื่อสังเกตการณ์แก้ไขปัญหา เช่น เล่นโน้ตที่ไม่เคยเล่นมาก่อน

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของลักขชัย กฤษน้อย

ลักขชัย กฤษน้อย ได้กล่าวถึงหลักการและแนวคิดในการสอนที่ทำให้การสอนดนตรีประสบผลสำเร็จว่า ครูเปรียบเสมือน “หมอ” โดยต้องพิจารณาคนไข้ (ศิษย์) ว่าป่วยเป็นอะไร ดังนั้นวิธีการสอนแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน ควบคู่กับการใช้จิตวิทยาในการสอนอย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับผู้เรียนจะให้ความสำคัญในการสอนมาก โดยเฉพาะต้องสอนอย่างเต็มที่ จริงจังในการสอน มีความตรงต่อเวลา ในด้านจิตวิทยาที่ใช้เพื่อสร้างความใกล้ชิด เพื่อรักษาระยะห่างของความเป็นครูกับศิษย์ไม่ให้ห่างกันเกินไป โดยจะพยายามเข้าไปพูดคุยอย่างเป็นเพื่อน แต่ในช่วงปีหลังๆ เริ่มมีปัญหา

กล่าวคือ ช่วง8ปีแรกของการสอน ไม่ค่อยมีปัญหาเพราะอายุใกล้เคียงกัน แต่ช่วง10ปีให้หลัง จากอายุที่เริ่มห่างจากผู้เรียน วัยต่างกันทำให้เกิดปัญหา ทั้งนี้ได้แก้ไขปัญหานี้โดย 1) ไปทานอาหารร่วมกัน เพื่อสร้างความใกล้ชิด 2) เชื่อมต่อระหว่างอาจารย์-รุ่นพี่-รุ่นน้อง ด้านหลักการสอน จะมุ่งเน้น แนวความคิด ไอเดีย ทั้งในเรื่องวิธีการแสดง การตีความบทเพลง หรือการเล่นรวมวง เพราะหากมีความคิดที่ถูกต้องแล้ว ก็สามารถจะไปได้อย่างดี สำหรับเนื้อหาในการสอนนั้น จะไม่มีหลักตายตัวว่าวันนี้ต้องสอนอะไร แต่จะมีโครงการสอนกว้างๆแต่ละเทอม/ปี ว่าต้องทำอะไร

นายลักขชัย กฤษน้อย ได้บันทึกภาพในการให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2555 ที่ห้องเรียนดนตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 นายลักขชัย กฤษน้อย

กลุ่มผู้รู้ที่เป็นอาจารย์สอนวิชาการปฏิบัติแซ็กโซโฟนในแนวแจ๊ส

1. แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกฤษดี บุณวิทย์วุฒิ

กฤษดี บุณวิทย์วุฒิ กล่าวว่า ความสนใจดนตรีมาจาก 1) การได้เห็นวงโยธวาทิตของโรงเรียน เห็นความสวยงามของเครื่องดนตรี 2) ความประทับใจจากการได้ยินเสียงของคลาริเน็ตจากนักดนตรีที่มีทักษะความสามารถ 3) จากการแนะนำและการรวมตัวเล่นดนตรีกับเพื่อนในวงดนตรี (กฤษดี บุณวิทย์วุฒิ. 2555 : สัมภาษณ์)

2. แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกฤษดี บุณวิทย์วุฒิ

กฤษดี บุณวิทย์วุฒิ กล่าวถึงคุณลักษณะของนักแซ็กโซโฟนว่า นักแซ็กโซโฟนเป็นใครก็ได้ แต่นักแซ็กโซโฟนที่ดีควรมีคุณสมบัติในเรื่องของ “อิทธิบาท4” ได้แก่

2.1 ฉันทะ มีความรักในสิ่งที่ทำ โดยมีความรักและพอใจที่จะเล่นแซ็กโซโฟน

2.2 วิริยะ ขยันหมั่นเพียรเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ โดยมีความขยัน อดทนในการเรียน

ฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง

2.3 จิตตะ เอาใจใส่รับผิดชอบในสิ่งที่ทำ พยายามสนใจ ใฝ่รู้ความรู้ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ทั้งในศาสตร์ของตนตรีและศาสตร์อื่นๆ

2.4 วิมังสา การพินิจพิเคราะห์และใช้ปัญญาตรวจสอบงาน โดยสามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์และสร้างสรรค์งานดนตรีได้

3. แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ
กฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ กล่าวถึงหลักการและแนวคิดในการสอนว่า เนื่องจากตนเองจบการศึกษาทางด้านสถาปัตย์ จึงใช้หลักการแบบสถาปัตย์ คือ ก่อนการออกแบบสร้างอาคารต้องเข้าใจบริบทสิ่งแวดล้อมและเงื่อนไขต่างๆเป็นอันดับแรก เมื่อเปรียบเทียบกับหลักการสอนคือ ก่อนการสอน ต้องวิเคราะห์ผู้เรียนในด้านต่างๆ เช่น พื้นฐานของผู้เรียน อุปนิสัย ความต้องการในการเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ยังกล่าวว่า ในการสอน “ไม่ครอบความคิด” โดยให้อยู่บนพื้นฐานความคิดของตนเอง ซึ่งพิจารณาจากประเด็นของแต่ละบุคคล

นายกฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ กำลังแสดงดนตรีด้วยอัลโตแซกโซโฟน
ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 นายกฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของพิสุทธิ์ ประทีปะเสน

จากการสัมภาษณ์พิสุทธิ์ ประทีปะเสน ได้กล่าวว่า ความสนใจในแซกโซโฟนมาจาก

1. ครอบครัวที่ให้การสนับสนุนทั้งทางตรง เช่น สนับสนุนให้เรียนดนตรีหรือซื้อเครื่องดนตรี เมื่อลูกมีความสนใจดนตรี และทางอ้อม เช่น ภายในครอบครัวชอบฟังเพลง ที่ทำงานของคุณพ่อมีการตั้งวงดนตรี
2. จากการได้ชมคอนเสิร์ตของศิลปินแซกโซโฟน จึงเกิดความสนใจและอยากเล่นแซกโซโฟน และความสนใจเพิ่มมากขึ้น เมื่อได้ฟังดนตรีจากคอนเสิร์ตและอัลบั้มศิลปินแจ๊ส ทำให้เกิดความรู้สึกอยากเล่นให้ได้ (พิสุทธิ์ ประทีปะเสน. 2555 : สัมภาษณ์)

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของพิสุทธิ์ ประทีปะเสน

พิสุทธิ์ ประทีปะเสน กล่าวถึงคุณลักษณะของนักแซ็กโซโฟน ประกอบด้วย

- 1) นักดนตรี ต้องเป็นนักฟังที่ดี ในด้านการเล่น ต้องฟังผู้เล่นในวง (Rhythm Section) ว่าเล่นอะไร หรือมีอะไรเกิดขึ้นในการเล่นของนักดนตรี เพื่อให้สามารถเล่นโต้ตอบหรือส่งเสริมการเล่นไปในทิศทางเดียวกันในด้านการฝึกซ้อมและการพัฒนาดนตรี ควรฟังเพลงทุกแนว ฟังด้วยความสนใจ เลือกสนใจในสิ่งที่ดีไม่ว่าผู้เล่นจะเป็นใคร
- 2) เสียงที่ดี (Tone) เสียงแซ็กโซโฟนที่ดี จะเป็นตัวบ่งบอกความเป็นตัวของเราได้ดีและ
- 3) นักแซ็กโซโฟนที่ดี ควรมีทัศนคติ มุมมองอย่างเข้าใจต่อดนตรี เช่น อยากเก่งต้องทำอะไร อย่างไร พยายามแสวงหาประสบการณ์จากภายนอกห้องเรียน

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของพิสุทธิ์ ประทีปะเสน

พิสุทธิ์ ประทีปะเสน กล่าวถึงหลักการสอนที่สำคัญ ที่ทำให้การสอนเกิดประสิทธิภาพว่า พิจารณาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพราะผู้เรียนแต่ละคนไม่เหมือนกัน ทำให้ต้องวางแผนในการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในสิ่งตนเองต้องการเรียน

นายพิสุทธิ์ ประทีปะเสน กำลังแสดงดนตรีด้วยเทเนอร์แซ็กโซโฟน ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 นายพิสุทธิ์ ประทีปะเสน

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของมณฑ วโรนิจาส

- มณฑ วโรนิจาส ได้กล่าวว่า ความสนใจดนตรีมาจาก 1) ความชอบและสนใจส่วนตัว 2) ครอบครัวเป็นสังคมแวดล้อมด้วยดนตรี และ 3) การได้เห็นและฟังวงดนตรีที่มีการเล่นแซ็กโซโฟน
- ในการตัดสินใจเลือกอาชีพครูดนตรี 1) แสดงดนตรีมาตั้งแต่จุดสูงสุด 2) คำนึงถึงความมั่นคงในอาชีพ และ 3) ได้รับการชักชวนจากเพื่อนร่วมอาชีพ (มณฑ วโรนิจาส. สัมภาษณ์ : 2555)

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของมณฑล วโรนนิภาส

มณฑล วโรนนิภาส กล่าวว่า นักแซ็กโซโฟนที่ดี ต้องประกอบด้วย 1) มีความรักในดนตรี (แซ็กโซโฟน) 2) ฝึกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนา 3) ฝึกการฟัง เป็นการฟังเพื่อฝึกสำเนียง เข้าใจในไอดีของศิลปินที่ฟัง สิ่งเหล่านี้จะติดตัวไปจนเป็นสำเนียงการเล่นของเรา 4) มีวินัยต่อตนเอง ซื่อสัตย์ ต่ออาชีพ 5) ใฝ่หาประสบการณ์จากการเล่นในสถานการณ์ต่างๆ ทำให้รู้จักการแก้ปัญหา เกิดการเรียนรู้แบบต่างๆ สำหรับเนื้อหาที่ควรฝึก ได้แก่ น้ำเสียง คุณภาพของเสียง ระบบนิ้วโดยการฝึกบันไดเสียง แบบฝึกต่างๆ บทเพลง และการฟัง ทำให้รสนิยมของดนตรีพัฒนาขึ้น ทำให้การแสดงพัฒนาขึ้น

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของมณฑล วโรนนิภาส

มณฑล วโรนนิภาส ได้กล่าวถึงหลักในการสอนให้ประสบความสำเร็จนั้น ต้องเข้าใจว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันตามลักษณะของผู้เรียน ในการสอนควรวางแผนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน แต่มีเป้าหมายอย่างเดียวกันคือ ต้องทำให้ผู้เรียนเก่ง มีความสามารถ โดยมีเทคนิคการสอน สิ่งแรก ต้องสร้างศรัทธาจากผู้เรียน ให้ยอมรับในความสามารถของเรา โดยสาธิตให้ผู้เรียนสังเกต และคำพูดที่มักจะใช้กับผู้เรียนอยู่เสมอคือ “ต้องเก่งจริงถึงจะอยู่ได้ ตั้งใจจริงถึงจะสู้เขาได้” เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามและไม่ท้อถอย

นายมณฑล วโรนนิภาส กำลังแสดงดนตรีด้วยอัลโตแซ็กโซโฟน ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 นายมณฑล วโรนนิภาส

จากแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้รู้ สามารถอธิบายได้ว่า แรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อความสนใจดนตรี สามารถสรุปได้ คือ

1. ความรักและความสนใจส่วนตัวที่มีต่อแซกโซโฟน
2. สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรี และสังคมภายนอกที่ช่วยเหลือหลอม ทำให้เกิดความสนใจ ความชอบและอยากเรียนรู้ดนตรี
3. ความสนใจตามเพื่อน
4. ความประทับใจในตัวบุคคล เช่น เห็นภาพในหลวงทรงแซกโซโฟน การได้ฟังและชมการแสดงดนตรีของศิลปินที่มีทักษะความสามารถแสดงดนตรี
5. การได้รู้จักและเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ดนตรีจากสื่อต่างๆ

จากแนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้ สามารถอธิบายได้ว่า นักแซกโซโฟนหรือนักดนตรี ควรพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

1. เป็นคนดี รักดนตรี เล่นแซกโซโฟนได้ดีและมีอุปนิสัยที่ดี
2. ฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมาย มีระบบการจัดการในการฝึกซ้อมที่ดี มีวินัยในการซ้อม
3. มีครูที่เป็นผู้แนะนำที่ถูกต้อง
4. ฝึกฝนทักษะในการฟัง
5. พยายามสร้างประสบการณ์จากการเล่น

จากแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นครูดนตรีและนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้ สามารถอธิบายโดยสรุปคือ

1. ทุกคนสามารถเป็นครูได้ แต่ครูที่ดีนั้นต้องมีจริยธรรม รับผิดชอบในการสอน รู้จักหน้าที่ของครู สอนอย่างเต็มที่ และมีการวางแผนในการสอน
2. เป้าหมายในการสอนดนตรี คือ สอนความเป็นดนตรีและความเข้าใจในดนตรี และต้องการให้ผู้เรียนไปได้สูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามกระบวนการและขั้นตอนของการเรียนการสอน
3. ในด้านจิตวิทยาในการสอน ต้องเข้าใจว่า ครูเปรียบเสมือน “หมอ” ต้องวิเคราะห์คนไข้ ดังนั้นผู้สอนต้องวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและวางแผนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน
4. เทคนิคในการสอน ได้แก่

4.1 ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ทำความเข้าใจและศึกษาอุปนิสัย ความคิดของผู้เรียนแต่ละคน

4.2 สอนอย่างจริงจัง แต่นอกเวลาเรียนจะพยายามพูดคุยเป็นกันเอง เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

4.3 เป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้เรียนได้เห็น เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ

4.4 มีบทลงโทษ เพื่กระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักในหน้าที่และสิ่งที่ต้องรับผิดชอบ

โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 1 สรุปแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี และแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้ ดังนี้

ตาราง 1 สรุปแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี และแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้
1.ความรักและความสนใจส่วนตัวในแซ็กโซโฟน 2.สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรี และสังคมภายนอกที่ช่วยเหลือหลอม ทำให้เกิดความสุขใจ ความชอบและอยากเรียนรู้ดนตรี 3.ความสนใจตามเพื่อน 4.ความประทับใจในตัวบุคคล 5.ความสนใจและเรียนรู้ดนตรีจากสื่อต่างๆ	1. เป็นคนดี รักดนตรี เล่นแซ็กโซโฟนได้ดีและมีอุปนิสัยที่ดี 2. ฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมาย มีระบบการจัดการในการฝึกซ้อมที่ดี มีวินัยในการซ้อม 3. มีครูที่เป็นผู้แนะนำที่ถูกต้อง 4. ฝึกฝนทักษะในการฟัง 5. พยายามสร้างประสบการณ์จากการเล่น	1. การเป็นครูที่ดีนั้นต้องมีจริยธรรม รับผิดชอบในการสอน รู้จักหน้าที่ของครู สอนอย่างเต็มที่ และมีการวางแผนในการสอน 2. เป้าหมายในการสอนดนตรี คือ สอนความเป็นดนตรีและความเข้าใจในดนตรี และต้องการให้ผู้เรียนไปได้สูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามกระบวนการและขั้นตอนของการเรียนการสอน 3. มีจิตวิทยาในการสอน เข้าใจและวิเคราะห์ผู้เรียนและวางแผนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน 4. เทคนิคในการสอน ได้แก่ 4.1 ให้ความสำคัญกับผู้เรียน 4.2 สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน 4.3 เป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้เรียนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ 4.4 มีบทลงโทษ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักในหน้าที่และสิ่งที่ต้องรับผิดชอบ

2. กระบวนการทัศน์ทางดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติ ซึ่งเป็นนักดนตรีที่มีประสบการณ์ทั้งในการแสดงและผลงานทางดนตรี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 3 คน และกลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะ

ความสามารถ ในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี รวม6คน โดยได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทางดนตรี ดังนี้

กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์ และเรียนรู้ด้วยตนเอง

1. แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร

จากการสัมภาษณ์เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร สามารถวิเคราะห์แนวคิดที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนดนตรี กล่าวคือ ความรักและสนใจในแซ็กโซโฟนนั้น เริ่มต้นจากครอบครัวที่เปิดกว้างให้อิสระในการเลือกสิ่งที่สนใจอยากเรียน ประกอบกับเมื่อตนเองได้กระทำในสิ่งที่ชอบ ทำให้ได้รับประสบการณ์ ซึมซับและเรียนรู้สิ่งต่างๆอย่างเข้าใจ สิ่งเหล่านี้จึงส่งผลให้เข้าใจในหลักการ และลักษณะของดนตรีในแต่ละชนิด สำหรับความสนใจในแซ็กโซโฟนนั้น มาจากความชอบในเสียงแซ็กโซโฟนและเข้าใจว่าแซ็กโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญและโดดเด่นในวงดนตรี (เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร. 2555 : สัมภาษณ์)

2. แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร

เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร กล่าวถึง การพัฒนานักแซ็กโซโฟนว่า นอกจากมีความสามารถในการเล่นแซ็กโซโฟนแล้ว ต้องมีความชัดเจนในสไตล์การเล่น แสดงความเป็นตัวของตัวเอง โดยหน้าที่ของนักแซ็กโซโฟนที่ดี คือ 1) นักเล่นแซ็กโซโฟน ต้องเล่นให้ดีที่สุด มีความไพเราะ มีความเชี่ยวชาญ 2) นักเล่นและสร้างสรรค์ นอกจากมีลักษณะตามข้อที่ 1 แล้ว ยังต้องเป็นนักคิด นักทดลอง นักสร้างสรรค์ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญในการเป็นนักดนตรีที่ดี ประกอบด้วย 1) มีใจรัก มีจิตวิญญาณ 2) มีเครื่องดนตรีที่ดี มีคุณภาพ และ 3) มีความคิดสร้างสรรค์ที่แสดงศักยภาพของตนเอง เก่งในแบบของเรา

3. แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร

เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร ได้นำเสนอแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักแซ็กโซโฟน กล่าวคือ นอกจากทักษะความสามารถในการเล่นแล้ว หลักการในการแสดงดนตรีที่ทำให้ประสบความสำเร็จคือ 1) แสดงศักยภาพของเราอย่างเต็มความสามารถของเรา แต่อย่าทำเกินในสิ่งที่เราทำได้ จะออกมาไม่ไพเราะและ 2) ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของกลุ่มผู้ฟังที่ไปแสดง ต้องศึกษา ลักษณะงานและลักษณะของผู้ฟังเป็นอย่างดี

นายเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร กำลังแสดงดนตรีด้วยโซปราโนแซ็กโซโฟน

ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 นายเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของยังยุทธ ผิวสุวรรณ

จากการสัมภาษณ์ยังยุทธ ผิวสุวรรณ สามารถวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่จุดประกายทำให้เกิดความสนใจต่อความสนใจดนตรี คือ

1. ความชอบและสนใจดนตรี เริ่มต้นมาจาก 1) สังคมแวดล้อมภายในบ้าน ซึ่งบิดาชอบดนตรีและสนับสนุนให้เล่นดนตรีในวงดนตรีที่อยู่ในชุมชน และสังคมนอกที่มีวงดนตรีทั้งวงป๊อปปูล่าและแจ๊ส จึงทำให้ได้มีโอกาสสัมผัส รู้จักดนตรี และ 2) จากการได้เห็นพระบรมฉายาลักษณ์ ของในหลวงทรงแซ็กโซโฟน ทำให้เกิดความสนใจอยากเล่นแซ็กโซโฟน

2. ความสนใจและตัดสินใจศึกษาต่อในโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ มาจาก 1.ความสนใจและรักดนตรี แต่ยังไม่พิจารณาถึงอนาคตทางดนตรี 2.เป็นภาวะจำเป็น นอกจากการเรียนที่ได้ความรู้แล้วยังมีเงินเดือนในการใช้สอย เป็นการลดภาระทางบ้านด้วย (ยังยุทธ ผิวสุวรรณ. 2555 : สัมภาษณ์)

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของยังยุทธ ผิวสุวรรณ

ยังยุทธ ผิวสุวรรณ ได้กล่าวว่า การเป็นนักแซ็กโซโฟนที่มีความสามารถนั้น ประกอบด้วย 1) ต้องมีขยันอดทน 2) มีเครื่องดนตรีที่ดี มีความพร้อมและมีคุณภาพ 3) ในปัจจุบันนักแซ็กโซโฟนรุ่นใหม่ มีโอกาสที่ดีในวิธีการเรียน ทำให้เข้าใจดนตรีในระยะเวลาสั้น แต่ควรเพิ่มเติมในเรื่องการสะสมประสบการณ์ สำหรับข้อคิดสำหรับนักแซ็กโซโฟน คือ “อยากเก่งต้องก๊อปปี้ เพราะการเลียนแบบ ถือเป็นบทฝึกแบบหนึ่ง เป็นครูทางอ้อม หลังจากนั้นจึงเป็นการสร้างรูปแบบและเอกลักษณ์ประจำตัว”

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของยังยุทธ ผิวสุวรรณ

ยังยุทธ ผิวสุวรรณ ได้กล่าวว่า เป้าหมายสูงสุดของนักดนตรีทุกคนคือ การได้แสดงดนตรี ดังนั้นการแสดงดนตรีที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น ควรตระหนักและให้ความสำคัญ 2 ประการต่อไปนี 1) ควรศึกษางานที่จะไปแสดง กลุ่มผู้ฟังเป็นใคร ในขณะที่แสดงพยายามสังเกตปฏิกิริยาของผู้ฟังและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการได้ตลอดเวลาตามสถานการณ์ 2) ต้องแสดงดนตรีอย่างเต็มความสามารถไม่ว่างานแสดงนั้นจะเป็นอย่างไร และแสดงด้วยจิตวิญญาณของนักดนตรี

นายยังยุทธ ผิวสุวรรณ กำลังแสดงดนตรีด้วยอัลโตแซกโซโฟน ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 นายยังยุทธ ผิวสุวรรณ

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของวิชัย อึ้งอัมพร

จากการสัมภาษณ์วิชัย อึ้งอัมพร สามารถวิเคราะห์เหตุผลที่เลือกเล่นแซกโซโฟนมาจาก 1) ความชอบในเสียงของแซกโซโฟน และ 2) จากการได้ฟังและเห็นภาพของวงดนตรีที่มีการเล่นแซกโซโฟน จึงเกิดความสนใจอยากเล่น (วิชัย อึ้งอัมพร. สัมภาษณ์ : 2555)

ประกายความคิดสำคัญที่ส่งผลต่อความชอบแซกโซโฟนและสนใจดนตรีแจ๊ส มาจากเมื่อมีโอกาสชมการแสดงดนตรีแจ๊สที่ประเทศไทยของวงดนตรีเบนนี่ กู๊ดแมน ซึ่งเป็นนักคลาริเน็ตระดับโลก และเลสเตอร์ ยัง นักเทเนอร์แซกโซโฟนแจ๊ส จึงเกิดความประทับใจในความสามารถการแสดงและสนใจดนตรีแจ๊สมากขึ้น

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของวิชัย อึ้งอัมพร

วิชัย อึ้งอัมพร กล่าวถึงแนวคิดในการเป็นนักแซกโซโฟนที่ดีต้องเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ ทำงานด้วยสมาธิ มีสมาธิรับฟังต่อหน้าที่เท่าที่ความสามารถของเราทำได้ นอกจากนี้ต้องเป็นคนละเอียดลออ มีจิตใจละเอียดอ่อน ให้ความสนใจทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับแซกโซโฟน ควรฝึกทุกอย่าง เรียนรู้เทคนิคต่างๆ ต้องฝึกฝนและพัฒนาอยู่เสมอ รู้จักนำสิ่งที่เรียนมาใช้ และพยายามนำเสียงแซกโซโฟนของตนเอง ซึ่งเป็นเสียงประจำตัวที่เป็นเอกลักษณ์ที่คนรู้จัก

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของวิชัย อึ้งอัมพร

วิชัย อึ้งอัมพร ได้กล่าวถึงแนวคิดในการแสดงดนตรีให้ประสบความสำเร็จว่า นักดนตรีที่ควรมีการวางแผนในการแสดง โดยเลือกบทเพลงที่ผู้ฟังคุ้นหู จัดเพลงที่น่าฟัง จัดรูปแบบการแสดงให้ผู้ฟังไม่รู้สึกรำคาญ ต้องเอาคนฟังให้อยู่

นายวิชัย อึ้งอัมพร กำลังแสดงดนตรีด้วยเทเนอร์แซกโซโฟน ดังภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 นายวิชัย อึ้งอัมพร

กลุ่มนักแซกโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซกโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี

1. แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี

จากการสัมภาษณ์ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี กล่าวถึงการเริ่มต้นเรียนดนตรี ซึ่งสามารถวิเคราะห์แรงบันดาลใจที่สำคัญได้เป็น 3 ประเด็น กล่าวคือ

ประเด็นแรก ความสนใจในการเลือกเรียนดนตรี เกิดจาก 1) ความรักและศรัทธาในเสียงดนตรี ซึ่งมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต มีความสนใจดนตรีตั้งแต่เยาว์วัย ทำให้อยากเล่น อยากเรียนรู้ 2) สังคมแวดล้อมภายในครอบครัวที่มีใกล้ชิดกับดนตรี จึงส่งผลให้เรียนรู้และสนใจดนตรี โดยไม่รู้ตัว 3) การได้มีโอกาสเรียนวิชาบังคับนี้ จากความสนใจในดนตรีเป็นทุนเดิมอยู่ เมื่อได้เรียนในวิชาดังกล่าวเป็นการเปิดโลกทัศน์ทางดนตรี ทำให้เข้าใจหลักการทางดนตรี อยากเรียนดนตรีมากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่สอง การตัดสินใจเป็นนักดนตรี มาจากสาเหตุ 1) ค่าตอบแทนของนักดนตรีมากกว่าเงินเดือนครู 3-4 เท่า 2) ระบบการทำงานของอาชีพครู อาจส่งผลต่อการเล่นดนตรีที่ต้องฝึกฝนและสร้างสรรค์ผลงานดนตรีตลอดเวลา และ 3) รักในการเล่นดนตรีมากกว่า

ประเด็นสุดท้าย เหตุผลในการเลือกเครื่องดนตรีแซกโซโฟนและคลาริเน็ต เกิดจาก 1) แซกโซโฟนสามารถหางานเล่นได้มากกว่าและง่ายกว่า 2) บทเพลงส่วนใหญ่ที่ใช้ในวงดนตรีนิยมเขียนให้แซกโซโฟนเล่นมากกว่า (ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี. สัมภาษณ์ : 2555)

2. แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี

ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี กล่าวถึงการพัฒนานักแซกโซโฟนที่ดี ควรมีหน้าที่ ซึ่งเกิดมาจากทักษะการฟัง ควรฝึกทักษะการปฏิบัติ การนำเสนอ รูปแบบการแสดง ต้องฝึกซ้อมอยู่ตลอด มีแนวการเล่นเป็นของตนเอง

3. แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี

ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี กล่าวถึงหลักการสำคัญในการแสดงดนตรีที่ทำให้ผู้ฟังประทับใจ คือ ผู้เล่นนั้น จิตใจต้องดี คิดดี เสียงที่สื่อมาจากหัวใจ เข้าไปในหัวใจคนฟัง ทำให้เสียงดนตรีที่ออกมานั้น “มัดใจ” ผู้ฟังได้

นายธนีสร์ ศรีกลิ่นดี กำลังแสดงดนตรีด้วยโซปราโนแซกโซโฟน ดังภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 นายธนีสร์ ศรีกลิ่นดี

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของภูษิต ไล้ทอง

จากการสัมภาษณ์ภูษิต ไล้ทอง สามารถวิเคราะห์ความประทับใจและประกายความคิดที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาดนตรีได้เป็น 2 ประเด็น กล่าวคือ

ประเด็นแรก ความสนใจดนตรี ในช่วงแรกมิได้รู้สึกชอบเสียงดนตรี แต่เป็นการชอบการแสดงออกของนักดนตรีที่มีความโดดเด่น ต่อมาเกิดความรู้สึกชอบเพิ่มพูนขึ้นเกิดจาก

- 1) เห็นพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงทรงแซ็กโซโฟนและได้ฟังบทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระองค์ท่าน
- 2) มีโอกาสฟังและชมการแสดงดนตรีของวงดนตรีต่างๆจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์ 3) ฟังเพลงสุนทราภรณ์ โดยเฉพาะบทเพลงที่นำทำนองเพลงไทยเดิม มาเรียบเรียงในลักษณะดนตรีสากล และ 4) ได้เห็นวงโยธวาทิตที่ชนะเลิศ คือ วงโยธวาทิตจากโรงเรียนวัดสุทธิวราราม ได้เห็นภาพการเดินสวนสนามที่แข็งแรง มีความเป็นระเบียบและชุดแต่งกายที่สวยงาม ซึ่งเป็นความโดดเด่นที่รวมพลังของคนเข้าด้วยกันและได้แสดงออกทางศิลปะ ซึ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความรู้สึกอยากเป็น อยากทำตาม

ประเด็นที่สอง การเลือกเรียนดนตรี มาจากเป็นคนชื่นชอบในเรื่องของศิลปะ ประกอบกับตนเองเป็นคนชื่นชอบการมีบทบาทที่โดดเด่นทางสังคม (ภูษิต ไล้ทอง. สัมภาษณ์ : 2555)

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของภูษิต ไล้ทอง

ภูษิต ไล้ทอง ได้แนะนำการพัฒนาให้เป็นนักดนตรีที่มีความสามารถ ควรสร้างแนวคิดในการฝึกซ้อมดนตรีว่า การเล่นดนตรีเหมือนการปฏิบัติธรรม มุ่งนำพาจิตไปอยู่ในสิ่งที่เราทำ หูก็จะได้ยินทุกเสียง เพราะจิตของเราเบา นอกจากนี้การเล่นดนตรีต้องเล่นด้วยหัวใจ ต้องได้ยินเสียงที่อยากเล่น เล่นจนแซ็กโซโฟนเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของภูษิต ไล้ทอง

ภูษิต ไล้ทอง ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของนักดนตรีที่ดี สามารถนำไปสู่ความสำเร็จ คือ เล่นดนตรีให้ดี เล่นเสียงที่ไพเราะที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทำหน้าที่ให้มีความสุขแก่ผู้ฟัง ดังนั้นต้องคำนึงถึงผู้ฟัง ต้องรู้ว่าผู้ฟังอยากฟังอะไร และต้องเข้าใจในเรื่องของการแสดง มีการเกริ่นนำสิ่งที่นำเสนอ กำหนดเรื่องราวที่น่าสนใจ พยายามสื่อสารกับผู้ฟัง

นายภูษิต ไล้ทอง กำลังแสดงดนตรีด้วยอัลโตแซ็กโซโฟน ดังภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 นายภูษิต ไล่ทอง

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของเศกพล อุ่นสำราญ

จากการสัมภาษณ์ เศกพล อุ่นสำราญ สามารถวิเคราะห์แนวคิดความสนใจและจุดเปลี่ยนสำคัญในการเป็นนักดนตรีอาชีพดังนี้

แรงบันดาลใจต่อดนตรี มาจาก 1) ความชอบส่วนตัว ที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่จำความได้ 2) ครอบครัวให้การสนับสนุน โดยบิดาเป็นคนชอบฟังเพลง เล่นดนตรีเป็นงานอดิเรก และมีส่วนสำคัญให้รู้จักและซึมซับดนตรี 3) อาจารย์ผู้สอนดนตรี ให้โอกาส ชักนำชี้ช่องทาง โดยมีแนวคิดในการเลือกคนที่สามารถถ่ายทอด สามารถสอนได้ พัฒนาต่อไปได้

ความสนใจหรือจุดเปลี่ยนทัศนคติต่ออาชีพดนตรี มาจาก 1.แต่เดิมมองว่าอาชีพนักดนตรี เป็นอาชีพที่ไม่น่าเข้าใกล้ จากประสบการณ์ที่ได้เห็นนักดนตรีแถวบ้านมีพฤติกรรมที่ไม่ดี แต่การที่ได้สัมผัสและอยู่กับดนตรีมาโดยตลอด จึงเกิดความรัก เปลี่ยนทัศนคติต่อวิชาชีพดนตรี เริ่มเข้าใจในชีวิตนักดนตรีได้ดีขึ้น และมองนักดนตรีอย่างเข้าใจ 2.ในช่วงแรกการเล่นดนตรีเพื่อต้องการเงินใช้จ่ายในการดำรงชีพ แต่ปัจจุบันมาจากความรักที่จะเล่น รู้สึกท้าทายจากการได้เล่นเพลงที่ชอบ ได้รู้จักเพลงต่างๆ มากมาย รวมทั้งได้มีโอกาสรู้จักและร่วมเล่นดนตรีกับนักดนตรีเก่งๆ (เศกพล อุ่นสำราญ, 2555 : สัมภาษณ์)

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของเศกพล อุ่นสำราญ

เศกพล อุ่นสำราญ ได้กล่าวถึงแนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักแซ็กโซโฟนว่า สิ่งที่นักแซ็กโซโฟนต้องมี ได้แก่ 1) ต้องรู้จักเครื่องมือของตนเอง และรู้ว่าแซ็กโซโฟนสามารถทำอะไรได้ 2) ต้องรู้จักเสียงแซ็กโซโฟนที่มีคุณภาพ 3) ต้องรู้จักนักแซ็กโซโฟน ตั้งแต่ยุคบุกเบิกจนถึงรุ่นใหม่

4) พยายามศึกษาและเรียนรู้โลกของดนตรีที่เกี่ยวกับแซ็กโซโฟน เพื่อก้าวไปสู่ความเป็นนานาชาติ ต้องเข้าใจและยอมรับว่าดนตรีมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง และ 5. พยายามยอมรับในการเติมเต็มความสามารถ อยู่เสมอ เปลี่ยนทัศนคติในการคิดว่าเราเก่งที่สุด ต้องคิดว่า “ใครก็สามารถคิดอะไรใหม่ๆ ได้” นอกจากนี้ ได้กล่าวถึงคติประจำตัวที่บ่งบอกถึงหลักการดำเนินชีวิตของการเป็นนักแซ็กโซโฟนว่า “ต้องเป็น นักแซ็กโซโฟนที่อุทิศให้กับแซ็กโซโฟนเป็นนักแซ็กโซโฟนทั้งตัวและหัวใจ และนักแซ็กโซโฟนที่ดีต้อง ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด”

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของเศกพล อุ่นสำราญ

เศกพล อุ่นสำราญ ได้กล่าวว่า แนวคิดในการแสดงดนตรีให้ประสบความสำเร็จนั้น ควรเป็นลักษณะ “การโชว์” โดยต้องสร้างความแปลกใหม่ มียุทธวิธีในการนำเสนอ ทำให้คนรู้จัก เข้าใจ ธรรมชาติของผู้ฟัง การโชว์ประกอบด้วย 1) การถ่ายทอด แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ 2) รูปแบบ การแสดงบนเวที 3. การมีปฏิสัมพันธ์ แนะนำ พูดคุยกับคนดู ให้คนดูมีส่วนร่วม มีการเล่าเรื่อง ในสิ่งที่นำเสนอ ทำให้คนดูที่ไม่รู้ดนตรีสามารถเข้าใจ เป็นการเพิ่มอรรถรสในการชมดนตรี และ 4. การวางแผนในการแสดง ศึกษาสถานที่แสดง บทเพลงประเภทไหนจะเหมาะสม เพื่อให้ผู้ชม มีความสุขกับดนตรี

นายเศกพล อุ่นสำราญ กำลังแสดงดนตรีด้วยอัลโตแซ็กโซโฟน ดังภาพประกอบ 13

ภาพประกอบ 13 นายเศกพล อุ่นสำราญ

จากแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถอธิบายได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ดนตรีหรือเลือกอาชีพดนตรี มาจาก

1. ความรักและความสนใจส่วนตัวที่มีต่อแซ็กโซโฟน
 2. สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรี และสังคมภายนอกที่ช่วยเหลือหลอม ทำให้เกิดความสนใจ ความชอบและอยากเรียนรู้ดนตรี
 3. จากภาวะจำเป็น นอกเหนือจากความสนใจในดนตรีแล้ว สภาพความเป็นอยู่เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อยู่กับดนตรีตลอดเวลา
 4. ความประทับใจในตัวบุคคล เช่น เห็นพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงทรงแซ็กโซโฟน การได้ฟังและชมการแสดงดนตรีของศิลปินที่มีทักษะความสามารถแสดงดนตรี
 5. การได้รู้จักและเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ดนตรีจากสื่อต่างๆ
- โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 2 แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังตาราง 2

ตาราง 2 แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง	เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร 1.ความรักและสนใจในแซ็กโซโฟน 2.การสร้างงานดนตรีในรูปแบบของตนเอง มาจากความคิดที่ต้องการนำเสนอความแตกต่างของงานดนตรี
	ยงยุทธ ผิวสุวรรณ 1 .สังคมแวดล้อมทั้งภายในบ้านและสังคมภายนอก 2.ความสนใจและความชอบส่วนตัว 3.ภาวะจำเป็นทางด้านการเงิน ทำให้อยู่กับดนตรี
	วิชัย อึ้งอัมพร 1.ความชอบและสนใจส่วนตัว 2.การได้ฟังและเห็นภาพของการเล่นแซ็กโซโฟน จึงเกิดความสนใจ

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี	ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี 1.ความรักและศรัทธาในดนตรี 2.สังคมครอบครัว
	ภูษิต ไส้ทอง 1.ชอบความโดดเด่นในการแสดงออก 2.การได้ฟังเห็นภาพของการเล่นแซ็กโซโฟน การแสดงดนตรีของวงดนตรีต่างๆ จึงเกิดความประทับใจ อยากเล่นตาม 3.มองคุณค่าของนักดนตรีและนักดนตรีเท่าเทียมกัน และต้องการนำเสนอผลงานของนักดนตรี
	เศกพล อุ่นสำราญ 1.ความชอบส่วนตัว 2.สังคมครอบครัวให้การสนับสนุน 3.ได้รับโอกาสจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น อาจารย์ผู้สอน เพื่อนร่วมอาชีพ 4.ภาวะจำเป็นทางด้านการเงิน ทำให้อยู่กับดนตรี 5.ต้องการมีผลงานแซ็กโซโฟนของตนเอง

จากตาราง 2 สามารถอธิบายได้ว่า “แรงบันดาลใจ” เป็นปัจจัยที่สำคัญส่งผลต่อความสนใจในดนตรี เริ่มต้นมาจากความรักและความสนใจส่วนตัวที่มีต่อแซ็กโซโฟน สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรี และสังคมภายนอกที่ช่วยเหลือหลอม ทำให้เกิดความสนใจความชอบและอยากเรียนรู้ดนตรี นอกจากนี้สภาพความเป็นอยู่ ความจำเป็นก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อยู่กับดนตรีตลอดเวลา ความประทับใจในตัวบุคคล เช่น เห็นพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงทรงแซ็กโซโฟน การได้ฟังและชมการแสดงดนตรีของศิลปินที่มีทักษะความสามารถแสดงดนตรีและการได้รู้จักและเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ดนตรีจากสื่อต่างๆ

จากแนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถสรุปได้เป็นหัวข้อ ดังนี้

1. ขยันอดทน ใฝ่หาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับแซ็กโซโฟน
2. มีใจรักและมีจิตวิญญาณในการเป็นนักดนตรี
3. มีเครื่องดนตรีที่ดี มีคุณภาพ
4. ฝึกทักษะการปฏิบัติ ให้เสียงแซ็กโซโฟนมีคุณภาพและเล่นด้วยความเชี่ยวชาญ มีหูที่ดีและมีรูปแบบในการนำเสนอ
5. มีความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงศักยภาพของตนเอง มีแนวทางในการเล่นเป็นของตนเอง

โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 3 แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
ดังตาราง 3

ตาราง 3 แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟน จากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วย ตนเอง	เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร หน้าที่ของนักแซ็กโซโฟนที่ดี ต้องเล่นให้ดีที่สุด มีความไพเราะ มีความเชี่ยวชาญ องค์ประกอบของการเป็นนักแซ็กโซโฟนที่ดี 1.มีใจรัก มีจิตวิญญาณ 2.มีเครื่องดนตรีที่ดี มีคุณภาพ 3.มีความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงศักยภาพของตนเอง
	ยงยุทธ ผิวสุวรรณ นักแซ็กโซโฟนที่ดี ประกอบด้วย 1.ขยันอดทน 2.เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพ 3.เพิ่มพูนในเรื่องประสบการณ์ และพยายามสร้างรูปแบบและเอกลักษณ์ประจำตัว
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟน จากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของ การศึกษาดนตรี	วิชัย อึ้งอัมพร นักแซ็กโซโฟนที่ดี ต้องเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ มีความรับผิดชอบ มีความสนใจในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ แซ็กโซโฟน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
	ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี นักแซ็กโซโฟนที่ดี ควรพัฒนาทักษะการฟัง ฝึกทักษะการ ปฏิบัติ การนำเสนอรูปแบบการแสดง มีแนวการเล่นเป็นของ ตนเอง
	ภูษิต ไหลทอง หลักการเล่นดนตรีเหมือนการปฏิบัติธรรม เล่นด้วยหู ด้วย จิตใจ ได้ยินเสียงที่อยากเล่น และต้องรู้สึกว่าแซ็กโซโฟนเป็น อวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย
	เศกพล อุ่นสำราญ สิ่งที่นักแซ็กโซโฟนต้องมี 1.รู้จักเครื่องดนตรีของตนเอง สามารถทำอะไรได้บ้าง 2.รู้จักเสียงแซ็กโซโฟนที่มีคุณภาพ และ 3.รู้จักนักแซ็กโซโฟนทุกยุคสมัย

จากตาราง 3 สามารถอธิบายได้ว่า การพัฒนาให้เป็นนักดนตรีที่เก่งและมีทักษะ
ความสามารถ ควรเริ่มต้นโดยการทำความเข้าใจและประพฤติตนให้เป็นนักดนตรีที่ดี มีความซื่อสัตย์
ต่ออาชีพ มีความรับผิดชอบ สำหรับการพัฒนาความสามารถ นักแซ็กโซโฟนหรือนักดนตรีควรต้องมีคือ

1) รู้จักเครื่องดนตรีของตนเอง มีศักยภาพและสามารถทำอะไรได้บ้าง 2) สร้างเสียงแซ็กโซโฟนที่มีคุณภาพ 3) ฝึกซ้อมอย่างมีระบบ มีการวางแผนที่ดี โดยเฉพาะเรื่องของการฝึกโสตประสาท 4) พยายามเรียนรู้ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแซ็กโซโฟน เช่น นักแซ็กโซโฟนที่มีความสามารถและมีชื่อเสียงทุกยุคสมัย

จากแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถสรุปได้เป็นหัวข้อ ดังนี้

1. นักแซ็กโซโฟนต้องแสดงดนตรีอย่างเต็มความสามารถและศักยภาพของตนเอง
2. แสดงดนตรีด้วยจิตวิญญาณของความเป็นนักดนตรีที่ดี
3. หลักการในการแสดง ควรคำนึงถึงการสร้างความสุขแก่ผู้ฟัง ควรมีการวางแผนและจัดรูปแบบการแสดงให้เหมาะสมกับลักษณะของงานและกลุ่มของผู้ฟัง รวมทั้งพร้อมจะปรับเปลี่ยนลักษณะการแสดงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม สำหรับรูปแบบการแสดงดนตรี ควรทำให้เป็น “การโชว์” สร้างความแปลกใหม่ในการแสดง
4. ยุทธวิธีในการนำเสนอ ประกอบด้วย
 - 4.1 การถ่ายทอด แสดงความสามารถอย่างเต็มที่
 - 4.2 วางแผนและมีรูปแบบการแสดงบนเวที
 - 4.3 สร้างปฏิสัมพันธ์ แนะนำ พูดคุยกับผู้ชมเพื่อให้มีส่วนร่วม มีการเล่าเรื่องในสิ่งที่นำเสนอ ทำให้คนดูที่ไม่รู้ดนตรีสามารถเข้าใจ เป็นการเพิ่มอรรถรสในการชมดนตรี
 - 4.4 การวางแผนในการแสดง ศึกษาสถานที่แสดง จัดบทเพลงให้เหมาะสม เพื่อให้ผู้ชมมีความสุขกับดนตรี

โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 4 แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังตาราง 4

ตาราง 4 แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง	เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร แนวคิดในการแสดงดนตรี 1.แสดงศักยภาพอย่างเต็มที่ โดยคำนึงถึงขีดความสามารถของตนเอง 2.คำนึงถึงความเหมาะสมของกลุ่มผู้ฟัง

ตาราง 4 (ต่อ)

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง	ยงยุทธ ผิวสุวรรณ หลักการและวิธีการแสดงดนตรีบนเวที ควรตระหนักถึง 1.รูปแบบและลักษณะของงาน พร้อมปรับเปลี่ยนรูปแบบการแสดงตามสถานการณ์ และลักษณะของผู้ฟัง 2.แสดงดนตรีอย่างเต็มความสามารถด้วยจิตวิญญาณของความเป็นนักดนตรี วิชัย อึ้งอัมพร วางแผนและจัดรูปแบบการแสดงให้เหมาะสมกับผู้ฟัง
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี	ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี หลักการสำคัญในการแสดง คือ ผู้เล่นต้องมีจิตใจดี คิดดี เล่นด้วยหัวใจ พยายามมัดใจผู้ฟังด้วยการเล่นที่ออกมาจากใจของผู้เล่น ภูษิต ไส้ทอง หน้าที่ของนักดนตรีที่ คือ เล่นให้ดี ให้ไพเราะที่สุด ให้ความสุขแก่ผู้ฟัง โดยคำนึงและวิเคราะห์สิ่งที่ผู้ฟังต้องการ เศกพล อุ่นสำราญ การแสดงดนตรีควรเป็น “การโชว์” ประกอบด้วย 1.การถ่ายทอด 2.รูปแบบการแสดง 3.การมีปฏิสัมพันธ์กับคนดู 4.วิเคราะห์ลักษณะงานของผู้ฟัง

จากตาราง 4 สามารถอธิบายได้ว่า การสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพนั้น นักแซ็กโซโฟนหรือนักดนตรีต้องแสดงดนตรีอย่างเต็มความสามารถและศักยภาพของตนเอง แต่ไม่ควรแสดงในสิ่งที่เกินความสามารถ หลักในการแสดง ต้องคำนึงเรื่องการสร้างความสุขแก่ผู้ฟัง ดังนั้นจึงควรมีการวางแผนและจัดรูปแบบให้เหมาะสมกับลักษณะของงานและกลุ่มของผู้ฟัง

จากแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถเปรียบเทียบกับดังตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
1.ความรักและความสนใจส่วนตัวในแซ็กโซโฟน 2.สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรี และสังคมภายนอกที่ช่วยเหลือหลอม ทำให้เกิดความสนใจ ความชอบ และอยากเรียนรู้นดนตรี 3.ความสนใจตามเพื่อน 4.ความประทับใจในตัวบุคคล 5.ความสนใจและเรียนรู้นดนตรีจากสื่อต่างๆ	1.ความรักและความสนใจส่วนตัวที่มีต่อแซ็กโซโฟน 2.สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรี และสังคมภายนอกที่ช่วยเหลือหลอม ทำให้เกิดความสนใจ ความชอบและอยากเรียนรู้นดนตรี 3.จากภาวะจำเป็น นอกเหนือจากความสนใจในดนตรีแล้ว สภาพความเป็นอยู่เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อยู่กับดนตรีตลอดเวลา 4.ความประทับใจในตัวบุคคล 5.การได้รู้จักและเกิดความสนใจอยากเรียนรู้นดนตรีจากสื่อต่างๆ

จากตาราง 5 สามารถอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังนี้

1. ความรักและความสนใจส่วนตัวที่มีต่อแซ็กโซโฟน
2. สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรี และสังคมภายนอกที่ช่วยเหลือหลอม ทำให้เกิดความสนใจ ความชอบและอยากเรียนรู้นดนตรี
3. ความสนใจตามเพื่อน
4. จากภาวะจำเป็น นอกเหนือจากความสนใจในดนตรีแล้ว สภาพความเป็นอยู่เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อยู่กับดนตรีตลอดเวลา
5. ความประทับใจในตัวบุคคล เช่น เห็นภาพในหลวงทรงแซ็กโซโฟน การได้ฟังและชมการแสดงดนตรีของศิลปินที่มีทักษะความสามารถแสดงดนตรี
6. การได้รู้จักและเกิดความสนใจอยากเรียนรู้นดนตรีจากสื่อต่างๆ

จากแนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถเปรียบเทียบด้วย ดังตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบแนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นครูดนตรีนักดนตรี ของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของ กลุ่มผู้ปฏิบัติ
1. เป็นคนดี รักดนตรี เล่นแซ็กโซโฟนได้ดี และมีอุปนิสัยที่ดี 2. ฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมาย มีระบบการจัดการในการฝึกซ้อมที่ดี มีวินัยในการซ้อม 3. มีครูที่เป็นผู้แนะนำที่ถูกต้อง 4. ฝึกฝนทักษะในการฟัง 5. พยายามสร้างประสบการณ์จากการเล่น	1. ขยันอดทน ใฝ่หาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับแซ็กโซโฟน 2. มีใจรักและมีจิตวิญญาณในการเป็นนักดนตรี 3. มีเครื่องดนตรีที่ดี มีคุณภาพ 4. ฝึกทักษะการปฏิบัติ ให้เสียงแซ็กโซโฟน มีคุณภาพและเล่นด้วยความเชี่ยวชาญ มีหูที่ดี และมีรูปแบบในการนำเสนอ 5. มีความคิดสร้างสรรค์ ที่แสดงศักยภาพของตนเอง มีแนวทางในการเล่นเป็นของตนเอง

จากตาราง 6 สามารถอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังนี้

1. เป็นคนดี รักดนตรี เล่นแซ็กโซโฟนได้ดี
2. ฝึกซ้อมอย่างมีเป้าหมาย มีระบบการจัดการในการฝึกซ้อมที่ดี มีวินัยในการซ้อม
3. มีครูที่ดี เป็นผู้แนะนำที่ถูกต้อง
4. ฝึกฝนทักษะในการฟัง
5. พยายามสร้างประสบการณ์จากการเล่น
6. พยายามสร้างแนวทางในการเล่นเป็นของตนเอง

จากแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถเปรียบเทียบกับ ดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้
และกลุ่มผู้ปฏิบัติ

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จ ในการเป็นครูดนตรี นักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการสร้างความสำเร็จ ในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
1. การเป็นครูที่ดีนั้นต้องมีจริยธรรม รับผิดชอบในการสอน รู้จักหน้าที่ของครู สอนอย่างเต็มที่ และมีการวางแผนในการสอน 2. เป้าหมายในการสอนดนตรี คือ สอนความเป็นดนตรีและความเข้าใจในดนตรี และต้องการให้ผู้เรียนไปได้สูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ตามกระบวนการและขั้นตอนของการเรียนการสอน 3. มีจิตวิทยาในการสอน เข้าใจและวิเคราะห์ผู้เรียนและวางแผนวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน 4. เทคนิคในการสอน ได้แก่ 4.1 ให้ความสำคัญกับผู้เรียน 4.2 สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน 4.3 เป็นตัวอย่างที่ดีให้ผู้เรียน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ 4.4 มีบทลงโทษ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักในหน้าที่และสิ่งที่ต้องรับผิดชอบ	1. นักแซ็กโซโฟนต้องแสดงดนตรีอย่างเต็มความสามารถและศักยภาพของตนเอง 2. แสดงดนตรีด้วยจิตวิญญาณของความเป็นนักดนตรีที่ดี 3. หลักการในการแสดง ควรคำนึงถึงการสร้างความสุขแก่ผู้ฟัง มีการวางแผนและจัดรูปแบบการแสดงให้เป็น “การโชว์” เหมาะสมกับลักษณะของงานและกลุ่มของผู้ฟัง รวมทั้งพร้อมจะปรับเปลี่ยนลักษณะการแสดงตามสถานการณ์ 4. ยุทธวิธีในการนำเสนอ ประกอบด้วย 4.1 การถ่ายทอด แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ 4.2 วางแผนและมีรูปแบบการแสดงบนเวที 4.3 สร้างปฏิสัมพันธ์ แนะนำ พูดคุยกับผู้ชมเพื่อให้มีส่วนร่วม มีการเล่าเรื่องในสิ่งที่นำเสนอเป็นการเพิ่มอรรถรสในการชมดนตรี 4.4 การวางแผนในการแสดง

จากตาราง 7 สามารถอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังนี้

แม้ว่าลักษณะและรูปแบบในการทำงานดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติกับกลุ่มผู้รู้อาจมีลักษณะที่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์จากหลักการที่นำเสนอ จะปรากฏแนวคิดที่มีความสอดคล้องกัน

1. แนวคิดในด้านการสอนหรือการแสดง

กลุ่มผู้รู้ รู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้ดีที่สุด

กลุ่มผู้ปฏิบัติ ต้องแสดงความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นนักดนตรีที่ดี

2. หลักจิตวิทยาในวิธีการสอนหรือการแสดง

กลุ่มผู้รู้ แนวคิดและวิธีการการสอน ควรวิเคราะห์และพิจารณาผู้เรียน เพื่อวางแผนในการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยมีเป้าหมายในการสอนมุ่งหวังให้ผู้เรียนเก่ง มีความสามารถ เข้าใจดนตรี

กลุ่มผู้ปฏิบัติ แนวคิดและวิธีการแสดง ควรคำนึงถึงการสร้างความสุขแก่ผู้ฟัง มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้แสดงกับผู้ฟัง แนะนำ เพื่อให้มีส่วนร่วม และมีการวางแผนในการโชว์

3. กระบวนทัศน์ทางดนตรีของกลุ่มทั่วไป

จากการสัมภาษณ์กลุ่มทั่วไป ซึ่งเป็นผู้เรียนวิชาเอกแซ็กโซโฟนในแนวคลาสสิกและแนวแจ๊ส ที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รู้ จำนวน 6 ท่าน และกลุ่มทั่วไปเป็นผู้ร่วมงานที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 6 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย โดยสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรีของกลุ่มทั่วไป สามารถสรุปได้ ดังนี้
 - แรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อความสนใจดนตรี เกิดขึ้นจาก
 - 1.1 ความชอบและสนใจอยากเล่นดนตรี
 - 1.2 ความชอบและความสนใจส่วนตัวที่มีต่อเสียงแซ็กโซโฟน
 - 1.3 สภาพแวดล้อมทั้งภายในครอบครัวที่มีบรรยากาศของดนตรี และสังคมภายนอกที่ช่วยหล่อหลอม ทำให้เกิดความสนใจความชอบและอยากเรียนรู้ดนตรี
 - 1.4 ความประทับใจในตัวบุคคลและแบบอย่างที่ดีจากผู้สอน รวมทั้งความสนใจและการชักชวนจากเพื่อน
2. แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรีของกลุ่มทั่วไป สามารถสรุปได้ ดังนี้
 - นักดนตรีหรือนักแซ็กโซโฟนที่พึงประสงค์ ควรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้
 - 2.1 มีใจรักในแซ็กโซโฟน สามารถอยู่กับดนตรีได้ตลอดเวลา
 - 2.2 มีทักษะในการเล่นแซ็กโซโฟน โดยเฉพาะเรื่องเสียงที่มีคุณภาพ ไพเราะ (Tone) เสียงที่เที่ยงตรง ไม่เพี้ยน
 - 2.3 มีสไตล์ประสาทุที่ดี
 - 2.4 มีเทคนิคในการเล่นแซ็กโซโฟน โดยเล่นได้หลากหลายแนวเพลง
 - 2.5 มีความพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา
 - 2.6 ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ
 - 2.7 มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างแนวทางและรูปแบบของตนเอง
3. แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มทั่วไป
 - แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพของกลุ่มทั่วไป สามารถสรุปได้ดังนี้
 - 3.1 แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในด้านการสอน
 - 3.1.1 ควรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ครู
 - 3.1.2 เป็นตัวอย่างที่ดี
 - 3.1.3 มีกลวิธีในการสอนและสามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์
 - 3.1.4 มีความเมตตา อดทนและรู้จักใช้หลักจิตวิทยาในการสอน
 - 3.2 แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในด้านการทำงานดนตรี
 - 3.2.1 มีความรู้และทักษะความสามารถทางดนตรี
 - 3.2.2 มีความเป็นมืออาชีพ ทุ่มเทและรับผิดชอบในงาน

3.2.3 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานและผู้อื่น

3.2.4 เข้าใจศักยภาพของผู้ร่วมงาน พร้อมปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะและความสามารถของผู้ร่วมงาน เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นที่ปรึกษาที่ดี

3.2.5 พยายามใฝ่หาความรู้อยู่เสมอและควรทำงานดนตรีอย่างมีความสุข

สรุป

จากข้อมูลกระบวนการทัศนทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ซึ่งเป็นการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มผู้รู้ จำนวน6คน กลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน6คน และมีข้อมูลสนับสนุนจากกลุ่มทั่วไปจำนวน12คน ซึ่งเป็นผู้เรียนเอกแซ็กโซโฟนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รู้จำนวน6คน และผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ปฏิบัติจำนวน6คน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี อธิบายได้ว่า

บทบาทและความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตและบริบทแวดล้อมตลอดจนแนวคิดและทัศนคติของครอบครัว สำคัญที่สุดในการผลักดันให้เกิดความสนใจและความต้องการอยากเรียนรู้ดนตรี ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า “สังคมครอบครัวและสังคมแวดล้อมภายนอก” เป็นพลังสำคัญในการหล่อหลอมและกระตุ้นให้เกิดความชอบทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ภาพลักษณ์ของบุคคล ความสนใจตามเพื่อน รวมทั้งสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ล้วนแต่เป็นแนวทางแห่งการเรียนรู้และขับเคลื่อนให้เกิดความชื่นชมในดนตรี

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว สะท้อนถึงอิทธิพลและความสำคัญของบริบททางสังคมทั้งภายในและภายนอก เป็นเหตุปัจจัยที่สำคัญต่อการเชื่อมโยงประสบการณ์ความคิดที่มีผลต่อความรักความชอบและความสนใจในดนตรี ดังนั้นสังคมต้องเข้าใจเงื่อนไขในการสร้างวัฒนธรรมทางดนตรีให้เกิดขึ้น โดยเริ่มต้นจากสังคมภายในครอบครัวและสังคมแวดล้อม เพื่อให้ได้สัมผัส สังคมประสบการณ์ทางดนตรี อันนำไปสู่การเรียนรู้ เห็นคุณค่าและการใช้ความคิดของตนตัดสินใจรับรู้และเลือกเส้นทางสายดนตรี

2. แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี อธิบายได้ว่า

พัฒนาการสำคัญที่หล่อหลอมศักยภาพจนส่งผลมาเป็นนักดนตรีนั้น กล่าวอย่างชัดเจนได้ว่า ต้องเริ่มต้นจากการให้ความสำคัญในตัวบุคคล ตั้งแต่ความสนใจ รักในแซ็กโซโฟน ขยันอดทน ใฝ่รู้ เพราะจะทำให้สามารถฝึกฝนและอยู่กับดนตรีได้ตลอดเวลา ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะความสามารถ ประกอบกับตระหนักในบทบาทหน้าที่ของนักดนตรีในการแสดงคุณค่าให้เป็นที่ประจักษ์ มีความรอบรู้ ที่จะสามารถปรับตัวและดำรงอยู่ได้ในสังคมทุกสภาพการณ์

โดยสรุปจากข้อมูลที่ปรากฏข้างต้น เป็นเครื่องยืนยันถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักแซ็กโซโฟน สำหรับแนวทางที่ควรเป็นไปต่อการทำงานด้านดนตรี จะต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความเป็นไปของพัฒนาการทางด้านแซ็กโซโฟน ซึ่งจะทำให้ นักแซ็กโซโฟนพัฒนาได้มากขึ้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ปรากฏชัดเจนจากบรรยากาศและความตื่นตัวของวงการแซ็กโซโฟนเมืองไทยในปัจจุบัน

3. แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ อธิบายได้ว่า

“การนำเสนอ” เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การแสดงดนตรีมีคนฟังได้ โดยแยกเป็น2 ประเด็น คือ ประเด็นแรก ผู้ฟัง โดยมากนักดนตรีมักคำนึงถึงการแสดงความสามารถทางดนตรีของตนเป็นหลักแต่ข้อจำกัดของการนำเสนอคือ บทเพลงที่แสดงความสามารถนั้น ผู้ที่จะฟังอย่างเข้าใจ จำเป็นต้องมีความรู้หรือประสบการณ์ทางดนตรีที่สอดคล้องกันด้วย มิฉะนั้นจะไม่สามารถรับอรรถรส

ทางดนตรี ที่นักดนตรีได้นำเสนอ ดังนั้นการนำเสนอดนตรีจึงจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงผู้ฟังเป็นหลัก ประเด็นที่สอง แนวคิดและรูปแบบในการนำเสนอ จำเป็นอย่างยิ่งที่นักดนตรีต้องมีวิธีการนำเสนอ และแสดงให้น่าสนใจ ก่อให้เกิดความสุขแก่ผู้ฟัง ซึ่งย่อมมาจากการวางแผนการแสดงในขั้นตอนต่างๆ มาเป็นอย่างดี

ซึ่งแนวคิดและข้อสังเกตนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้รู้ กล่าวคือ ในการทำงาน ต้องรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบงานเป็นสำคัญ ในการสอน ผู้สอนต้องสำรวจ วิเคราะห์ และ พิจารณาผู้เรียน เพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเก่ง มีความสามารถ เข้าใจดนตรี สอดคล้องกับแนวคิดในการแสดงที่ต้องจัดรูปแบบการแสดง ให้เหมาะสมกับผู้ฟังและลักษณะของงาน โดยตระหนักถึงการสร้างความสุนทรีย์ให้เกิดแก่ผู้ฟังเป็นสำคัญ

กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการทัศนทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลในลักษณะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำมาตอบความมุ่งหมายของการวิจัยทั้ง 2 ข้อ โดยความมุ่งหมายข้อที่2 กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งหัวข้อออกเป็น3ประเด็น คือ

1. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี
2. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา
3. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

จากความมุ่งหมายข้อที่2 กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้รู้ จำนวน 6 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 6 คน และกลุ่มทั่วไป จำนวน 12 คน ซึ่งเป็นผู้เรียนเอกแซ็กโซโฟนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รู้จำนวน6คน และผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ปฏิบัติจำนวน 6 คน ในพื้นที่สถานประกอบการที่กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพและสถาบันการศึกษา โดยใช้เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต เสนอปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ทางดนตรี ของนักแซ็กโซโฟนไทย ตามประเด็น ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของกลุ่มผู้รู้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ ซึ่งเป็นอาจารย์สอนวิชาการปฏิบัติแซ็กโซโฟนในแนวคลาสสิก จำนวน3คน และแนวแจ๊ส จำนวน3คน รวม6คน ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ดนตรี ดังนี้

กลุ่มผู้รู้ที่เป็นอาจารย์สอนวิชาการปฏิบัติแซ็กโซโฟนในแนวคลาสสิก

1. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของณัฐอร เลาหงส์เพียรพุด

จากการสัมภาษณ์ณัฐอร เลาหงส์เพียรพุด สามารถวิเคราะห์แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีได้ว่า จากความคิดอยากเรียนรู้และใช้ชีวิตอย่างมีจุดหมายและเมื่อได้เห็นเพื่อนเล่นอยู่ในวงโยธวาทิต จึงเกิดความสนใจอยากเล่น สำหรับการตัดสินใจเลือกแซ็กโซโฟน มาจากแรงบันดาลใจที่ได้เห็นพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงทรงแซ็กโซโฟน

การสัมผัสกับดนตรีอย่างจริงจัง นอกจากการเรียนรู้วิธีการเล่นแซ็กโซโฟนแล้วยังได้ฝึกความอดทนและระเบียบวินัย ทำให้เกิดความรักและหลงใหลในเสียงแซ็กโซโฟนและอยากเรียนรู้ แซ็กโซโฟนต่อไป จึงเริ่มวางแผนชีวิตการเรียนโดยมุ่งเน้นที่การศึกษาด้านดนตรี

2. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของณัฐอร เลาหงส์เพียรพุด

จากการสัมภาษณ์ณัฐอร เลาหงส์เพียรพุด สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีในระดับอุดมศึกษา มีการวางแผนเตรียมตัวตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่5 โดยการเรียนเสริมพิเศษ วิชาดนตรีและการเป่าแซ็กโซโฟนที่จังหวัดกรุงเทพฯในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ จนสามารถเข้าเรียนและสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิธีการเรียนและพัฒนาทักษะการเล่นแซ็กโซโฟนของณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุมิ ในขั้นเริ่มต้น จะให้ความสำคัญกับพื้นฐานการเล่นแซ็กโซโฟนที่ถูกต้อง เช่น ท่าทางการเล่น การหายใจ การวางปาก การเป่าที่ถูกต้อง บันไดเสียง บทฝึก ทักษะการอ่านโน้ตเพลงและทักษะการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกตามบทเพลง เพราะพื้นฐานการเล่นแซ็กโซโฟนที่ถูกต้อง สามารถพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นได้ ขั้นต่อมาควรแสวงหาบทเพลงและเรียนรู้แนวเพลงประเภทต่างๆ เนื่องจากตลาดดนตรีของไทย การเป็นนักแซ็กโซโฟนต้องสามารถเล่นได้หลากหลายสไตล์

3. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุมิ

ด้านดนตรีกับสังคม ณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุมิ ได้กล่าวถึงความสำคัญของอาชีพดนตรีว่า ในปัจจุบันวิชาดนตรีได้รับความสนใจ มีผู้สนใจอยากเรียนดนตรีมากขึ้น แต่เมื่อวิเคราะห์จากสภาพสังคมไทยแล้วพบว่า สังคมไทยยังดูถูกดนตรีอยู่มาก ยังมองว่าอาชีพดนตรีไม่สำคัญ เป็นอาชีพเต็นกีนรำกีน เพราะสังคมจะตีความค่าของดนตรีจากการที่ดนตรีถูกนำไปใช้ในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามยังถือว่าดีกว่าสมัยอดีต ดังนั้นการยอมรับของดนตรีต่อสังคมจึงเป็นหน้าที่ของทุกคน โดยนักดนตรีพยายามทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ขณะเดียวกันสังคม ควรเปิดโอกาส เปิดหูเปิดตาที่จะยอมรับฟังและให้งาน สำหรับค่าตอบแทนของอาชีพดนตรีนั้นขึ้นอยู่กับตัวของนักดนตรีเอง โดยภาพรวมถือว่าดีขึ้น แต่ยังไม่มากนัก เช่น หากไม่มีงานประจำ หรือเล่นดนตรีอย่างเดียว ถือว่าไม่เพียงพอ หรือถ้าเล่นดนตรีได้เงินมาก แต่ขาดความมั่นคง สำหรับภาครัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องควรให้ช่วยเหลือและพัฒนา ในเรื่องการสนับสนุนด้านการศึกษาดนตรี เพราะเมื่อได้เรียนรู้และเข้าใจดนตรีที่ถูกต้อง ก็จะมองเห็นความสำคัญและจำเป็นของดนตรี และสนับสนุนให้มีพื้นที่ “ยืน” สำหรับนักดนตรีให้มากขึ้น ซึ่งแนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับความสำคัญของดนตรีกับสังคม

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ณัฐอร

เลาหวงศ์เพียรพุมิ กล่าวถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานดนตรี เป็น2ประเด็นคือ ประเด็นแรก ปัญหาในการพัฒนาการศึกษาดนตรี ได้แก่ 1. รูปแบบการสอนดนตรียังไม่เป็นระบบ ขาดการวางแผนและมาตรฐาน เช่น การกำหนดระดับความรู้กับบทเพลงที่ใช้ในการวัดผล 2. บุคลากรที่รับผิดชอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ : ดนตรี ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ขาดความรู้ความสามารถ เช่น ครูนาฏศิลป์ ต้องไปสอนดนตรี และ3.ปัญหาในเรื่องของสถานที่ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นโดยส่วนใหญ่ของสถาบันที่เปิด การสอนดนตรีที่ไม่เพียงพอและเหมาะสมต่อความต้องการของผู้เรียน ประเด็นที่สอง ปัญหาในการจ้างงานของนักดนตรี ในช่วง3-4ปีที่ผ่านมา ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานนักดนตรี คือ ปัญหาทางการเงิน ถือเป็นปัจจัยที่ทำให้ปริมาณงานลดลง

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย ณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุมิ กล่าวว่า ในอดีตการศึกษาดนตรี พบว่าสื่อการเรียนการสอนหาค่อนข้างยาก ความรู้จะอยู่ที่ตัวบุคคล แต่ในปัจจุบันองค์ความรู้มีอยู่รอบๆตัว ซึ่งอาจจะรู้ได้มากกว่าหรือรวดเร็วกว่าในการเรียนในห้องเรียน สำหรับหลักสูตรดนตรีในประเทศไทย สามารถตอบสนองความต้องการของผู้สนใจเรียนได้ แต่ยังขาดบุคลากรและสื่ออุปกรณ์ในการเรียนการสอน

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย ณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุมิ กล่าวว่า สายดนตรีแจ๊ส มีนักแซ็กโซโฟนที่มีความสามารถอยู่มาก โดยเฉพาะนักแซ็กโซโฟนรุ่นใหม่ มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เป็นที่น่าจับตามอง แต่ขณะเดียวกันยังไม่ได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอ โดยเฉพาะเรื่องสถานที่รองรับการแสดงของนักแซ็กโซโฟน สำหรับในสายดนตรีคลาสสิก อาจารย์ผู้สอนในสายคลาสสิก

มีจำนวน ที่เพิ่มขึ้น แต่เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาไม่มีงานรองรับ ดังนั้นอยากให้สังคมเห็นความสำคัญของดนตรี และพร้อมสนับสนุนดนตรีให้สามารถยึดหยัดอยู่ได้

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของวิศุวัฒน์ พุกขวานิช

จากการสัมภาษณ์วิศุวัฒน์ พุกขวานิช สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ในช่วงวัยเด็กยังไม่มีโอกาสสัมผัสดนตรีอย่างจริงจัง จนกระทั่งในระดับประถมศึกษาปีที่5 ได้เข้าไปเล่นในวงโยธวาทิตตามเพื่อน โดยได้เล่นในเครื่องมือนอกเครื่องเป่าแซกโซโฟน เนื่องจากในวงขาดผู้เล่นในตำแหน่งนี้

ครั้งเมื่อเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่4 มีรุ่นพี่แนะนำให้ไปเรียนที่โรงเรียนเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จึงตัดสินใจสมัครสอบและสามารถเข้าเรียนได้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่5 จนจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในสาขาแซกโซโฟนคลาสสิก จนจบการศึกษา

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของวิศุวัฒน์ พุกขวานิช

จากการสัมภาษณ์วิศุวัฒน์ พุกขวานิช พบว่าการศึกษาในโรงเรียนเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีครูผู้สอนที่เก่ง สถานที่และอุปกรณ์มีความพร้อม บรรยากาศทางดนตรีที่เข้มข้น ทำให้เกิดแรงผลักดันที่ช่วยพัฒนาทักษะฝีมือในการเล่นแซกโซโฟน

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของวิศุวัฒน์ พุกขวานิช

ด้านดนตรีกับสังคม วิศุวัฒน์ พุกขวานิช กล่าวว่า ในปัจจุบันผู้ฟังดนตรีเข้าใจดนตรีมากขึ้น เห็นความสำคัญของดนตรีจึงสนใจเรียนดนตรีและยึดอาชีพดนตรี ซึ่งแตกต่างจากอดีตที่เข้าใจดนตรีเพียงผิวเผิน หรือมีทัศนคติที่คลาดเคลื่อนต่อดนตรี มองดนตรีเป็นเพียงความสนุก มีไว้เสริมระดับ แต่อย่างไรก็ตามเยาวชนยังมีความสนใจดนตรีตามสื่อที่ประชาสัมพันธ์มากกว่าสร้างรสนิยมในการฟังดนตรีที่ดีและควรจะเป็น เพราะสื่อต่างๆให้ความสำคัญในเชิงธุรกิจมากกว่าเห็นคุณค่าของงานศิลปะอย่างแท้จริง ดังนั้นควรมีช่องทางในการสื่อสารเกี่ยวกับดนตรีอย่างหลากหลาย เพื่อให้เยาวชนเกิดสัมผัสและเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ ซึ่งแนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับความสำคัญของดนตรีกับสังคม

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน วิศุวัฒน์ พุกขวานิช

กล่าวถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานดนตรีแยกเป็น2ฐานะ คือ ในฐานะครูผู้สอน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคน มีความคิดและทัศนคติที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้สอนต้องปรับแนวคิดต่อดนตรีให้ถูกต้อง ซึ่งการทำหน้าที่เป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาและในฐานะนักดนตรี ได้พยายามยกระดับอาชีพนักดนตรีให้ทัดเทียมอาชีพอื่นๆ เพราะทัศนคติของบุคคลทั่วไปยังไม่เข้าใจอัตราค่าตอบแทนของอาชีพนักดนตรีที่ค่อนข้างสูง

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย วิศุวัฒน์ พุกขวานิช ได้กล่าวว่า

การศึกษาดนตรีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้และทักษะทางดนตรีพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนการสอนในอดีต สำหรับสถาบันทางดนตรีในประเทศไทย เริ่มเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศโดยเฉพาะด้านแซกโซโฟน ซึ่งมาจาก 1) การผลักดันของสถาบันการศึกษาดนตรีของไทย ในการนำเสนอผลงานดนตรี หรือการเสนอตัวเป็นเจ้าภาพจัดงานดนตรี 2) ต่างประเทศได้เห็นรูปแบบการแสดงและรูปแบบการศึกษาดนตรีของสถาบันการศึกษาของไทย ทำให้มีทัศนคติของต่างประเทศ มองว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าจับตามองในเรื่องแซกโซโฟน นอกจากนี้ยังกล่าวว่าสถาบันการศึกษาดนตรีของไทย ถือเป็นอันดับหนึ่งในเอเชียอาคเนย์ และสามารถเทียบเคียงกับประเทศญี่ปุ่นได้ในอนาคต ในด้านความสามารถของนักแซกโซโฟนไทยกับญี่ปุ่นใกล้เคียง

กัน แต่นักดนตรีญี่ปุ่น มีวินัยสูงกว่านิสิตคนไทยมีความอะลุ่มอล่วยมาก แต่การเป็นนักดนตรีควรมีความวินัย และจริงจังในการทำงานเป็นอันดับแรก

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย วิชาวัฒน์ พฤกษวานิช กล่าวถึงวงการแซ็กโซโฟนสายคลาสสิกในเมืองไทยว่า หากย้อนกลับไปเมื่อ10กว่าปีที่ผ่านมา วงการแซ็กโซโฟนคลาสสิกไม่มีความพร้อมและเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักดนตรีหรือผู้ฟังดนตรี แต่ในปัจจุบันมีครูสอนแซ็กโซโฟนคลาสสิก ผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่เรียนแซ็กโซโฟนคลาสสิกเป็นวิชาเอก ตลอดจนจำนวนกลุ่มผู้ฟังที่สนใจเริ่มขยายฐานมากกว่าเดิม โดยคาดหวังว่าในอนาคตจะมีกลุ่มที่สนใจแซ็กโซโฟนคลาสสิกเพิ่มมากขึ้น

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของลักขชัย กฤษน้อย

จากการสัมภาษณ์ลักขชัย กฤษน้อย ทำให้ทราบว่า บรรยาการในครอบครัวที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับดนตรี แต่มีความเข้าใจและเปิดโอกาสให้เลือกรเรียนในสิ่งที่สนใจ และจากการชักชวนของเพื่อนทำให้สนใจเข้าวงโยธวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ในตำแหน่งแซ็กโซโฟน จนจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และจากความสนใจจึงเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ เอกดนตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของลักขชัย กฤษน้อย

จากการสัมภาษณ์ลักขชัย กฤษน้อย สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การได้เข้าร่วมในวงโยธวาทิต ถือเป็นก้าวที่สำคัญของการเรียนรู้ดนตรีอย่างจริงจัง ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะในหลายด้าน เช่น ทักษะในการเล่นแซ็กโซโฟน การอ่านโน้ต การเล่นบทเพลงต่างๆโดยมากเป็นเพลงมาร์ชและเพลงคลาสสิก การรู้จักการเล่นรวมวง และยังเป็นการฝึกระเบียบ วินัยและความอดทน และจากการได้เล่นในวงโยธวาทิต ทำให้เกิดความรักและเข้าใจดนตรี และได้วางแผนอนาคตตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีในระดับอุดมศึกษา

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของลักขชัย กฤษน้อย

ด้านดนตรีกับสังคม ลักขชัย กฤษน้อย แสดงความคิดเห็นจากประสบการณ์ของตนเองว่า ช่วงที่จะเลือกเรียนดนตรี ครูดนตรีรุ่นเก่าท่านหนึ่งได้แนะนำเรื่องการเลือกเรียนแซ็กโซโฟนคลาสสิก และการทำงานดนตรี โดยมองว่าดนตรีคลาสสิกยังไม่มีตลาดรองรับ ยังสะท้อนให้เห็นว่าดนตรีคลาสสิกในเมืองไทยยังไม่เป็นที่ต้องการตลาดผู้ฟัง ในปัจจุบันสังคมมองดนตรีเป็นอาชีพมีเกียรติ มีเงินดี เช่น เป็นครูมีเงินประจำ และได้เงินพิเศษจากการสอนพิเศษ เล่นดนตรี นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์การยอมรับความเป็นดนตรีมากขึ้นนั้นมาจาก ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมที่ดีขึ้น กล่าวคือ “งานศิลปะหรืองานดนตรี เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต หากคนไม่มีกิน ไม่มีทางที่จะสนใจหาความบันเทิงได้ คนจะต้อง สุขสบายก่อน เมื่อเงินเหลือจึงมาสนใจฟังเล่นดนตรี” และเมื่อชีวิตดีขึ้น เริ่มสนใจเรื่องดนตรีเมื่อสนใจอยากเรียนดนตรี โรงเรียนดนตรีก็เกิดขึ้นมากมาย ความต้องการครูดนตรีก็จะมีมากขึ้น สถาบันบันเทิงมีมากขึ้น ศิลปินจะมีงานทำมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งแนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับความสำคัญของดนตรีกับสังคม

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ลักขชัย กฤษน้อย ประสบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานดนตรี กล่าวคือ เรื่องของพื้นฐานทักษะของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนที่เข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 จะมีพื้นฐานทางทักษะดนตรีที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นต้องใช้เวลาในการปูพื้นฐานให้ดีและถูกต้อง สำหรับแนวทางแก้ไข การปูพื้นฐานทางทักษะดนตรี ควรเริ่มตั้งแต่

ระดับชั้นมัธยมศึกษา และเรื่องนโยบายในการทำงาน การบริหารงานของหน่วยงาน เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ดนตรี

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย ลักขชัย กฤษน้อย ได้กล่าวว่า ในอดีตขาดแคลนครูผู้สอนแซ็กโซโฟนคลาสสิกโดยตรง ตำราและหนังสือสำหรับการค้นคว้า แต่ในปัจจุบันมีความพร้อมอย่างครบวงจร สำหรับหลักสูตรดนตรีในประเทศไทย เกิดปัญหาที่เนื้อหาสาระเขียนยากเกินไป และไม่เป็นไปตามธรรมชาติของผู้เรียนที่แท้จริง เพราะหลักสูตรมักเขียนไว้สำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานดนตรีที่ดีแล้ว แต่สภาพจริงพื้นฐานของผู้เรียนไม่เท่ากัน ดังนั้นหลักสูตรควรเขียนเป็นไปตามศักยภาพความสามารถของผู้เรียนแต่ละสถาบันนั้น โดยพิจารณาจาก สภาพสังคม ตลาด บริบทของผู้เรียนของแต่ละท้องถิ่น ความต้องการของสังคมนั้น

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย ลักขชัย กฤษน้อย กล่าวถึงวงการแซ็กโซโฟนคลาสสิกว่า ตลาดในวงการแซ็กโซโฟนคลาสสิกทั่วโลกมีปัญหาเหมือนกัน มีตลาดสำหรับดนตรีคลาสสิกไม่กว้างขวางนัก การสร้างงาน โดยเปิดคอนเสิร์ตขายบัตรเป็นเรื่องที่ยาก ในเมืองไทยผู้เล่นแซ็กโซโฟนในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาที่เล่นคลาสสิกมีอยู่ไม่น้อย แต่เมื่อไม่มีตลาดรองรับจึงไม่สามารถขยายฐานของดนตรีคลาสสิกให้ใหญ่และมั่นคงได้ การสร้างฐานแซ็กโซโฟนคลาสสิก โดยแบ่งเป็น 2 ฐาน คือ 1. ฐานส่วนบน หมายถึง นิสิตนักศึกษาที่มีทักษะความสามารถ ควรพัฒนาให้เก่งและมีประสบการณ์โดยมีสถานที่แสดง 2. ฐานส่วนล่าง หมายถึง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาฝึกให้มีทักษะการฟังจากการชมคอนเสิร์ตการแสดงของฐานส่วนบน เมื่อฐานทั้งสองทำงานเกื้อกูลซึ่งกันและกัน จะทำให้นักดนตรีของฐานส่วนบน มีประสบการณ์การเล่น มีความชำนาญในการเล่น ขณะที่ผู้ฟังในฐานส่วนล่างได้ชมก็เกิดแรงบันดาลใจพร้อมจะพัฒนาเป็นผู้เล่นหรือผู้ฟังที่ดีในอนาคต สิ่งที่คาดหวังในแซ็กโซโฟนคลาสสิกคือ อยากรักษาพื้นฐานของนักแซ็กโซโฟนให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ โดยวางแผนในการสอนปรับพื้นฐาน เริ่มตั้งแต่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา

กลุ่มผู้รู้ที่เป็นอาจารย์สอนวิชาการปฏิบัติแซ็กโซโฟนในแนวแจ๊ส

1. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกฤษดี บุณยวิทย์วุฒิ

จากการสัมภาษณ์กฤษดี บุณยวิทย์วุฒิ ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ดนตรีในวัยเยาว์ ครอบครัวไม่ใช่สังคมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี แต่พร้อมให้การสนับสนุนหากมีความสนใจอย่างจริงจัง เริ่มสนใจดนตรีเมื่อได้เห็นวงโยธวาทิตของโรงเรียนมงฟอร์ต และมองเห็นลักษณะและกลไกภายในเครื่องดนตรี เป็นสิ่งที่สวยงามและน่าสนใจ ต่อมาเข้าเรียนในโรงเรียนมงฟอร์ต จึงตัดสินใจเข้าเล่นในวงโยธวาทิต ซึ่งทางบ้านให้การสนับสนุน ในการเข้าเล่นในวงโยธวาทิตทำให้มีประสบการณ์การเล่นเครื่องดนตรี หลายชนิด ตั้งแต่กลอง คลาริเน็ต ปิคโคโล แต่ยังไม่มีโอกาสเล่นแซ็กโซโฟน จนกระทั่งในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เมื่อมีการตั้งวงคอมโบในกลุ่มเพื่อน จึงเปลี่ยนมาเล่นแซ็กโซโฟน

ครั้งจบชั้นมัธยมศึกษาได้ตัดสินใจเลือกเรียนในระดับอุดมศึกษา ครั้งแรกในสาขาวิศวกรรม ตามคำแนะนำของครอบครัว ที่มองว่าอาชีพดนตรีอาจเป็นอาชีพของคนรวยต้องใช้ทุนเยอะ เพราะการดำรงชีพในอาชีพดนตรีจำเป็นต้องมีฐานะ ดังนั้นควรเลือกอาชีพที่มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ต่อมาได้ตัดสินใจเลือกเรียนใหม่ในสาขาสถาปัตยกรรมที่ศิลปากรในปิดท้าย เมื่อพบว่าไม่ใช่วิชาชีพที่สนใจอย่างแท้จริง และให้เหตุผลในการเลือกเรียนสถาปัตยกรรมว่า เป็นการทำงานที่มีการออกแบบ มีวิธีคิดสร้างสรรค์และมีรูปแบบที่น่าสนใจ จึงเลือกศึกษาในสาขาสถาปัตย์พร้อมกับการเล่นดนตรีอาชีพ

2. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ

จากการสัมภาษณ์กฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ สามารถวิเคราะห์ได้ว่า จุดสำคัญที่เป็นแรงบันดาลใจหลักต้นให้สนใจดนตรีจนเลือกเป็นอาชีพในเวลาต่อมา มาจากการได้ฟังการแสดงดนตรีของมิสเตอร์อีฟ อาจารย์ดนตรีชาวต่างชาติ ทำให้เกิดความสนใจอยากเล่นได้ สำหรับความรู้ความสามารถในการเล่น แซ็กโซโฟนนั้นสามารถสรุปได้ว่า มาจากการได้รู้จักฟังเพลงต่างๆอย่างหลากหลาย การแกะเพลงทำให้เข้าใจวิธีคิดและวิธีการเล่นของศิลปินแซ็กโซโฟน สิ่งเหล่านี้จึงเกิดเป็นการเรียนรู้ สามารถวิเคราะห์และทำความเข้าใจดนตรีได้ด้วยประสบการณ์ของตนเอง

การสัมผัสดนตรีมาโดยตลอด จึงตัดสินใจเลือกอาชีพดนตรีจนถึงปัจจุบัน โดยมีเหตุผล และปัจจัยในการตัดสินใจ มาจาก

1. การชักชวนจากรองศาสตราจารย์ดร.สุกรี เจริญสุข และดร.เด่น อยู่ประเสริฐ
2. งานด้านสถาปัตย์อยู่ในช่วงภาวะฟองสบู่
3. งานด้านสถาปัตย์ มีลักษณะที่ต้องฟังและเกี่ยวข้องกับปัจจัยอื่นๆ

ไม่ใช่งานที่อิสระอย่างแท้จริง

4. โดยส่วนตัวมีความถนัดและมีความสุขในอาชีพดนตรี เพราะมีอิสรภาพทางความคิดมากกว่า

3. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ

ด้านดนตรีกับสังคม กฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ กล่าวว่า ในสังคมดนตรีแจ๊ส ผู้สอนมีหน้าที่ทำอะไรให้ผู้เรียนทำได้ โดยนำผลงานของนักดนตรีมาเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ ทุกคนจึงให้เกียรติกับต้นแบบ ดังนั้นบุคคลที่เป็นนักปฏิบัติจะได้รับความชื่นชมมากกว่าผู้สอน แต่อย่างไรก็ตามผู้สอนอาจมีชั่วโมงเล่นที่เก่งกาจ แต่ต้องสามารถเล่นให้ฟังได้ และพยายามการสอนและเชิญชวนให้มาดูการเล่น เพื่อเป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียน ดังนั้นทั้งผู้สอนและนักดนตรี จึงมีความสำคัญและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สำหรับในเรื่องอัตราค่าจ้างนั้น ครูดนตรีสังคมยอมรับและให้เกียรติ แต่ค่าตอบแทนไม่มากสำหรับนักดนตรีแม้จะได้รับเงินมากแต่ขาดความแน่นอนในอาชีพ

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน กฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ กล่าวว่าดนตรีแจ๊สมีแนวโน้มที่ดี โดยวิเคราะห์จากการเปิดสถาบันการศึกษาทางด้านดนตรีที่มากขึ้น ผู้เรียนดนตรีแจ๊สมีเพิ่มขึ้น งานดนตรีที่เกี่ยวข้องกับดนตรีแจ๊สมีมากขึ้น และหนังสือ ตำราแจ๊สมีมากขึ้น และหลากหลาย แต่สิ่งที่ยักรอกการพัฒนา คือ “ผู้ฟัง” ขาดความเข้าใจในดนตรีแจ๊ส ทั้งนี้มีแนวทางแก้ไข คือ เปิดโอกาสให้คนฟังได้ลองฟัง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ นำไปสู่ความซาบซึ้งในดนตรี และพยายามสร้างระบบความชื่นชมในความไพเราะในทุกมิติ มีโดยเฉพาะในระบบการศึกษาเท่านั้น

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย กฤษฎี บุรณวิทย์วุฒิ กล่าวว่า ปัจจุบันหลักสูตรดนตรีในประเทศไทยมีความหลากหลายกว่าในยุคก่อน โดยเป็นลักษณะของตลาดวิชา ซึ่งสามารถเลือกเรียนตามความสนใจของผู้เรียน ทั้งนี้ ควรยึดหลักว่า “สร้างคนออกไปสร้างงาน มิใช่สร้างคนออกไป หางาน” โดยได้ตั้งข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ ประเด็นตลาดที่รองรับ เนื่องจากในตลาดของดนตรีประเมินคุณค่าของดนตรีจากความถูกต้องตลาด อาจจะขาดทักษะความสามารถที่ควรจะเป็น อาจจะแตกต่าง จากคุณค่าของนักดนตรีที่ศึกษาตามหลักสูตร คือ มีทักษะความสามารถ แต่ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งประเด็นปัญหานี้มาจาก 1) ความเข้าใจดนตรีของกลุ่มผู้ฟัง ที่มีความแตกต่างกัน ส่งผลต่อการสร้างฐานตลาดผู้ฟังดนตรี และ 2) ความต้องการที่แท้จริงของตลาดดนตรี ไปคนละทาง

กับหลักสูตรที่เรียน ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดยการผสมผสานให้ตลาดผู้ฟังยอมรับในดนตรีที่นำเสนอ ขณะเดียวกันผู้สร้างและผู้เล่น ต้องปรับตัวให้ตอบสนองความต้องการของตลาด หรือพยายามนำเสนอผลงานเพื่อให้ตลาดยอมรับ

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย กฤษดี บุณยวิทยุฒิ กล่าวว่า วงการแซ็กโซโฟน ในเมืองไทยนั้น มีการพัฒนาและเติบโตได้อย่างรวดเร็วกว่าที่คาดไว้ เนื่องมาจาก

1. จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทั้งจากการชมพระบรมฉายาลักษณ์ที่ทรงแซ็กโซโฟน หรือจากการเล่นบทเพลงพระราชนิพนธ์
 2. จากวงสุนทราภรณ์ เนื่องจากวงสุนทราภรณ์เป็นวงดนตรีที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้ฟัง โดยลักษณะของวงดนตรีเป็นประเภทบิ๊กแบนด์ ที่เล่นเพลงในรูปแบบแจ๊ส จึงเกิดการเรียนรู้ลักษณะของเพลงและเสียงของเครื่องดนตรี
 3. จากผลงานของนักแซ็กโซโฟนที่เก่งและมีชื่อเสียงในยุคสมัยต่างๆ ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจและสร้างพลังให้นักแซ็กโซโฟนในรุ่นต่อมา
 4. จากการสอนของอาจารย์ผู้สอนแซ็กโซโฟนในสถาบันการศึกษา
- แต่สิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไปคือ พยายามเปิดทางให้เข้าถึงองค์ความรู้ในทุกๆสไตล์เพลงให้รู้จักและเข้าใจในบทเพลงประเภทต่างๆ

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของพิสุทธิ์ ประทีปะเสน

จากการสัมภาษณ์พิสุทธิ์ ประทีปะเสน สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การรับรู้และสัมผัสดนตรี เป็นเรื่องของการชมและการฟังดนตรี มากกว่าการเล่นดนตรี ต่อมาเมื่ออยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่5 เริ่มมีความสนใจดนตรี คุณพ่อได้ส่งไปเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ที่โรงเรียนดนตรีสยามกลการ จนเริ่มสนใจแซ็กโซโฟน เมื่ออยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 จากการได้ชมคอนเสิร์ต Kenny G ที่มาแสดงดนตรีในประเทศไทย แต่มาได้เล่นเมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่5 จนกระทั่งจบชั้นมัธยมศึกษา และได้ตัดสินใจเข้าเรียนดนตรีที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของพิสุทธิ์ ประทีปะเสน

จากการสัมภาษณ์พิสุทธิ์ ประทีปะเสน ได้กล่าวว่า การเรียนรู้และเล่นแซ็กโซโฟนครั้งแรก เป็นการศึกษาด้วยตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้าจากตำราหนังสือแซ็กโซโฟน ต่อมาเพื่อนได้แนะนำให้ไปเรียนกับนักดนตรีที่วงดุริยางค์ทหารบก จนกระทั่งจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา จึงตัดสินใจสอบเอ็นทรานซ์ แต่ด้วยขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการสอบ ทำให้สอบไม่ติดในครั้งแรก จึงวางแผนฝึกฝนและศึกษาหาความรู้ดนตรีอย่างจริงจังและสอบเข้าเรียนดนตรีที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของพิสุทธิ์ ประทีปะเสน

ด้านดนตรีกับสังคม พิสุทธิ์ ประทีปะเสน กล่าวว่าในปัจจุบันอาชีพ “ครูดนตรี” มีเกียรติเชื่อถือได้ จากประสบการณ์ในการเป็นทั้งอาจารย์ผู้สอนดนตรีและนักดนตรี ทำให้พบว่าในเมืองไทยยังขาด “ผู้รู้ที่เก่งชำนาญและมีทักษะในการสอน”

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน พิสุทธิ์ ประทีปะเสน กล่าวถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานดนตรี โดยแบ่งเป็น2ส่วน คือ

1. ด้านอาจารย์ผู้สอน ในเมืองไทยนั้น อาชีพผู้สอนกับนักดนตรีจะอยู่ในคนเดียวกัน เพราะค่านิยมความมั่นคงในอาชีพเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งส่งผลทำให้เกิดปัญหาเรื่องหน้าที่ที่ไม่ชัดเจน เพราะต้อง

ทำหน้าที่ทั้งการสอนและการผลิตผลงานดนตรี และ2. สืบเนื่องจากข้อแรก ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการสร้างงาน เพราะไม่ทำก็สามารถอยู่ได้ ไม่ต่งงาน

2. ด้านผู้ฟังดนตรี จากประสบการณ์พบว่า ผู้ฟังส่วนใหญ่มีความเข้าใจดนตรีมากขึ้น (ไม่รู้ว่าจะเล่นอะไร แต่มีความสุขในการได้ฟัง) แต่ยังไม่ค่อยสนับสนุนศิลปินอย่างถูกต้อง เช่น ความนิยมบัตรฟรี การโหลตงานอย่างผิดกฎหมาย เป็นต้น

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย พิสุทธิ ประทีปะเสน กล่าวว่า หลักสูตรดนตรีในประเทศไทยมีการวางแผนของสาระเนื้อหาอย่างชัดเจน โดยแบ่งหลักสูตรดนตรีเป็นแขนงต่างๆ ซึ่งในอดีตเนื้อสาระในหลักสูตรที่รวมทุกอย่าง แต่ไม่ชัดเจนหรือลึกซึ้ง แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ หลักสูตรดนตรีที่ผลิตขึ้นไม่สัมพันธ์กับความต้องการของตลาด ทำให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาต้องไปทำงานด้านอื่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวทางที่ศึกษาหรือความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย พิสุทธิ ประทีปะเสน กล่าวถึงวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทยว่า ในปัจจุบันเมืองไทยมีความสนใจดนตรีแจ๊สมากขึ้น ทำให้กระแสของแซ็กโซโฟนได้รับความนิยม เกิดการสร้างงาน มีการรวมวงเป็นวงดนตรีแจ๊ส แต่ตลาดดนตรีแจ๊สหรือสถานที่เล่นเพลงแจ๊สยังมีจำนวนน้อย ทำให้ไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้ สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในวงการแซ็กโซโฟน คือ การพัฒนาดนตรี หรือแซ็กโซโฟนในทุกๆ ด้าน เช่น วัฒนธรรมของดนตรีแจ๊ส วัฒนธรรมในการเล่น การสร้างบรรยากาศของดนตรีทั้งในแง่ผู้สอน ผู้เรียน ผู้เล่นและผู้ฟัง

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของมณฑล วโรนนิภาส

จากการสัมภาษณ์มณฑล วโรนนิภาส ได้กล่าวถึงความสนใจและได้มีโอกาสสัมผัสดนตรีในระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยได้เล่นทั้งดนตรีสากลในวงโยธวาทิตและดนตรีไทย การเลือกเครื่องดนตรีในวงโยธวาทิต ต้องการเล่นแซ็กโซโฟนตั้งแต่แรก แต่เครื่องดนตรีไม่พอ จึงได้เล่นคลาริเน็ตแทน ต่อมาครูได้ตั้งวงดนตรี เพื่อเล่นเพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง สุนทราภรณ์ ทำให้มีโอกาสได้เล่นแซ็กโซโฟนเมื่อจบการศึกษา จึงได้ศึกษาต่อสาขาดนตรี ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พร้อมกับ การเป็นนักดนตรีอาชีพ

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของมณฑล วโรนนิภาส

จากการสัมภาษณ์มณฑล วโรนนิภาส สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ความสนใจดนตรีและได้มีโอกาสตอบสนองตามความต้องการทำให้เกิดการเรียนรู้ดนตรี และกระตุ้นให้เกิดความสนใจยิ่งขึ้น จึงเลือกเรียนสาขาดนตรีในระดับอุดมศึกษา และเลือกอาชีพดนตรีเป็นอาชีพจนกระทั่งปัจจุบัน

ความรู้และทักษะทางดนตรีของมณฑล วโรนนิภาส ได้รับพัฒนาจากการเล่นดนตรีทั้งในวงโยธวาทิตและวงดนตรีไทยควบคู่กัน ทำให้เข้าใจหลักการ วิธีการทางด้านดนตรีสากลและดนตรีไทย และเมื่อมีโอกาสได้เล่นในบทเพลงอื่นๆ เช่น เพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง ถือเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์และเข้าใจดนตรีในแนวเพลงอื่นๆยิ่งขึ้น

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของมณฑล วโรนนิภาส

ด้านดนตรีกับสังคม มณฑล วโรนนิภาส กล่าวเชิงเปรียบเทียบอาชีพครูดนตรีกับอาชีพนักดนตรีว่า สถานภาพของการเป็นครูสอนดนตรีกับการเป็นนักดนตรีอาชีพแตกต่างกัน เพราะการเป็นครูจะได้รับการยกย่อง นับถือ ให้เกียรติมากกว่านักดนตรี แต่ขณะเดียวกันในแง่ของการจ้างงาน อาจถูกมองว่าหากจะจ้างครูดนตรีจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่านักดนตรี ในเรื่องของค่าตอบแทนนั้น

อาชีพครูดนตรีเมื่อเทียบกับนักดนตรีอาชีพ แตกต่างกันมากแต่มีความมั่นคงกว่า แม้ปัจจุบันอัตราค่าจ้างนักดนตรีจะสูง แต่ก็มีนักดนตรีเกิดขึ้นมากมาย ทำให้เกิดการแข่งขันที่สูงขึ้น

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน มณฑล วโรนนิภาส กล่าวถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานดนตรีว่า อาชีพนักดนตรี ปัญหาที่เป็นเรื่องใหญ่และเกิดขึ้นมานาน คือ ปัญหาด้านอบายมุขต่างๆ ซึ่งบั่นทอนความมั่นคง และอนาคตในอาชีพนักดนตรี สำหรับอาชีพครูดนตรี พบว่าสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญของวุฒิการศึกษามากกว่าทักษะความสามารถและประสบการณ์ทางดนตรี เพราะในสภาพความเป็นจริง ผู้สอนหลายท่านที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะความสามารถของผู้เรียนได้

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย มณฑล วโรนนิภาส ได้กล่าวว่า วิธีการศึกษาดนตรีในปัจจุบันแตกต่างจากในอดีตมาก บุคลากรที่มีมากแตกต่างจากในอดีตที่ต้องชวนขายแสวงหาความรู้ สำหรับหลักสูตรดนตรีในประเทศไทย มีการตอบสนองความต้องการของสังคมได้ แต่เมื่อจบการศึกษา ไปแล้ว สามารถทำงานตรงสายงานเพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้ก็กล่าวว่าระยะเวลาเพียง 4 ปีที่สร้าง นักดนตรีให้มีความสามารถและออกไปทำงาน ถือว่าเป็นระยะเวลาที่สั้นเกินไป เพราะต้องสะสมประสบการณ์และยังมีสิ่งที่ควรเรียนรู้เพิ่มเติมอีกหลายอย่าง ควรมีเวลาเรียนเพิ่มอีก 2 ปี

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย มณฑล วโรนนิภาส กล่าวถึงวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทยว่า ปัจจุบันแซ็กโซโฟนกำลังพัฒนาไปในทิศทางที่ดี เพราะมีความสนใจและต้องการเรียนมากขึ้น ทักษะความสามารถของนักแซ็กโซโฟนเก่งขึ้น สิ่งที่น่าห่วงคือ การนอนน้อย เคารพรุ่นพี่รุ่นน้อง ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญแบบสังคมไทย และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ และเครือข่ายด้านความรู้ของนักแซ็กโซโฟนรุ่นพี่รุ่นน้อง สิ่งที่น่าห่วงคือ อยากเห็นนักแซ็กโซโฟนรุ่นใหม่ ก้าวไปในระดับนานาชาติหรือระดับโลก โดยสร้างสรรค์รูปแบบการเล่นเป็นของตนเอง

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้ สามารถอธิบายได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ช่วยจุดประกายในการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรี มาจาก

1. ความสนใจอยากเล่นดนตรีตามเพื่อนในวงโยธวาทิต
2. ความสนใจและเกิดความประทับใจจากการได้ดูพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวง ทรงแซ็กโซโฟน หรือแรงบันดาลใจจากการชมการแสดงดนตรีของศิลปินนักแซ็กโซโฟน และอาจารย์สอนดนตรี
3. สังคมครอบครัวที่พร้อมสนับสนุนและเข้าใจดนตรี ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่เกื้อหนุนความสนใจดนตรี

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้รู้ สามารถอธิบายได้ว่า

1. ในการเรียนรู้ดนตรี สามารถแบ่งขั้นการเรียนรู้และพัฒนาดนตรีออกเป็น 2 ขั้น คือ ขั้นเริ่มต้น ควรให้ความสำคัญกับการวางพื้นฐานที่ถูกต้องในการเล่นแซ็กโซโฟน เช่น ท่าทางการเล่น วิธีการหายใจ วิธีการวางปาก วิธีการเป่า บันไดเสียงต่างๆ บทฝึกสำหรับการเล่นแซ็กโซโฟน ทักษะการอ่านโน้ตและการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้ตามบทเพลง ขั้นพัฒนา ควรแสวงหาความรู้และเรียนรู้การเล่นแซ็กโซโฟนจากแนวเพลงประเภทต่างๆ ทำให้สามารถเล่นได้หลากหลายสไตล์ ที่เหมาะสมกับการเป็นนักแซ็กโซโฟนในตลาดดนตรีของไทย

2. ความพร้อมของสถานที่ อุปกรณ์ ครูดนตรีที่เก่งและมีทักษะในการถ่ายทอดดนตรี และมีบรรยากาศทางดนตรี สิ่งเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางดนตรีได้อย่างรวดเร็ว

3. การเรียนรู้และประสบการณ์ทางดนตรี จากการรวมวงดนตรีในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อวิชาเอกดนตรีในระดับอุดมศึกษา

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้ สามารถอธิบายได้ว่า

1. สังคมไทยมองอาชีพดนตรีดีกว่าในอดีต
2. วิชาดนตรีได้รับความสนใจ มีผู้สนใจอยากเรียนดนตรีมากขึ้นโดยเฉพาะเยาวชน แต่เป็นการสนใจดนตรีตามสื่อประชาสัมพันธ์มากกว่าสร้างรสนิยมในการฟังดนตรีที่ดี ดังนั้นการยอมรับดนตรีต่อสังคมจึงเป็นหน้าที่ของทุกคน โดยนักดนตรีพยายามพัฒนาวิชาชีพและความสามารถในการเป็นที่ยอมรับของสังคม ในขณะเดียวกันสังคมควรเปิดโอกาส เปิดหูเปิดตาที่จะยอมรับฟังและให้งาน

3. ค่าตอบแทนของอาชีพดนตรีนั้นขึ้นอยู่กับตัวของนักดนตรีเอง โดยภาพรวมถือว่าดีขึ้นแต่ขาดความมั่นคงในอาชีพโดยเฉพาะกลุ่มคลาสสิก

4. ภาครัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องควรให้ช่วยเหลือและพัฒนาในเรื่องการสนับสนุน ด้านการศึกษาดนตรี เพราะเมื่อได้เรียนรู้และเข้าใจดนตรีที่ถูกต้อง ก็จะมองเห็นความสำคัญความจำเป็นของดนตรี และสนับสนุนให้มีสถานที่และเวทีสำหรับนักดนตรีให้มากขึ้น

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ของกลุ่มผู้รู้ สามารถอธิบายได้ว่า

ปัญหาและอุปสรรคต่อการทำงานดนตรี สามารถแยกเป็น3ประเด็น คือ

ประเด็นแรก ปัญหาด้านการพัฒนาการศึกษาดนตรี เนื่องจากในรูปแบบการสอน ดนตรียังไม่เป็นระบบ ขาดการวางแผนและเป็นมาตรฐาน ปัญหาด้านบุคลากรที่สอนดนตรีในระดับ ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ไม่ได้จบดนตรี ส่งผลให้ผู้สอนดนตรีไม่สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่เป้าหมายของหลักสูตรกำหนดไว้ และทำให้ผู้เรียนไม่มีความรู้ ความเข้าใจและทักษะ ความสามารถทางดนตรี ทำให้เกิดปัญหาด้านผู้เรียนขาดความรู้ความสามารถตามมาตรฐานที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญของการศึกษามากกว่าทักษะความสามารถของผู้สอน ปัญหาเรื่องความพร้อม ของสถานที่ และปัญหาหน้าที่ของผู้สอนและนักดนตรีที่ไม่แยกออกจากกัน ทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ประเด็นที่สอง ปัญหาด้านอาชีพดนตรี ทักษะของบุคคลทั่วไปยังไม่เข้าใจและ ประเมินอัตรา ค่าตอบแทนของอาชีพนักดนตรีในระดับที่ต่ำกว่าระดับความสามารถ จึงทำให้เกิดปัญหา ในการจ้างงานของนักดนตรี

ประเด็นที่สาม ปัญหาด้านผู้ฟังดนตรี เนื่องจากผู้ฟังโดยส่วนใหญ่มีความเข้าใจดนตรี มากขึ้น แต่ยังให้การสนับสนุนศิลปินอย่างที่ไม่ควรจะเป็น ทั้งการชมคอนเสิร์ต การสนับสนุนผลงาน อย่างถูกกฎหมาย

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย จากกลุ่ม ผู้รู้ สามารถอธิบายได้ว่า

1. หลักสูตรดนตรีและสถาบันทางดนตรีในประเทศไทย มีส่วนสำคัญในการพัฒนา ความรู้และทักษะการเล่นแซกโซโฟน และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

2. หลักสูตรดนตรีตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีปัญหาในเรื่อง บุคลากรและสื่อที่เกี่ยวข้องกับผู้สอน และยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ฟังและตลาดเพลงได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ระยะที่กำหนดในหลักสูตรยังไม่เพียงพอต่อการเรียนดนตรีให้บรรลุตามเป้าหมาย ควรเพิ่มเวลาเรียนอีก2ปี

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทยของกลุ่มผู้รู้สามารถอธิบายได้ว่า

1. วงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย กำลังพัฒนาไปในทิศทางที่ดี มีความพร้อมทั้งด้านผู้สอน ผู้เรียน ตลอดจนอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่เพียงพอ ทำให้ตลาดของแนวดนตรีคลาสสิกและแจ๊ส ยังอยู่ในวงจำกัด

2. สิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไปในวงการแซ็กโซโฟน คือ การพัฒนาดนตรีหรือแซ็กโซโฟนในทุกๆด้าน เช่น วัฒนธรรมของดนตรีแจ๊ส วัฒนธรรมในการเล่น การสร้างบรรยากาศของดนตรีทั้งในแง่ผู้สอน ผู้เรียน ผู้เล่นและผู้ฟัง รวมทั้งพยายามพัฒนานักแซ็กโซโฟนรุ่นใหม่ให้ก้าวไปในระดับนานาชาติหรือระดับโลก

โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 8 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา และแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้ ดังตาราง 8

ตาราง 8 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา และแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้
1. ความสนใจอยากเล่นดนตรีตามเพื่อนในวงโยธวาทิต 2. ความสนใจ ความประทับใจหรือแรงบันดาลใจจากการชมการแสดงดนตรีของศิลปินนักแซ็กโซโฟน และอาจารย์สอนดนตรี 3. สังคมครอบครัวที่พร้อมสนับสนุน เข้าใจดนตรีและเกื้อหนุนความสนใจดนตรี	1. ในการเรียนรู้ดนตรี สามารถแบ่งชั้นการเรียนรู้และพัฒนาดนตรีออกเป็น2ชั้น คือ ชั้นเริ่มต้น ควรให้ความสำคัญกับการวางพื้นฐานที่ถูกต้องในการเล่นแซ็กโซโฟน ชั้นพัฒนา ควรแสวงหาความรู้และเรียนรู้การเล่นแซ็กโซโฟน ทำให้สามารถเล่นได้หลากหลายสไตล์ 2. การเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางดนตรีได้อย่างรวดเร็ว มาจากความพร้อมของสถานที่ อุปกรณ์ครูดนตรีที่เก่งและมีทักษะในการ	<i>ด้านดนตรีกับสังคม</i> 1. สังคมไทยมองอาชีพดนตรีดีกว่าในอดีต 2. วิชาดนตรีได้รับความสนใจ มีผู้สนใจโดยเฉพาะเยาวชน แต่เป็นการสนใจตามสื่อมากกว่าสร้างสนิยมในการฟังดนตรีที่ดี 3. ค่าตอบแทนของอาชีพดนตรีโดยรวมถือว่าดีขึ้น แต่ขาดความมั่นคงในอาชีพโดยเฉพาะกลุ่มคลาสสิก 4. ภาครัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องควรให้ช่วยเหลือและ

ตาราง 8 (ต่อ)

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อน เป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรี ในสถานศึกษาของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับ สังคมของกลุ่มผู้รู้
	ถ่ายทอดดนตรี และมี บรรยากาศทางดนตรี 3. การเรียนรู้และ ประสบการณ์ทางดนตรี จากการรวมวงดนตรี ในระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา เป็นปัจจัย สำคัญในการตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อวิชาเอกดนตรีใน ระดับอุดมศึกษา	พัฒนาในเรื่องการสนับสนุน ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผล กระทบต่อการทำงาน ประเด็นแรก ปัญหาด้านการ พัฒนาการศึกษาดนตรี ไม่เป็น ระบบ ขาดการวางแผนและเป็น มาตรฐาน ประเด็นที่สอง ปัญหาด้านอาชีพ ดนตรี ทักษะคติของบุคคลทั่วไป ยังไม่เข้าใจ ประเด็นที่สาม ปัญหาด้านผู้ฟัง ดนตรี แต่ยังให้การสนับสนุน ศิลปินอย่างที่ไม่ควรจะเป็น ทั้งการ ชมคอนเสิร์ต การสนับสนุน ผลงานอย่างถูกกฎหมาย ด้านวงการศึกษาดนตรีใน ประเทศไทย 1. หลักสูตรดนตรีและสถาบัน ทางดนตรีในประเทศไทย มีส่วน สำคัญในการพัฒนาความรู้และ ทักษะการเล่นแซ็กโซโฟน 2. หลักสูตรดนตรีตอบสนอง ความต้องการของสังคมได้ใน ระดับหนึ่ง แต่ยังพบปัญหา เรื่อง บุคลากรและสื่อ

ตาราง 8 (ต่อ)

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อน เป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรี ในสถานศึกษาของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับ สังคมของกลุ่มผู้รู้
		ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ฟัง และตลาดเพลงได้อย่างครบถ้วน <i>ด้านวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย</i> 1. วงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย กำลังพัฒนาไปในทิศทางที่ดี มีความพร้อม แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่เพียงพอ 2. สิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไปในวงการแซ็กโซโฟน คือ การพัฒนาดนตรีหรือแซ็กโซโฟนในทุกมิติ รวมทั้งพยายามพัฒนานักแซ็กโซโฟนรุ่นใหม่ให้ก้าวไปในระดับนานาชาติหรือระดับโลก

2. กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติ ซึ่งเป็นนักดนตรีที่มีประสบการณ์ทั้งในการแสดงและผลงานทางดนตรี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 3 คน และกลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี รวม 6 คน โดยได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ดนตรี ดังนี้

กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง

1. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร

จากการสัมภาษณ์เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร สามารถวิเคราะห์แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีได้ว่า จากการเป็นคนช่างสังเกตและมีความสนใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัวโดยเฉพาะเสียงดนตรี และได้มีโอกาสแสดงทักษะทางดนตรีทั้งแบบคิดค้นขึ้นเอง เช่น การเคาะจังหวะ การผิวปาก ที่สร้างความน่าสนใจกว่าเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน และแบบที่ได้เรียนรู้ดนตรีจากบิดา แต่เป็นลักษณะการสังเกตวิธีการเล่นแล้วฝึกฝนเองภายหลัง เช่น ขลุ่ยไทย ไวโอลิน

การเรียนรู้ดนตรีของเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการแสวงหาความรู้และฝึกฝนทักษะการเล่นด้วยตนเองมาโดยตลอด มิได้เป็นการเรียนรู้ตามหลักวิธีการมาตรฐานวิชาการดนตรี ผลของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมาจากการสะสมประสบการณ์และเรียนรู้จากประสบการณ์นั้น

2. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร

จากการสัมภาษณ์เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร อาจจะกล่าวได้ว่า แม้จะเคยร่วมวงโยธวาทิต ในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัยก็ตาม แต่เป็นนักดนตรีในตำแหน่งฮอร์นมิได้เล่นแซ็กโซโฟนในช่วงนั้น ความสนใจและฝึกหัดแซ็กโซโฟนเริ่มต้นในชั้นมศ.4 โดยเพื่อนชักชวนให้ไปเล่นดนตรีที่ศูนย์เยาวชน โดยการเรียนรู้และฝึกหัดแซ็กโซโฟนใช้หลักการเทียบเคียงจากระบบนี้การเล่นขลุ่ยไทย

เมื่อได้ลองฝึกทดลองถูกจนเกิดทักษะความชำนาญในการเล่นแซ็กโซโฟน จนได้มีโอกาสแสดงในคณะดนตรีต่างๆ ตั้งแต่คณะรวาง วงดนตรีในไนต์คลับ วงคอมโบ้ในดับที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งวงดนตรีต่างๆ ที่มีชื่อเสียงจนเป็นที่ยอมรับในวงการดนตรี ทำให้มีงานแสดงและงานบันทึกเสียงอย่างต่อเนื่อง ทั้งหมดนี้เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ต่างๆ

3. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร

จากการสัมภาษณ์เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร สามารถสรุปแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ได้เป็นประเด็นดังนี้

ด้านดนตรีกับสังคม เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร มองว่าวิถีชีวิตของนักดนตรีในช่วง 40-50 ปี ความเป็นอยู่ในอาชีพดนตรี ยังไม่เป็นแก่นสาร ไม่เป็นอาชีพที่ถาวรมั่นคงในระยะยาว แม้จะได้เงินมาก ก็เฉพาะช่วงขาขึ้น แต่ปัจจุบันมีคนสนใจอยากเข้ามาในสายอาชีพดนตรีมากขึ้น เหมือนจะเป็นอาชีพ ที่มั่นคง แต่จริงๆ แล้วเป็นแค่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น ดนตรีป๊อปปูลาร์ เล็ก นิยมก็หายไป แต่หากเป็นดนตรีที่เป็นศิลปะจริงๆ จะอยู่ได้ตลอด นอกจากนั้นยังกล่าวว่า วิถีชีวิตจริงๆ แล้วไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เปลี่ยนคือ 1) ด้านวัตถุ เปลี่ยนแปลงตามสมัยนิยม 2) การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก ความเข้าใจในวัฒนธรรมทยอยห่างออกไป ไม่ได้ซึมซับจริงๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาที่ไม่รู้จะไปทิศทางไหน ดังนั้นควรกำหนดเป้าหมายในการสอน ให้สอนทุกๆ ทางและสอนให้คิดเป็น

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร กล่าวถึงปัญหาที่ประสบในฐานะผู้สร้างสรรค์งานดนตรี คือ ด้านการผลิตผลงานในเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากขาดผู้ที่สนับสนุนและมองข้ามงานศิลปะเชิงสร้างสรรค์ โดยมักสนับสนุนสิ่งที่ตนเองเข้าใจเพียงอย่างเดียว ทำให้งานสร้างสรรค์พัฒนาต่อไปได้ยากและรู้จักกันในกลุ่มเล็กๆ และปัญหาขาดการสนับสนุนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จากสื่อ เพราะสื่อมองงานศิลปะเป็นเรื่องไม่น่าสนใจ ไม่จำเป็นต้องนำเสนอ ทั้งนี้ควรเป็นหน้าที่ของภาครัฐฯ โดยกระทรวงวัฒนธรรมให้การสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือบุคลากรที่มีความสามารถให้สร้างสรรค์งานศิลปะตามความถนัดอย่างเต็มที่

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร กล่าวว่า หากเปรียบเทียบผู้เรียนแซ็กโซโฟนในอดีต-ปัจจุบัน ผู้เรียนแซ็กโซโฟนในปัจจุบันมีทักษะความสามารถในการเล่นแซ็กโซโฟนได้ดีกว่า เพราะได้รับข้อมูลทางด้านดนตรี แต่ตั้งข้อสังเกตว่า ผู้เรียน

บางคนแม้จะมีความสามารถในการเล่นแต่ยังไม่เข้าใจในศิลปะทางดนตรี สำหรับหลักสูตรดนตรีและสถาบันทางดนตรีในประเทศไทยนั้น จัดระบบการเรียนการสอนที่เป็นมาตรฐาน แต่ควรเพิ่มเติมเสริมแนวคิดในการคิดนอกกรอบ ให้มีมุมมองที่คิดต่างออกไป และเปิดโอกาสให้นำความคิดเห็นนั้นได้แสดงออกอย่างเป็นรูปธรรม โดยเริ่มต้นจากอาจารย์ผู้สอนควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการนำเสนอแนวคิดที่ดีและถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจจิตวิญญาณของดนตรี

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทยเมธวัชร ทรัพย์แสนยากร กล่าวว่า ทิศทางของแซ็กโซโฟน หากเป็นการเล่นเพื่อความสุนทรีย์ถือว่าผ่าน แต่หากต้องการเข้าถึงความเป็นศิลปะมีเอกลักษณ์จะต้องสร้างรูปแบบแนวคิดเป็นของตนเอง เพราะนักแซ็กโซโฟนในปัจจุบัน มีพื้นฐานและเทคนิคที่ดี แต่ไม่สามารถต่อยอดต่อไปได้ เพราะขาดความคิดสร้างสรรค์แบบของตนเอง

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของยังยุทธ ผิสุวรรณ

จากการสัมภาษณ์ยังยุทธ ผิสุวรรณ สามารถวิเคราะห์แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรี กล่าวคือ แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรี จุดเริ่มต้นมาจากความสนใจที่เกิดจากสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เช่น คุณพ่อชอบดนตรี หรือละแวกบ้านมีวงปี่พาทย์ แตรวง เป็นแรงจูงใจให้เกิดความสนใจดนตรีทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล

วิธีการเรียนรู้ดนตรีในช่วงแรกจึงเป็นลักษณะ “ครูพักลักจำ” โดยอาศัยการฟังแล้วเล่นตามเพลง โดยมากเป็นเพลงไทยเดิม และเพลงชาวบ้านหรือเพลงลูกทุ่ง ยังมีใช้การเรียนรู้ตามหลักวิชาการดนตรี

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของยังยุทธ ผิสุวรรณ

จากการสัมภาษณ์ยังยุทธ ผิสุวรรณ สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ในช่วงหนึ่งได้มีโอกาสศึกษาดนตรีตามหลักการทางวิชาการดนตรีจากโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ในตำแหน่งคลาริเน็ต จนจบการศึกษาและเข้ารับราชการในกองดุริยางค์ทหารเรือควบคู่กับการเล่นดนตรีในวงดนตรีลูกทุ่ง ต่อมาเมื่อมีจุดหักเหของชีวิตทำให้ลาออกจากราชการ จึงมุ่งสู่สายงานอาชีพดนตรีอย่างเต็มตัว นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ซึ่งได้กล่าวว่า การถือปี่หรือการเล่นแบบถือเป็นบทฝึกที่สำคัญแบบหนึ่ง เป็นครูทางอ้อม เพราะทำให้ได้เรียนรู้วิธีการเล่น สำเนียง แนวคิดและโครงสร้างบทเพลงของนักแซ็กโซโฟนที่เก่ง แล้วนำสิ่งต่าง ๆ นั้นมาใช้ในการเล่นของตนเอง จนในที่สุดจึงคิดแนวทางในการเล่นของตนเอง

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของยังยุทธ ผิสุวรรณ

จากการสัมภาษณ์ยังยุทธ ผิสุวรรณ สามารถสรุปแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมได้เป็นประเด็นดังนี้

ด้านดนตรีกับสังคม ยังยุทธ ผิสุวรรณ กล่าวว่าจากประสบการณ์ที่คลุกคลีอยู่ดนตรีมานาน พบว่า คนฟังดนตรีเข้าใจว่าดนตรีสร้างความสุข ความบันเทิง เป็นสิ่งที่จำเป็น แต่หากจะให้เป็นอาชีพ ยังไม่แน่ใจขึ้นอยู่กับบุคคลมากกว่า

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ยังยุทธ ผิสุวรรณ กล่าวถึงสิ่งที่ประสบมาด้วยตนเองพบว่า นักดนตรีถูกมองและประเมินคุณค่านักดนตรีในลักษณะที่ไม่ดีนัก และไม่ค่อยได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน มีรายละเอียดขั้นตอนและกฎเกณฑ์ในการทำงานมาก แต่การเลิกจ้างยังไม่มีมาตรฐานข้อตกลงที่เป็นธรรมสำหรับนักดนตรี

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย ยังยุทธ ผิสุวรรณ กล่าวว่า หลักสูตรดนตรีและสถาบันทางดนตรีในปัจจุบันมีส่วนสำคัญที่ผลักดันให้วงการศึกษาดนตรีและวงการดนตรีมีการ

พัฒนาอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ซึ่งมีความใกล้เคียงกับระบบการศึกษาดนตรีในต่างประเทศ แต่สิ่งที่ควรเพิ่มเติม คือ การสร้างแนวทางการเล่นที่เป็นของตนเอง

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย ยงยุทธ ผิวนสุวรรณ กล่าวถึงวงการแซ็กโซโฟน ในเมืองไทยว่า มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในทุกด้าน ด้านผู้เล่นมีความชำนาญ เทคนิคในการเล่น ความรู้ความเข้าใจในดนตรี ด้านผู้ฟังสนใจและยอมรับการฟังเพลงจากเสียงเครื่องดนตรีมากขึ้น ด้านผู้เรียนมีความสนใจเรียนและเล่นแซ็กโซโฟน ทำให้แซ็กโซโฟนเป็นเครื่องเป่าที่มีผู้สนใจเล่นมากที่สุด

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของวิชัย อึ้งอัมพร

จากการสัมภาษณ์วิชัย อึ้งอัมพร สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ความสนใจดนตรี เริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็กโดยเฉพาะเรื่องการขับร้อง จนเมื่อมีโอกาสแสดงความสามารถอย่างจริงจังในช่วงวัยเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยทำหน้าที่เป็นนักร้องในวงดนตรี และต่อมาได้เข้ามาเล่นในวงโยธวาทิตโดยเล่นในตำแหน่งคลาริเน็ต นอกจากการเล่นในวงโยธวาทิตแล้ว ยังได้เล่นในวงดนตรีประเภทคอมโบ้ โดยรับหน้าที่เป็นทั้งนักร้องและนักแซ็กโซโฟนประจำวงอีกด้วย จนกระทั่งเข้าสู่วงการดนตรีอาชีพอย่างเต็มตัว

วิธีการเรียนและพัฒนาทักษะแซ็กโซโฟนของวิชัย อึ้งอัมพรนั้น มาจากการศึกษาจากตำรา แซ็กโซโฟนควบคู่กับตำราทางทฤษฎีดนตรีโดยเน้นเรื่องการสร้างพื้นฐานและความแคล่วคล่องในการเล่น เช่น บันไดเสียง โหมด เทคนิคสำหรับแซ็กโซโฟน เป็นต้น รวมทั้งการฟังการเล่นเพลงแซ็กโซโฟนของนักแซ็กโซโฟนที่สนใจ เช่น จอห์น โคลเทรน แล้วจึงแกะเพลงที่ตนเองอยากเล่นพร้อมกับการวิเคราะห์เพลงนั้น หลังจากนั้นต้องรู้จักประยุกต์รูปแบบที่เล่นมาใช้กับบทเพลงอื่นๆอย่างเหมาะสม กลมกลืนดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจและความตั้งใจอยากเรียนรู้ดนตรีทั้งจากเรียนรู้จากนักดนตรีรุ่นพี่ การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำราดนตรีจากต่างประเทศ และจากการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ตรงจากการเล่นดนตรี

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของวิชัย อึ้งอัมพร

จากการสัมภาษณ์วิชัย อึ้งอัมพร พบว่าทักษะความสามารถในการเล่นแซ็กโซโฟนและความแตกฉานในวิชาการดนตรีนั้นเริ่มต้นจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากในยุคสมัยนั้นประมาณ 40 ปี ที่แล้ว ยังไม่มีการเปิดเรียนดนตรีเป็นวิชาเอก จึงแสวงหาความรู้โดยการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งหนังสือตำราดนตรีทั้งภายในประเทศที่มีน้อยมากและจากต่างประเทศซึ่งต้องใช้ทุนทรัพย์ของตนเอง พร้อมๆ กับการเรียนรู้จากประสบการณ์การเล่น การศึกษาจากบทเพลงของนักแซ็กโซโฟนต่างประเทศระดับโลก

แม้ว่าวิชัย อึ้งอัมพร จะสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เอกบัญชี แต่ก็มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ในวิชาการดนตรีจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการแต่งเพลงและการเรียบเรียงเสียงประสาน ส่งผลให้ได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ดนตรีในการทำงานกับค่ายเพลงแกรมมี่ในยุคก่อตั้ง ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า ความเชี่ยวชาญทางดนตรีของวิชัย อึ้งอัมพร เกิดจากความสนใจใฝ่รู้ จึงพยายามแสวงหาความรู้และพัฒนาทักษะการเล่นแซ็กโซโฟนด้วยตนเอง จนประสบความสำเร็จ

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของวิชัย อึ้งอัมพร

จากการสัมภาษณ์วิชัย อึ้งอัมพร สามารถสรุปแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ได้เป็นประเด็นดังนี้

ด้านดนตรีกับสังคม วิชัย อึ้งอัมพร ได้กล่าวถึงวิถีชีวิตของนักดนตรีเปลี่ยนแปลงไปมาก แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ 1) นักดนตรีตัดราคาค่าจ้างกันเอง เพียงเพื่อให้ได้งาน โดยไม่คำนึงถึงเรื่องอื่นๆ เลย และ 2) นักดนตรียังขาดความรับผิดชอบ ทำให้อยู่ได้ไม่นาน ดังนั้นสังคมจึงมองดนตรีว่าเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ คนฟังดนตรีได้มากขึ้น เข้าใจดนตรีมากขึ้น แต่หากมองอาชีพดนตรียังไม่ได้รับการยกย่องเท่าที่ควร สำหรับค่าตอบแทนนักดนตรี เมื่อเปรียบเทียบกับสมัยก่อนถือว่าไม่พอ น้อยเกินไปในปัจจุบันค่าจ้างเพียงเล็กน้อยก็ต้องรับ เหตุเพราะว่า 1) มีวงดนตรีมากที่ต้องการงาน ทำให้ผู้จ้างงานมีทางเลือกมากขึ้น จึงมักจะจ้างวงดนตรีที่ค่าจ้างถูก 2) มีวงดนตรีจำนวนไม่น้อยที่พร้อมจะตัดราคากันเอง โดยไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพ หรือค่าตอบแทนที่ควรจะได้ในความเป็นจริง ด้วยเหตุนี้เป็นผลให้วงดนตรีที่มีความสามารถ มีความชำนาญปฏิเสธงาน ส่งผลต่อการไม่มีงานทำ

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน วิชัย อึ้งอัมพร กล่าวถึงปัญหาที่สำคัญต่ออาชีพนักดนตรี คือเรื่องการจ้างงานและค่าตอบแทน ซึ่งในปัจจุบันผู้จ้างงานมีโอกาสเลือกวงดนตรีที่ค่าจ้างถูก โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพและความสามารถของนักดนตรีเป็นหลัก ประกอบกับวงดนตรีต่างๆ ไม่ต่อรอง ยอมรับสภาพในการค่าจ้างนั้น

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย วิชัย อึ้งอัมพร กล่าวว่า เนื่องจากในอดีตยังไม่มีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนวิชาเอกดนตรี ดังนั้นนักดนตรีในสมัยก่อนจึงอาศัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งแตกต่างจากปัจจุบันที่มีสถาบันการศึกษาดนตรีมากมาย ทำให้ผู้เรียนดนตรีมีความสามารถและมีทักษะที่ดีโดยเฉพาะเทคนิคการเล่น แต่สิ่งที่ขาดหายไปคือ ความเข้าใจในแก่นของดนตรี จึงมีผลทำให้ไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของดนตรีแจ๊สอย่างแท้จริง สำหรับหลักสูตรดนตรีที่เปิดการเรียนการสอนนั้น เป็นหลักสูตรที่ดี ได้มาตรฐาน เพราะได้โครงสร้างและรูปแบบมาจากต่างประเทศ รวมทั้งได้เชิญอาจารย์ดนตรีจากต่างประเทศมาสอน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมากมาย เช่น วิธีการและรูปแบบในการเรียนการสอนแบบต่างประเทศ

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย วิชัย อึ้งอัมพร กล่าวว่า ปัจจุบันวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทยมีนักแซ็กโซโฟนที่มีพื้นฐานและทักษะในการเล่นที่ดี ทั้งวิธีการเล่นและเทคนิคการเล่น โดยเป็นรูปแบบมาตรฐานสากลแตกต่างจากในอดีตที่ต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี

1. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี

จากการสัมภาษณ์ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี สามารถวิเคราะห์ได้ว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านที่มีวงปี่พาทย์และแตงวง ทำให้ได้ฟังและอยู่กับดนตรีตลอดเวลา ทำให้เกิดความรักและความสนใจดนตรี การเรียนรู้ดนตรีในช่วงแรกนั้นเป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเล่นเพลงเป็นหลัก มิได้ฝึกตามขั้นตอนของหลักวิชาการดนตรี จนเมื่ออยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาได้มีโอกาสศึกษาดนตรีกับครูทองดำ ซึ่งเป็นลูกศิษย์รุ่นแรกของพระเจนดุริยางค์ จึงได้เรียนรู้ดนตรีถูกต้องตามหลักวิชาการและแบบแผนของดนตรี

วิธีการเรียนรู้ดนตรีของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการสอนและการถ่ายทอดความรู้ทางดนตรี

2. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี

จากการสัมภาษณ์ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี อาจจะกล่าวได้ว่า ความสนใจและทักษะความสามารถ ทางดนตรีเริ่มต้นจากสังคมครอบครัวที่แวดล้อมไปด้วยดนตรี และจากการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานจากครูผู้สอนดนตรี ทำให้เปิดโลกทัศน์ทางดนตรี เกิดความสนใจอยากเรียนดนตรีมากยิ่งขึ้น และเมื่อมีโอกาสจึงตัดสินใจเข้าศึกษาในเอกดนตรี เครื่องมือเอกคลาริเน็ต ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

วิธีการเรียนและพัฒนาทักษะแซ็กโซโฟนของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี ให้ความสำคัญการวางพื้นฐานทางดนตรีที่ถูกต้อง ต้องฝึกอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะเรื่อง “การฟัง” หากนักดนตรีไม่มีทักษะในการฟัง ไม่สามารถแยกแยะเสียง คอร์ดได้แล้ว จะไม่สามารถพัฒนาเป็นนักดนตรีที่ดีและชำนาญได้ จึงสามารถกล่าวได้ว่า ความเชี่ยวชาญทางดนตรีของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี มาจากการศึกษาตามแบบแผนของการศึกษาดนตรีและจากประสบการณ์การแสดงดนตรี

3. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของธนีสร์ ศรีกลิ่นดี

ด้านดนตรีกับสังคม ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี ได้กล่าวว่า สังคมมองดนตรีแตกต่างจากในอดีต ในอดีตเป็นเรื่องของการเต้นกินรำกิน แต่ปัจจุบันให้ความสนใจเรียนดนตรีกันมาก ในเรื่องของวิถีชีวิตของนักดนตรีดีขึ้นแต่ยังไม่เต็มที่ เพราะนักดนตรียังประสบปัญหาโดยเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการ การวางแผนวางระบบการทำงาน การถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้จ้างงาน มีการกดราคาค่าจ้าง การไม่ให้เกียรตินักดนตรี นอกจากนี้ ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี ยังได้เสนอแนะว่า สังคมควรให้ความสำคัญกับดนตรี เพราะดนตรีเป็นวิชาเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ เป็นความงดงามที่ควรอยู่ในจิตใจของคนทุกคน

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี กล่าวถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานดนตรีว่า ระบบวัฒนธรรมของคนไทย ส่งผลต่อการพัฒนาการเล่นและการพัฒนาเครื่องดนตรี ทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างช้า ดังนั้นควรปลูกฝังให้คนไทยพยายามคิดในเชิงสร้างสรรค์ พร้อมจะปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย ไม่ยึดติดอยู่ในกรอบมากเกินไป และพยายามพัฒนาการทำงานให้มีคุณภาพ

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี ได้วิเคราะห์ไว้อย่างน่าสนใจซึ่งสามารถสรุปได้คือ ในปัจจุบันการศึกษาดนตรีมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน เช่น บุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ ตำราหนังสือ สำหรับหลักสูตรดนตรีในประเทศไทย มีสถาบันการศึกษาและหลักสูตรดนตรีอย่างหลากหลาย แต่ควรเพิ่มเติมสาระเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอน ได้แก่ 1) หลักสูตรและเนื้อหาในการเรียนการสอน ควรให้รู้จักและมีจิตสำนึกในเรื่อง “คน” หมายถึงการสอนให้คิดเป็นและมีวินัย 2) ควรเพิ่มเนื้อหา การศึกษาชีวิตของบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางดนตรี

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี กล่าวว่า วงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทยได้เดินมาในแนวทางและทิศทางที่ถูกต้อง ทำให้บรรยากาศของกลุ่มคนที่ชอบแซ็กโซโฟนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยน แบ่งปันความรู้

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของภูษิต ไล่ทอง

จากการสัมภาษณ์ภูษิต ไล่ทอง สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การได้เห็นและใกล้ชิดกับวงปี่พาทย์และเครื่องสาย ทำให้เกิดการซึมซับดนตรี โดยเฉพาะท่วงทำนองเพลงไทยอย่างไม่รู้ตัว จึงเกิดความสนใจอยากเรียนดนตรี และเมื่อมีโอกาสในระดับชั้นประถมศึกษา จึงได้สมัครเข้าวงดุริยางค์ ตำแหน่งแรกทีเล่น คือ ฉาบ ต่อมาในระดับมัธยมศึกษาได้เป็นนักดนตรีประจำโรงเรียน ในตำแหน่ง คลาริเน็ต และแซ็กโซโฟน

ลักษณะการเรียนรู้ดนตรีในช่วงมัธยมศึกษา มุ่งเน้นการเล่นเพลงมากกว่าการปูพื้นฐานทักษะการเล่นที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและมาตรฐานทางดนตรี

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของภูษิต ไล่ทอง

จากการสัมภาษณ์ภูษิต ไล่ทอง สามารถสรุปได้ว่า ด้วยอุปนิสัยส่วนตัวที่มีภาวะผู้นำสูง จึงมีความสนใจในการแสดงดนตรีที่ตอบสนองความโดดเด่นการเป็นผู้นำได้ ทำให้ตัดสินใจศึกษาดนตรีอย่างจริงจังจนกระทั่งเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เอกดนตรีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการเรียนและพัฒนาทักษะแซ็กโซโฟนของภูษิต ไล่ทอง มุ่งเน้นในเรื่องความเข้าใจในดนตรี แม้เครื่องดนตรีที่เล่นอาจมีความแตกต่างกัน แต่หากเข้าใจในวิธีการเล่น ลักษณะรูปแบบโครงสร้างของดนตรีแล้ว ก็สามารถถ่ายทอดออกให้โด่งดังและไพเราะเหมือนกัน สิ่งที่ควรให้ความสำคัญในการเล่นแซ็กโซโฟน คือ พื้นฐานทางด้านเสียงที่ไพเราะ ความคล่องแคล่วของการเล่น ที่สำคัญฝึกฝนจนเกิดความรู้สึกว่าเครื่องดนตรีเปรียบเสมือนอวัยวะภายในร่างกายของเราที่สามารถสั่งการได้นอกจากนี้นักดนตรีที่ดีต้องฟัง ฟังทุกอย่างที่เกี่ยวข้องดนตรี ฟังทุกอย่างที่ช่วยพัฒนาความเก่งของเรา ดังนั้นเข้าใจในดนตรี มาจากการศึกษาตามแบบแผนของการศึกษาดนตรีและการแสดงดนตรีในวงดนตรีต่างๆ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ภูษิต ไล่ทอง มีความรู้และความสามารถในการเล่นดนตรี โดยเฉพาะแซ็กโซโฟน

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของภูษิต ไล่ทอง

ด้านดนตรีกับสังคม ภูษิต ไล่ทอง ได้กล่าวถึงอาชีพนักดนตรีว่า คนไทยมีความรู้และความเข้าใจในดนตรีสากลน้อย จึงแยกแยะไม่ออกว่าใครควรจะยกย่อง อุปการะ เนื่องจากนักดนตรีเป็นอาชีพที่ต้องการการอุปการะจากผู้ฟัง เช่น เมื่อเราชื่นชอบศิลปินคนไหนต้องสนับสนุน ศิลปินก็จะมีอาชีพ แต่ผู้ฟังจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่เข้าใจว่าใครคือคนที่เขาชอบและควรอุปการะ เพราะฟังไม่เป็นและไม่รู้หน้าที่ของผู้ฟังที่ดี ทำให้อาชีพนักดนตรีอยู่ยาก เป็นผลให้นักดนตรีต้องไปเล่นในสถานบันเทิงที่ผู้คนยินดีซื้อความบันเทิง โดยผ่านเหล้า ผ่านอบายมุขกลัวยอม แต่ซื้อบัตรคอนเสิร์ตไม่ยอม ทำให้นักดนตรีอยู่ด้วยตนเองลำบาก บ่งบอกว่าสังคมไทยยังให้ค่าและคุณค่าของนักดนตรีน้อย

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ภูษิต ไล่ทอง พบว่าปัญหาที่ส่งผลกระทบในการแสดงดนตรีคือ “สิ่งที่เล่น คนไม่ฟัง” กล่าวคือ รูปแบบของดนตรีที่น่าเสนอ ซึ่งผู้ฟังทั่วโลกรู้จัก เป็นที่นิยมและฟังกัน แต่คนไทยไม่ฟัง ซึ่งสามารถบ่งชี้ให้เห็นถึงการขาดรสนิยมทางดนตรีที่ต้อง ส่งผลให้งานดนตรีไม่สามารถคิดค้นรูปแบบการแสดงที่แตกต่างต่อไปได้ เพราะกังวลว่าจะไม่ได้รับการตอบสนองจากผู้ฟัง

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย ภูษิต ไล่ทอง ได้วิเคราะห์การศึกษาดนตรีทั้งในอดีตและปัจจุบันไว้อย่างสนใจ กล่าวคือ การศึกษาดนตรีในปัจจุบัน ช่วยให้การเรียนง่ายขึ้น เป็นลักษณะการศึกษาแบบข้ามชั้น เพราะในอดีตคนไทยไปเรียนต่างประเทศแล้วนำมาสอน แต่ปัจจุบัน

ชาวต่างประเทศมาสอนในเมืองไทย หรือเรียนจากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย นอกจากนี้
ยังกล่าวว่า ปัญหาของการเรียนการสอน ในอดีต คือ 1) คนไทยไม่นิยมการบันทึก ทำให้การฝึกซ้อม
หรือการเรียนไร้หลักการไม่มีสิ่งที่ยึดเหนี่ยว ส่งผลให้แต่ละคนเรียนรู้ด้วยวิธีของตนเอง ซึ่งหากวิธีฝึกนั้น
มีคนเชื่อ ความรู้นั้นก็ยังคงอยู่ แต่หากไม่มีใครเชื่อหรือไม่อยากฝึกตามความรู้นั้นก็จะหายไป
2) หากผู้ที่ค้นพบสาระความรู้นั้นเป็นคนดี มีผู้คนเคารพนับถือ ก็สามารถส่งต่อความรู้นั้น แต่หากเป็น
คนประพฤติดนินทา ทำให้คนไม่นิยม ไม่ศรัทธา ความรู้นั้นก็จะหายไป ซึ่งแตกต่างกับต่างประเทศ
ที่ค้นพบสิ่งใดจะบันทึก แม้ตัวตนผู้นั้นไม่ดี แต่ความรู้ดีก็จะมีผู้สนใจ ทำให้เกิดองค์ความรู้ที่มากมาย และ
เมื่อได้องค์ความรู้ที่ดี จึงมาคิดหาวิธีสอน ทำให้แตกเป็นความรู้อีกมากมายหลายด้าน สำหรับหลักสูตร
ดนตรีในประเทศไทย ควรวิเคราะห์ความต้องการของสังคมก่อน แล้วทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับ
ความต้องการนั้น นอกจากนี้ยังกล่าวว่า หลักสูตรดนตรีหรือครูสอนดนตรีที่เก่งมีความสามารถหาได้
ไม่ยาก แต่คุณสมบัติของผู้เรียนที่เป็น “คนดี” มีความขยันหมั่นเพียร มีวินัย อดทน ใฝ่รู้ ยังไม่มี

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย ภูษิต ไส้ทอง กล่าวถึงวงการแซ็กโซโฟนว่า
เมื่อเทคโนโลยีมีความเจริญ พัฒนาและทันสมัย ส่งผลดีต่อการพัฒนาในวงการดนตรี ทั้งเรื่องการเรียนรู้
ดนตรีและเครื่องดนตรี

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของเศกพล อุ่นสำราญ

การเรียนรู้ดนตรีในวงโยธวาทิต นอกเหนือจากการฝึกหัดการเล่นแล้ว ยังต้องฝึกหัดการ
อ่านโน้ตสากลด้วย ประกอบกับตนเองขาดทักษะในการอ่านโน้ตสากลมาแต่แรก จึงต้องขวนขวายหา
ความรู้ในทุกๆทางเพื่อให้สามารถเล่นโน้ตสากลได้อย่างคล่องแคล่ว เพราะมองว่าทักษะการอ่านโน้ต
สากลเป็นส่วนสำคัญทำให้สามารถเล่นบทเพลงต่างๆ ได้

จากการสัมภาษณ์เศกพล อุ่นสำราญ อาจจะกล่าวได้ว่า จุดสำคัญที่ทำให้สนใจดนตรี
อย่างจริงจัง นอกจากความสนใจส่วนตัวแล้วก็คือ ความจำเป็นในการยังชีพ เนื่องจากพื้นฐานทางบ้าน
มิได้ร่ำรวยจึงต้องหาอาชีพเสริมโดยการเล่นดนตรี และจากการได้เล่นดนตรีจึงเปลี่ยนเครื่องดนตรีมาเป็น
แซ็กโซโฟน เนื่องจากบทเพลงส่วนใหญ่นิยมใช้แซ็กโซโฟน และเมื่อได้เป่าแซ็กโซโฟนอย่างจริงจัง พบว่า
เสียงของแซ็กโซโฟนนั้นมีน้ำเสียงที่ไพเราะ มีเสน่ห์ น่าฟังอย่างมาก จึงกล่าวได้ว่าการเรียนรู้ดนตรี
ในเวลานั้น เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ตามแบบแผนและการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วย

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของเศกพล อุ่นสำราญ

จากการสัมภาษณ์เศกพล อุ่นสำราญ สามารถสรุปได้ว่า แม้จะมีความรู้สึกอคติต่ออาชีพ
ดนตรี จากภาพลักษณ์ของนักดนตรีที่ได้พบเห็น แต่ด้วยภาวะจำเป็นเพื่อต้องการมีรายได้ จึงยังคงเล่น
ดนตรีอาชีพ ต่อมาเมื่อครั้งจบการศึกษาในระดับปวช. ได้ตัดสินใจเข้าเรียนตามความชอบและสนใจคือ
เลือกเรียนดนตรีในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีการเรียนและพัฒนาทักษะแซ็กโซโฟนของเศกพล อุ่นสำราญ ให้ความสำคัญกับ
การฝึกฝน โดยเฉพาะเรื่องของพื้นฐานที่ถูกต้อง เริ่มต้นจากการฝึกตามรูปแบบของคลาสสิก เพราะ
ดนตรีคลาสสิกถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญของดนตรีทุกประเภท หลังจากนั้นจึงปรับเปลี่ยนตามรูปแบบตาม
ลักษณะของดนตรีอื่นๆ เช่น การเล่นแบบแจ๊ส ป๊อปปูล่าร์ เป็นต้น

จากการศึกษาดนตรีในสถานศึกษาดังกล่าว นอกจากทำให้ทักษะความสามารถในการเล่นแซ็กโซโฟนพัฒนาขึ้นและเข้าใจในหลักวิชาการดนตรีแล้ว ยังทำให้มีมุมมองและทัศนคติต่ออาชีพดนตรีเปลี่ยนไป เข้าใจอาชีพดนตรีได้มากยิ่งขึ้น

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของเศกพล อุ่นสำราญ

ด้านดนตรีกับสังคม เศกพล อุ่นสำราญ ได้กล่าวว่า เมืองไทยโชคดีมากที่มีบุคคลที่เป็นแรงบันดาลใจสำคัญคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การได้เห็นพระบรมฉายาลักษณ์ของในหลวงทรงแซ็กโซโฟน ถือได้ว่าเมืองไทยเป็นเมืองของแซ็กโซโฟน ในปัจจุบันการเล่นแซ็กโซโฟนแพร่หลายมากไปทั่วถึงกับนักแซ็กโซโฟน เมื่อเทียบกับอดีตที่มีนักแซ็กโซโฟนน้อยคนได้ แสดงว่าการศึกษาแซ็กโซโฟนของเมืองไทยกำลังเข้าสู่ความเป็นนานาชาติมากขึ้น ดังนั้นภาครัฐควรให้การสนับสนุนวงการดนตรีในขณะเดียวกันนักดนตรีต้องแสดงศักยภาพเพื่อให้ผู้สนับสนุนได้เห็นและหันมาสนใจ

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เศกพล อุ่นสำราญ กล่าวถึงประสบการณ์จากการทำงานทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลังในเชิงเปรียบเทียบว่า ผู้ฟังบางส่วนนั้นให้ความสำคัญกับความดังมากกว่าสนใจความสามารถ ฝีมือในการถ่ายทอดดนตรี เพราะเมื่อตนเองมีชื่อเสียง มีคนฟังสนใจมากขึ้น แม้ว่าฝีมือในการเล่นยังเหมือนเดิมไม่ต่างจากช่วงที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย เศกพล อุ่นสำราญ ได้สะท้อนถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระบบการเรียนการสอนดนตรี ดังนี้

1. จากประสบการณ์ที่ได้ทำหน้าบริหารด้านวิชาการของโรงเรียนดนตรี แซ็กโซโซโต้พบว่า ระบบการศึกษาดนตรีมีความผิดพลาด โดยเฉพาะในเรื่อง “ทักษะการฟัง” เนื่องจากผู้ที่ทำหน้าที่เป็นครูดนตรีหรือนักดนตรีนั้น จะต้องมีหูที่ดี มีสัญชาตญาณของนักดนตรีที่ดี

2. สถาบันการศึกษาดนตรีต่างๆมีการผลิตนักดนตรี ทั้งที่มีองค์ประกอบที่ครบกระบวนการ แต่ไม่ค่อยให้ความสำคัญและไม่ค่อยปรากฏเรื่องการสร้างงานและผลิตผลงานดนตรีของนักศึกษาดนตรีอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ทั้งนี้การแก้ไข คณะอาจารย์ทางดนตรีควรปรับเปลี่ยนกลยุทธ์โดยกำหนดเป้าหมายในการผลิตนักดนตรีให้เป็นศิลปินที่มีผลงาน และพยายามวางแผนดำเนินการเป็นกระบวนการ เพราะสถาบันการศึกษามีเปิดสอนแผนกที่เกี่ยวกับดนตรีหลายแผนก แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ทั้งระบบ

3. ระบบการเรียนการสอนควรปรับเนื้อหา โดยให้ความรู้ในเรื่อง “การเตรียมความพร้อม” ได้แก่ การรู้จักบทเพลงอื่นๆที่ต้องเล่น เรียนรู้เรื่องธุรกิจเพลง ระบบค่ายเพลง การหางานหรือการออ디ชั่น ต้องเตรียมตัวอย่างไร

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย เศกพล อุ่นสำราญ แสดงความเห็นต่อวงการดนตรีว่า นักแซ็กโซโฟนในเมืองไทย มีความรู้และความสามารถในการแสดงดนตรี แต่ต้องปรับ โดยเฉพาะเรื่องการนำเสนอบนเวที นอกจากนี้ยังกล่าวถึงเป้าหมายในการสร้างแซ็กโซโซโต้ ต้องการสร้างสังคมนักดนตรีโดยเฉพาะแซ็กโซโฟน เป็นที่รวมกลุ่มของนักแซ็กโซโฟนได้พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด เทคนิค วิธีการเล่น รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องดนตรี

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถอธิบายได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ช่วยจุดประกายในการตัดสินใจของการเป็นนักดนตรี ประกอบด้วย

1. สังคมครอบครัวและสภาพแวดล้อม ที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนต่อความสนใจดนตรี ทั้งทางตรงและทางอ้อม

2. การได้ร่วมเล่นในวงดนตรีต่างๆในสถานศึกษาทั้งในระดับชั้นประถมศึกษา - มัธยมศึกษา เช่น วงดุริยางค์ วงโยธวาทิต แตรวง วงดนตรีลูกทุ่ง เป็นการช่วยพัฒนาพื้นฐานทางดนตรี เรียนรู้ธรรมชาติของดนตรี การเป็นนักดนตรีที่เก่ง ทักษะการเล่นเครื่องดนตรี รวมทั้งรู้จักการเล่นรวมวง

3. การเล่นแซ็กโซโฟน เริ่มต้นจากการฝึกฝน ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง หรืออาศัย การเทียบเคียงกับเครื่องดนตรีที่มีพื้นฐานการเล่นใกล้เคียงกัน เช่น ขลุ่ยไทย รีคอร์ดอร์ คลาริเน็ต เป็นต้น

โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 9 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังตาราง 9

ตาราง 9 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง	เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร 1. ครอบครัวยุให้การสนับสนุนเรียนดนตรีและเล่นเครื่องดนตรี 2. สังคมประสบการณ์จากการเล่นดนตรีในวงโยธวาทิต ตำแหน่งฮอว์น และการเล่นแซ็กโซโฟนในวงดนตรีต่างๆ 3. ฝึกฝนและพัฒนาทักษะในการเล่นแซ็กโซโฟนด้วยตนเอง เรียนรู้โดยการเทียบเคียงกับการเล่นขลุ่ยไทย ยงยุทธ ผิวสุวรรณ 1. ครอบครัวยุและสภาพแวดล้อม เป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความสนใจและสนับสนุนให้เรียนดนตรี 2. สังคมประสบการณ์จากการเล่นทั้งด้านดนตรีไทยและ แตรวง 3. ฝึกฝนและพัฒนาทักษะในการเล่นแซ็กโซโฟนด้วยตนเอง เป็นหลัก เรียนรู้โดยการเทียบเคียงกับการเล่นคลาริเน็ต
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี	วิชัย อึ้งอัมพร 1. ครอบครัวยุเปิดโอกาสให้เรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ 2. สังคมประสบการณ์จากการเล่นในวงโยธวาทิต ตำแหน่งคลาริเน็ต และเล่นแซ็กโซโฟนในวงคอมโบ 3. ฝึกฝนและพัฒนาทักษะในการเล่นแซ็กโซโฟนด้วยตนเอง เรียนรู้โดยการเทียบเคียงกับการเล่นคลาริเน็ต ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี 1. ครอบครัวยุมีวงดนตรีทั้งวงดนตรีไทย(เป่าพาทย์)และแตรวง 2. สังคมประสบการณ์จากการเล่นในวงแตรวงและ วงโยธวาทิตในตำแหน่งคลาริเน็ต 3. ฝึกฝนและพัฒนาทักษะในการเล่นคลาริเน็ตจากการศึกษาตามแบบแผนในระดับมัธยมศึกษา-อุดมศึกษา และเรียนรู้แซ็กโซโฟน โดยการเทียบเคียงกับการเล่นคลาริเน็ต

ตาราง 9 (ต่อ)

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
	ภูษิต ไฉ่ทอง 1. ครอบครัวเปิดโอกาสให้เรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ 2. สัมผัสประสบการณ์จากการเล่นในวงดุริยางค์ วงโยธวาทิต ในตำแหน่งคลาริเน็ต และแซ็กโซโฟนในวงดนตรีลูกทุ่ง 3. ฝึกฝนและพัฒนาทักษะในการเล่นแซ็กโซโฟน ช่วงแรก เน้นในการเล่นเพลง สำหรับการพัฒนาทักษะที่ถูกต้องเกิดขึ้น เมื่อเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา
	เสกพล อุ่นสำราญ 1. ครอบครัวเปิดโอกาสให้เรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ 2. สัมผัสประสบการณ์จากการเล่นในวงดุริยางค์ วงโยธวาทิต เล่นในตำแหน่งคลาริเน็ต และแซ็กโซโฟนเมื่อเล่นดนตรีอาชีพ 3. ฝึกฝนและพัฒนาทักษะในการเล่นแซ็กโซโฟน มาจาก -การเรียนรู้ในวงโยธวาทิต และการพัฒนาทักษะที่ถูกต้องในการศึกษาระดับอุดมศึกษา -การเรียนรู้ด้วยตนเอง -เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากการเล่นดนตรีอาชีพ

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถวิเคราะห์โดยแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถสรุปได้ว่า การสัมผัสประสบการณ์ที่หลากหลายและการเรียนรู้จากการเล่น เป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้เกิดทักษะความชำนาญในการเล่นแซ็กโซโฟน องค์ความรู้ที่นักแซ็กโซโฟน ควรให้ความสำคัญได้แก่ การฝึกพื้นฐานแซ็กโซโฟนอย่างถูกต้อง น้ำเสียงที่ไพเราะ บันไดเสียงต่างๆ เทคนิคสำหรับแซ็กโซโฟน รูปแบบและวิธีการเล่นในสไตล์เพลงต่างๆ ควรศึกษาแนวทางการเล่นของนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงหรือที่สนใจ แล้วนำสิ่งเหล่านั้นมาปรับใช้กับการเล่นของตนเอง และที่สำคัญพยายามค้นคว้าหาแนวทางในการเล่นของตนเอง

2. กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี สามารถสรุปได้ว่า การศึกษาดนตรีจากสถาบันศึกษาที่เปิดสอนวิชาดนตรี ทำให้เข้าใจวิธีการเล่นแซ็กโซโฟนอย่างมีหลักการ ประหยัดเวลาในเรียนรู้ไม่ต้องลองผิดลองถูก เพราะมีผู้รู้แนะนำสิ่งที่ถูกต้อง สามารถอธิบายสิ่งที่ถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตาม

“ประสบการณ์จากการเล่น” เป็นปัจจัยที่สำคัญทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักแซ็กโซโฟนให้มีความสามารถและความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น ซึ่งในห้องเรียนดนตรีไม่สามารถอธิบายได้

โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 10 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังตาราง 10

ตาราง 10 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง	-ปัจจัยที่สำคัญทำให้เกิดทักษะความชำนาญในการเล่นแซ็กโซโฟน ได้แก่ การสั่งสมประสบการณ์ที่หลากหลายและการเรียนรู้จากการเล่น -องค์ความรู้ที่นักแซ็กโซโฟนควรให้ความสำคัญได้แก่ พื้นฐานการเล่นแซ็กโซโฟนอย่างถูกต้อง น้ำเสียงที่ไพเราะ บันไดเสียงต่างๆ เทคนิคสำหรับแซ็กโซโฟน รูปแบบและวิธีการเล่นในสไตล์เพลงต่างๆ ศึกษาแนวทางการเล่นของนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงหรือที่สนใจ แล้วนำสิ่งเหล่านั้นมาปรับใช้กับการเล่นของตนเอง และพยายามค้นคว้าหาแนวทางในการเล่นของตนเอง
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี	-เข้าใจวิธีการเล่นแซ็กโซโฟนอย่างมีหลักการ ประหยัดเวลาในการเรียนรู้ไม่ต้องลองผิดลองถูก เพราะมีผู้รู้แนะนำสิ่งที่ถูกต้อง และสามารถอธิบายสิ่งที่ถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง -ประสบการณ์จากการเล่น เป็นปัจจัยที่สำคัญทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักแซ็กโซโฟนให้มีความสามารถและความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถอธิบายรายละเอียดในด้านต่างๆ ได้ดังนี้

ด้านดนตรีกับสังคม สามารถสรุปได้ว่า

ความสำคัญของดนตรีกับสังคม

1. ในปัจจุบันดนตรีได้รับความสนใจมากขึ้นกว่าในอดีต ทั้งในแง่ของการศึกษาและการเล่นเป็นอาชีพ

2. สังคมมองดนตรีเป็นสิ่งที่ดี คนไทยมีความรู้ความเข้าใจดนตรีน้อย ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ฟังที่ดี ทำให้ไม่ได้รับการยกย่องเท่าที่ควร

วิถีชีวิตของนักดนตรี

1. วิถีชีวิตนักดนตรีเปลี่ยนแปลงไป ได้รับการยกย่องและเห็นคุณค่าในระดับ

หนึ่ง

2. นักดนตรีส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการ วางแผนระบบการทำงาน

3. นักดนตรียังมีความเป็นอยู่ที่ไม่ดีนัก เมื่อเปรียบเทียบกับระดับความสามารถ เนื่องมาจากค่าตอบแทนที่ได้รับลดลง มาจากการตัดราคาของนักดนตรี ความเอาเปรียบของผู้จ้างงาน โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 11 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังตาราง 11

ตาราง 11 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มปฏิบัติ	ความสำคัญของดนตรีกับสังคม	วิถีชีวิตของนักดนตรี
กลุ่มนักแซกโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซกโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง	เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร	
	ในปัจจุบันมีผู้สนใจเข้าสู่อาชีพนักร้องมากขึ้น	การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตคือ 1.การเปลี่ยนแปลงด้านวัตถุ 2.การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ
	ยงยุทธ ผิวสุวรรณ	
	ผู้ฟังดนตรีเข้าใจดนตรีในแง่ของการสร้างความสุข แต่หากเป็นอาชีพขึ้นอยู่กับมุมมอง	สถานภาพของนักดนตรีเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมาก มีความเป็นอยู่ดีขึ้น
วิชัย อึ้งอัมพร		
	สังคมมองดนตรีเป็นสิ่งที่ดี เข้าใจดนตรีแต่ยังไม่ได้รับการยกย่องเท่าที่ควร	-วิถีชีวิตของนักดนตรีเปลี่ยนแปลงไป ได้รับการยกย่องและเห็นคุณค่าในระดับหนึ่ง -ค่าตอบแทนที่ควรจะได้ถูกลดลง เกิดจากการตัดราคาของนักดนตรี
กลุ่มนักแซกโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซกโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี	ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี	
	ในปัจจุบันความสนใจดนตรีมีมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับในอดีต	-นักดนตรีมีปัญหาเรื่องการบริหารจัดการ การวางแผนระบบการทำงาน -การถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้จ้างงาน -การไม่ให้เกียรตินักดนตรี

ตาราง 11 (ต่อ)

กลุ่มปฏิบัติ	ความสำคัญของดนตรีกับสังคม	วิถีชีวิตของนักดนตรี
	ภูษิต ไส้ทอง	
	คนไทยมีความรู้ความเข้าใจดนตรีน้อย ไม่เข้าใจหน้าที่ของผู้ฟังที่ดี	นักดนตรียังมีปัญหาเรื่องความเป็นอยู่ เมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถที่มี
	เศกพล อุ่นสำราญ	
	แซ็กโซโฟนได้รับความสนใจทั้งในแง่การศึกษา และความนิยมในการเล่น	หากเปรียบเทียบกับในอดีตถือว่าดีขึ้นมาก แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล

จากตาราง 11 สามารถอธิบายได้ว่า ปัจจุบันวิถีชีวิตของนักดนตรีเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นกว่าในอดีต ทั้งในแง่ของการศึกษาและการเล่นเป็นอาชีพ ส่วนใหญ่นักดนตรีประสบปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการ วางแผนระบบการทำงาน ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ไม่ดีนัก เมื่อเปรียบเทียบกับระดับความสามารถ นอกจากนี้ค่าตอบแทนที่ได้รับลดลงมาจาก การตัดราคาของนักดนตรี ความเอาเปรียบของผู้จ้างงาน สำหรับในด้านสังคม มองดนตรีเป็นสิ่งที่ดี ผู้ฟังมีความรู้ความเข้าใจในดนตรีน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ฟังที่ดี ทำให้อาชีพนักดนตรีจึงไม่ได้รับการอุปการะและยกย่องเท่าที่ควร

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน สามารถสรุปได้เป็นหัวข้อ ดังนี้

1. นักดนตรีถูกมองและประเมินคุณค่าระดับต่ำ ทำให้ขาดผู้สนับสนุนด้านงบประมาณและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
2. ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน และขาดความมั่นคงในอาชีพดนตรี
3. ผู้ฟังขาดรสนิยมทางดนตรี สนใจดนตรีตามกระแส

โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 12 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังตาราง 12

ตาราง 12 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง	เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร ปัญหาในการขาดผู้สนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์จากสื่อ
	ยงยุทธ ผิวสุวรรณ นักดนตรีถูกมองและประเมินคุณค่าต่ำ และไม่ค่อยได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน
	วิชัย อึ้งอัมพร 1. ผู้จ้างงานต้องการจ้างด้วยค่าจ้างที่ถูก โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพและความสามารถของนักดนตรี 2. ไม่มีความมั่นคงในอาชีพดนตรีและไม่มีหน่วยงานใดดูแลรับผิดชอบ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี	ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี การยึดติดอยู่ในกรอบ ทำให้การพัฒนาการเล่นและเครื่องดนตรีเป็นไปอย่างช้า
	ภูษิต ไฉ่ทอง ผู้ฟังขาดรสนิยมทางดนตรีที่ทั่วโลกรู้จัก จึงเกิดปัญหา “สิ่งที่เล่น คนไม่ฟัง”
	เศกพล อุ่นสำราญ ผู้ฟังสนใจความโด่งดังมากกว่าความสามารถ ซึ่งมีใช้หลักการของดนตรี

จากตาราง 12 สามารถอธิบายได้ว่า นักดนตรีถูกมองและประเมินคุณค่าของนักดนตรีในลักษณะที่ไม่ดีนัก นักดนตรีไม่ได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงานและค่าตอบแทนที่ควรจะเป็น รวมทั้งขาดความมั่นคงในอาชีพดนตรี สำหรับกลุ่มผู้ฟังนั้น ขาดรสนิยมทางดนตรีและความเข้าใจในแก่นแท้ของดนตรี สนใจดนตรีตามกระแสนิยมและชื่อเสียงมากกว่าความสามารถ ข้อสังเกตที่น่าสนใจเป็นปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต คือ ปัญหานักดนตรีล้มตลาด เนื่องจากสถานที่รองรับงานสำหรับนักดนตรีในปัจจุบันและผู้ที่จบการศึกษาดนตรีที่มีมากขึ้นในแต่ละปี

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. หลักสูตรดนตรีและสถาบันทางดนตรีในประเทศไทย มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความรู้และทักษะการเล่นแซ็กโซโฟน
2. ในการพัฒนาหลักสูตร ควรทำการวิเคราะห์ความต้องการของสังคมก่อน

3. แม้ผู้เรียนแซ็กโซโฟนจะมีการพัฒนาที่ดี แต่ควรเสริมเนื้อหาในเรื่อง
 - 3.1 แนวคิดในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง
 - 3.2 ความเข้าใจในแก่นของดนตรี
 - 3.3 คุณสมบัติของผู้เรียนที่ดี เช่น วินัย อดทน ใฝ่รู้
 - 3.4 เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาประวัติชีวิตของบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางดนตรี
4. ปัญหาที่เกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนดนตรี ได้แก่
 - 4.1 เรื่อง “ทักษะการฟัง” เพราะครูดนตรี นักดนตรีต้องมีหูที่ดี มีสัญชาตญาณของนักดนตรีที่ดี
 - 4.2 ปัญหาการสร้างงานและผลิตผลงานดนตรีของผู้เรียนดนตรี
 - 4.3 ควรปรับเนื้อหา ให้ความรู้ในเรื่อง “การเตรียมความพร้อม” ในด้านต่างๆที่ผู้เรียนต้องประสบในอนาคต

โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 13 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทยของกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังตาราง 13

ตาราง 13 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทยของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทยของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง	เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร 1. ในปัจจุบันผู้เรียนดนตรีมีทักษะความสามารถในการเล่นแซ็กโซโฟนได้ดีกว่าในอดีต แต่ผู้เรียนบางคนแม้จะมีความสามารถในการเล่นแต่ยังไม่เข้าใจในศิลปะทางดนตรี 2. ควรเพิ่มเติมเสริมแนวคิดในการคิดนอกกรอบ ให้มีมุมมองที่คิดต่างออกไป และเปิดโอกาสให้นำความคิดเห็นนั้นได้แสดงออกอย่างเป็นรูปธรรม
	ยงยุทธ ผิวสุวรรณ 1. หลักสูตรดนตรีและสถาบันทางดนตรีในปัจจุบันมีส่วนสำคัญที่ผลักดันให้วงการศึกษาดนตรีและวงดนตรีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง มีความใกล้เคียงกับระบบการศึกษาดนตรีในต่างประเทศ 2. สิ่งที่ต้องเพิ่มเติม คือ การสร้างแนวทางการเล่นที่เป็นของตนเอง
	วิชัย อึ้งอัมพร 1. ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาดนตรีมากมาย ทำให้ผู้เรียนดนตรีมีความสามารถและทักษะที่ดี โดยเฉพาะเทคนิคการเล่น แต่สิ่งที่ขาดหายไปคือ ความเข้าใจในแก่นของดนตรี ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของดนตรีได้

ตาราง 13 (ต่อ)

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการศึกษา ดนตรีในประเทศไทยของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟน จากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของ การศึกษาดนตรี	ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี 1. ในปัจจุบันการศึกษาดนตรีมีความพร้อมในหลายๆด้าน เช่น บุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ ตำราหนังสือ 2. ควรเพิ่มเติมสาระเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอน ได้แก่ 2.1หลักสูตรและเนื้อหาในการเรียนการสอน ควรให้รู้จัก และมีจิตสำนึกในเรื่อง “คน” หมายถึงการสอนให้คิดเป็น และมีวินัย 2.2ควรเพิ่มเนื้อหา การศึกษาชีวิตของบุคคลที่ประสบ ความสำเร็จทางดนตรี
	ภูษิต ไส้ทอง 1. ควรวิเคราะห์ความต้องการของสังคมก่อน แล้วทำ หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการนั้น 2. ควรให้ความสำคัญในเรื่อง คุณสมบัติของผู้เรียนที่เป็น “คนดี” มีความขยันหมั่นเพียร มีวินัย อดทน ใฝ่รู้ ยังไม่มี
	เศกพล อุ่นสำราญ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระบบการเรียนการสอนดนตรี ดังนี้ 1.เรื่อง “ทักษะการฟัง” เพราะครูดนตรี นักดนตรีต้องมีหูที่ ดี มีสัญชาตญาณของนักดนตรีที่ดี 2. ปัญหาการสร้างงานและผลิตผลงานดนตรีของผู้เรียน ดนตรี 3. ระบบการเรียนการสอนควรปรับเนื้อหา โดยให้ความรู้ใน เรื่อง “การเตรียมความพร้อม” ในด้านต่างๆที่ผู้เรียนต้อง ประสบในอนาคต

จากตาราง 13 สามารถอธิบายได้ว่า หลักสูตรดนตรีและสถาบันทางดนตรีในปัจจุบันมีส่วนสำคัญที่ผลักดันให้วงการศึกษาดนตรีและวงการดนตรีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง มีความใกล้เคียงกับระบบการศึกษาดนตรีในต่างประเทศ ทำให้ผู้เรียนดนตรีมีความสามารถและมีทักษะที่ดี โดยเฉพาะเทคนิคการเล่น สิ่งที่ควรเพิ่มเติมสาระเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอน ได้แก่ หลักสูตรและเนื้อหาในการเรียนการสอน ควรให้รู้จักและมีจิตสำนึกในเรื่อง “คน” หมายถึงการสอนให้คิดเป็นและมีวินัย เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาชีวิตของบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางดนตรี เนื้อหาเรื่อง “ทักษะการฟัง” เพราะครูดนตรี นักดนตรีต้องมีหูที่ดี มีสัญชาตญาณของนักดนตรีที่ดี เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างแนวทางการเล่นที่เป็นของตนเอง การสร้างงานและผลิตผลงานดนตรีของผู้เรียนดนตรี

และควรปรับเนื้อหา โดยให้ความรู้ในเรื่อง “การเตรียมความพร้อม” ในด้านต่างๆที่ผู้เรียนต้องประสบ
ในอนาคต

ด้านวงการแฮกซ์ไอโฟนในประเทศไทย สามารถสรุปได้เป็นหัวข้อ ดังนี้

1. ทิศทางของวงการแฮกซ์ไอโฟนในเมืองไทย เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง นักแฮกซ์ไอโฟน
มีพื้นฐานที่ดี ทักษะในการเล่น เทคนิค มีมาตรฐานที่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญและทันสมัย
ของเทคโนโลยี

2. สิ่งที่นักแฮกซ์ไอโฟนควรพัฒนาต่อไป ได้แก่

2.1 สร้างเอกลักษณ์ รูปแบบแนวคิดของตนเอง

2.2 การนำเสนอบนเวที

โดยสามารถแจกแจงด้วยตาราง 14 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการ
แฮกซ์ไอโฟนในประเทศไทยของกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังตาราง 14

ตาราง 14 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการแฮกซ์ไอโฟนในประเทศไทยของกลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มผู้ปฏิบัติ	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม ด้านวงการแฮกซ์ไอโฟนในประเทศไทยของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
กลุ่มนักแฮกซ์ไอโฟนที่มีทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติแฮกซ์ไอโฟน จากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วย ตนเอง	เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร ทิศทางของแฮกซ์ไอโฟน หากเป็นการเล่นเพื่อความสุนทรีย์ ถือว่าผ่าน แต่หากเป็นการเข้าถึงความเป็นศิลปะ ต้องมี เอกลักษณ์ รูปแบบแนวคิดเป็นของตนเอง
	ยงยุทธ ผิวสุวรรณ วงการแฮกซ์ไอโฟนในเมืองไทย มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ในทุกๆด้าน ทั้งผู้เล่น ผู้เรียน และผู้ฟังดนตรี
กลุ่มนักแฮกซ์ไอโฟนที่มีทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติแฮกซ์ไอโฟน จากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของ การศึกษาดนตรี	วิชัย อึ้งอัมพร ในปัจจุบันวงการแฮกซ์ไอโฟนมีการพัฒนาทั้งเรื่องพื้นฐานที่ดี ทักษะในการเล่น เทคนิค เป็นมาตรฐานที่ดีกว่าในอดีต
	ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี วงการแฮกซ์ไอโฟนในเมืองไทย เดินทางไปในแนวทางและ ทิศทางที่ถูกต้อง มีบรรยากาศของกลุ่มคนที่รักแฮกซ์ไอโฟน
	ภูษิต ไล่ทอง เทคโนโลยีที่มีความเจริญ ทันสมัย มีความสำคัญที่ส่งผลต่อการ พัฒนางานวงการแฮกซ์ไอโฟน ทั้งการเรียนรู้ดนตรีและเครื่อง ดนตรี
	เศกพล อุ่นสำราญ ปัจจุบันวงการแฮกซ์ไอโฟน นักแฮกซ์ไอโฟนมีความรู้และ ความสามารถในการแสดงดนตรี แต่ควรปรับในเรื่องการ นำเสนอบนเวที

จากตาราง 14 สามารถอธิบายได้ว่า ทิศทางของวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง มีการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในหลายด้าน เช่น ด้านผู้เล่น พบว่านักแซ็กโซโฟนมีพื้นฐานและมาตรฐานที่ดี ทักษะในการเล่น เทคนิค ซึ่งการพัฒนาเหล่านี้มาจากความเจริญและทันสมัยของเทคโนโลยี ด้านผู้เรียน พบว่ามีความสนใจเรียนและเล่นแซ็กโซโฟน ทำให้แซ็กโซโฟนเป็นเครื่องเป่าที่มีผู้สนใจเล่นมากที่สุด และด้านผู้ฟัง สนใจและยอมรับการฟังเพลงบรรเลงจากเสียงเครื่องดนตรีมากขึ้น สิ่งที่น่าที่นักแซ็กโซโฟนควรพัฒนาต่อไป ได้แก่ ประสบการณ์ในการเล่นได้อย่างหลากหลาย ความเข้าใจในบทเพลงแต่ละประเภท การสร้างเอกลักษณ์ รูปแบบแนวคิดของตนเอง และรูปแบบและวิธีการนำเสนอบนเวที

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถเปรียบเทียบด้วย ดังตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
1. ความสนใจอยากเล่นดนตรีตามเพื่อน ในวงโยธวาทิต 2. ความสนใจ ความประทับใจ หรือแรงบันดาลใจ จากการชมการแสดงดนตรีของศิลปิน นักแซ็กโซโฟน และอาจารย์สอนดนตรี 3. สังคมครอบครัวที่พร้อมสนับสนุน เข้าใจดนตรี และเกื้อหนุนความสนใจดนตรี	1. สังคมครอบครัวและสภาพแวดล้อม ที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนต่อความสนใจดนตรี ทั้งทางตรงและทางอ้อม 2. การได้ร่วมเล่นในวงดนตรีต่างๆในสถานศึกษา ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษา- มัธยมศึกษา การช่วยพัฒนาพื้นฐานทางดนตรี 3. การเล่นแซ็กโซโฟน เริ่มต้นจากการฝึกฝน ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง หรืออาศัยการเทียบเคียงกับเครื่องดนตรีที่มีพื้นฐานการเล่นใกล้เคียงกัน

จากตาราง 15 สามารถอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรีของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังนี้

1. สังคมแวดล้อม ทั้งภายในครอบครัวและสังคมภายนอก เช่น สถาบันการศึกษา เพื่อน และสื่อต่างๆมีความสำคัญและสนับสนุนต่อความสนใจดนตรีทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. แรงบันดาลใจจากบุคคล ศิลปินและอาจารย์สอนดนตรี เป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดความสนใจและเรียนรู้ดนตรี
3. สถาบันการศึกษาในระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา มีส่วนสำคัญทำให้เข้าใจและเกิดความสนใจเลือกศึกษาดนตรีในระดับต่อไป

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถเปรียบเทียบด้วย ดังตาราง 16

ตาราง 16 เปรียบเทียบแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา ของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา ของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
1. ในการเรียนรู้ดนตรี สามารถแบ่งขั้นการเรียนรู้และพัฒนาดนตรีออกเป็น 2 ขั้น คือ <u>ขั้นเริ่มต้น</u> ควรให้ความสำคัญกับการวางพื้นฐาน ที่ถูกต้องในการเล่นแซ็กโซโฟน <u>ขั้นพัฒนา</u> ควรแสวงความรู้และเรียนรู้การเล่น แซ็กโซโฟน ทำให้สามารถเล่นได้หลากหลายสไตล์ 2. การเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางดนตรีได้อย่างรวดเร็ว มาจากความพร้อมของสถานที่ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่เก่งและมีทักษะในการถ่ายทอดดนตรี และมีบรรยากาศทางดนตรี 3. การเรียนรู้และประสบการณ์ทางดนตรี จากการรวมวงดนตรีในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ วิชาเอกดนตรีในระดับอุดมศึกษา	1. กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากประสบการณ์และเรียนรู้ด้วยตนเอง สรุปได้ว่า -ปัจจัยที่สำคัญทำให้เกิดทักษะความชำนาญในการเล่นแซ็กโซโฟน ได้แก่ การสั่งสมประสบการณ์ที่หลากหลายและการเรียนรู้จากการเล่น -องค์ความรู้ที่นักแซ็กโซโฟนควรให้ความสำคัญ ได้แก่ พื้นฐานการเล่นแซ็กโซโฟนอย่างถูกต้อง น้ำเสียงที่ไพเราะ บันไดเสียงต่างๆ เทคนิคสำหรับแซ็กโซโฟน รูปแบบและวิธีการเล่นในสไตล์เพลงต่างๆ ศึกษาแนวทางการเล่นของนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงหรือที่สนใจ แล้วนำสิ่งเหล่านั้นมาปรับใช้กับการเล่นของตนเอง และพยายามค้นคว้าหาแนวทางในการเล่นของตนเอง 2. กลุ่มนักแซ็กโซโฟนที่มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติแซ็กโซโฟนจากการศึกษาดนตรีตามแบบแผนของการศึกษาดนตรี สรุปได้ว่า -เข้าใจวิธีการเล่นแซ็กโซโฟนอย่างมีหลักการ ประหยัดเวลาในการเรียนรู้ไม่ต้องลองผิดลองถูก เพราะมีผู้รู้แนะนำสิ่งที่ถูกต้อง และสามารถอธิบายสิ่งที่ถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง -ประสบการณ์จากการเล่น เป็นปัจจัยที่สำคัญทางหนึ่ง ที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักแซ็กโซโฟนให้มีความสามารถและความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น

จากตาราง 16 สามารถอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษาของกลุ่มผู้รู้ และกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังนี้

1. การเรียนรู้ดนตรี สามารถแบ่งขั้นการเรียนรู้และพัฒนาดนตรีออกเป็น 2 ขั้น คือ ขั้นเริ่มต้น ควรให้ความสำคัญกับการวางพื้นฐานที่ถูกต้องในการเล่นแซ็กโซโฟน ขั้นพัฒนา ควรแสวงหาความรู้และเรียนรู้การเล่นแซ็กโซโฟน ทำให้สามารถเล่นได้หลากหลายสไตล์
2. องค์ความรู้ที่นักแซ็กโซโฟนควรให้ความสำคัญได้แก่ พื้นฐานการเล่นแซ็กโซโฟน อย่างถูกต้อง น้ำเสียงที่ไพเราะ บันไดเสียงต่างๆ เทคนิคสำหรับแซ็กโซโฟน รูปแบบและวิธีการเล่น ในสไตล์เพลงต่างๆ ศึกษาแนวทางการเล่นของนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงหรือที่สนใจ แล้วนำสิ่งเหล่านั้น มาปรับใช้กับการเล่นของตนเอง และพยายามค้นคว้าหาแนวทางในการเล่นของตนเอง
3. การเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางดนตรีได้อย่างรวดเร็ว มาจากความพร้อมของสถานที่ อุปกรณ์ ครูดนตรีที่เก่งและมีทักษะในการถ่ายทอดดนตรี และมีบรรยากาศทางดนตรีที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
4. ประสบการณ์จากการเล่น เป็นปัจจัยที่สำคัญทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของ นักแซ็กโซโฟนให้มีความสามารถและความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น

จากแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ สามารถเปรียบเทียบ ด้วย ดังตาราง 17

ตาราง 17 เปรียบเทียบแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
ด้านดนตรีกับสังคม 1. สังคมไทยมองอาชีพดนตรีดีกว่าในอดีต 2. วิชาดนตรีได้รับความสนใจ มีผู้สนใจโดยเฉพาะเยาวชน แต่เป็นการสนใจตามสื่อมากกว่าสร้างรสนิยมในการฟังดนตรีที่ดี 3. ค่าตอบแทนของอาชีพดนตรี โดยรวมถือว่าดีขึ้น แต่ขาดความมั่นคงในอาชีพโดยเฉพาะกลุ่มคลาสสิก 4. ภาครัฐฯหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องควรให้ช่วยเหลือ	ด้านดนตรีกับสังคม 1. ในปัจจุบันดนตรีได้รับความสนใจมากขึ้นกว่าในอดีต ทั้งในแง่ของการศึกษาและการเล่นเป็นอาชีพ 2. สังคมมองดนตรีเป็นสิ่งที่ดี คนไทยมีความรู้ความเข้าใจดนตรีน้อย ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ฟังที่ดี ทำให้ไม่ได้รับการยกย่องเท่าที่ควร 3. วิถีชีวิตนักดนตรีเปลี่ยนแปลงไป ได้รับการยกย่องและเห็นคุณค่าในระดับหนึ่ง

ตาราง 17 (ต่อ)

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
และพัฒนาในเรื่องการสนับสนุน	4. นักดนตรีส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการวางแผนระบบการทำงาน 5. นักดนตรียังมีความเป็นอยู่ที่ไม่ดีนัก เมื่อเปรียบเทียบกับระดับความสามารถ เนื่องมาจากค่าตอบแทนที่ได้รับลดลง มาจากการตัดราคาของนักดนตรี ความเอาเปรียบของผู้จ้างงาน
ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ประเด็นแรก ปัญหาด้านการพัฒนาการศึกษาดนตรี ไม่เป็นระบบ ขาดการวางแผนและเป็นมาตรฐาน ประเด็นที่สอง ปัญหาด้านอาชีพดนตรี ทักษะคติของบุคคลทั่วไปยังไม่เข้าใจ ประเด็นที่สาม ปัญหาด้านผู้ฟังดนตรี แต่ยังไม่ให้การสนับสนุนศิลปินอย่างที่ควรจะเป็น ทั้งการชมคอนเสิร์ต การสนับสนุนผลงานอย่างถูกกฎหมาย	ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน 1. นักดนตรีถูกมองและประเมินคุณค่าระดับต่ำ ทำให้ขาดผู้สนับสนุนด้านงบประมาณ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 2. ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน และขาดความมั่นคงในอาชีพดนตรี 3. ผู้ฟังขาดรสนิยมทางดนตรี สนใจดนตรีตามกระแส
ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย 1. หลักสูตรดนตรีและสถาบันทางดนตรีในประเทศไทย มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความรู้และทักษะการเล่นแซ็กโซโฟน 2. หลักสูตรดนตรีตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีปัญหาเรื่องบุคลากรและสื่อ	ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย 1. หลักสูตรดนตรีและสถาบันทางดนตรีในประเทศไทย มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความรู้และทักษะการเล่นแซ็กโซโฟน 2. ในการพัฒนาหลักสูตร ควรทำการวิเคราะห์ความต้องการของสังคมก่อน 3. แม้ผู้เรียนแซ็กโซโฟนจะมีการพัฒนาที่ดี แต่ควรเสริมเนื้อหาในเรื่อง 3.1 แนวคิดในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง 3.2 ความเข้าใจในแก่นของดนตรี

ตาราง 17 (ต่อ)

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้	แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้ปฏิบัติ
	3.3 คุณสมบัติของผู้เรียนที่ดี เช่น วินัย อดทน ใฝ่รู้ 3.4 เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาประวัติชีวิตของบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางดนตรี 4. ปัญหาที่เกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนดนตรีได้แก่ 4.1 เรื่อง “ทักษะการฟัง” เพราะครูดนตรี นักดนตรีต้องมีหูที่ดี มีสัญชาตญาณของนักดนตรีที่ดี 4.2 ปัญหาการสร้างงานและผลิตผลงานดนตรีของผู้เรียนดนตรี 4.3 ควรปรับเนื้อหา ให้ความรู้ในเรื่อง “การเตรียมความพร้อม” ในด้านต่างๆ ที่ผู้เรียนต้องประสบในอนาคต
ด้านวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย 1. วงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย กำลังพัฒนาไปในทิศทางที่ดี มีความพร้อม แต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่เพียงพอ 2. สิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไปในวงการแซ็กโซโฟน คือ การพัฒนาดนตรีหรือแซ็กโซโฟนในทุกมิติ รวมทั้งพยายามพัฒนานักแซ็กโซโฟน รุ่นใหม่ให้ก้าวไปในระดับนานาชาติหรือระดับโลก	ด้านวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย 1. ทิศทางของวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง นักแซ็กโซโฟน มีพื้นฐานที่ดี ทักษะในการเล่น เทคนิค มีมาตรฐานที่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญและทันสมัยของเทคโนโลยี 2. สิ่งที่นักแซ็กโซโฟนควรพัฒนาต่อไป ได้แก่ 2.1 สร้างเอกลักษณ์ รูปแบบแนวคิดของตนเอง 2.2 การนำเสนอบนเวที

จากตาราง 17 สามารถอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคมของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ ดังนี้

ด้านดนตรีกับสังคม

1. ในปัจจุบันดนตรีได้รับความสนใจมากขึ้นกว่าในอดีต ทั้งในแง่ของการศึกษาและการเล่นเป็นอาชีพ

2. สังคมมองดนตรีเป็นสิ่งที่ดี คนไทยมีความรู้ความเข้าใจดนตรีน้อย ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้ฟังที่ดี ทำให้ไม่ได้รับการยกย่องเท่าที่ควร

3. วิถีชีวิตนักดนตรีเปลี่ยนแปลงไป ได้รับการยกย่องและเห็นคุณค่าในระดับหนึ่ง
คำตอบแทนของอาชีพดนตรี โดยรวมถือว่าดีขึ้น แต่ขาดความมั่นคงในอาชีพโดยเฉพาะกลุ่มคลาสสิก
โดยนักดนตรีส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการวางแผนระบบการทำงาน

4. ภาครัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องควรให้ช่วยเหลือและพัฒนาในเรื่องการสนับสนุน
ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

1. ปัญหาด้านการพัฒนาการศึกษาดนตรี ไม่เป็นระบบ ขาดการวางแผนและเป็น
มาตรฐาน

2. ปัญหาด้านอาชีพดนตรี ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน ขาดความมั่นคงใน
อาชีพดนตรี และทัศนคติของบุคคลทั่วไปยังไม่เข้าใจ

3. ปัญหาด้านผู้ฟังดนตรี แต่ยังให้การสนับสนุนศิลปินอย่างที่ไม่ควรจะเป็น ทั้งการชม
คอนเสิร์ต การสนับสนุนผลงานอย่างถูกกฎหมาย
ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย

1. หลักสูตรดนตรีและสถาบันทางดนตรีในประเทศไทย มีส่วนสำคัญในการพัฒนา
ความรู้และทักษะการเล่นแซ็กโซโฟน

2. หลักสูตรดนตรีตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังพบปัญหา
เรื่อง บุคลากรและสื่อ

3. แม้ผู้เรียนแซ็กโซโฟนจะมีการพัฒนาที่ดี แต่ควรเสริมเนื้อหาในเรื่องต่อไปนี้

3.1 แนวคิดในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง

3.2 ความเข้าใจในแก่นของดนตรี

3.3 คุณสมบัติของผู้เรียนที่ดี เช่น วินัย อดทน ใฝ่รู้

3.4 เนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาประวัติศาสตร์ชีวิตของบุคคลที่ประสบความสำเร็จทางดนตรี

4. ปัญหาที่เกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนดนตรี ได้แก่

4.1 เรื่อง “ทักษะการฟัง” เพราะครูดนตรี นักดนตรีต้องมีหูที่ดี มีสัญชาตญาณของ
นักดนตรีที่ดี

4.2 ปัญหาการสร้างงานและผลิตผลงานดนตรีของผู้เรียนดนตรี

4.3 ควรปรับเนื้อหา ให้ความรู้ในเรื่อง “การเตรียมความพร้อม” ในด้านต่างๆที่
ผู้เรียนต้องประสบในอนาคต

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย

1. วงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย กำลังพัฒนาไปในทิศทางที่ดี นักแซ็กโซโฟนมีพื้นฐาน
ที่ดี ทักษะในการเล่น เทคนิค มีมาตรฐานที่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญและทันสมัยของเทคโนโลยี

2. สิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไปในวงการแซ็กโซโฟน คือ การพัฒนาพยายามพัฒนานักแซ็ก
โซโฟน รุ่นใหม่ให้ก้าวไปในระดับนานาชาติหรือระดับโลก สิ่งนี้นักแซ็กโซโฟนควรพัฒนาต่อไป ได้แก่

2.1 สร้างเอกลักษณ์ รูปแบบแนวคิดของตนเอง

2.2 การนำเสนอบนเวที

3. กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของกลุ่มทั่วไป

จากการสัมภาษณ์กลุ่มทั่วไป ซึ่งเป็นผู้เรียนวิชาเอกแซ็กโซโฟนในแนวคลาสสิกและแนวแจ๊สที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รู้ จำนวน 6 ท่าน และกลุ่มทั่วไปเป็นผู้ร่วมงานที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน 6 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย โดยสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

3.1 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี สามารถสรุปได้ ดังนี้

3.1.1 ความสนใจอยากเล่นดนตรีตามเพื่อนในวงโยธวาทิต

3.1.2 ความสนใจและเกิดความประทับใจจากการได้ดูพระบรมฉายาลักษณ์ในหลวงทรงแซ็กโซโฟน หรือแรงบันดาลใจจากการชมการแสดงดนตรีของศิลปินนักแซ็กโซโฟน และอาจารย์สอนดนตรี

3.1.3 สังคมครอบครัวที่พร้อมสนับสนุนและเข้าใจดนตรี ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่เกื้อหนุนความสนใจดนตรี

3.2 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา สามารถสรุปได้ ดังนี้

3.2.1 องค์ความรู้ที่นักแซ็กโซโฟนควรให้ความสำคัญได้แก่ พื้นฐานการเล่นแซ็กโซโฟนอย่างถูกต้อง น้ำเสียงที่ไพเราะ บันไดเสียงต่างๆ เทคนิคสำหรับแซ็กโซโฟน รูปแบบและวิธีการเล่นในสไตล์เพลงต่างๆ ศึกษาแนวทางการเล่นของนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงหรือที่สนใจ แล้วนำสิ่งเหล่านั้นมาปรับใช้กับการเล่นของตนเอง และพยายามค้นคว้าหาแนวทางในการเล่นของตนเอง

3.2.2 ความพร้อมของสถานที่ อุปกรณ์ ครูดนตรีที่เก่งและมีทักษะในการถ่ายทอดดนตรี และมีบรรยากาศทางดนตรี สิ่งเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางดนตรีได้อย่างรวดเร็ว

3.2.3 การเรียนรู้และประสบการณ์ทางดนตรี จากการรวมวงดนตรีในระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อวิชาเอกดนตรีในระดับอุดมศึกษา

3.2.4 ประสบการณ์จากการเล่น เป็นปัจจัยที่สำคัญทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักแซ็กโซโฟนให้มีความสามารถและความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น

3.3 แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม สามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านดนตรีกับสังคม

1. ครูดนตรีสามารถดำรงชีพได้ แต่หากดำรงชีพด้วยอาชีพนักดนตรี ต้องพัฒนาความสามารถในการเล่นให้หลากหลาย โดยแบ่งระดับนักดนตรีเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1.ระดับศิลปิน มีความสามารถ มีผลงานเป็นที่ยอมรับ มีความมั่นคงสูง 2.ระดับนักดนตรีแบ็คอัพ มีความมั่นคง 50% งานที่ได้มาจากปัจจัยอื่นๆประกอบ และ 3.ระดับนักดนตรีทั่วไปและนักเรียนดนตรี ไม่มีความมั่นคงและแน่นอน

2. สังคมในปัจจุบันให้ความสนใจกับดนตรีมากกว่าในอดีต แต่สนใจเพียงภายนอก ยังไม่ได้สัมผัสกับคำว่า “ดนตรี” อย่างเจาะลึกและแท้จริง

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

1. ดนตรีถูกมองเป็นเรื่องของธุรกิจมากกว่าเป็นเรื่องของศิลปะ และผู้ฟังดนตรีจากความเข้าใจในแก่นแท้ของดนตรี

2. นักดนตรีมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการแข่งขันทั้งในด้านการจ้างงานและค่าตอบแทน

3. ในด้านการเรียน ประสบปัญหาด้านทุนทรัพย์ เนื่องจากเรียนดนตรีต้องลงทุนค่อนข้างสูง และด้านผู้สอน วิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอนไม่สอดคล้องกับความคาดหวังและความต้องการของผู้เรียนและสังคม นอกจากนี้ตลาดดนตรียังไม่เปิดกว้างกับดนตรีประเภทต่างๆ เช่น อาชีพนักแซ็กโซโฟนคลาสสิก

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย

1. ปัจจุบันวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย มีการขยายในวงกว้างทำให้เกิดโอกาสทางการศึกษา และทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถและทักษะที่สูงขึ้นกว่าในอดีต

2. หลักสูตรดนตรีในประเทศไทย ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ฟังและตลาดดนตรีได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ระยะเวลาในการศึกษาตามหลักสูตรน้อยเกินไป หากต้องนำไปประกอบอาชีพ

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย

1. วงการแซ็กโซโฟนได้รับความสนใจอย่างมากและรวดเร็ว มาจากแรงกระตุ้นของศิลปินนักแซ็กโซโฟน

2. สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งทำให้นักแซ็กโซโฟนมีความรู้และทักษะความสามารถเพิ่มขึ้น แต่ควรเพิ่มเติมด้านทักษะและวิธีการเล่นตามประเภทของดนตรีอย่างหลากหลาย

3. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมดนตรี แหล่งเรียนรู้และงบประมาณ

สรุป

จากข้อมูลกระบวนการเรียนรู้ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ซึ่งเป็นการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มผู้รู้ จำนวน6คน กลุ่มผู้ปฏิบัติ จำนวน6คน และมีข้อมูลสนับสนุนจากกลุ่มทั่วไป จำนวน12คน ซึ่งเป็นผู้เรียนเอกแซ็กโซโฟนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รู้จำนวน6คน และผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ปฏิบัติจำนวน6คน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี อธิบายได้ว่า

ปัจจัยสำคัญที่ช่วยจุดประกายในการตัดสินใจเป็นนักดนตรี มาจาก สังคมครอบครัว และสภาพแวดล้อมที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนต่อความสนใจดนตรี ทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือการได้ร่วมเล่นในวงดนตรีต่างๆในสถานศึกษา ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา เช่น วงดุริยางค์ วงโยธวาทิต แตรวง วงดนตรีลูกทุ่ง เป็นการช่วยพัฒนาพื้นฐานทางดนตรี เรียนรู้ธรรมชาติของดนตรี การเป็นนักดนตรีที่เก่ง ทักษะการเล่นเครื่องดนตรี รวมทั้งรู้จักการเล่นรวมวง ซึ่งการเล่นแซ็กโซโฟนต้องเริ่มต้นจากการฝึกฝน ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง หรืออาศัยการเทียบเคียงกับเครื่องดนตรีที่มีพื้นฐานการเล่นใกล้เคียงกัน

2. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา อธิบายได้ว่า

การเรียนรู้ดนตรี ควรพัฒนาการเรียนรู้ออกเป็น2ระดับ คือ ระดับพื้นฐาน โดยให้ความสำคัญกับการวางพื้นฐานที่ถูกต้องในการเล่นแซ็กโซโฟน ได้แก่ เรื่องน้ำเสียง บันไดเสียงต่างๆ เทคนิคสำหรับแซ็กโซโฟน การฝึกโสตประสาท ศึกษาแนวทางการเล่นของนักแซ็กโซโฟนที่มีชื่อเสียงหรือน่าสนใจ และระดับพัฒนา โดยพยายามแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากการเล่น ซึ่งถือเป็นปัจจัย

สำคัญที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักแซ็กโซโฟนให้มีความสามารถและเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ความพร้อมของสถานที่ อุปกรณ์ ครูดนตรีที่เก่งและมีทักษะในการถ่ายทอดดนตรี และมีบรรยากาศทางดนตรี ก็ถือเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางดนตรีได้อย่างรวดเร็ว

3. แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม อธิบายได้ว่า

ด้านดนตรีกับสังคม กล่าวคือ แม้สังคมไทยจะมีทัศนคติต่อดนตรีที่เปลี่ยนแปลงไป เชิงบวกมากขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต แต่หากเป็นการดำรงชีพด้วยอาชีพนักดนตรีแล้ว ยังไม่ใช่อาชีพที่มีเกียรติเชื่อถือได้ เมื่อเทียบกับอาชีพอื่นที่เป็นความต้องการของสังคม จากการศึกษาวิจัยจึงได้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิดที่สะท้อนปัญหาในอาชีพดนตรี สาเหตุที่เป็นปัจจัยมาจาก 1.วิถีการดำเนินชีวิตของนักดนตรี โดยมักมีความเกี่ยวข้องกับบริบทแวดล้อมรอบๆตัวที่ยั่วยุให้นักดนตรีมีการดำเนินชีวิตที่ไม่พึงปฏิบัติ จึงเป็นภาพลักษณ์ทางลบที่ส่งผลต่อมุมมองและทัศนคติของผู้คนในสังคม 2.คุณภาพของผู้ฟัง ที่ขาดพื้นฐานด้านความคิด ความเข้าใจและขาดประสบการณ์ความรู้ทางดนตรี ทำให้มองไม่เห็นความงามและคุณค่าของศิลปะที่แท้จริง ไม่สามารถทำหน้าที่ผู้ฟังที่ดีได้ จึงมีพฤติกรรมความสนใจเลียนแบบตามกระแสนิยม ไม่สามารถแยกแยะว่าควรยกย่องอุปการะศิลปินนักดนตรีอย่างไร ทำให้ผู้สร้างงานดนตรีเลิกราจากการสร้างสรรค์งานไปโดยปริยาย 3.ความอยู่รอดของนักดนตรี เมื่อดนตรีเป็นที่อาชีพที่ขาดเสถียรภาพและความมั่นคง นักดนตรีจึงต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด ทั้งการหาอาชีพเสริม เปลี่ยนอาชีพที่ไม่ใช่เรื่องของดนตรี หรือการแย่งงาน ลดราคาค่าตอบแทนในการจ้างงาน ส่งผลกระทบต่ออาชีพดนตรีในวงกว้าง

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและสถานภาพของอาชีพครูดนตรีและนักดนตรีของไทยนั้น ไม่สอดคล้องอย่างชัดเจนกับแนวคิดแบบตะวันตก แต่สามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์อื่นๆในสังคมไทยได้ว่า แนวคิดของสังคมไทยให้ความสำคัญกับอาชีพครูดนตรีในเรื่องความมั่นคงและสถานภาพทางสังคม ที่ส่งเสริมให้เกียรติและมีทัศนคติที่ดีมากกว่าอาชีพนักดนตรี ซึ่งเป็นแนวคิดที่แตกต่างจากแนวคิดตะวันตกที่ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของศิลปินนักดนตรีในฐานะผู้สร้างสรรค์งานดนตรี ซึ่งครูผู้สอนดนตรีผู้อยู่ในฐานะผู้สอนดนตรี ทำหน้าที่สร้างผู้เรียนให้เป็นนักดนตรีที่เก่ง มีความสามารถ โดยมากมักจะใช้สื่อตัวอย่างจากผลงานดนตรีของศิลปินนั้นมาใช้ประกอบในการเรียนการสอน ดังนั้นศิลปินอยู่ในฐานะที่ได้รับการยกย่องและเห็นคุณค่า

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน กล่าวคือ ข้อมูลจากการค้นคว้าวิจัยเรื่องการทำงานด้านดนตรี สามารถบ่งชี้ถึงปัญหาหรือเปรียบเทียบปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับอดีตได้ สิ่งที่เป็นข้อสังเกตคือ ความเข้าใจและความสำคัญของดนตรี จากการสัมภาษณ์ผู้รู้ที่เป็นนักวิชาการ และผู้ปฏิบัติ มีความคิดเห็นว่า ผู้ฟังดนตรี เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนางานดนตรีในด้านต่างๆ แต่สภาพที่แท้จริงผู้ฟังขาดพื้นฐานความรู้และความเข้าใจในศาสตร์ทางดนตรีอย่างแท้จริง จึงมีมุมมองที่แตกต่างซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการพัฒนางานด้านดนตรี ทั้งในเรื่องของการสนับสนุน อุปถัมภ์ ผู้สร้างงานดนตรี ทัศนคติและมุมมองต่ออาชีพดนตรีรวมทั้งระบบการเรียนการสอนดนตรี และที่สำคัญคือ รสนิยม เพราะสิ่งนี้ทำให้เกิดปัญหา “สิ่งที่เล่น คนไม่ฟัง” ฉะนั้นการแก้ไขปัญหานี้ต้องเริ่มจาก

1) ระบบการศึกษา ผู้สอน ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องในระบบการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและความสนใจของวิชาดนตรี ตามหลักการของดนตรี เพื่อสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้ฟังดนตรีที่มีคุณภาพ “ฟังเป็น” รับบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะผู้ฟัง และเห็นคุณค่าความสำคัญของดนตรี และ 2) การสื่อสาร

สื่อต้องเปิดโลกทัศน์ในการเรียนรู้และการรับรู้ศิลปะ ไม่ควรนำเสนอโดยหวังผลการตลาดหรือความสนใจตามกระแสนิยมเพียงอย่างเดียว สื่อควรทำหน้าที่ “สรรหา” มิใช่ “เลือกให้”

ด้านวงการศึกษาดนตรีในประเทศไทย กล่าวคือ การศึกษาและโอกาสในสังคม ซึ่งเมื่อเทียบจากจำนวนผู้เรียนดนตรีและสถาบันการศึกษาดนตรีแล้ว จะพบว่าในปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้น ย่อมทำให้เกิดปัญหาจำนวนผู้เรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด จากการเปลี่ยนแปลงในลักษณะต่างๆ เช่น สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ระบบการศึกษาต้องปรับตัวและพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ด้วยการกำหนดทิศทางใหม่ในระบบการศึกษา และการบริหารจัดการ โดยจะต้องทำให้นักดนตรีมีคุณภาพ คุณค่าและมูลค่าในสังคม โดยผลิตนักดนตรีที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สิ่งที่สำคัญคือ การกำหนดแนวทางหรือปรับแนวคิดจากเดิมที่รอรานจากหน่วยงานของรัฐหรือจากตลาด ให้รู้จักสร้างงานเอง สร้างความมั่นคงในวิชาชีพดนตรีโดยการใช้ความรู้ และความสามารถเป็นหลักประกัน ในขณะเดียวกันภาครัฐและสังคมต้องเปิดโอกาส มีช่องว่างให้โอกาสเหล่านี้ด้วย

ด้านวงการแซ็กโซโฟนในประเทศไทย กล่าวคือ ความนิยมในวงการแซ็กโซโฟนไทยสามารถวิเคราะห์และสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมแซ็กโซโฟนในเมืองไทย มาจากปัจจัยด้านการปลูกฝังทัศนคติที่ดี ซึ่งมาจากอิทธิพลภาพลักษณ์ของบุคคล จากการศึกษาวิจัยพบว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือแรงบันดาลใจและจุดศูนย์รวมที่สำคัญของนักแซ็กโซโฟนไทย นอกจากนี้ผลงานของนักแซ็กโซโฟนในยุคสมัยต่างๆ วงดนตรีที่มีการแสดงด้วยแซ็กโซโฟน และผู้สอนแซ็กโซโฟนที่ทำหน้าที่เชื่อมต่อความสนใจให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยวางกรอบวิธีการคิด เปิดโอกาสและกระตุ้นผู้เรียนให้แสดงความรู้ความสามารถหรือส่งเสริมการเรียนรู้ดนตรีในด้านต่างๆ มากขึ้น ปัจจัยด้านรูปแบบการนำเสนอ เป็นการตอบสนองต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัยของผู้เรียน ทั้งในรูปแบบวิธีการสอนที่เป็นระบบมีมาตรฐานเทียบเท่าสากล รวมทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ สื่อเทคโนโลยี ถือว่ามีอุปการะต่อสังคมการเรียนรู้แซ็กโซโฟน จากความหลากหลายในรูปแบบและวิธีการที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมไทย ตลอดจนการเรียนรู้ถึงวิถีทางและผลงานของนักแซ็กโซโฟน จึงทำให้บรรยากาศและบริบททางสังคมแซ็กโซโฟนไทยเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์ในบริบทของสังคมแซ็กโซโฟนตะวันตก มีความใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามด้วยบริบททางวัฒนธรรมและสังคม วิธีการศึกษาของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการพัฒนาศาสตร์การเรียนรู้ แซ็กโซโฟนของไทยจึงควรอยู่ในบริบททางวัฒนธรรมของสังคมไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรักษ์ หล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528.
- กฤษดี บุรณวิทย์. “Thailand International Jazz Conference 2010 (TIJC 2010) เทศกาลดนตรีแจ๊สนานาชาติเพื่อการเรียนรู้ ประจำปี2553 เรียนรู้แจ๊ส เพื่อสังคมแห่งความสุข,” เพลงดนตรี. 15(5) : 15-17 ; มกราคม, 2553.
- กองบรรณาธิการ. “โครงการ Thailand International Composition Competition for Saxophone (TICCS),” เพลงดนตรี. 12(2) : 55-64 ; มิถุนายน, 2549.
- กฤษณ์ คำชาย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิค ฟรันทิง, 2540.
- จิตกานต์ จินารักษ์. กระบวนการถ่ายทอดการบรรเลงระนาดเอกของครูประสิทธิ์ ถาวร : กรณีศึกษาชุดเพลงเพลงพาทยระนาดเอก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2551.
- ณรุทธ์ สุทนต์. จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- . พฤติกรรมการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ทีศนา เขมมณี และคณะ. ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี. รูปประจำตัวในภาพบนไทม์ไลน์. 4 พฤษภาคม 2555. <[http : m.facebook.com/photo.php?fbid=376304.312422509](http://m.facebook.com/photo.php?fbid=376304.312422509)> 25 มกราคม 2556.
- ธวัชชัย นาควงษ์. เพลงแบบออร์ฟ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนไวโอลิน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2547.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสกา. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, 2542.
- พัฒนา กิตติอาษา. “ดนตรีอีสาน แรงงานอารมณ์และคนพลัดถิ่น,” ผู้คน ดนตรี ชีวิต เล่ม2 เสียงของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, 2553.
- พูนพิศ อมาตยกุล และเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์. “วงแจ๊สของคนไทยก่อนสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2,” เพลงดนตรี. 12(9) : 25-35 ; มกราคม, 2550.
- ไพฑูรย์ พัฒน์ใหญ่ยิ่ง. สุนทรียศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีและปัญหา. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม, 2541.
- วรเชษฐ์ วรพูนินันท์. “แซ็กโซโฟน,” ใน Music Talks ฉบับที่16. หน้า 2. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2542.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. “กฤษดี บุรณวิทย์,” ข้อมูลอาจารย์กฤษดี บุรณวิทย์. 2 พฤษภาคม 2542. <[http : music.mahidol.ac.th/th/facul...nstructor_profile.php?id=186](http://music.mahidol.ac.th/th/facul...nstructor_profile.php?id=186)> 25 มกราคม 2556.

- วิรุวัฒน์ พฤษพานิช. Wisuwat.com. 2 พฤศจิกายน 2555. <[http : wisuwat.com/#!bio-thai/c1kdf](http://wisuwat.com/#!bio-thai/c1kdf)> 2 เมษายน 2556.
- วีรชาติ เปรมานนท์. “บทเพลงเพื่อการพัฒนาศักยภาพสำหรับนักเปียโนไทย,” วารสารดนตรีรังสิต. 5(2) : 5-19 ; กรกฎาคม-ธันวาคม, 2553.
- วีรพล แสงปัญญา. การศึกษาบุคลิกลักษณะ กระบวนการคิดสร้างสรรค์และผลงานการสร้างสรรค์ : กรณีศึกษา บุคคลผู้สร้างสรรค์ชาวไทยที่มีผลงานโดดเด่น ในสาขาวิทยาศาสตร์ ศิลปะ และ การศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. “อ่านเอาเรื่อง : การทบทวนกระบวนการทัศน์การฝึกหัดครูดนตรีศึกษาของไทย,” เพลงดนตรี. 15(4) : 64-67 ; ธันวาคม, 2552.
- . “หลักสูตรดนตรีศึกษาพื้นฐานทั่วไป (General Music Education) ของประเทศ สหรัฐอเมริกา : หลักสูตรที่มุ่งสร้างผู้สืบทอดทางวัฒนธรรมทางดนตรีที่มีคุณภาพ,” เพลงดนตรี. 12(1) : 17-25 ; พฤษภาคม, 2549.
- สาขาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ดนตรีกับชีวิต. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2551.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม : ต้นแบบการเรียนรู้ ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไอเดีย สแควร์, 2540.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. การใช้และพัฒนากระบวนการถ่ายทอดวัฒนธรรม ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว, 2537.
- สุกรี เจริญสุข. “โฉมหน้าใหม่ของดนตรีในเมืองไทย,” เพลงดนตรี. 11(5) : 25-30 ; มีนาคม-เมษายน, 2548.
- . ดนตรีเพื่อพัฒนาศักยภาพของสมอง. นครปฐม : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2550.
- . “ปัญหาและความขัดแย้งในวงการศึกษาดนตรีในระบบการศึกษาไทย,” เพลงดนตรี. 12(3) : 88-91 ; กรกฎาคม, 2549.
- . ศิลปะการเป่าแซ็กโซโฟน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2545.
- สุชาติ สุทธิ. สุนทรีภาพของชีวิต. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม, 2543.
- สุเชาว์ พลอยชุม. สุนทรีศาสตร์ ปัญหาและทฤษฎีเกี่ยวกับความงามและศิลปะ. กรุงเทพฯ : มหามงกุฎราชวิทยาลัย, 2534.
- สมเกียรติ ขอบผล และคณะ. การศึกษาสืบค้นวัฒนธรรมท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ม.ป.ป.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. สังคมวิทยาชุมชน : หลักการศึกษา วิเคราะห์และปฏิบัติงานชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2536.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

- สำเนา เปี่ยมดนตรี. ปี่ใน : กระบวนการถ่ายทอดสำนักครูเทียบ คงลายทอง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2552.
- สิทธิกุล บุญอิด. “จิตวิญญาณและผลงานของจอห์น โคลเทรน (John Coltrane) ช่วงยุค Free Jazz (1960),” วารสารดนตรีรังสิต. 1(2) : 41-48 ; กรกฎาคม-ธันวาคม, 2551.
- สุนน อมรวิวัฒน์. สมบัติพิพธ์ของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : แสงสุทธิการพิมพ์, 2531.
- สุภางค์ จันทวานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545
- สุวรรณ วังโสภณ. การศึกษาวัฒนธรรมการถ่ายทอดดนตรีประจำชาติไทยและญี่ปุ่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- เอกราช แพร่ม่วง. สไตล์อิมโพรไวเซชั่นของเบนนี กูดแมน กรณีศึกษาผลงานชุดอาฟเตอร์ยูฟ กอน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.
- Andrew, H. Lefcoe. Kuhn's Paradigm in Music Theory. Master's Thesis, Canada : McGill University of Canada, 2002.
- Ann, K. Brooks Transformational Learning Theory and Implications for Human Resource Development. San Francisco : Public Administration, 2004.
- Anthony, B. Tooth the Role of Aesthetic Experience in the Timing of Nontraditional Students' Decision Making. Doctor's Thesis, Capella : Capella University, 2010.
- Baker, P. J. The Development of Music Teacher Checklists for use by Admi Music Supervisors and Teacher in Evaluating Music Teaching Effectiveness. Doctor's Thesis, Oregon : University of Oregon, 1981.
- Bangkokjazzlife. “พิสุทธิ์ ประทีปะเสน”, แนะนำนักแซ็กโซโฟน. ธันวาคม 2551. <[http : bangkokjazzlife.com/archives/2196](http://bangkokjazzlife.com/archives/2196)> 15 พฤษภาคม 2556.
- Ben, Griffin Adams. Coping with Traumatic Experiences : An Analysis of the Health Benefits of Combining Music Listening with the Expressive Writing Paradigm. Doctor's Thesis, Columbia : Columbia University, 2009.
- Brady, F. Neil Hart, W. David. An Aesthetic Theory of Conflict in Administrative Ethics. Beverly Hills : Sage Publications, 2006.
- Brian, E. Russell. The Empirical Testing of a Musical Performance Assessment Paradigm. Doctor's Thesis, Miami : University of Miami, 2010.

- Bryan, Finley Taylor. Raising the Bar: A Qualitative Study of Adult Learning Theory and Its Role on the Effectiveness of Law School Education in Preparing New Graduates to Begin the Practice of Law. Doctor's Thesis, Idaho : University of Idaho, 2010.
- Christian, J. Weibell. Principles of Learning : A Conceptual Framework for Domain-Specific Theories of Learning. Doctor's Thesis, Brigham : Brigham Young University, 2011.
- Constance, L. Peterson. Variables that Could Affect Cultural Self-efficacy from a Social Learning Theory Perspective. Doctor's Thesis, California : TUI University of California, 2008.
- David, Levison and Melvin Ember. Encyclopedia of Cultural Anthropology. New York : Henry Hoit and Company, 2007.
- Deanna, Dee Sellnow. Music as communication: A rhetorical perspective based on Susanne Langer's Theory of Aesthetic Symbolism. Doctor's Thesis, Dakota : The University of North Dakota, 1991.
- Debra, Jean McKim. Joseph Allard: His Contributions to Saxophone Pedagogy and Performance. Doctor's Thesis, Colorado : University of Northern Colorado, 2000.
- Elizabeth, Ashley Zeron. Compton A Dispositional Account of Aesthetic Properties. Doctor's Thesis, New York : State University of New York at Buffalo, 2012.
- Elizabeth, Patrice. Turner Mentoring Music Educators in Gospel Music Pedagogy in the Classroom. Doctor's Thesis, Columbia : Teachers College, Columbia University, 2009.
- Frank, Edward. Underhill An Application of Social Learning Theory Using Stakeholder Evaluations to Assess a Cross-cultural Training Program for Business People. Doctor's Thesis, Washington : University of Washington, 1990.
- Frank, Floyd Eychaner. Howard Swan and Eph Ehly : A Comparison of their Writings to The transformational Leadership Paradigm with Implications for Collegiate Choral professionals. Doctor's Thesis, Kentucky : University of Kentucky, 2009.
- Gerda, Van de Windt. Art and Aesthetic Education : A Painter's Philosophy. Doctor's Thesis, Canada : Simon Fraser University Canada, 2008.

- Good, Caeter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw-Hill Book, 1973.
- Graham, Freeman. Percy Grainger: Sketch of a New Aesthetic of Folk Music. Doctor's Thesis, Canada : University of Toronto, 2008.
- Gregory, E. Miller. The Saxophone Music of Frederick Fox: An Annotated Bibliography with an Analysis of S.A.X. for Solo Alto Saxophone and Saxophone Quartet. Master's Thesis, Texas : University of North Texas, 2008.
- Haeryun, Choi. Harry Broudy's Theory of Aesthetic Education as General Education. Doctor's Thesis, Illinois : University of Illinois at Urbana-Champaign, 2001.
- Hills, P. J. A Dictionary of Education. London : Routledge & Kegan Payl, 1982.
- Hugo, Pinksterboer. Tipbook Saxophone. The Netherlands : The Tipbook Company bv, 2007.
- Hyun, Joo Shin. Individualism and the Aesthetic. Doctor's Thesis, Minnesota : University of Minnesota, 2012.
- James, Hardin. A Study of Social Cognitive Theory : The Relationship Between Professional Learning Communities and Collective Teacher Efficacy in international School Settings. Doctor's Thesis, Capella : Capella University, 2010.
- James, Patrick Barber. Integration of Learning : Meaning Making for Undergraduates Through Connection, Application, and Synthesis. Doctor's Thesis, Michigan : University of Michigan, 2009.
- Jeffery, David Smith. Cognitivism and Relativism : A Study of Wittgensteinian and Discourse Theories of Morality. Doctor's Thesis, Minnesota : University of Minnesota, 2000.
- Johanna, Infante-Abbatantuono. Aesthetic Evolution: Poetic Practice and Darwinian Theory in the Long Nineteenth Century. Doctor's Thesis, California : University of California, Berkeley, 2010.
- Johanna, Catriona Devaney. Sound Objects : Approaches to Composition in an Object-oriented Paradigm. Master's Thesis, Canada : York University, 2002.
- Johanna, J. Siebert. Why Music Teachers Remain in the Profession : Conversations with Career Music Educators. Doctor's Thesis, Canada : University of Rochester, Eastman School of Music, 2008.

- John, Devin, Peipert. A Theory of Aesthetic Justice. Master's Thesis, Louis : University of Missouri -Saint Louis, 2007.
- Judith, Hill Bose. Aesthetic Education : Philosophy and Teaching Artist Practice at Lincoln Center Institute. Doctor's Thesis, New York : City University of New York, 2008.
- Julie, Jones Carwile. A Case Study of the Self-directed Learning of Women Entrepreneurs in the first four Years of Business Ownership. Doctor's Thesis, Canada : Virginia Commonwealth University, 2009.
- Koh, Mr. saxman. รูปภาพของKoh Mr.saxmanในภาพบนไทม์ไลน์. 20 ตุลาคม 2555.
<http : m.facebook.com/phot...er=100000780720044> 20 ธันวาคม 2555.
- Leslie, Bedford. Working in the Subjunctive Mood: Exhibitions as Education, imagination, and Aesthetic Experience. Doctor's Thesis, Union : Union Institute and University, 2008.
- Linda, J. Schwartz. Music Theory Pedagogy: An Examination of Ideological and Methodological Assumptions that Shape Current Praxis in Undergraduate Tonal Music Theory Instruction in the North American Music Academy, and the (possible) Turn Toward a Scholarship of Teaching that is Informed by Critical Inquiry, Responsible Ethics, and a Pedagogy of Hope. Doctor's Thesis, Canada : University of Manitoba, 2009.
- Mara, Linaberger. Releasing our Technological Imaginations: A Translation of Maxine Greene's Aesthetic Educational Theory into the Language of Instructional Technology. Doctor's Thesis, Canada : Duquesne University, 2007.
- Mark, Harold Dixon. The Mind's Architecture: Classical Cognitivism and Connectionism. Doctor's Thesis, Indiana : Purdue University Indiana, 2001.
- Martin, Godwyn. A Defence of Extended Cognitivism. Doctor's Thesis, Canada : The University of British Columbia, 2006.
- Mary, J. O. Hatch. The Pragmatics of Branding: an Application of Dewey's theory of Aesthetic Expression. Bradford : Emerald Group Publishing, Limited, 2005.
- Merry, Renthungo. A Paradigm for Effective Pre-college Classical Guitar Methodology: A Case Study of two Models of Effective Instruction. Doctor's Thesis, Colorado : University of Northern Colorado, 2010.

- Michael, J. Kearns. Thinking About Jazz Education in Canada : A Comparative Case Study of Collegiate Educators Regarding Pedagogy, Administration, and the Future of Jazz Education. Master's Thesis, Indiana : Indiana University, 2011.
- Michael, Rene Torres. Joseph Kreines and his Music for Alto Saxophone: A Biography, Analysis, and Performance Guide. Master's Thesis, Ohio : The Ohio State University, 2012.
- MUSICA. “อาจารย์ป๊อก วิชัย อึ้งอัมพร,” นักดนตรีจุดแจ้ง. 25 กุมภาพันธ์ 2554.
<[http : musicamag.exteen.com/20110225/entry-23](http://musicamag.exteen.com/20110225/entry-23)> 25 มกราคม 2556.
- newbie66. “ยงยุทธ ผิวสุวรรณ,” พูดคุย แนะนำเพลงไทยในอดีตและปัจจุบันที่น่าสนใจ. 2555.
<[http : overclockzone.com/forums/showthread.php?p=24474417](http://overclockzone.com/forums/showthread.php?p=24474417)>
20 ธันวาคม 2555.
- ok nation.net. “โซว์เดี่ยวแซ็กโซโฟน จากเทวัญ ทรัพย์แสนยากร,” บรรยายภาควิชาศิลปดนตรี เพื่อชาวพม่า ART&MUSIC FOR FRIENDS. มิถุนายน 2551. <[http : oknation.net/blog/print.php?id=267738](http://oknation.net/blog/print.php?id=267738)> 25 มกราคม 2556.
- ok nation.net. “ภูษิต ไล่ทอง,” สดจาก Once in a Lifetime Concert สูดยอดคอนเสิร์ต กับเสียงแซ็กโซโฟนของผู้ชายชื่อ “ภูษิต ไล่ทอง”. มีนาคม 2553.
<[http : oknation.net/bolg/print.php?id=573567](http://oknation.net/bolg/print.php?id=573567)> 25 มกราคม 2556.
- Paul, Newman. Music for Solo Saxophone Performance. Master's Thesis, Canada : York University, 2010.
- Rebecca, D. Snarski. Teaching Self-directed Learning Theory to Enhance Online Course Satisfaction: Preparing Graduate Level Information Technology Students. Doctor's Thesis, Capella : Capella University, 2008.
- Riccardo, Selva. The Saxophone in Sacred Music. Master's Thesis, Canada : Northwestern University, 2003.
- Rita, R. Frady. Music Pedagogy: The Dissonance Between the Taught, the Learned, and the Practiced. Doctor's Thesis, Canada : Piedmont College, Georgia, 2011.
- Saxsociety. “อ.มณฑ วโรนิจิภาส,” บรรยายภาควิชา Workshop จาก Sax Society หัวข้อ Stylistic Saxophone โดย อ. มณฑ วโรนิจิภาส. 28 มิถุนายน 2555.
<[http : saxsociety.com%EO%B...A7%EO%B8%82%EO%E9%89](http://saxsociety.com%EO%B...A7%EO%B8%82%EO%E9%89)> 20 ธันวาคม 2555.

- Sharon, K. Gibson. Social Learning (Cognitive) Theory and Implications for Human Resource Development. San Francisco : Sage Publications, 2004.
- Shelley, May, Jagow. Nurturing Musicianship: A Conceptual Paradigm for Rehearsing Instrumental Music; a Theoretical, Psychological, and Emotional Perspective on Music-making. Doctor's Thesis, Canada : Union Institute and University, 2005.
- Ulf, Johan Eriksson. Finding Pedagogical Strategies for Combined Classical and Jazz Saxophone Applied Studies at the College Level: Based on Interviews and a Panel Discussion with Branford Marsalis, Donald Sinta, Thomas Walsh, Thomas Bergeron, Andrew Bishop, Andrew Dahlke, Gunnar Mossblad, James Riggs, Rick VanMatre, Steve Duke. Doctor's Thesis, Colorado : University of Northern Colorado, 2012.
- Win, Priest. The Saga of the one Room School: A Socio-historical Analysis of the influence of Volunteerism, Crime, Education, and Humanism in the United States. Doctor's Thesis, Canada : George Fox University, 2008.
- Yahya, Mete Madra. Late Neoclassical Economics: Restoration of Theoretical Humanism in Contemporary Mainstream Economics. Doctor's Thesis, Massachusetts : University of Massachusetts Amherst, 2007.

ภาคผนวก

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายประโมทย์ พ่อคำ
วันเกิด วันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2513
สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน แพลตอาจารย์ห้อง 214 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ถนนเทพกระษัตรี ตำบลรัษฎา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต 83000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน สาขาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ถนนเทพกระษัตรี ตำบลรัษฎา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต 83000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2524 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมบางแค จังหวัดกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2530 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม จังหวัดกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2534 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกดนตรีศึกษา
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
พ.ศ. 2541 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) แขนงดนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2556 ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ (ดนตรีศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

กรนนท์ อติพัฒน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บริษัทแซ็กโซโซตี้
รัตนธิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2555.

กฤษดี บุรณวิทย์วุฒิ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2555.

เจน เฉลยธิติกาย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านสตาร์
บักเก็ตรนวนมินทร์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2555.

ชนกพงศ์ ราตรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, สัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์
เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2555.

ณัฐอร เลาหวงศ์เพียรพุดิ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2555.

ทนงค์ศักดิ์ อารณศิริ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2555.

ธนีสร์ ศรีกลิ่นดี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วัดราษฎร์บูรณะ
(วัดบางปลา) จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2555.

ธรรมศิษฐ์ สุขธรรมศิลา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2555.

ปาจริย์ นิมเกิดผล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555 และวันที่ 16 มิถุนายน 2555.

พัชราภรณ์ แพทย์เกาะ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บริษัท แซ็กโซโซตี้
รัตนธิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2555.

พิสุทธิ ประทีปะเสน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร
กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2555.

ภราดร เพ็งศิริ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2555.

ภูษิต ไล่ทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บริษัททีวีอินเตอร์
เลขที่ 1213/309-310 ซอยลาดพร้าว 94 (ปัญจมิตร) ถนนศรีวิภา แขวงวังทองหลาง
เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2555.

มณพ วโรนธิภาส เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงแรมมารีแอร์พอร์ต
เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2555.

- เมธวัชร ทรัพย์แสนยากร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัย
ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2555
และวันที่ 18 กรกฎาคม 2555.
- ยงยุทธ ผิวสุวรรณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงพยาบาลไชยปราการ
จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2555.
- ลักขชัย กฤษน้อย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ภาควิชาดนตรีศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2555.
- วิชัย อึ้งอัมพร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 249
ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2555.
- วิศุวัฒน์ พุกพานิช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2555.
- เศกพล อุ่นสำราญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บริษัทแซ็กโซโซดี้
รัตนนิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2555 และวันที่ 16 มิถุนายน 2555.
- สุทิน ดุลยะเมธี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2555.
- อุกฤษ ตั้งวงศ์มงคล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ภาควิชาดนตรีศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2555.
- อนุชิต ชูช้าง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2555.
- อรรณรุช แก้วดีอัสฎาฐ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประโมทย์ พ่อคำ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บริษัทแซ็กโซโซดี้
รัตนนิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2555 และวันที่ 16 มิถุนายน 2555.

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสำรวจเบื้องต้น (Basic Survey) เพื่อการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างนักแช็กโซโฟน

แบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับนักแช็กโซโฟน

ตอนที่1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

ชื่อ นามสกุล

เกิดวันที่ เดือน พ.ศ. ภูมิสำเนาเดิม

ที่อยู่ปัจจุบัน

โทรศัพท์ติดต่อ (บ้าน) (ที่ทำงาน).....

มือถือ โทรสาร

E Mail

Facebook Tweeter

ประวัติการศึกษา

ระดับประถมศึกษา

จากสถาบันการศึกษา ปีพ.ศ.

ระดับมัธยมศึกษา

จากสถาบันการศึกษา ปีพ.ศ.

ระดับอุดมศึกษา

ปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษา ปีพ.ศ.

ปริญญาโท จากสถาบันการศึกษา ปีพ.ศ.

ปริญญาเอก จากสถาบันการศึกษา ปีพ.ศ.

ตอนที่2 ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการศึกษาทางดนตรี

ประสบการณ์ด้านการศึกษาดนตรี

.....

.....

.....

ความสามารถ/ความถนัดทางดนตรี(นอกจากแซกโซโฟน)

.....

.....

ผลงานทางด้านดนตรี

.....

.....

.....

.....

.....

ปัจจุบัน กำลังศึกษา/ทำงาน

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์ วัน/เดือน/ปีสัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์ ช่วงเวลา

2. แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งเป็น3ชุด ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ชุดที่1 สำหรับกลุ่มผู้รู้ ประกอบด้วย อาจารย์สอนวิชาปฏิบัติแซ็กโซโฟน ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเนื้อหาในการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น3ตอน คือ

ตอนที่1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ นามสกุล

เกิดวันที่ เดือน พ.ศ. ภูมิำเนาเดิม

ที่อยู่ปัจจุบัน

.....

โทรศัพท์ติดต่อ (บ้าน) (ที่ทำงาน).....

มือถือ โทรสาร

E Mail

Facebook Tweeter

ตอนที่2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ของนักแซ็กโซโฟน

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี

แรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเรียนรู้ดนตรี / ยึดอาชีพทางด้านดนตรี

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี

คุณลักษณะของนักแซ็กโซโฟนที่ดี ควรเป็นอย่างไร และควรพัฒนาทางด้านใดบ้าง

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ

หลักการและวิธีการสอน(วิธีการสอน การใช้สื่อต่างๆ ผู้เรียน แนวคิดในการสอน)

การใช้จิตวิทยาในการสอน/การแสดง มีเทคนิคอย่างไร

ตอนที่3 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟน
แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี และการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา

วิธีการเรียนรู้ดนตรี(โดยเฉพาะแซ็กโซโฟน)

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

สังคมมองอาชีพครูดนตรี/นักดนตรี เป็นอย่างไร และเปลี่ยนแปลงจากเดิมหรือไม่

วิถีชีวิตของครูดนตรี/นักดนตรี จากอดีตถึงปัจจุบัน เป็นอย่างไร

ความสำคัญของครูดนตรี/นักดนตรี ต่อสังคม มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

อัตราค่าจ้างสอนครูดนตรี/แสดงดนตรี เพียงพอกับความเป็นอยู่ และมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมหรือไม่
 อย่างไร

ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานดนตรีมีอะไรบ้าง และแก้ไขอย่างไร.....

หลักสูตรดนตรีที่เปิดสอนตอบสนองความต้องการของสังคมดนตรีเพียงพอหรือไม่

วงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย เป็นอย่างไร / สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่อย่างไร /

ทิศทางที่ควรจะเป็น

สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับการสร้างมาตรฐานหรือการพัฒนานักแซ็กโซโฟนไทย

ผู้สัมภาษณ์ วัน/เดือน/ปีสัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์ ช่วงเวลา

แบบสัมภาษณ์ชุดที่2 สำหรับกลุ่มผู้ปฏิบัติ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านแซ็กโซโฟน โดยเนื้อหาในการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น3ตอน คือ

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ นามสกุล

เกิดวันที่ เดือน พ.ศ. ภูมิำเนาเดิม

ที่อยู่ปัจจุบัน

.....

โทรศัพท์ติดต่อ (บ้าน) (ที่ทำงาน).....

มือถือ โทรสาร

E Mail

Facebook Tweeter

ตอนที่2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ของนักแซ็กโซโฟน

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี

แรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเรียนรู้ดนตรี / ยึดอาชีพทางด้านดนตรี

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี

คุณลักษณะของนักแซ็กโซโฟนที่ดี ควรเป็นอย่างไร และควรพัฒนาทางด้านใดบ้าง

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ

หลักการและวิธีการสอน(วิธีการสอน การใช้สื่อต่างๆ ผู้เรียน แนวคิดในการสอน)

การใช้จิตวิทยาในการสอน/การแสดง มีเทคนิคอย่างไร

ตอนที่3 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟน

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี และการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา

วิธีการเรียนรู้ดนตรี(โดยเฉพาะแซ็กโซโฟน)

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

สังคมมองอาชีพครูดนตรี/นักดนตรี เป็นอย่างไร และเปลี่ยนแปลงจากเดิมหรือไม่

วิถีชีวิตของครูดนตรี/นักดนตรี จากอดีตถึงปัจจุบัน เป็นอย่างไร

ความสำคัญของครูดนตรี/นักดนตรี ต่อสังคม มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

อัตราค่าจ้างสอนครูดนตรี/แสดงดนตรี เพียงพอกับความเป็นอยู่ และมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมหรือไม่

อย่างไร

ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานดนตรีมีอะไรบ้าง และแก้ไขอย่างไร.....

หลักสูตรดนตรีที่เปิดสอนตอบสนองความต้องการของสังคมดนตรีเพียงพอหรือไม่

วงการแช็กโซโฟนในเมืองไทย เป็นอย่างไร / สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่อย่างไร /
 ทิศทางที่ควรจะเป็น
 สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในวงการแช็กโซโฟนในเมืองไทย
 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการสร้างมาตรฐานหรือการพัฒนานักแช็กโซโฟนไทย

ผู้สัมภาษณ์ วัน/เดือน/ปีสัมภาษณ์
 สถานที่สัมภาษณ์ ช่วงเวลา

แบบสัมภาษณ์ชุดที่3 สำหรับกลุ่มทั่วไป ประกอบด้วย นักศึกษาวิชาเอกแซ็กโซโฟน ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้รู้ / ผู้ร่วมงานที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้ปฏิบัติ โดยเนื้อหาในการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น3ตอน คือ

ตอนที่1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ นามสกุล

เกิดวันที่ เดือน พ.ศ. ภูมิลำเนาเดิม

ที่อยู่ปัจจุบัน

.....

โทรศัพท์ติดต่อ (บ้าน) (ที่ทำงาน).....

มือถือ โทรสาร

E Mail

Facebook Tweeter

ตอนที่2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ของนักแซ็กโซโฟน

แนวคิดในการเริ่มต้นเรียนดนตรี

แรงบันดาลใจที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเรียนรู้ดนตรี / ยึดอาชีพทางด้านดนตรี

แนวคิดในการพัฒนาการเป็นนักดนตรี

คุณลักษณะของนักแซ็กโซโฟนที่ดี ควรเป็นอย่างไร และควรพัฒนาทางด้านใดบ้าง

แนวคิดในการสร้างความสำเร็จในการเป็นนักดนตรีอาชีพ

หลักการและวิธีการสอน/การแสดง ของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อแนวคิดและวิธีการเรียนและการแสดง หรือไม่อย่างไร

ความประทับใจในวิธีการสอน/การแสดง ของกลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติ ที่ส่งผลต่อการศึกษาและแสดงดนตรีของท่าน

สิ่งใดที่กลุ่มผู้รู้และกลุ่มผู้ปฏิบัติได้กระทำแบบอย่าง และท่านได้นำสิ่งนั้นมาใช้ในชีวิต

ตอนที่3 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักแซ็กโซโฟน
แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีก่อนเป็นนักดนตรี และการเรียนรู้ดนตรีในสถานศึกษา

วิธีการเรียนรู้ดนตรี(โดยเฉพาะแซ็กโซโฟน)

แนวคิดในการเรียนรู้ดนตรีกับสังคม

สังคมมองอาชีพครูดนตรี/นักดนตรี เป็นอย่างไร และเปลี่ยนแปลงจากเดิมหรือไม่

วิถีชีวิตของครูดนตรี/นักดนตรี จากอดีตถึงปัจจุบัน เป็นอย่างไร

ความสำคัญของครูดนตรี/นักดนตรี ต่อสังคม มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

อัตราค่าจ้างสอนครูดนตรี/แสดงดนตรี เพียงพอกับความเป็นอยู่ และมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมหรือไม่
 อย่างไร

ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานดนตรีมีอะไรบ้าง และแก้ไขอย่างไร.....

หลักสูตรดนตรีที่เปิดสอนตอบสนองความต้องการของสังคมดนตรีเพียงพอหรือไม่

วงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย เป็นอย่างไร / สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่อย่างไร /

ทิศทางที่ควร จะเป็น

สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในวงการแซ็กโซโฟนในเมืองไทย

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับการสร้างมาตรฐานหรือการพัฒนานักแซ็กโซโฟนไทย

ผู้สัมภาษณ์ วัน/เดือน/ปีสัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์ ช่วงเวลา

3. แบบสังเกต (Observation form)

แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

สภาพและชีวิตความเป็นอยู่

วิธีการดำเนินชีวิต

ทัศนคติและความรู้สึกของบุคคลรอบข้าง (เพื่อนร่วมงาน , ผู้บังคับบัญชา , ผู้ใต้บังคับบัญชา , ลูกศิษย์ , ผู้ปกครอง , ผู้ฟัง)

กิจกรรมประกอบการสังเกต (หลักฐาน : ภาพถ่าย , วิดิทัศน์ , สัมภาษณ์ , จดบันทึก เป็นต้น)

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์ วัน/เดือน/ปีสัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์ ช่วงเวลา

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๒๔ /๒๔๓

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๕๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย เรื่อง กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย

ด้วยนายประโมทย์ พอค้า รหัสนิสิต ๕๓๐๑๒๐๙๐๐๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “กระบวนทัศน์ทางดนตรีของนักแซ็กโซโฟนไทย ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความ
ความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้ นายประโมทย์ พอค้า เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
ดังกล่าวจากท่านโดยการสัมภาษณ์ เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์) ดร.สุพรรณี เหลือบุญชู
คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๓๗๕-๔๓๘๕

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายประโมทย์ พ่อคำ
วันเกิด วันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2513
สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน แพลตอาจารย์ห้อง 214 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ถนนเทพกระษัตรี ตำบลรัษฎา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต 83000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน สาขาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
ถนนเทพกระษัตรี ตำบลรัษฎา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต 83000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2524 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมบางแค จังหวัดกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2530 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม จังหวัดกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2534 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกดนตรีศึกษา
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
พ.ศ. 2541 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) แขนงดนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2556 ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ (ดนตรีศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

